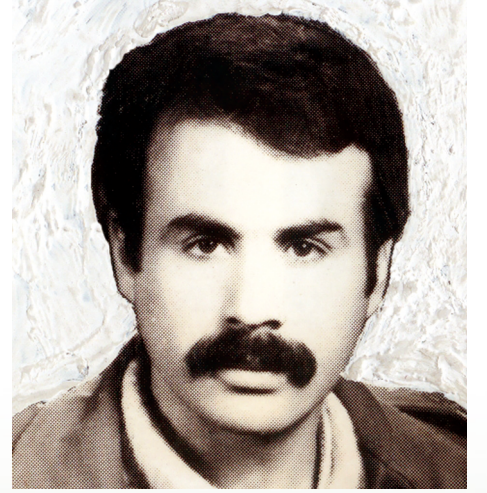

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 28 / Hejmar: 327 / Adar 2009

Serhıldan ruhu ile Newrozlaşan halk: Çözüm İmralı

NEWROZ isyana kalkan bir halkın özgürlük meşalesidir

Kürdistan tarihi, işbirlikçilik-ihanet ve ölüm çizgisi ile, bağımsızlık-direnış ve yaşam çizgisinin kesintisiz bir savaşı anlatmaktadır. Tarih içinde Newroz'u yaratan da bu iki çizginin keskin savaşıdır. Asur'a karşı büyük Med çıkışı, en değerli varlığını düşmanına sunarak fiziki varlığını yaşatma ideolojisi-kültürü ve siyasetine karşı bir başkaldırıdır. Dehak, burada efendidir, baş eğdirendir, zalimdir. Ama, bir de bu zalime, efendiye karşı boyun eğen, hatta kendi oğullarının beynini sunarak yaşamayı, istemeyerek de olsa kabul etmiş bir halk vardır. Kawa zalim Dehak'ın kafasında balyozu patlatırken, esasta bu boyun eğmişliği, oğullarının yaşamını, yani geleceğini düşmana sunarak yaşamaya çalışan bir toplumu yargılamıştır. Onlara yaşamın yolunu ve savaşı öğretmiştir.

Kawa, bundan üç bin yıl önce, kölece yaşamı reddeden, halklara nasıl yaşamak gerektiğini gösteren ve bu uğurda mücadele eden bir önderdir. Bütün Ortadoğu halklarının özgürlük ve yaşam önderidir. Kürdistan tarihinde, büyük Med isyanından sonra, PKK'ye kadar gözünü ulusal birlik ve iktidara diken ve bu doğrultuda büyük halk kalkışmasına öncülük eden karakterde bir çıkış görülmüyor. PKK'nin çıkışı, işbirlikçilik ve ihanet çizgisine bir "dur" deme olayı oluyor. Kendilerini Kürt halkının başı-önderi ilan eden güçler elbette her zaman oldu. Aşiretçi-feodal karaktere sahip olan bu güçler, aslında halkın beynini sömürgeciye sunarak kendilerine yaşam yolunu açık tutmaya çalışma dışında hiçbir işleve sahip olmadılar. Kürdistan'ın bütün parçaları açısından bu gerçek yaşandı. Bu nedenledir ki, KDP gibi aşiretçi-feodal yapıya dayanan ve daha sonra da yine aynı sınıf temelinde biraz da burjuva işbirlikçi eğilimi temsil etmek isteyen bütün güçler, PKK çizgisini kendileri açısından en büyük tehlike olarak gördüler.

1982 Newroz'u da bu temelde ortaya çıktı. Orada dayatılan, bağımsızlıkçı-özgürlükçü düşüncenin ve bunun için yaşama inancının en vahşi işkenceler altında teslim zorlanmasıydı. Mazlum Doğan, bu ihaneti kabul etmedi. İhanete zorlanan Kürt'ün bednini gerekirse kendi elleriyle imha edeceğini, ama özgür beyin ve yüreğinden asla vazgeçmeyeceğini ilan etti. Bunu kanıtladı. Mazlum Doğan'ın eylemi, tıpkı Med isyanındaki Kawa'nın eyleminde olduğu gibi, beynini vererek fiziki varlığını sürdürme acizliğine, alçaklığına bir yaşam alternatifi gibi boyun eğen duruşa vurulmuş bir darbeydi. "Böyle yaşayamazsın, böyle yaşamaya 'yaşam' diyemezsin, her şeyden vazgeçebilirsin, ama özgürlük ideali ve kavgasından vazgeçerek, fiziki varlığını sürdüremezsın!" demektir.

Biliyoruz; Mazlum Doğan'ın eylemi, uyuyan yürekleri uyandırdı, uyumuş beyinleri canlandırdı, kollara-bacaklara derman verdi. Gerilla bu güçle yürüdü dağlara. Kürt kadınının yüreği böyle alevlendi. Zekiye'ler, Rahşan'lar, Berivan'lar, Ronahi'ler, Semalar, Fikri'ler böyle doğdu. Ferhat Kurtay'ın da içinde olduğu Dört'ler böyle meşaleleştiler. Hayri Durmuş ve Kemal Pir'ler ölümün üzerine böyle yürüdüler.

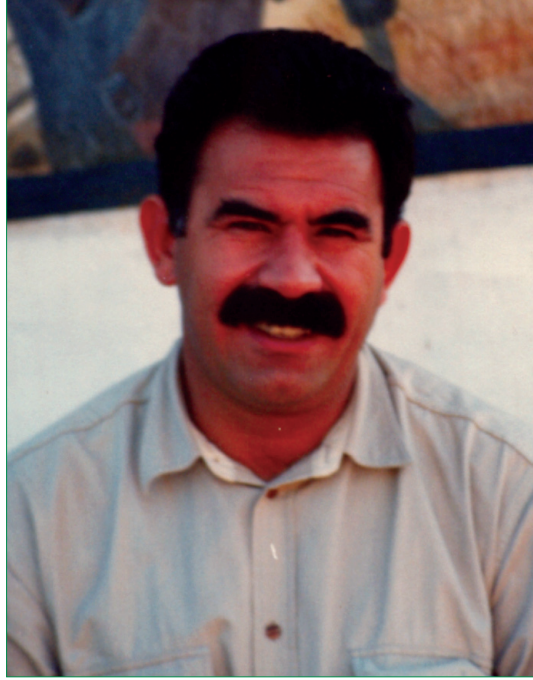
Ve ayrışma sürekli oldu. Bu ayrışma, hem öncüde ve hem de halk düzeyinde yaşandı. Önce Şahin-Yıldırım'larla Mazlum-Hayri'ler ayrıştı. Semir'lerle Mehmet Karasungurlar ayrıştı. Tilkilerle Mahsumlar ayrıştı. Fatmalarla Berivanlar ayrıştı. Şenerlerle dağlara kartal pençesiyle sarılan on binler ayrıştı. Fikri'lerle Şemdinler ayrıştı. Ve Zilan'lar doğdu. Zilan'lar, Sema'lar ve Fikri'ler dağın öfkesi, kölenin geri döndürülemez özgürlük çıkışı, Kürt halkının yaşam damarının gücü, Kürt halkının yaşam kanalını tıkayan bütün tarihsel tortuların büyük bir yaşam patlamasıyla silinip-süpürülmesiydi.

Ama 16 Mart'ı yaratan çizgi de hala kendini sürdürüyor. İşbirlikçilik ve ihanet çizgisi, Güney Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinden aldığı destekle, ulusal birlik ve iktidarlaşmanın önünde bir tarihsel çukur gibi durmaya çalışıyor. Sömürgecilerin önünde gerilla avına çıkıyor. Sömürgecilere kelle avcılığı yaparak, Kürt halkının taze beyinlerini Dehak'a sunup kendi iğrenç varlığını sürdürmeye çalışıyor. Öyle ki, Ninova Kampı'ndaki binlerce Kürt kadın ve çocuğunu bile imha etmeyi, açlıkla, hastalıkla, her türlü saldırı ile teslim almayı önüne hedef olarak koyuyor. Böyle bir ihanet tarihte ender görülmüştür. Sözde Saddam'ın kimyasal silahlarına karşı dünyanın yardımını isteyen bu işbirlikçi çeteler, Kürt halkı üzerinde her gün 16

Mart katliamının sürdürücüsü olmaya devam ediyorlar. Kürt halkı ise Newroz'da direniyor. Newroz'a sahip çıkıyor. Ulusal ruhunu Newroz'larda yeniden yaratıyor.

En son 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde ve 21 Mart'a halkımızın büyük eylemi yaşandı. 8 Mart, Kürt kadının Newroz'unu gösteriyordu. Zilanlaşan kadını gösteriyordu. Düşman buna saldırdı. Kadın ve çocukların üzerine biber gazıyla, çoplarla acımasızca saldırdılar. Ve kadınlar kitlesel olarak direndiler. Zaten şöyle diyorlardı: "Hani her yıl karların içinden pivoklar çıkar, biz de tıpkı pivoklar gibi bu bahar bütün bir Kürdistan'da ve Türkiye'de yaşamın doğuşu olacağı!"

* Bu yazı Reber Apo'nun 1998 yılı Mart ayı Newroz değerlendirmesinden alınmıştır

2621'inci Newroz anlayan herkese kutlu olsun!

“Birlik, direniş ve özgürlük bayramımız olan Newroz’u yaşadık. Başta Önder Apo olmak üzere tüm halkımızın Newroz’unu kutluyoruz. 2621'inci Newroz yılında herkese özgürlük ve demokrasi mücadelesinde üstün başarılar diliyoruz. Çağdaş Kawa Mazlum Doğan ve ulusal kahramanımız Mahsum Korkmaz şahsında tüm özgürlük mücadelesi şehitlerimizi bu Newroz bayramı vesilesiyle saygı ve minnetle anıyoruz” (2'de)

15 Şubat komplosu doğru anlaşılmalı - II

Yaşamım bu komplo'nun açığa çıkmasına yöneliktir. Tasfiyem de bu komployla bağlantılıdır. Komplo'nun uluslararası boyutları var. Bu konuda çok kapsamlı bilgiler var... (11'de)

PKK eğitim silahıyla kendimizi dönüştürelim

Ortaya çıkan bazı sonuçlar bizleri düşündürüyor. Tartışmak mı lazım, gerçekten bilinçsizlik mi var, yoksa böyle tartışmayı bırakıp bir hastane usulüyle mi çalışmak lazım?... (22'de)

ABD ve AB'yi devreden çıkarıp kendi

çözümümüzü geliştirebiliriz Abdullah Öcalan
Hücre cezası için üç sayfalık savunma yazdım. İnfaz hâkimliğinden hücre cezası onaylandı. Ağır cezaya itiraz için bunları yazdım. Herhalde ağır ceza mahkemesi de onaylar. Zamanım yok hepsini okumaya... (34'te)

PKK'nin Kürt halkı için yarattığı değerler inkar edilemez

PKK, Önder Apo'nun liderliğinde 36 yıldır Kürt halkının özgürlük mücadelesine öncülük etmektedir. PKK bırakalım sınırların değişmesini, ülkelerin iç siyasetinin bile demokratikleşmesine izin verilmeyen bir bölgede mücadeleye başladı... (47'de)

Cinsellik batağında boğulan namus

Kadın insanın toplumsallaşmasını yaratan, insanın insan olmasını sağlayan cinstir. Marks; insanı insan yapanın, toplumsallaşmayı yaratanın emek olduğunu söyler. Ancak insanın insanlaşmasına... (61'de)

Agit kuruluş dönemi kahramanlarının tartışmasız temsilcisi ve rehberiydi

ABD, Önder Apo ve PKK ile daha ilk çıkışından itibaren ilgilenmeye başlamıştır. Bunu ABD'nin Çukurova konsoloslğunun Şah döneminde Tahran'daki ABD elçiliğine gönderdiği... (68'de)

Cıngıl'da yaşam savaşı

Kars'ın Digor ve Kağızman ilçeleri arasındaki Cıngıl kayalıklarındaki sığınağımızda ben, Eşref, Nedim, Azat, iki Fidan ve Peşvin arkadaşlar henüz yeni uyanmıştık... (76'da)

2621'İNCİ NEWROZ ANLAYAN HERKESE KUTLU OLSUN

“Mart direniş ayımızın her gününü, her anını büyük bir direniş mücadelesine dönüştürmeye, 8 Martları, Newrozları, Ulusal Kahramanlık günlerimizi bu temelde yaşamaya, kutlamaya çalışıyor, hem de 29 Mart yerel yönetim seçimlerinde demokratik siyasetin başarılı olması için çaba harcıyoruz. Newroz’da halkımızın Kürdistan’da ve Türkiye metropollerinde ortaya koyduğu demokratik duruş, sürecin olumsuz yanlarını engelleme ve olumlu yanlarını öne çıkarma açısından önemli bir duruş ortaya çıkarmıştır. PKK’ye silah bıraktırma çağrısı yapanlara Newroz’a katılan kitle bu tür planların ne kadar temelsiz olduğunu göstermiştir”

Birlik, direniş ve özgürlük bayramımız olan Newroz’u yaşadık. Başta Önder Apo olmak üzere tüm halkımızın Newroz’unu kutluyoruz. 2621’inci Newroz yılında herkese özgürlük ve demokrasi mücadelesinde üstün başarılar diliyoruz. Çağdaş Kawa Mazlum Doğan ve ulusal kahramanımız Mahsum Korkmaz şahsında tüm özgürlük mücadelesi şehitlerimizi bu Newroz bayramı vesilesiyle saygı ve minnetle anıyoruz. Her yeni Newroz yılını özgürlük ve demokrasi doğrultusunda daha büyük gelişmelerin ve kazanımların ortaya çıkartıldığı bir yıla dönüştürerek şehitlerimizin anı ve özelemlerini bu temelde yaşatacağımız sözünü bir kere daha yineledik. Nitekim 2009 Newroz’u tüm Newrozların toplamı kadar bir bilinç, bir irade ve demokratik ulus gerçeğinin ifadesi olarak önümüzdeki yılları belirleyecek bir nitelikte geçti.

2621’inci Newroz yılına “Önder Apo’ya Özgürlük Hamlesi”ni yükseltme temelinde girdik. Halkımızın ve tüm özgürlük savaşçıların tek şiarı şudur: “Edi Bese, Önder Apo’ya Özgürlük” Bu yeni Newroz yılını bu doğrultuda başta Önder Apo olmak üzere tüm halkımız için daha büyük özgürlüklerin yaşandığı bir yıl haline getirmek için elimizden gelen bütün çabayı yüksek bir cesaret ve fedakârlıkla sergileyeceğimizi açıkça ifade ediyoruz. Bu Newroz diğerlerinden farklı olarak peşinden gelen 29 Mart yerel yönetim seçimleriyle bağlantılı bir Newroz olu-

yor. Halkımız Newroz kutlamalarıyla başlattığı büyük özgürlük yürüyüşünü 29 Mart yerel seçimlerinde demokrasinin zaferiyle taçlandıracaktır. Meydanlarda ortaya koyduğu tutumla daha başından yeni Newroz yılını kazanmayı, büyük bir zafer yılı haline getirmeyi vaat etmiştir. Newroz bayramımızı bir de böyle bir temelde kutlanmıştır. İddiamız her zamankinden daha büyük, kararlılığımız fazla ve direncimiz güçlüdür. 2009 yılı baharını özgürlüğe her zamankinden daha yakın bir bahar haline getirme kararlığı ortaya konulmuştur. Zaten 8 Mart kutlamaları temelinde Kürt kadını ayakta, Kürt gençliği ayakta. Bu büyük direniş ve bayram coşkusu Newroz’a taşınmıştır ve 2621’inci Newroz’u bütün zamanların en büyük, özgürlüğe en yakın, en kitlesel Newroz’u haline getirmiştir. Bu Newroz’u bu temelde Önder Apo’yla, yani özgürlük çizgisiyle en üst düzeyde birleşme Newroz’u olmuştur.

Halkımızın bu büyük kararlılığı ve coşkusu kuşkusuz çok daha güçlü bir biçimde gerillada yaşanıyor. Önder Apo’nun fedaisi, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi öncüsü, savunma kuvveti olan gerilla, yani HPG ve YJA-Star güçleri halkımızın bu büyük coşkusu, kazanma azmini, iddiasını ve iradesini en üst düzeyde temsil ediyor. Kış boyu her alanda kendini yenileyerek büyük hazırlık yaptı. Dolayısıyla bu yeni Newroz yılını özgürlük ve demokrasi- nin ne büyük kazanım yılı haline getirme iddia ve kararlılığına ulaşmış bulu-

nuyor. Halkımızın Newroz’da gösterdiği direnişe gerilla da en yüksek düzeyde layık olmaya çalışacaktır.

Hareket ve halk olarak yeni bir Newroz’un büyük coşkusu yaşarken, siyasî alanda her şeyin 29 Mart yerel yönetim seçimlerine endekslenmiş olduğunu görüyoruz. Başta ABD olmak üzere tüm işbirlikçi gericilik, savaşla ve Önder Apo üzerinde uyguladığı korkunç baskıyla yapamadığını seçime dayanarak yapmak istiyor. Özgürlük hareketimize karşı yeni ve çok daha kapsamlı bir imha ve tasfiye planı temelinde saldırı yürütülüyor. ABD, PKK’nin direncini kırıp teslim almaya çalışırken; Türkiye yönetimi, fırsatları değerlendirerek ezip imha edici bir sonuca ulaşmanın hayallerini güdüyor. İran, kendi çıkarları doğrultusunda Kürtleri ve PKK’yi kullanmak isterken; KDP ve YNK gibi güçler de mevcut durumda yaşanan çelişki ve çatışmalardan kendi dar çıkarlarını nasıl temin edeceklerinin arayışı içinde bulunuyorlar. 2009 baharında siyasî ve askeri süreç her zamankinden daha karmaşık, derin ve kaygandır.

Bilindiği gibi ABD, 2007 yılı başından bu yana ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını yaratma doğrultusunda PKK’nin dinamik güçlerini ezerek, onu teslim alıp kendi içinde eritme politikası izliyor. Bu doğrultuda Türkiye yönetimini hareketimize karşı savaşa tahrik ve teşvik ettiği tartışma götürmez bir gerçektir. Nitekim bu çabalar 5 Kasım 2007 tarihli Bush-Erdoğan görüşmesiyle ortak bir

askeri plânlamaya kadar götürülmüş-tür. Sonuçta ABD-Türkiye-İran ittifakı temelinde 2007 Aralık'ından itibaren hareketimize karşı çok yoğun bir askeri saldırı süreci başlatılmıştır. Başta Ana karargâhımız ve Botan karargâhımız olmak üzere Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, Kürdistan'ın bütün stratejik alanlarında her türlü askeri güç kullanılarak gerilla güçlerimize yönelik yoğun saldırılarda bulunulmuştur. Bu, 16 Aralık 2007 tarihinden itibaren Medya Savunma Alanlarına dönük açık bir hava saldırısı halini alırken; 20 Şubat 2008 tarihinde başlatılan Zap operasyonu HPG Ana karargâhı kuşatılmak ve ezilmek istenmiştir. Eğer Zap operasyonu başarılıysaydı, öyle anlaşıyor ki, ardından bütün Medya Savunma Alanlarına dönük askeri operasyonlar geliştirilecek ve gerilla ezilmeye, Medya Savunma Alanları; Botan ve Zagros hatlarımız gerilla üslenme alanları olmaktan çıkartılmaya çalışılacaktı. Böylece gerillaya vurulacak bir darbe temelinde Özgürlük hareketimizin direnci kırılacak ve çok çeşitli adlarla, sözde barış planları dayatılarak hareketimiz teslim alınmaya ve tasfiye edilmeye çalışılacaktı.

Sahte barış projeleri ile PKK tasfiye edilmek isteniyor

1982 yılından itibaren ABD-İsrail ittifakının Filistin Kurtuluş Hareketine dönük geliştirdiği kuşatma, ezme, darbeleme ve teslim alma sürecinin bir benzeri PKK hareketine karşı da uygulanacaktı. Gerillanın darbelenmesi ardından gündeme getirilecek sahte barış projeleri ve ulusal konferanslara dayanılarak PKK'ye, "sorunu çözüyoruz" adı altında korkunç bir tasfiye süreci dayatılacaktı. Fakat bütün bunlar Zap operasyonunun yenilgiye uğratılmasıyla boşa çıkarılmış, başarısız kılınmıştır. 2008 Şubat sonundaki büyük Zap direnişi; ABD'den İran'a ve Türkiye'ye kadar tüm gericiliğin içinde yer aldığı ve hareketimize dönük hazırlanan böyle kapsamlı bir imha ve tasfiye planını boşa çıkartıp başarısız kılmiştir. Türk genelkurmayının yoğun bir propaganda ve iddiayla Ana karargâhı kuşatıp ezme amaçlı saldırısının geri

püskürtülmesi, kırılması, yenilgiye uğratılması Özgürlük hareketimize dönük geliştirilen bu tür planların hepsini boşa çıkartmış, başarısız kılmıştır. Nitekim Zap'taki askeri başarısızlık ardından bu tür oyunlar boşa çıktığı için hiç birisi gündeme getirilememiş ve geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Uluslararası komployu yürüten ABD-İngiltere-İsrail öncülüğü askeri yollarla, saldırı ve operasyonlarla PKK'nin ezilemediğini, geriletilmediğini, dolayısıyla Büyük Ortadoğu Projesi doğrultusunda teslim alınarak eritilemediğini görünce, bu kez 2008 güzünde Önder Apo üzerinde sürdürülen baskı ve işkence uygulamalarını ve imha tehditlerini en üst düzeye çıkartarak, Önderlik üzerinden benzer bir sonucu alma arayış ve çabası içerisine girmiştir. Savaşla başaramadığını, Önderlik üzerinde baskı ve zulmü arttırma temelinde başarmak istemiştir. Nitekim 2008 Ekim, Kasım ve Aralık aylarında İmralı işkence sisteminin doruğa çıkarıldığı, Önder Apo'ya dönük her türlü fiziki ve psikolojik işkenceyle birlikte açık bir imha tehdidinde bulunulduğu bilinmektedir. Önder Apo bunu kendisine "ya intihar, ya teslimiyet dayatmasında bulunulması" olarak tanımlamıştı. *"Benden; özgürlükten, ülkeden, halktan, örgütten, insanlıktan vazgeçmem isteniyor"* demişti ve dayatmalar ne olursa olsun bir milim bile gerilemeden bu dayatmalara karşı direnerek halkımızın özgürlük özlēmelerini, arayışını ve mücadelesini sonuna kadar temsil edip yüksekte tutacağını ilân etmişti. Nitekim savaşta elde edemediğini bu kez Önderliğe dönük baskıyı ve zulmü arttırmış fakat bunu da elde edemediğini gören ABD, bu kez üçlü ittifak sistemini harekete geçirerek Ekim sonunda Bağdat'ta yaptığı bir dizi toplantı ardından yeniden PKK'yi imha ve tasfiye planı ortaya çıkartmıştı. Bu plan biliniyor. Irak'ın Cumhurbaşkanı tarafından da, Türkiye'nin Başbakanı tarafından da zaman zaman bu planların maddeleri deşifre edildi. Dört aşamalı PKK'yi tasfiye planının olduğu söylendi. Böylece yeni bir plânlama temelinde PKK'nin iradesi kırılıp teslim alınmak amacıyla korkunç bir saldırı süreci başlatıldı.

Bu yeni saldırı konsepti ağırlıklı olarak idolojik ve siyasi boyut içeriyor

Bu yeni saldırı ideolojik ve siyasi boyutu esas alan kapsamlı bir saldırıdır. Bağdat planı doğrultusunda bunun adını "PKK'nin izole edilmesi aşaması" olarak koydular. Yani PKK dünyadan ve demokratik güçlerden, Güney Kürdistan'dan, Kürt ulusal güçlerinden ve Türkiye'nin demokratik güçlerinden ve son olarak da 29 Mart yerel yönetim seçimlerinin AKP tarafından kazanılması sağlanarak halktan izole edilecek. PKK ağır bir siyasi kayba, daraltmaya uğratılarak marjinal bir örgüt konumuna düşürülerek, "terör örgütü" denip saldırılacak. İşte Bağdat tasfiye planının içeriği bu oluyor. *Birinci* aşaması denen siyasi izolasyon aşaması bu temelde yürütülüyor. Aralık'tan bu yana hareketimize dönük korkunç bir ideolojik saldırı geliştiriliyor. Başta Önder Apo olmak üzere hareketimizin bütün kutsal değerlerine en adi, en ahlâksızca, en bayağı küfürler edilerek saldırılıyor. Bu konuda ABD'den Avrupa'ya, Türkiye'den İran'a kadar bütün devletlerin propaganda organları en çirkin bir özel savaş politikası yürüttükleri gibi; her türlü şoven, milliyetçi, ırkçı çevre, faşist güç, yine Fethullahçı sahte dinci çevreler, sahte solcular, ilkel milliyetçiler, ajan ve hain grup saldırıya geçirilmiş bulunuyor. Öyle ki, sanki düğmeye basılmışçasına hepsi sahibinin sesi olarak saldırıyorlar. Özellikle bazı Avrupa beslemeleri var. Almanya'nın, İsveç'in kucakına oturmuşlar, halkımızın yüce değerlerine küfür ederek maaş alıp o pis yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Ar damarları çatlamış, arsızlaşmış grup bunlar. Tam bir köhnemiş gericiliğin sesi konumundalar. Nasıl ki, böyleleri beslenir, hazırlanır da bir hedefe doğru zincirlerinden boşaltılmış gibi saldırtılırsa, bunlar da öyle bir saldırı güruhuna benziyorlar. İnsan soyunun en düşkün, en ahlâksız düzeyini temsil ediyorlar. Bu temelde gelişen korkunç küfürbazlıkla bağlı olarak siyasi plânda da AKP hükümeti, PKK'nin terör örgütü olduğunu tüm dünya düzeyinde kabul edilir ve canlı

tutulur kılmak için âdeta diplomatik alanda fır dönüyor. En son Irak'ın Maliki yönetimine de "PKK terör örgütü" dedirttiler. Güney Kürdistan yönetimine aynı şeyi söyletebilmek için her türlü tehdidi yapıyorlar; baskı uyguluyorlar, en büyük tavizleri veriyorlar.

Diğer yandan, kış boyu PKK'nin yakın tecridini sağlayabilmek için yoğun çaba harcadılar. 15 Şubat'ta sözüm ona Kürtlerle ilgili toplantı yaptırıldılar. Güya Türkiye ile Güney Kürdistan yönetiminin ilişkilerini düzelterek, PKK ile Güney Kürdistan yönetimini çatışmalı hale getirecek bir toplantının gerçekleştirilmesi öngörülmüş bulunuyor. Tabi içeriğinin ne olduğunu sormaya, araştırmaya gerek yok; 15 Şubat Önder Apo'ya yönelik uluslararası komplo gününün seçilmesi toplantının nasıl bir amaç güttüğünü ve kimin sesi olduğunu ortaya koymak açısından yetiyor. Gayet anlaşılır bir saldırı durumunu ifade ediyor. Bununla sözde PKK Güney Kürdistan'dan tecrit edilmek, Güney Kürdistan yönetimiyle çelişkili ve çatışmalı hale getirilmek isteniyor. Diğer yandan Türkiye'nin sol demokratik güçlerinden PKK'yi tecrit edebilmek için, özellikle seçim sürecinde ortaya çıkabilecek ilişki ve ittifakları engelleme doğrultusunda bin bir oyun tezgâhladıkları çok iyi biliniyor. Çatı Partisinin oluşumunu engellemek için, Barış Meclisinin çalışmalarını sekteye uğratmak için, yerel yönetim seçimlerinde tüm sol demokratik güçlerin DTP'yle birlikte en ileri düzeyde ortak bir ittifak oluşturmalarını engellemek için her tür provokatif saldırıya, oyuna başvurdukları tartışmasızdır. Nitekim böyle önemli bir dönemde, tarihi bir süreçte ittifak ve ilişkisi düzeyini zayıflatmaya dönük sonuçlar almak için bazı adımlar atıldılar ve girişimlerde bulundular. Bunlar sonuçta başarısız kılındı. Hewlêr toplantısı amaçlananın çok gerisinde, fazla etkinliği olmayan bir toplantı düzeyine düşürüldü. 29 Mart yerel seçimleri için tüm demokratik güçlerin ittifakının yaratılması doğrultusunda önemli sonuçlar alınarak PKK'nin Türkiye ortamından tecrit edilmesi çabaları önemli ölçüde başarısız kılındı.

Şimdi son raunt 29 Mart yerel yönetim seçimleri oluyor. Bütün bu ideolojik ve siyasi saldırının, kuşatma ve tecrit etme operasyonunun en son ayağı 29 Mart yerel yönetim seçimleridir. Kürdistan'da AKP'nin kazanması sağlanarak PKK'nin, halk desteği olmayan, marjinal bir örgüt olduğu dünya aleme gösterilmek istenmektedir. AKP'yi kapatma davasının bu nedenle reddedildiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede de AKP'ye yerel seçimleri kazanma görevi verilmiştir. Bu görevi başarması amacıyla AKP'nin iktidarda tutulması öngörülmüştür.

AKP seçimi kazanmak için devletin tüm imkânlarını kullanmaktadır

AKP yönetimi, kendisine verilmiş bu görevi başarmak için bin bir türlü oyuna ve hileye başvurarak, devletin tüm imkânlarını kullanarak yoğun bir çalışma yürütmektedir. AKP'nin yapmadığı seçim hilesi ve kullanmadığı hiçbir fırsat ve imkân kalmamıştır. Bunu seçime doğru daha da artıracığı, yeni yöntemlerle bu saldırıları sürdüreceği söylenmektedir. Her şeyden önce her türlü hileyi geliştirmek üzere; TRT 6 televizyonundan Kürdoloji bölümlerinin üniversitelerde açılmasına kadar bir dizi seçim oyunu ortaya çıkarmıştır. Güya PKK'nin kitle tabanı bölünecek, parçalanacak, halk aldatılarak AKP'ye oy verir hale getirilecek. Kürt halkına yasakladığı Kürtçeyi, Başbakan, TRT kanalları serbestçe konuşabilmekte, halkın

oyunu alabilmek için aldatıcı söylemlerde bulunabilmektedir. Bununla birlikte rüşveti, satın almayı en yüksek düzeye çıkarmıştır. Eskiden sadece kömür ve makarna dağıtılırdı; şimdi çamaşır makinesi, buzdolabı dağıtılıyor, insanlara nakit para veriliyor. Eskiden bütün bunlar gizli yapıldı, yapanlar biraz utanır, sıkılırlardı. Şimdi ar da marları tümüyle çatlamış, utanma, sıkılma kalmamış, gizlilik diye bir şey yok, her şey 24 saat açıktan pazarda yapılıyor. Pazarda koyun satın alınır gibi, koyun satın alma pazarlığı yapılır gibi oy satın alma pazarlıkları yapılıyor. Buz gibi soğuk suya sahip olan Der-sim'e, hem de kış günü buzdolabı dağıtılarak halk aldatılıp oyları satın almak isteniyor. Bunlar da yetmiyor; valilerin, kaymakamların rüşvet dağıtma işlerini düzenlediği bu seçim çalışmalarında, bir de ordu güçlerine görev düşüyor. Şemdinli'den, Serhat'a, Urfa'ya kadar her alandaki askeri yetkililer AKP adaylarını bizzat belirledikleri gibi, köy köy, mahalle mahalle, ev ev dolaşarak DTP'ye oy vermemeleri, oylarını AKP'ye vermeleri için halkı tehdit ediyorlar. Yoğun baskı kurmuşlar, her türlü saldırıyı sürdürüyorlar. Böylece halkı korkutarak, sindirerek oyların AKP'ye verilmesini sağlatmaya çalışıyorlar. En azından DTP'ye oy verilmesini önlemek istiyorlar. Böylece görülüyor ki, AKP 29 Mart yerel yönetim seçimini kazanabilmek için her türlü yonteme başvuruyor. Seçim günü de her türlü hileye başvuracağı açıkça anlaşılıyor.

“Seçim çalışmaları Newroz’la bir yandan bayram havasında sürerken, diğer yanıyla Erdoğan-Baykal-Bahçeli arasında bir sokak kabadayısının küfürleşmesi temelinde sürüp gidiyor. Öyle ki, alttan anlaşmalı olan bu grup, üstte güya birbiriyle çok çatışmalıymış görüntüsü vererek halkı aldatmaya, oylarını elde etmeye çalışıyorlar”

AKP’nin arkasında devlet ABD ve tüm gerici güçler var

Kürdistan’daki seçimde sadece AKP yok; AKP bir kimlik, onunla devlet temsil ediliyor, arkasında ordu var, devlet var, hukuk var, sermaye var, ABD var; bütün gericilik AKP’nin arkasında. Daha ötesi, CHP ile MHP var. Onlar da oturup anlaşmış durumdalar. Kürdistan’da AKP’yi destekleme karşılığında bazı yerlerde de CHP ve MHP adaylarına destek veriliyor. Böylece AKP tüm gericiliğin bileşik temsilcisi olarak 29 Mart seçimlerini kazanmak istiyor. Bu temelde süren çok yoğun bir seçim mücadelesi var. Seçimler şimdiden bir yerel yönetim belirleme seçimi olmaktan çoktan çıkmış durumda; AKP için bir referandum konumundadır. Şunu herkes netçe görüyor ki, seçimi kaybettiği gün AKP iktidarda sonun başlangıcını yaşayacaktır. Kürdistan’da seçimi kazanamayan bir AKP’yi bu devletin ve ordunun iktidarda tutmayacağı, daha da ötesi, belki de Erbakan’dan ve Özal’dan daha beter yapacağı açıktır. Onun için seçimler herkesten çok AKP için bir varlık yokluk meselesi haline gelmiş durumdadır. Onun için de bu rantçı grup tüm gücüyle seçime yükleniyor ve her türlü oyuna, hileye başvurarak mutlaka seçimleri kazanmak istiyor. Buna karşı demokratik siyasi güçlerin de önemli bir çabası var. DTP etrafında oluşan bu demokrasi bloğu Kürdistan’ın şehir ve kasabalarında, yine Türkiye’deki Kürt kitleleri ve de-

mokratik çevreler içerisinde yoğun bir desteğe sahip. Seçim meydanları hızlanmış ve hareketlenmiş durumda. Newroz’la birleşen bu propaganda, gerçekten de bir yanıla büyük coşku ve heyecan içeren bayram havasında sürerken, diğer yanıla Erdoğan-Baykal-Bahçeli arasında bir sokak kabadayısının küfürleşmesi temelinde sürüp gidiyor. Öyle ki, alttan anlaşmalı olan bu grup, üstte güya birbiriyle çok çatışmalıymış görüntüsü vererek halkı aldatmaya, milleti sandığa çekmeye ve oylarını elde etmeye çalışıyorlar. Böylece her şeyin seçim sonuçlarına bağlı olduğu bir siyasi süreç yaşanıyor.

Âdeta herkesin ne yapacağını seçim sonuçlarına bağlamış olduğu bir dönemi yaşıyoruz. En başta ABD böyle bir politika izliyor. Yeni ABD yönetiminin, Bush yönetiminin izlediği politikalarından yapmak istediği değişikliklerin pratikleşmesinin bile Türkiye’deki 29 Mart yerel seçim sonuçlarına bağlı olduğu görülüyor. Nitekim Obama yönetimi Filistin’de, Irak’ta, Kürdistan’da sükûneti yaratmaya ve çatışmayı Afganistan-Pakistan hattına kaydırmaya çalışırken herkesten çok Türkiye’nin desteğine ihtiyaç duyuyor. Elbette Türkiye’de de AKP gibi bir dediğini iki etmeyen işbirlikçi bir yönetimin varlığına ihtiyaç duyuyor. Onun için de AKP’nin 29 Mart seçimlerini kazanabilmesi için herkesten çok ABD destek veriyor, çaba harcıyor. Öyle ki, Tayyip Erdoğan’ın Davos’ta İsrail Cumhurbaşkanı’na neredeyse küfür etmesine bile ses çıkarmadılar. Yeter ki Tayyip Erdoğan ve AKP puan kazansın ve sonuçta 29 Mart yerel seçimlerinden başarılı çıksın. Onun için her türlü küfür yemeye de, her türlü imkânı ve desteği vermeye de hazır görünüyorlar. Niçin? AKP yönetimindeki Türkiye’yi Ortadoğu’da kendi siyasi stratejileri doğrultusunda istedikleri gibi kullanabilmek için. Filistin’in, Irak’ın, Kürdistan’ın denetim altında tutulmasında, Afganistan-Pakistan hattında savaşın sürdürülmesinde herkesten çok AKP yönetimindeki Türkiye’yi kullanmak istiyorlar. Neredeyse Obama yönetimi bütün umudunu buraya bağlamış, politikalarını bununla birleştirmiş gibi görünüyor. Nitekim bu nedenle yeni Dışişle-

ri Bakanı Bayan Clinton’ı Ankara’ya gönderdiler. Ankara’da yeni ABD yönetimi de yüksek sesle PKK’nin “ortak düşman” olduğunu ilân etti. Obama yönetimi ilk icraatlarından biri olarak PJAK’ın terör örgütü ilân edilmesi kararını aldı. Bütün bunlar gayet açık ve anlaşılır girişimlerdir. Besbelli ki, ABD bu yaklaşımlar temelinde hem Türkiye’nin, hem de İran’ın bir biçimde desteğini almaya çalışıyor. Türkiye’yi daha çok kullanmak isterken, İran’ı da bu yöntemlerle en azından bir süreliğine etkisiz hale getirmek istiyor. Bunun için Türkiye-İran görüşmelerinin hızlandığı gözleniyor.

ABD işbirlikçisi AKP hükümeti iş başında

ABD’nin politikaları doğrultusunda AKP hükümeti, İran, Irak, hatta Suriye’yle Kürtleri denetim altında tutacak yeni bir politik yapılanma ortaya çıkartmak için harekete geçmiş bulunuyor. Besbelli ki, AKP’nin kaderi de ABD politikalarıyla yüzde yüz birleşik durumdadır. Öyle ki, Türkiye’de şimdiye kadar hiç bu denli ABD işbirlikçisi olan bir yönetim iş başına gelmemiştir. Her halde Türk Genelkurmayı da, kendisi bir şey yapamayınca, savaşta sonuç alamayınca bu girişimlere umut bağlıyor. Buna dayanarak kendisi için yeni fırsatların açılmasını umut ediyor. ABD ve AKP çeşitli yollarla PKK’yi geri letir, zayıflatırlarsa, bir fırsat doğup ezme ve imha etme saldırısını yürütebilir umudu ve hesabıyla bekliyor. Dikkat edilirse, ordu çok fazla askeri gücünü kullanmıyor. Aslında Eylül 2008’de terörle mücadele kurulunu günlerce topladılar ve yeni bir imha ve tasfiye plânı hazırladılar. Biz buna kısmî katliam ve tehcir politikası diyoruz. Yani MHP’nin önerdiği, “tampon bölge”ye dayalı bir imha ve tasfiye plânını İlker Başbuğ yönetiminin hazırlamış olduğundan hiçbir kuşumuz yok. Fakat bunu uygulayamıyor. Mevcut durumda uygulama koşulları yok. O koşulları yaratmaya çalışıyor. O koşulların oluşmasını bekliyor. Eğer ABD ile AKP politikaları bir biçimde bunun koşullarını yaratırsa, fırsat bu diyerek saldırıya geçip Kürt soykırımını ta-

mamlayıcı darbeleri vurmanın hazırlığını yapmış sinsice mevzide bekliyor.

İran ABD ile gizli bir siyasî uzlaşma içinde

Diğer yandan İran'ın politikaları açıktır. İran her ne kadar ABD ile gizli uzlaşmalar içine girmiş olsa da, öyle çok fazla ve kısa sürede ABD ile tam bir politik uyuma ulaşması mümkün değildir. Onların politik güven içerisinde olmaları zor. Fakat şimdi siyasî ortam birbirlerinden destek almalarını gerektiriyor, onun için gizli bir siyasî uzlaşma yapmış bulunuyorlar. ABD PJAK'ı terör örgütü sayarak İran'a mesaj ve destek verdi. Her halde onun karşılığında da İran'dan belirttiğimiz alanlara dönük; Filistin, Kürdistan, Irak, Afganistan sahalarına dönük bazı destekler almaya çalışmıştır. Ancak bu öyle kapsamlı bir uzlaşma olamaz. ABD-İran uzlaşmasının öyle hızlı ve kısa sürede olması mümkün de değildir. Güncel politika gereği gizli uzlaşmalarla hareket etseler de, özünde aralarındaki çelişki ve gizli çatışma devam edecektir. Her fırsatta hem İran, hem de ABD, karşıtının politikalarını boşa çıkartmak, yenilgi almasını sağlamak için saldırılarını ve çabalarını sürdürecektir. Bu da ABD-İran çelişkisinin devam edeceği; İran'ın, ABD'nin bölgedeki politikalarının başarısız kılınması için her türlü gizli-açık çabaya başvuru anlamına gelmektedir.

Irak yönetimi yeniden Türkiye, İran ve Suriye yönetimleriyle ittifak yaparak Kürdistan üzerinde hâkimiyet yaratma arayışına girmiş gözüküyor. Neredeyse Kürdistan üzerinde yeni bir inkâr ve imha sistemi yaratmaya çalışıyorlar. İçinde bulunduğumuz siyasî koşulları bunun için uygun ve imkân sunuyor görüyorlar. Çünkü şu ortaya çıktı: ABD'nin eski yönetimi III. Dünya savaşı adını verdiği saldırıyla bölge statükosunu Afganistan ve Irak'ta kırdı, parçaladı. Artık eski statükonun bir daha geri gelmesi mümkün değildir. Yine yedi-sekiz yıldır uyguladığı yoğun baskıya dayanarak başta Suriye ve İran olmak üzere bölgedeki karşıt yönetimlerin politikalarında

ciddi değişiklikler ortaya çıkardı. Böylece bölge statükosu kısmen değişti, kırıldı, aşıldı. Fakat Bush yönetiminin öngördüğü biçimde bütün statüko darmadağın edilerek Büyük Ortadoğu Projesinin başarıyla gerçekleşmesinin önü açılmadı. ABD belli darbeler vurdu, ama saldırılarını ileri götürmedi. İran'a ve Suriye'ye yönelmedi. Şimdi geçici bir süreliğine de olsa bölge statükosuyla kısmî bir uzlaşma arayışı içerisinde. Ne statüko eskisi gibidir-bölgede -I. Dünya savaşı sonrasında yaratılan siyasî yapıyı koruyor- ne de ABD 11 Eylül 2001 ikiz kule saldırıları ardından oluşturduğu politikasını olduğu gibi yürütür konumdadır. ABD'nin de bu süreçte politikalarında ciddi değişiklik olmuştur. Böylece küresel sermaye siyasetiyle bölge statükoculuğunun bir tür karma uzlaşmasını ortaya çıkarma yönünde çabalar var. Böylece uzun vadeli olmasa da, kısa vadeli bir yapı arz etse de, son yedi-sekiz yıllık büyük mücadele içerisinde ortaya çıkan sonuçlara dayalı yeni bir bölge statükosu oluşturulmaya çalışıldığı, bölgenin yeni bir siyasî yapıya kavuşturulması, bu temelde bir uzlaşma arayışının sürdürülmesi çabası içinde olunduğu gözleniyor. Bu da her şeyden önce Kürdistan'ın statüsünün ne olacağı sorusunu gündeme getiriyor.

İşte böyle bir noktada Türkiye, ABD'den güç alarak, İran'la da ittifak yaparak, KDP ve YNK'yi kendi çizgisini kabul etmeye zorlayarak Kürdistan üzerinde yeni bir inkâr ve imha statüsü yaratmaya çalışıyor. Eskisi gibi Kürdistan tümünden inkâr edilemiyor. Güney Kürdistan'ın Irak yapılanması içinde oldukça geniş bir özerkliğe sahip siyasî yapısını bu yeni sistem Kerkük'ü Güney Kürdistan'ın dışında tutmaya çalışarak kabul etmek zorunda kalıyor. Öyle anlaşıyor ki, AKP hükümeti İran'ı ve Suriye'yi de razı ederse, Kürtlere dile dayalı bazı haklar vererek Kuzey, Doğu ve Batı Kürdistan'da da Kürt sorununun çözülmüş olduğu izlenimini yaratmak istiyor. Böylece, Kürtçe serbest bırakıldı denerek ve Güney Kürdistan'ın statüsü tanınarak diğer Kürdistan parçalarındaki Kürt

varlığı tasfiye edilmek isteniyor. Bütün parçalarda gerçekleştirilecek Kürt soykırımı bu biçimde, küçük bir Kürdistan parçasının siyasî statüsünün tanınması temeline gerçekleştirilmek hedefleniyor. Türkiye yönetiminin ABD ile böyle bir çaba içerisinde olduğu anlaşıyor. Özellikle AKP'nin bunu kabul etmeye hazır olduğu, PKK'ye karşı ancak Güney Kürdistan yönetimiyle bu temelde ittifak edebileceği ortaya çıkıyor. Öyle anlaşıyor ki, bunu İran ve Irak yönetimlerine de kabul ettirmek istiyorlar. Abdullah Gül'ün son İran gezisi bununla bağlantılıdır. İran'ın buna nasıl baktığı çok açığa çıkmamıştır. Yansıyan bilgilere göre İran'ın bu tür şeylere çok sıcak bakmadığı, Türkiye'nin yönlendirmesi altında ne ABD ile ilişki kurmak istediği, ne de böyle bir plâna katılmak istediği yönünde bir izlenim vermektedir. Ancak İran'ın pragmatik ve değişken politikası dikkate alındığında böyle bir politikanın içine tüm boyutlarıyla katılma ihtimali de vardır.

Seçimlerdeki siyasî başarılar bölge gericiliğinin plânlarını bozacaktır

Şimdi seçim sonuçlarına dayalı olarak böyle yeni politikalar uygulamak üzere projelerin oluştuğu, ittifakların yaratılmaya çalışıldığı, görüşmelerin yapıldığı anlaşıyor. Bunların gerçekleşip gerçekleşmeyeceği, ya da hangi politik projelerin pratikte hayata geçirileceğinin seçim sonuçlarına göre belirleneceği anlaşıyor. Bu anlamda 29 Mart yerel yönetim seçim sonuçları Türkiye için olduğu kadar, bölge politikaları açısından da büyük önem arz ediyor. En çok da Kürdistan üzerindeki mücadelenin nasıl gelişeceği konusunda kesinlikle belirleyici bir öneme sahip bulunuyor. Şunu iyi bilelim: *Bir*, eğer AKP 29 Mart yerel yönetim seçimlerini Kürdistan'da kaybederse, demokratik siyasî güçler ezici bir seçim zaferi kazanırlarsa, söz konusu ettiğimiz bütün plânlar boşa çıkartılacak ve yenilgiye uğratılmış olacak. Nasıl ki, Zap operasyonunun yenilgisi ona dayalı birçok siyasî plan ve projeyi boşa çıkardıysa; nasıl ki, Önder

Apo'ya dayatılan işkenceye karşı Önderliğin gösterdiği direniş PKK'yi teslim almaya dönük projeleri boşa çıkardıysa; 29 Mart seçimlerinde de demokratik siyasi güçlerin güçlü bir sonuç almaları, yani önemli bir siyasi zafer kazanmaları seçimlere dayalı başta ABD ve AKP olmak üzere birçok gerici çevrenin ortaya çıkardığı plan ve projenin boşa çıkıp yenilgiye uğramasını gündeme getirecektir. Askeri yenilgi ve Önderlik direnişi plânları bozmuştur; 29 Mart seçimlerini demokratik siyasetin kazanması temelinde ortaya çıkartılacak siyasi başarı da yeni oyunları ve plânları bozacak, boşa çıkartacak, PKK'ye dönük imha ve tasfiye plânları yeniden tuz buz olacak. Özellikle ABD'nin; bir yandan AKP'yi kullanarak, diğer yandan Güney Kürdistan yönetimini devreye koyarak, bunlara bir de Irak ve İran yönetimlerini katarak yürütmeye çalıştığı PKK'nin dinamik gücünü ezme ve geri kalanlarını sistem içine çekip eritme biçimdeki oyun kesinlikle bozulmuş, boşa çıkartılmış ve başarısız kılınmış olacaktır. O nedenle 29 Mart yerel yönetim seçimlerinde demokratik siyasetin zafer kazanması, Zap operasyonunun sonuçları kadar önemli bir siyasi gelişmeye yol açacaktır. Özgürlük hareketimize dönük yürütülmeye çalışılan imha ve tasfiye plânlarının büyük ölçüde boşa çıkartılmasını sağlayacaktır. En azından bu plânlar olduğu gibi uygulanamayacaklar. Bu güçler açısından yeniden plânlar yapmak, yeni arayışlara girmek bir ihtiyaç haline gelecektir. İş-

te demokratik siyaset açısından, Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü açısından 29 Mart yerel yönetim seçimleri bu denli önemli hale gelmiştir.

Başbuğ-Erdoğan uzlaşısı PKK'ye karşı yeni bir savaş planıdır

İki, eğer 29 Mart seçimlerini DTP ve demokratik güçler kaybeder, tersine AKP'nin seçimden başarıyla çıktığı ilan edilirse, bunun sonucunun Özgürlük hareketimize ve halkımıza dönük çok kapsamlı bir askeri saldırı olacağı tartışma götürmezdir. Nitekim Türk Genelkurmayı aylardır bunun hazırlığını yapmakta ve mevzide beklemektedir. Beklediği ve bulmak istediği sonuç işte bu olmaktadır. Yani AKP'nin Kürdistan'da seçimi kazanarak PKK'nin; kitle tabanı olmayan, marjinal, halktan kopuk örgüt durumuna düşürüldüğünün kamuoyuna gösterilmesi olmaktadır. Bunu yakaladığı an, böyle bir fırsatı ele geçirdiği an Türk Genelkurmayının kısmi katliam ve tehcir plânı dediğimiz kapsamlı bir imha ve tasfiye saldırısını gündeme getireceğinden asla kuşku duyulmamalıdır. Bu, bir yandan katliamlar içereceği gibi, diğer yandan Türkiye-İran ve Türkiye- Irak sınırında tampon bölge yaratmak üzere birçok şehir ve kasabanın boşaltılması gibi, zorla insanların şehir ve kasabalardan sürgün edilecek, bu alanların yasak, boş arazi haline getirilmesi gibi bir uygulamaya kadar vardırılabilir. Nitekim Türkiye yönetiminin ABD ile yürüttüğü

pazarlıklar, yine Türkiye yönetiminin KDP ve YNK ile sürdürdüğü pazarlıklar bu temeldedir. Böyle bir konumu elde ederse, AKP 29 Mart yerel seçimlerini kazanırsa, bunun ardından Güney Kürdistan yönetimini tanıdığını ilân ederek, Hewlêr'de konsolosluk açarak Güney Kürdistan yönetimiyle uzlaşmaya girip onların da desteğini alma temelinde Kuzey Kürdistan'da ulusal demokratik direnişi, Özgürlük hareketimizi tasfiye etmek için kapsamlı bir askeri saldırıya girişme hesapları yapmaktadır. Bunu bir yandan kendisi yaparken, diğer yandan benzer bir durumun Doğu Kürdistan'da yürütülmesi için İran ile de çeşitli pazarlıklar içine girmeye çalışmaktadır. Bu da önemli bir durumdur. AKP'ye bu temelde devlet ve ordu destek vermektedir. AKP'nin kapatılmaması bunun karşılığı olarak ortaya çıkmıştır. İlker Başbuğ-Tayyip Erdoğan uzlaşması bu çerçevededir. PKK'ye karşı yeni bir savaş plânı doğrultusunda uzlaşma sağlanmıştır ki, bu savaş plânı da tamamen böyle bir içerik taşımaktadır.

Bu iki olasılık dışında geriye elbette bir üçüncü olasılık kalıyor. Bu da ne AKP'nin ne de DTP'nin tam ve güçlü bir seçim zaferi kazanma durumudur. Yani her iki partinin seçim sonuçlarını birbirine yakın olarak tamamlamasıdır. Böyle bir durumda öyle anlaşıyor ki, ABD plânları devreye girecektir. ABD'de böyle bir sonucu arzu etmekte ve beklemektedir. Eğer böyle bir sonuç çıkarsa, o zaman bir yandan AKP'yi daha çok pratiğe sevk edecek, diğer yandan ise Güney Kürdistan yönetimini devreye koyarak PKK'yi bir tür silâhsızlandırma ve etkisizleştirme arayışı içerisine girecektir. İşte bazı çevrelerin PKK'yi silâhsızlandırma temelinde yürüttükleri tartışma buradan gündeme gelmektedir. Yine bazı çevrelerin yaklaşımına göre Güney Kürdistan'da hazırlanmak istenen Kürt konferansı güya bu çerçevede yapılmak istenmektedir. Celal Talabani'nin "Türkiye'de toplanacak konferans PKK'ye silâhsızlanma dayatacak" demesi, bu çerçevede anlaşılmalıdır. Daha toplanmadan hangi tartışmaları yaptığı ve hangi ilkeleri belirlediği belli

olmadan düşündükleri konferansın kararını açıklaması, nasıl bir toplantı amaçladıklarını göstermektedir. Eğer böyle bir amaçla toplanırsa buna bir Kürt konferansı değil de PKK'yi tasfiye etme planının bir parçası olarak değerlendirmek daha doğru olur. Yani AKP ve Güney Kürdistan yönetimi devreye konarak bir tür sınırlı dil ve kültür haklarının Kuzey Kürdistan'da da Kürtlere verilmesi ve Güney Kürdistan yönetiminin tanınması karşılığında PKK'nin silâhsızlandırılması, böylece ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakının Kürtleri de içine alacak şeklinde sağlanması, PKK'nin böyle bir ittifak önünde engel olmaktan çıkartılması gerçekleştirilmiş olacaktır.

PKK'nin özgür ve bağımsız duruşu ABD'nin önünde engel oluşturuyor

ABD'nin arayışı da bu temeldedir. Hem Türkiye ve Irak'ı birleştirerek kendi politikaları doğrultusunda Ortadoğu'da kullanmak istemektedir, hem de Kürtlerin gücünü bu ittifaka dâhil ederek benzer biçimde kullanmayı arzu etmektedir. Bunun önünde şimdi PKK'nin özgür ve bağımsız duruşu engel oluşturuyor. İşte ABD bu engeli aşabilmek için 2007'den bu yana bir yığın çaba yürütüyor. Zap operasyonu bu çabanın askeri bölümüydü. Başarısız kaldı. Önderliğe dönük baskılar bu çabanın bir bölümüydü, başarısız kaldı. Şimdi 29 Mart seçimlerine giderken PKK'yi izole etme, tecrit etme, siyaseten daraltma, zayıflatma bu çabanın siyasi bölümü oluyor ve ABD seçim sonrasında oluşacak duruma göre böyle bir sonuç almak istiyor.

Çok açık ki, hareket ve halk olarak biz de tüm bu olasılıklara ve bunlar dışında da gündeme gelebilecek her türlü olasılığa göre hazırlıklı olmak ve politika yürütmek durumundayız. Hareket olarak biz bu durumu geçen yıllarda da tartıştık. Bu siyasi süreci anı anına takip ettiğimiz gibi, bir de yönlendirmeye çalıştık. Pasif bir tarafı değildik, aktif bir tarafıydık. Oldukça anlayarak, örgütlü karşılayarak, direnerek bu süreci kendi lehimize yönlendirmeye ve yürütmeye çalıştık. 2007

ve 2008 yılları bu temelde geçen çok kapsamlı ve özgürlük mücadelesi yılları oldu. Şimdi 2009 baharında da siyasi-askeri durumun bütün karmaşıklığına, derinliğine ve kayganlığına rağmen yine de büyük bir direnç ve mücadele içinde bulunuyoruz. Bu süreci 2008 Aralık'ında yaptığımız ideolojik ve siyasi yönetim toplantılarımızda kapsamlı değerlendirmeye tabi tuttuk. Parti yönetimimiz ideolojik plânda, küfre dayalı saldırılar karşısında sağlam ve yeterli bir ideolojik mücadelelenin bu alanda Önderliği sahiplenip savunmanın nasıl olacağını değerlendirdi ve kapsamlı plânlar geliştirdi. Bunlara dayalı olarak biz de üç ayı aşkın süredir çok yoğun bir ideolojik mücadele yürütüyoruz. Propaganda ve ajitasyon çalışmalarını eskiye göre kat kat daha fazla geliştirmeye çalışıyoruz.

Yine Yürütme Konseyimiz yaptığı toplantıda bu sürecin politik ayrıntılarını derinliğine tartışıp değerlendirerek, bunlara karşı izleyeceğimiz politikaların neler olması gerektiğini tespit etmiştir. Hareket olarak daha yıl sonuna gelmeden bu konuda gerekli çözümlemeleri yapıp kararlarımızı alarak kendimizi plânlı hale getirdik. Yoğun bir politik mücadeleyi bu çerçevede yürütüyoruz. Bütün karmaşıklığına ve kayganlığına rağmen halen politik mücadelenin en aktif güçlerinden birisiyiz. Gerçek anlamda öznesiyiz. Birçok politik oyunu bozduk; özellikle AKP'den gelen oyunları bozduk. Yine işbirlikçi ajan çevrelerden gelen oyunları bozduk. Bazı güçlerin zayıf tutumlarını boşa çıkardık, etkisizleştirdik. Sonuçta 29 Mart seçimlerine giderken demokratik siyaset en güçlü dönemlerinden birini yaşıyor. Özgürlük hareketimiz Kürt halkının serhıldanı temelinde çok yüksek bir mücadele düzeyine ulaşmış bulunuyor. Her türlü siyasi olasılığa göre çeşitli komisyonlarımız araştırma inceleme çalışmaları yürütüyorlar. Her türlü gelişmeye karşı hazırlıklı olmaya ve süreci özgürlük ve demokrasi hareketimizin çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye çalışıyoruz.

HPG Askeri Konsey toplantısı benzer değerlendirmeleri askeri açıdan yapmış ve geleceğe hazırlamış bulunmaktadır. Gerillanın 1 Haziran 2004

Atılımı temelinde, geçen beş yıllık düşüş yoğunluklu aktif savunma sürecinin kapsamlı değerlendirmesini yaparak gelecek açısından sonuçlar çıkarmıştır. Gelişmeleri değerlendirdiği gibi, hata ve eksikleri bulup dersler çıkardı. Böylece geçmişin dersleriyle kendini donatarak yeni sürece daha güçlü bir biçimde hazırlanmış bulunuyor. Bu temelde kendini kararlaştırdı, yeniledi, değiştirdi. Kapsamlı bir plânlamaya kavuşturarak üç ay bu çerçevede yoğun bir eğitim ve hazırlık çalışması yürüttü. Şimdi gerilla cephesi de seçim sonrasının olası gelişmelerine karşı böyle güçlü bir biçimde hazırlık yapmış durumdadır. Bu noktada şunu net söyleyebiliriz: Demokratik siyaset kazanır, PKK'yi imha ve tasfiye plânları boşa çıkar, yeni bir siyasi durum ortaya çıkarsa, bu gelişmeyi Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü çerçevesinde, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi doğrultusunda kalıcı bir siyasi kazanıma dönüştürmek için çok yoğun ve aktif bir siyasi mücadele yürütme durumu da ortaya çıkabilir. Böyle bir mücadelenin neleri içereceği konusunda şimdiden hazırlıklar yapıyor, inisiyatifli davranarak kazanımları en güçlü siyasi sonuçlara dönüştürmeyi hedefliyoruz.

PKK'nin güçlü bir direniş içerisinde olacağı tartışmasızdır

Diğer yandan, eğer demokratik siyaset zayıf düşer de AKP seçimi kazanır, buna dayanarak kısmi katliam ve tehcir politikası dediğimiz bir plânlama doğrultusunda bir askeri imha ve tasfiye saldırısıyla yüz yüze gelirse, buna karşı da aktif savunma savaşını orta yoğunluklu düzeye çıkartarak güçlü bir direniş içerisinde olacağımız tartışmasızdır. Hem gerilla, hem de halk olarak şimdiden böyle bir direnişi çok yönlü ve güçlü bir biçimde hazırlanmış durumdayız. Bu hazırlıklarımızı daha da güçlendiriyor, geliştiriyor ve ileri götürüyoruz. Bütün alanlardaki gerilla güçlerimiz kış boyu kendilerini buna hazırladılar, bu temelde eğitip yenilediler, bu temelde yeni planlar geliştirdiler, bu temelde pratik hazırlıklar yaptılar. Şimdi mevzi-

lenmelerini de bu çerçevede ortaya çıkarmış durumlar ve her türlü saldırıyı göğüsleyerek püskürtmek üzere hazır durumlar. Bunu bütün kamuoyuna, dost-düşman herkese, Kürt halkına açıklamak görevi de bize düşüyor. Genel plânda biz her türlü saldırıya karşı hazırlıklı olduğumuzu, değil kısmi imha saldırıları, topyekûn imha saldırısıyla yüz yüze kalırsak ona karşı da kahramanca direnerek bu tür saldırıları kırarak bir anlayışa, iradeye ve iddiaya sahip olduğumuzu rahatlıkla söyleyebiliriz. Öyle karşıtlarımız imha kararı aldılar ve saldırıyorlar diye, biz de yok olacağız gibi bir şey elbette söz konusu değildir. Onlar imhayı öngörebilirler, imhayı gerçekleştirmek için saldırarak isteyebilirler de, ama en az onlar kadar bizim de imha saldırılarını boşa çıkartarak Kürt halkının özgür demokratik yaşamını, örgütlülüğünü güvence altına alacak, geleceğe taşıyacak, bunu bölge halklarının demokratik birliği ve kardeşliği temelinde yapacak güce sahip olduğumuzu ifade ediyoruz. Newroz serhıldanları ve bu serhıldanların toplumdaki devrimci değişimin ve iradenin güçlü bir biçimde ortaya konulması, halkımızın saldırılar karşısında duruşunu da ortaya koymuştur. Kürt halkının da böyle bir anlayışı ve kararlılığı var. Otuz yıldır yürüttüğü büyük mücadeleyle ve ortaya çıkardığı sonuçlarla böyle topyekûn bir direniş yürütme ve bu direnişte başarılı olma iddiası, iradesi ve azmi söz konusudur. Bunu da herkesin bilmesi gerekmektedir.

Newroz'daki halk iradesini kırmak kolay değildir

Bunlar temelinde hem Mart direniş ayımızın her gününü, her anını büyük bir direniş mücadelesine dönüştürmeye, 8 Mart'ları, Newroz'ları, Ulusal Kahramanlık günlerimizi bu temelde yaşamaya, kutlamaya çalışıyor, hem de 29 Mart yerel yönetim seçimlerinde demokratik siyasetin başarılı olması için çaba harcıyoruz. Newroz'da halkımızın Kürdistan'da ve Türkiye metropollerinde ortaya koyduğu demokratik duruş, sürecin olumsuz yanlarını engelleme ve olumlu yanlarını öne çıkarma açısın-

dan önemli bir duruş ortaya çıkarmıştır. Newroz'da halkın duruşu her türlü tasfiye planlarını boşa çıkaracak bir irade olarak Kürt sorunuyla ilgili herkese gerekli mesajı vermiştir. Masa başında tasfiye planları yapanların sadece gerilayı değil, halkı da dikkate alması gerektiğini açıkça ilan etmiştir. PKK'ye silah bırakma çağrısı yapanlara en başta da Newroz devriminin yaşandığı Kuzey Kürdistan'da cevap verilmesi, bu tür planların ne kadar temelsiz ve kağıt üzerinde kalmaya mahkûm olduğunu göstermektedir. Newroz'daki halk iradesini kırmak kolay değildir. İnkâr ve imha saldırıları yapıldığında güçlü bir direnişin ortaya çıkacağı da kesindir. Newroz'un seçim öncesine gelmesi seçimlerin de nasıl sonuçlanacağı konusunda önemli işaretler vermiştir. Eğer hile ve oyunlar olmazsa, halkımızın demokratik siyasi iradesinin resmîyetinde de güçlü bir biçimde yansıtacağı açıktır. Aslında halkımız Newroz'da meydanları doldurarak demokratik siyasi çözümün tek yol olduğunu herkese göstermek istemiştir. Newroz'da başta kadınlar olmak üzere halkın ayağa kalkışını ulusal, sosyal ve kültürel olarak kapsamlı değerlendirmek mümkündür. Tam bir demokratik ulusal devrim yaşandığı açıktır. Yaşanan bu devrimle Kürt halkının gücüne güç kattığı tartışmasızdır. Ancak Newroz Kürt halkının bilinçli bir siyasi güce ulaştığını da en güçlü bir biçimde ortaya koymuştur.

Newroz meydanlarında Önder Apo'ya açıkça sahiplenilmesi ve özgürlüğünün istenmesi bu siyasal bilincin ne kadar derinleştiğinin kanıtıdır. Önderliğin özgürlüğünde kendi özgürlüğünü görmek kadar derin bir siyasal bilinç olamaz. Özgürlüğün de başarının da Önder Apo'nun çizgisinden geçtiğini görmek, kolektif hafızanın ve bilinç birikiminin yanılmazlığını bir daha göstermiştir. 10. Kongrenin kararlaştırdığı "Önder Apo'ya Özgürlük" hedefi toplumsal güce kavuşmuş, böylece Önder Apo'nun özgürlüğü yakınlaşmıştır. 10. Kongrenin Önder Apo'ya özgürlük kararının halkın eylemini ve iradesini ne kadar güçlendirdiğini Newroz'da daha iyi gördük. Kasım ayında Türkiye'yi sallayan bu bilinç ve

irade Newroz'da Önderlikle birlikte Kürdistan halkını özgürleştirecek bir güce kavuştuğunu bizlere göstermiştir. Önderliğin Newroz öncesinde görüşme notlarında ortaya koyduğu "halkım beni derinden anıyor, seviyor ve bağlanıyor" sözünün ne kadar doğru olduğu bir daha görülmüştür.

Seçim sonuçlarına göre yeni sürecin politikalarını belirleyeceğiz

Newroz'da ortaya çıkan demokratik siyasi iradenin seçimlere yansarak demokratik siyasetin en yüksek sonucu alması, 29 Mart'ın bir demokrasi zaferine dönüştürülmesi kuşkusuz hedefimizdir. Seçim sonrasında ortaya çıkan sonuçları değerlendireceğiz ve seçimin sonuçlarına göre kendi politikalarımızı, taktiklerimizi tespit ederek şimdiye kadar yaptığımız hazırlıklara dayalı olarak o çerçevede daha aktif bir çaba ve mücadele içerisinde olacağız. Zaten Önder Apo da seçim sonrasında yeni süreci değerlendireceğini ifade etti. Elbette ortaya çıkacak siyasi sonuçlara göre yeni bir değerlendirmede bulunacaktır. Mevcut 29 Mart seçimi dar bir yerel yönetim seçimi değildir. Aslında siyasî süreci tayin edecek bir dönemeci ifade ediyor. Bir yönüyle 1 Haziran 2004 Atılımının siyasî sonuçlarının ortaya çıktığı bir siyasî final dönemini temsil ediyor. Dolayısıyla beş yıllık direnişin hangi siyasî sonuçları ortaya çıkardığı seçim sürecinde netçe görülecektir. Elbette Önder Apo da bu süreci değerlendirecek ve izlememiz gereken politikalar doğrultusunda, siyasî sürecin gidişatı doğrultusunda görüşler ortaya koyacaktır. Biz de hareket ve halk olarak bu temelde sonuçları değerlendireceğiz.

Seçim sonuçlarına göre yeni sürecin politikalarını ve taktiklerini belirleyeceğiz. İdeolojik, siyasî, örgütsel ve askeri her alanda bu politikalar temelinde daha aktif bir mücadeleye girecek 2009 yılını "Önder Apo'ya Özgürlük" şiarı doğrultusunda en büyük, en çok kazanım elde ettiğimiz bir yıl haline getirmek için her türlü çabayı göstereceğiz. En yüksek düzeyde cesaret ve fedakârlığı ortaya koyacağız

ve mutlaka kazanma çizgisinde, başarı çizgisinde hareket edeceğiz.

2009 Newroz'unu en güçlü biçimde yaşamamız ve bunun sonucunda ortaya çıkacak siyasal durum ve olası gelişmeler üzerine kısaca bu değerlendirmeleri yapıyoruz. Buraya kadar belirttiklerimiz gösteriyor ki, 2009 yılı da özgürlük çizgisinde çok kapsamlı bir mücadele yılı olacaktır. Gericilik varlığını koruyabilmek için tüm güçlerini harekete geçirip saldırırken, Özgürlük hareketimiz ve halkımız da "Önder Apo'ya Özgürlük, Kürt Sorununa Demokratik Çözüm" şiarı doğrultusunda çok yönlü ve etkili bir direnişi sürdürmektedir.

2621'inci Newroz yılını kesin zafer yılı haline getireceğiz

Çok net görülüyor ki, halkımızdan aldığımız güçle de 2621'inci Newroz yılını kesin zafere dönüştürme azmimiz, kararlılığımız ve iddiamız her zaman-kinden güçlüdür. Bunu gerçekleştirmekten başka hiçbir yolu kabul etmeyeceğimiz kesindir. Hiçbir gelişme ve saldırı biçimi bizi böyle büyük bir zafer kazanmaktan alıkoyamayacaktır. Saldırı ne kadar büyük olursa olsun, ister topyekûn saldırıyla düşman üzerimize gelsin, isterse bütün dünyayı birleştirerek gelsin, ona karşı da mevcut hazırlıklarımız temelinde onu yenilgiye uğratmak ve zafer kazanmak azmiyle sonuna kadar direneceğimiz ve başaracağımız kesindir. Diğer yandan, önümüzdeki süreçte önemli siyasî kazanımlar gelişirse de, onları Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamı doğrultusunda, Türkiye'nin demokratikleşmesi, Ortadoğu'nun demokratik dönüşümü yaşamayı doğrultusunda güçlü bir siyasî kazanıma dönüştürmek için elimizden gelen tüm çabayı yürüteceğimiz ve bunu başaracağımız da kesindir. Bu alanda yeni olsak da, çok tecrübemiz olmasa da, koşulları değerlendirerek, otuz yıllık büyük mücadelenin ortaya çıkardığı deney ve tecrübenin derslerine dayanarak bu alanda da başarılar sağlayacağımızdan asla kuşumuz yoktur.

Yeni alanlar daha çok duyarlı olma, yaratıcı davranma imkânı verir. Dolayısıyla zor da olsa, bize göre yeni de ol-

sa siyasî mücadele alanında da, en az askeri mücadele alanında gösterdiğimiz kadar başarıyı gösterecek durumdayız. Bu nedenle bize siyasî mücadele süreci temelinde bir yaklaşım gelişirse, sonuçlar siyasî mücadele sürecini geliştirirse, onu da en etkili, duyarlı bir biçimde yürüterek kazanmayı sağlayacağız. Bu konuda güçlü bir deney ve tecrübemiz var. İnsanlığa yol gösteren Önderlik gerçeğimiz var. Bize her zaman doğruyu, haklıyı, dürüstü, samimi olanı veren büyük şehitler ordumuz var. Halkımız gerçekten büyük tecrübe kazandı. Demokratik Konfederalizm çizgisinde örgütlendi. Apocu düşüncelerle kendisini eğitti. Önemli bir siyasî bilinç ve tecrübe edindi. Artık kendi siyasetini kendisi yapacak, siyasî mücadelede zafer kazanabilecek bir örgütlülüğe, bilince ve olgunluğa ulaşmış durumda. Dolayısıyla bu güce dayanarak siyasî sonuçlar almayı da kesinlikle bileceğiz.

Öte yandan, Kürdistan özgürlük gerillası da mücadele süreci içerisinde pişmiş, oldukça bilinçli, örgütlü, disiplinli, cesur, fedakâr; özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkelerine bağlı bir duruşa sahiptir. Bu, gerçekten de insanlığın en büyük, en kararlı özgürlük duruşlarından birini temsil ediyor. Bu bakımdan gerilla gerçeğimizi küçümsemek gerekli. Onu sadece bir askeri duruş ve çatışma gücü olarak görmemek, ele almamak lâzım. O, bir özgürlük duruşu, ideolojik duruş, parti duruşu, bir Önderlik duruşudur. Her şeyden önce yeni bir yaşam duruşunu, özgür insan ve toplum duruşunu temsil ediyor. Beş bin yıldır devletçi uygarlık tarafından insandan ve toplumdan alınan her türlü demokratik ve özgürlükçü değerini yeniden kazanılmasını ve toplumsal yaşamın bu temelde zengin, demokratik, komünal özüyle birleşerek yetkin hale getirilmesini ifade ediyor. Bu bakımdan gerilla: Bir insan duruşu, özgür insan duruşu, özgür toplum yürüyüşü; bir irade, bir yaşam seçeneği, özgür ve demokratik var oluş tarzıdır. Bu gerçeği görerek gerillayı böyle özümsemek, yaşamak, yaşatmak gerekmektedir. Diğer yandan, gerilla mücadelesi siyasî mücadelemiz

içerisinde, Kürt halkının demokratik siyasî haklarını elde etmesinde çok önemli bir mücadele oluyor. Şimdiye kadar sıkışılan her durumda ön açan gerilla oldu. Zorlanılan her anda koruyan ve savunan gerilla oldu. Her türlü düşüncenin, örgütün, imkânın geliştirilmesini sağlayan gerilla oldu. Şimdi de bu büyük ve temel değerleri yaratma, sahiplenme ve savunmada gerilla öncülüğümüz sürmektedir. Bunu sağlayacak kadar bir disiplini, bilinci, tecrübesi, donanımı vardır. HPG, böylesi bir bilinç, örgütlülük ve donanıma ulaşmış bir güçtür. En zor ortamlarda bile Özgürlük hareketimizi yürüten, Kürt halkına öncülük eden, her türlü saldırıyı yenilgiye uğratarak özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişmesini sağlayan bir güç olduğunu, böyle bir kudrete sahip bir güç konumunda bulunduğunu ortaya koymuş, yıllardır binlerce kez bunu kanıtlamış ve dost-düşman herkese göstermiştir.

Kararlılığımız büyüktür bunun sonuçları da zaferi de büyük olacaktır

Gerillamız ve halkımız bir birini güçlendirip besleyerek Önderliğimizin özgürlüğü şahsında halkımızın özgürlüğünü ve demokrasisini yakınlaştırmış bulunmaktadır. İnancımız, kararlılığımız, azmimiz, 2621'inci Newroz yılına yürüyüşümüz bu temeldedir. Kararlılığımız büyüktür, bunun sonuçları da, zaferi de büyük olacaktır. Bu temelde gençler, kadınlar, tüm halkımız ve gerillamız içinde bulunduğumuz sürecin gereklerini doğru ve yeterli anlayarak buna göre görev ve sorumluluklarının gereğini başarıyla yerine getirecektir. Önderlik çizgisinin ve kahraman şehitlerimizin izinin sağlam takipçisi ve uygulayıcısı olacak, 2009'da gerçekleşen Newroz devriminin Kürdistan'da dünyanın en güzel ve en büyük özgürlük devrimini gerçekleştirecek ve zaferle taçlandıracaktır.

Bu temelde;

**-Êdî Bese, Önder Apo'ya Özgürlük!
-Yaşasın Özgürlük ve Direniş
Bayramımız Newroz!
-Bîjî Rêber Apo!**

15 Şubat komplosu doğru anlaşılmalı - II

“Rusya'ya giderken MOSSAD peşimdeydi, bunun farkındaydım, amaçları beni denetimlerine almaktı, onlardan kaçtım. İsrail Dışişleri Bakanı, ben oradayken Rusya'ya iki kez geldi. Primakov'un özel rolü vardı. İtalya'da da etrafım kuşatılmıştı. Bunların Türk ajanı olduğu safsatadır. O dönemde Yunan Hükümeti zaten bir kukla Hükümetti. Yunanistan'dan Nairobi'ye geçtikten sonra Nairobi'de fotoğraflarımı çekiyorlardı, bunlar da yine MOSSAD elemanlarıydı. Gordon Thomas, yayınladığı kitabında Nairobi'den çıkarılmamla ilgili olarak MOSSAD'ın görev aldığını ama yapılan geniş çerçeveli anlaşma gereği MOSSAD isminin gizli kaldığını belirtmiş herhalde. Evet, doğrudur, gizli bir anlaşma yapıldı”

Reber Apo'nun on yıllık görüşme notlarından derlenmiştir

Reber Apo 15 Şubat komplosunu derinliğine ve yeni boyutlarıyla değerlendiriyor. Geçen ay birinci bölümünü yayınladığımız on yıllık görüşme notlarından derlenmiş komploya ilişkin yazının ikinci bölümünü bu sayıda yayınlıyoruz.

İngiltere komploda kesin rol sahibidir

Yaşamım bu komplonun açığa çıkmasına yöneliktir. Tasfiyem de bu komployla bağlantılıdır. Komplonun uluslararası boyutları var. Bu konuda çok kapsamlı bilgiler var. Hem ulusal hem de uluslararası, kamuoyu bunu yeterince doğru anlayamadı.

İngiltere komploda Irak nedeniyle daha planlayıcıdır. Tarihi 1923-1926 Musul-Kerkük senaryosunu üst düzeyde bölge üzerinde planlamada kesin bir rol sahibidir. Onun 1993-96 versiyonu olduğu açıktır. 1925'te harcanan Kürt isyanı yerine beni ve PKK'yi koyarsak, durum daha da açıklık kazanır. “Londra 93'ten beri plan üzerine çalışmıştır. Tezim budur. Olay çok derinliklidir. 96 bombası bizim işimiz değil dediler soruşturmadı. Onun içinde Talabani de var. İlk haberi Londra verdi; Apo infilak etti dedi. Türkiye'de de bir kanat vardı, Çiller de içindeydi. İngiltere'nin çıkarı Apo'nun teslimini gerektiriyor. Beş-altı yıldan beri geliştirmeye çalışıyorlardı. İngiltere benim için “cezaevinde ölür” diyordu. Clinton günlük yürütüyordu. Sonradan öğrendim, Hafız Esat'la yaptığı dört saatlik görüşme-

nin üç saati benimle ilgiliydi. İsrail ile Türkiye 1996'da askeri anlaşma yaptılar. Suriye'yi sıkıştırdılar. Sonra Suriye'ye taviz verdiler. Daha sonra Yunanistan'ı devreye soktular. Büyük ihtimalle İngilizler ayarlamış.

Merkezi planlama Londra kaynağıdır. 1925'e oldukça benzer. İngiltere ve ABD Yunanistan'ı taşeron olarak kullandılar. Komplodaki rolleri çok açık. Çok tarihi bir oyun oynandı. Birçok yönü henüz belli değil. Yeterince kestiremediğim nokta, Türkiye'de kiminle anlaştıklarıdır. Komisyon da söyledim, bana ilişkin karar Türkiye'de yapılmış dedim. Karanlıkta kalan noktalar var. Geçmişte Çiller-Thatcher birlikte bize karşı tam bir savaş yürüttüler. İngiltere Kürdistan'ı kasıp kavurdu. Bu Kürtlerle ilgili kararlarda İngiltere'nin rolü büyüktür.

Mustafa Kemal 1. Dünya Savaşı sonrasında, İngilizlerin Sykes-Picot anlaşmasıyla Ortadoğu'ya dönük geliştirmek istedikleri planlarını, Kürtlerle yaptığı ittifak ile boşa çıkarmıştır. Fakat İngilizlerin bölgeye dönük planları sona ermemiştir. Benim komployla Suriye'den çıkarılıp Türkiye'ye teslim edilmemde CIA ile birlikte İngilizlerin de parmağı vardır ve asıl amaç o gün gerçekleştiremedikleri politikalarını bugün gerçekleştirmekti. Benim durumumla bir Türk-Kürt savaşı engellenmemiş olsa, çıkacak bu savaşla İngilizler haritaları yeniden çizip planlarını yürürlüğe koyacaklardı. Zaten Ortadoğu'ya yeniden şekil veriliyor, bütün Ortadoğu yeniden şekillendirile-

cek. Benim Suriye'den çıkarılışımdaki asıl amaç, benim ve benim önderliğimdeki PKK'nin bu planlara engel oluşumuzu. Türkiye belki anlayamamış olabilir ama benim teslim edilmemden sonra bu planların yürürlüğe konulması için Güney'de gerekli yapı da oluşturuldu. Türkiye'nin zaten tarihi düşmanları var, kuşatılmış durumda. Ermenistan'ı var, Yunanistan'ı zaten var. Gürcistan bile buna dahil edilebilir. Benim komployla Türkiye'ye teslim edilmemdeki amaç bu kuşatmanın Kürt ayağını oluşturmaktır. Fakat ben bu planları zaten biliyordum ve gördüm, ona göre tutum belirledim ve daha önce Mustafa Kemal'in yaptığını bugün yaparak bir ölçüde bu planları boşa çıkardım. İngilizler bu nedenle bana da kızgındırlar. Beni her şeyin sorumlusu, suçlusu olarak ilan ediyorlar ve bana çok kızıyorlar. İngilizler de çok kızıyor. Komploda onların rolü çok büyüktür. İngiltere'nin her zaman kendi menfaatleri doğrultusunda Ortadoğu'ya dönük planları, politikaları olmuştur. Bu duruşumla onların Ortadoğu'ya dönük kapsamlı planlarını boşa çıkarmış oldum. Beni Yunanistan'dan götüren uçak İngilizlere aitti. Aslında o süreçte çok ilginç, romanlara konu olabilecek şeyler yaşadık. Bu süreç önemli detaylarla doludur. Heyecanlı romanlara konu olabilir.

Yakalanmamda İngiltere'nin rolü çok aktif, beni kaçıranlar İngilizlerdir. İngilizlerin parmağı Şam'dan Atina'ya gelişle başlıyor. Ancak Yunanlılar yardım etmeseydi, İngilizler başarılı

olamazdı. İngilizler üç dört Kürt banyanı bize göndermişlerdi. Bunlardan iki üç tanesini açığa çıkardık. İngilizlerin bana karşı bu kini neden? Yine kızların bana karşı örgütlendirilmesi neden? Benimle çok ilgileniyorlar. Benim imha kararımı '93'ten sonra verdiler. İngilizlerin bu kadar tehlikeli uğraşmaları önemli. Kenya'ya gittiğim gün, Kenya'da olduğum biliniyordu. Yunanlılar gizli yaptık diyorlar. Başka yere de gitseydim aynı şeyler olurdu. Komplo gerçekleştiği günlerde NATO istihbaratı İsviçre'de toplantı yapıyor. Bu komplo da inisiyatif İngiltere'de olabilir. İsrail lobisinin İngiltere'de etkinliği var. Onların da etkisi olabilir. Londra önemli bir rol oynamıştır. İngilizler İsviçre'den uçağı getirmediler. Türkiye istihbaratı bunları ne kadar biliyor? İngiliz istihbaratının PKK içinde örgütlenirdiği gençler vardı. Onların bir kısmını Ortadoğu'ya ta bize kadar yollamışlardı. Bu gençlerin bir kısmı sonradan kaçtı.

İsrail'e de çok güvenilmemelidir. Ben bunu çok fazla dile getirmedim, ama artık söylemek gerekiyor: İsrail'in daha önce benimle de diyalogları oldu. Gelip bizzat benimle görüştüler. İsrail'in farklı önerileri vardı. Hatırlanırsa o dönem, 1996'da bana bombalı bir saldırı yapılmıştı. İsrail beni bu konularda uyarıp, "Senin güvenliğini sağlayabiliriz" teklifinde bulunmuştu. Beni davet ediyorlardı. Fakat Suriye'deki halkımız vardı. Yine İran'daki, Irak'taki Kürt halkı vardı, onları yüzüstü bırakamazdım. Benim bu konudaki küçük bir tavrım halkımın kaderini etkileyebilirdi. Ben halkıma ihanet edemezdim. Bugün neden burada, bu hücredeyim! Bunu biraz düşünmek lazım. Bu önerileri kabul etmeyişi beni buraya kadar sürüklemiştir. O dönem İsrail'in de koruma yönünde önerileri olmuştu. Ama ben bunların hiç birini kabul etmedim, "bu adam iflah olmaz" dediler. Sonuç olarak, tasfiye edilmeme karar verildi. Özgürlük çizgimizden taviz veremezdim. Kabul etseydim onların basit bir adamı olmuş olacaktım. Böyle Türkiye'de birçok kişiyi kullanmaktalar. Fakat bu tür şeyler PKK'yi etkilemez.

Türkiye kamuoyunun bunları da bilmesi ve üzerine düşünmesi gerekiyor. Ben o önerileri kabul etmiş olsaydım şimdi her şey farklı olabilirdi. Bugün kurulmakta olan ulus Kürt Ulus-devletini ABD ve İsrail'in desteklediği açıktır.

İsrail'in komploda önemli bir rolü vardı

Suriye'den sonra Rusya'ya giderken MOSSAD peşimdeydi, bunun farkındaydım, amaçları beni denetimlerine almaktı, onlardan kaçtım. İsrail dışişleri bakanı, ben oradayken Rusya'ya iki kez geldi. Primakov'un özel rolü var, Primakov aslen Yahudi'dir. Sonrasında İtalya'da da etrafım kuşatılmıştı. Bunların Türk ajanı olduğu safsatadır. O dönemde Yunan hükümeti zaten bir kukla hükümetti. Yunanistan'dan Nairobi'ye geçtikten sonra Nairobi'de fotoğraflarımı çekiyorlardı, bunlar da yine MOSSAD elemanlarıydı. Gordon Thomas, yayınladığı kitabında Nairobi'den çıkarılmama ilgili olarak MOSSAD'ın görev aldığını ama yapılan geniş çerçeveli anlaşma gereği MOSSAD isminin gizli kaldığını belirtmiş herhalde. Evet, doğrudur, gizli bir anlaşma yapıldı. Bu tespiti ben çok önceden yapmıştım, şu an beni doğruluyorlar. Uçakta kafama vurup yere yatırılınca çok da şaşırmadım, ne şoka uğradım ne de tepki verdim, zaten yapılacak bir şey de yoktu. Sonra da kaldırdılar beni, sonrası televizyonda gördüğünüz görüntüler. İngiltere'nin Irak'a yönelik olarak Türkiye'yi bağlama

planı var. İsrail lobisi de bu konuda rol almıştır. Türkiye'yi kendine bağlı tutmak için İsrail istihbari anlamda işin içine girmiştir.

İsrail'in komploda önemli bir rolü vardı. Ben yirmi yıl Suriye'de Arapların kahrını çektim. İsrail "sen nasıl Arap sahasında bulunursun" dedi, benden intikam aldı. Bana karşı geliştirilen komploda Yunan ihaneti var, İngiliz oyunu var, ama asıl dinamoyu çalıştıran İsrail'dir. İsrail "sen Suriye de kalırsan bana zarar verirsın, Kürtleri ben kullanmak istiyorum, kullandırmazsan zarar veririm. Kürtleri başka yere çekiyorsun" dedi. İsrail'in konumu önem taşır. İsrail, bölge stratejisinde mükemmel bir fırsat olarak değerlendirmek istedi.

Kesinlikle anti-semitist değilim. Yahudiler Ortadoğu'nun kadim bir halkıdır. Kürdistan'da da Türkiye'de de kendilerini rahatlıkla ifade edebilecek tarzda yaşamalıdır ama İsrail'in Ortadoğu'da sürdürdüğü politikalarını kabul etmek mümkün değildir. Bunu şunun için belirtiyorum. Türkiye'ye komployla teslim edilişimde ABD ve İsrail'in korkunç rolü, amansız bir takibi olmuştur.

Komploda ABD'nin menfaatleri var, Yunan oyunu var. 1993'te de Çiller, ABD ile bağlantılı olarak Londra'da tezgahlanan süreci başlattı. Kürt etnik milliyetçiliğini -ilkel milliyetçilikten ziyade böyle tanımlamak daha doğru olur- ABD arkaladı, geliştirdi, temsilcilerini Ankara'ya getirterek kırmızı halılarla karşıladı, beni de tasfiye etti. Şim-

di de Arap aşiret reislerini Ankara'ya getiriyor. Etnik bir Kürt devleti oluşuyor, etnik bir Arap devleti de oluşabilir, kesin bir şey söylemek istemiyorum. Ama bunun için benim tasfiyem gerekiyordu. İtalya'dan ayrılmadan önce Graham Füller'e bir mektup yazmıştım, sizin politikalarınız temelden yanlıştır demiştim. İngiltere'nin 200 yıllık ABD'nin de 60 yıllık politikaları yanlıştır. Daha sonra Bush 6 Kasım'da bizim politikamız tamamen yanlıştır demişti. Eski CIA Başkanı Westley de politikalarının kökten yanlış olduğunu itiraf etti. Savunmalardaki çizgime kendileri geldi. (ABD için) En büyük terörist sizsiniz. Siz kendinize uşaklar getirmeye çalışıyorsunuz. Arafat yerine başkasını, Saddam yerine başkasını getirme politikasını benden başlattılar. Aslında bizi 90'lar da bu çizgiye çekmeye çalıştılar. ABD Kürtler içinde gelişen milliyetçi ulusçuluğa beni engel gördüğünden tasfiye kararı aldı. Çünkü benim ideolojim milliyetçilik değil, demokratik birliktir. Bu süreçte Avrupa Birliği de Kemal Burkay, İbrahim Güçlü gibilere olanak sağlayarak ABD'nin tasfiye planına güç verdi. Geçmişte Türkiye de Güney'deki Kürtlerle bize karşı ittifak yaparak bizi tasfiye etmeye çalıştı.

ABD'nin yeşil kuşak teorisi Ladin'i doğurdu

ABD sistemi içinden kaynaklanan bir durumdur. Milliyetçilik nasıl Hitler'i doğurduysa, '80'ler sonrası ABD'nin yeşil kuşak teorisi de Ladin'i doğurdu. Yeşil kuşak sisteminde ABD ve İsrail ile ilişkileri vardı. Yeşil kuşağı da ABD'nin ve İsrail'in kendisi doğurdu. Bundan kendileri sorumludur. Özeleştirilerini de vermelidirler. Bu ateş Irak'a düşebilir. 1925 teki süreç tekrar yaşanabilir. Kürtleri bu alevlerin içinde tekrar yakabilirler. Kürtleri 15 Şubat komplosuyla bu ateşin içine atmak istediler. Şimdi yeniden 1925'i 15 Şubat'la hortlatmak istediler. Türkiye, Kürtler ve PKK'nin çok duyarlı olması gerekiyor. Kardeşi kardeşe kırdırmak istiyorlar. ABD, PKK'nin barışını değil kavgasını istiyor. ABD, PKK kartını elinden bırakmak istemez. PKK'nin

"PKK'nin çok duyarlı olması gerekiyor. Kardeşi kardeşe kırdırmak istiyorlar. ABD, PKK'nin barışını değil kavgasını istiyor. ABD, PKK kartını elinden bırakmak istemez. PKK'nin sırtından Türkiye'yi, Suriye'yi, İran'ı tehdit ediyor. PKK'yi destekleyebilirim diyor. Ama ABD'nin PKK'ye bir desteği yok. Irak'la oynadı. Kimse ordusuna güvenmesin, Saddam'ın ordusu da dünyanın dördüncü ordusuydu. Diğerlerini de böyle bağlıyor. Bize de desteği yok. Bunlar PKK üzerinde kesin oynuyorlar, ben bu oyunları bitirelim diyorum"

sırtından Türkiye'yi, Suriye'yi, İran'ı tehdit ediyor. PKK'yi destekleyebilirim diyor. Ama ABD'nin PKK'ye bir desteği yok. Irak'la oynadı. Kimse ordusuna güvenmesin, Saddam'ın ordusu da dünyanın dördüncü ordusuydu. Diğerlerini de böyle bağlıyor. Bize de desteği yok. Bunlar PKK üzerinde kesin oynuyorlar, ben bu oyunları bitirelim diyorum. Türkiye'nin de buna ihtiyacı var.

ABD'nin tavrı "ister öldür, ister kulan" temelindeydi. Ama bizce Kürt sorununu çözersen iyi olur deniyor. ABD'lilerin bir kısmı benim süreçten gerçekten sağ çıkacağımı düşünmüyorlardı. Kürt-Türk savaşı yüzyıl daha uzatılmak isteniyordu. ABD beni Türkiye'ye verirken mutlak imha temelinde verdi, imham hesaplanıyordu. Ben öldürüldükten sonra topyekûn bir saldırı olur, isyan çıkar ve ortalık kan gölüne dönerdi. Böylelikle Türkiye ele geçirilirdi. Benim komplom böyle gelişti. Genelkurmay aslında bunu biliyor. Bu komplo Genelkurmayın haberi dışında yürütülmüştür. Benim komplomdan Türkiye'nin hiç haberi yoktu. Çok sonradan, Apo hazır, gelin alın denildi.

Amaç Özgürlük hareketini tasfiye etmektir, ama işler her zaman beklendiği gibi olmuyor; kağıt üzerinde planlandığı gibi yürümüyor. Özgürlük hareketi, biz, gördüğünüz gibi halen buradayız. Bu yaşadıklarımız ABD'nin Ortadoğu'ya dönük planlamalarından bağımsız değildi. Ama söylediğim gibi işler planlandığı gibi yürümüyor. PKK'de Apo sonrası hesabı ne kadar sürdü? Sanırım bu umut kırıldı. Zaten bu komplo yeni değil, çok kapsamlıydı. Akıl hocaları Türkiye'nin çok üstünde. Hep Türkiye'ye danışarak değil. ABD'nin iki şeyi açık. ABD bizi verirken "öldürebilirsin de, yaşatabilirsin de" dedi. Biz imha edilsek, Türkiye'yi sıkıştıracağız, taviz koparacağız; PKK

bölünüp teslim olacak. Yaşarsak, "PKK'yi ne yapalım" diyecekler. PKK'yi ılımlı bir hale getirip PKK ile geçinmek isteyebilirler. Oyun tutmadı. Bizi ne yapacaklarını bilmiyorlar.

Apo kaba direnir deniyordu. Senaryo önceden belliydi. Uzun vadeli planları var. 5 bin canlı bomba vardı. Benim ölmem gerekiyordu. Ondan sonra Ermeni hakları, bilmem ne hakları. Bu bir günde planlanmadı. ABD Temsilciler Meclisinde gündeme geldi, planlandı. Ama komplo hala anlaşılamadı. ABD'nin tavrı neden net değil? ABD niye Türkiye'de barışı istemiyor? ABD niye benim canlı kalmamı istesin? Bu bana inandırıcı gelmiyor.

ABD'nin stratejik hesapları var

Komployu temelden ele almak gerekiyor. Kürtler Amerikan diplomasinin üzerine gıtmelidirler. Bir açıklama yapmalarını istemeliler. Kürtler bunun üzerine gidecek, bütün Kürtlerin kaderi buna bağlıdır. Sadece Türkiye'deki Kürtler için değil, tüm Ortadoğu'daki Kürtler için geçerlidir. Bu kadar gözü kara politikayı nasıl uyguluyorlar?

ABD büyük güç olmanın gereğini yapmaktadır. ABD'nin benzer stratejik hesapları vardı. ABD, Hiroşima'dan daha büyük bir operasyon yaptı; beni vahşiyane bir biçimde teslim etti. Bunun yazılması gerekiyor. Kenya'da anlaşma olmadan benim buraya getirilmem imkansız. Acaba beni çözme veya ölüm noktasında tutanak bir şey mi dayatacaklar? ABD'nin böyle bir kararı olabilir. M. Ali Kışlalı da yazıyor, değil mi? Guzman taktiği olabilir. Zamanlama ve içerik açısından, bu adımımız yeni gelişmelere yol açabilir. Ölüm koridorunda tutma durumudur benimki. Bu belirsiz bir yöntem bana

göre. Öcalan ya kendisini, ya örgütünü kurtarmaya çalışacak: ABD'nin yaklaşımı buydu. Bana göre bu çözümsüzlüktür. ABD'nin Guzmanlaştırma isteği Türkiye'yi Ortadoğu'da biraz daha sıkıştırmaya yöneliktir.

Komplocular baştan beri ölmeme hedefliyordu

Bana karşı geliştirilen komplonun bir ucunda ben, diğer ucunda Türkiye vardı. Beni Türkiye ile birlikte içine aldılar. Komplo baştan beri ölmeme hedefliyordu. Kürt-Türk çatışmasını derinleştirmek istiyorlardı, ancak suçüstü yakalandılar. Komplo baştan beri ölmeme hedefliyordu. Kürt-Türk çatışmasını derinleştirmek istiyorlardı, ancak suçüstü yakalandılar. Uçaktaki tavrımı daha önce de söylemiştim. İki yol vardı önümde, ya hiç konuşmayacaktım, grev gibi bir şey olacaktı, ya da komplo gibi birçok bilinmeyen olan bir süreci aydınlatacaktım. İkincisini seçtim. Hiç yaşamak istemediğim halde, halklarımızın ve ülkemizin çıkarları için yaşadım. Çünkü, tarihe karşı sorumluluğum vardı. Komployu anlatmam gerekiyordu. Komplo Türkiye'nin iradesinin dışındaydı ve Türkiye'nin yararına da değildi. Bu düşüncemi bugün de aynen koruyorum. Uçaktaki sözleri söyledim. Türklük düşmanı değilim ve hiçbir zaman da olmadım. En yakın arkadaşlarım arasında Kemal Pir gibi değerli Türk arkadaşlarım vardı. Hala da saflarımızda Türk arkadaşlarımız var. Ben bu komployu tek başıma ortaya çıkardım. Türkiye istediği için veya Türkiye'ye yaranmak için değil. Bir insanlık görevi, bilerek bunu insanlık için yaptım.

Komployu gerçekleştiren güçler, Türkiye'ye "al biz sana Apo'yu veriyoruz, sen de bize bağlı olacaksın" dediler. Muhtemelen ABD "Türkiye, Kafkaslar ve Ortadoğu'da her dediğimi dinler" demiştir. ABD, beni teslim etmek isterken Türkiye'yi çağırıp, "gelin size Öcalan'ı verelim" demiştir. Türkiye de "tamam" deyip kabul etmiştir. Olay budur. Türkiye benim teslim edilmemdeki amacı hiçbir zaman anlayamadı. Kenan Evren bile Öcalan'ı Türkiye'ye teslim etmekle

Türkiye'nin başına büyük bir bela getirdiler, demiştir. Hatta Ecevit, benim Türkiye'ye niçin teslim edildiğimi anlayamadığını söylemişti. Kaçırılmam öyle Türkiye'den fazla korktuklarından değil. Genelkurmay benim verileceğimi tahmin etmiyordu. Benim teslim edilmemden birkaç gün önce Genelkurmayın açıklamaları vardı: "Bunlar acaba sözünü tutarlar mı, tutmazlar mı?" Türkiye hazırlıksızdı. Beni almak için Suriye'den beri baskısı var, ama planlaması yok. Benim Türkiye'ye teslim edilmemde Türkiye'nin hiçbir rolü yoktu. ABD ve İsrail eliyle bu oldu. Teslim edildiğimde anında idam edilebilirdim. Beni teslim edenlerin de amacı buydu. Ecevit o dönem sağduyulu yaklaştı. MHP'ye kalsaydı anında idam edeceklerdi. MHP, "Apo'yu bir dakikada idam ederiz" diyordu. Hatta Sağlık bakanı Osman Durmuş, o dönemde "derisinden kösele yaparız" diyordu. MHP, bu olumsuz politikalarını hala sürdürüyor. Ecevit, söylediğim gibi biraz sağduyulu yaklaşıyordu ve tehlikeyi gördüğü için de genel af çıkarmak istedi fakat MHP anında engelledi. Affın bizi de içerdiğini biliyordu. O nedenle yasa farklı bir şekilde yürürlüğe girdi.

Bu komploda Türkiye'de elebaşları kimlerdir? Bir kısmı kan davası güdenler, bir kısmı Çiller gibi ajan görevi sürdürüyor. Talabani ile ortak petrol şirketleri var. Diğer tarafta bazı Türk ve Kürt çevrelerinin içinde bazı komplo ilişkileri var. Genelkurmay ne kadar oyunu gördü, bilince çıkardı? Türkiye içinde ikili bir görüş ayrılığı var. İki boyutlu yaklaşımıdır. Benim asılmamı isteyenler komploda rolü olanlardır. Bunlara Londra kanadı diyorum. Türkiye'ye verirken çözüm perspektifi temelinde mi verdiler, imha için mi? İkisi de imkan dahilinde. Türkiye'de sorunu gören kişilikler de vardı. Londra kanadı, asalcı kanat, Yunanistan'la aynı. Yakıp, yıkmaktan yanaydılar. Sonra barışa yattılar. Benim tavrımla bağlantılıdır.

Komplonun amaçları ve nedenleri farklıdır. Türkiye'ye tabutluk olarak sürüldük. Bu temelde bütün dürüst Kürtler imha edilecekti. İtiraz edenler, Leyla Zana ve arkadaşları gibi cezaev-

lerine tıklılacaktı. Talabani bunu biliyordu. Talabani geldi, "PKK'ye bir iki sefer düzenlerim, olur biter" sandı. Bizi öylece yenebileceğini sandı. Ama artık yapamaz gibime geliyor. Binlerce dürüst insanın kendini kontrol edememesi, on binlerce kişinin amaçsızca öldürülüşü bu sürecin sonucu olacaktı. Avrupa'da, İran'da ölenler oldu. Kürtler için bir özgürlük adımı atıldı. Kürtler terbiye edilecekti. Avrupa, özellikle Almanlar, İngilizler ve Yunanlılar temiz bir özgürlük hareketi istemiyorlar.

Ecevit benim Türkiye'ye niçin teslim edildiğimi anlayamadığını söylemişti

Ecevit'in Türkiye siyasetindeki yeri biliniyor. Buna rağmen o bile ABD'nin bu konudaki planlarını anlayamadığını söylüyor. ABD'nin Ortadoğu'daki planları çok gizlidir, kimse bu planları anlayamıyor, çözemiyor. Amerika'da bir think-tank kuruluşunun başkanı, Türk yetkililerine, "Öcalan'ı ne zaman asıyorsunuz? Bir an önce asmanız lazım." deyip, asılmamı çok isteyen bir çaba içerisindeydi. O zaman "kim bu adam? Bu adamın kimliği nedir?" diye sormuştum. Müthiş kışkırtıcıydı. O dönemin Genelkurmayı Kıvrıkoğlu ve bazı yetkilileri, sağduyulu yaklaşmışlardı. Bana sorguda "bu oyunu birlikte bozalım" demişlerdi. Ben "Ecevit de elinden gelen çabayı sarf etmelidir" deyince bir yetkili bana Ecevit adına da konuştuklarını söylemişti. Benim mahkemede ılımlı konuşmamın nedeni biraz da buydu. Kıvrıkoğlu da tehlikeleri algıyordu, biraz kavramıştı ve tavrı ılımlıydı. Özkök'ün de demokrasiye yönelik konuşmaları vardı.

Tekrar ediyorum; beni teslim eden güçler, imhamla birlikte büyük bir Türk-Kürt savaşını başlatmayı hesaplıyorlardı. Aslında bugünkü Iraklaşma önce Türkiye'de planlanmıştı. Böylece Türkiye'yi ekonomik, siyasi, her açıdan zayıf düşürerek tamamen kendilerine bağlamayı hedeflemişlerdi. Benim buradaki sorumlu tutumum ve beklemedikleri bir tezle ortaya çıkmam nedeniyle bu amaçları boşa çıkmış, Türkiye'nin Iraklaşması önlenmiştir. Ancak komplocu güçler, yani ABD, AB ülkeleri ve

destekçileri bunun üzerine yeni yönlemler devreye koydular. Yine AB'nin beni yeniden yargılamama yönündeki yaklaşımı, bana savunma hakkı tanı-mamaları, onların komplodaki gerçek yüzlerinin ve niyetlerinin açığa çıkmasını önlemeye yöneliktir. Irak'ta ve Orta-doğu'da ABD ve AB politikalarının sonuçları görülüyor. Türkiye'de bu son yaşananlarla birlikte Türkiye eğer bu sorunu çözemezse Iraklaşma ile karşı karşıya kalacaktır. Kürtler üzerine katliama yönelik planlar yapılmaktadır. İmralı'daki duruşumla bunu önlemeye Türkiye'nin barışı ve sorunun demokratik çözümü için çalışıyorum. Ben tarihi ve vicdani sorumluluğum gereği olarak Türkiye'nin Iraklaşmasını istemiyorum. Türkiye Iraklaşmaya doğru giderse bunun tek sorumlusu, iktidar hırsı için bu ülkenin demokrasisini ve bütün menfaatlerini ayaklar altına alan iktidar partisi ve muhalefeti olacaktır.

Komployu boşa çıkarmak için sağduyulu yaklaşımlar

Saddam'ı nasıl ki idam edilsin diye Şiilere teslim ettilerse, beni de '99'da komployla Türkiye'ye bu amaçla teslim etmişlerdi. Fakat bahsettiğim gibi benim oyunu boşa çıkarmak için sergilediğim sağduyulu yaklaşım ile o dönem devletten de böyle bir yaklaşım sayesinde bu amaç gerçekleşmedi. Saddam'ı neden hemen öyle alel acele astılar sanıyorsunuz? Saddam'ın bu şekilde asılması Irak'ta çözüme yaklaşmak bir yana tersine kaosu daha da derinleştirdi. Bu gün de bana karşı bu kimyasal yönelimle böyle bir şey amaçlanıyor olabilir. Türkiye'de bir kesimin eline fırsat geçerse bunu bana yönelik kullanabilir. Saddam, ABD'nin Ortadoğu'da yarattığı ulus-devletlerin tipik bir temsilcisidir. Saddam'ı bütünüyle onlar beslemiş ve güçlendirmiştir. Eğer ben de İmralı sürecinde Saddam gibi eski tarz direniş içine girseydim sonuç Türkiye'nin Iraklaşması olacaktı. Türkiye hala tehlikenin farkında değil. Türkiye eğer demokratik çözüme gelmezse Irak ve Yugoslavya ile aynı akıbeti paylaşacaktır. Burada bana "yavaş yavaş öldürme" politikası uygulanıyor

da olabilir. Ama benim demokratik barışçıl çözüm için çabalamam görülüyor mu? "Apo, kendini kurtarmak için bunları savunuyor" diyorlar. Hayır. Ben korktuğum için söylemiyorum, korkmuyorum. Tehlikeleri gördüğüm için böyle konuşuyorum. Benim kendim için en ufak bir kaygım yok. Benim burada imha edilmem, Türkiye'nin Iraklaşmasına sebep olacaktır. Ben demokratik çözümü öneriyorsam, herkes, sizlerin zarar görmemesi içindir.

Uçaktaki o barış sözcüğünü kullanmam da yeni bir sürecin başlangıcı oluyordu. Daha önce de düşünmüştüm. Bana uçakta Türklüğü dayatan sözler söylendiğinde, Bana öyle Kürtlüğü, Türklüğü dayatmayın. Ben Türklüğün de ne olduğunu iyi bilirim. Türklüğe çok yabancı değilim dedim. İlk kararım, tavır koyma yönündeydi. Yemeyecektim, içmeyecektim, konuşmayacaktım. Ama daha sonra bazı gerçeklerin gizli kalacağını düşündüm. Barış için yaşayacağım dedim. "Mahkeme sürecinde ben şunu fark ettim; muhtemelen Türkiye'nin bu oyunun birçok kısmından haberi yok. Benimle ilk temas kuran askeri yetkilinin; bu bir oyundur, kardeşi kardeşe kırdıracaklar, bunu bozacağız demesini olumlu buldum. Bu genel bir tutumdur. Ben de, peki siz sözlerinizin sahibi olabilecek misiniz? Gücünüz var ise ben barışa hazırım dedim. Ancak irade ve gücü olan barış yapabilir. Yetkililer, barış ve kardeşlik sözü edince, bunu ciddi buldum. Ben de yapabilirim dedim. Bu tutumumu şimdiye kadar da sürdürdüm. Bu oyunu siyasiler bilmiyor ya da bilmek istemiyor. Askerler kısmen biliyorlardır. Kendilerine de, barışa gücünüz varsa yapalım diyorum. Bunun tavizle, zorlamayla ilgisi yoktur. 1993'den, Turgut Özal döneminden beri böyle bir tavırm vardır. Barış politikaları o günlerden beri sürmektedir. İmralı'da bunu daha da somutlaştırdım.

Ben demokratik cumhuriyet demiştim. Aslında Türkiye'yi yönetenler Türkiye'yi yönetmiyor. Son altı yedi yıldır benim geliştirdiğim projeler üzerinden yürüyor. "Sen burada kal, seni burada çürütelim, ürünlerini biz toplayalım" diyorlar. ABD'nin beni buraya getirdiği

açık. "PKK kalsın" diyorlar, üzerinden hesap yapıyorlar. Kritik zamanı bekliyorlar. Halkayı yavaş yavaş sıkıştıracaklar. Türkiye ordusuna da çok fazla güvenmesin. Bu orduyu neye dönüştürecek, ABD bunu iyi bilir. PKK'yi destekleme değil, silah gibi tutacaklar. Kendileri de ABD'ye bu kadar mı bağlı? Bunu göremiyorlarsa II. Sevr'i bekliyorlar demektir. Yarın Ermeni jenosidi kabul edilecek, ne olacak? Bunlar Cumhuriyet politik elitine ya "bunu kabul edin" diyecek ya da halkayı daraltacaklar. Bu elit katliamı kabul edecek; dört, beş, on yıl sonra aynen İsrail gibi olacak. II. Dünya Savaşı'nda Hitler götürüldü, yerine İsrail kuruldu. Türkiye bunları benimle konuşmuyor, ben mektuplar da gönderdim. Bizi çatıştıracaklar, ondan sonra katliam ilan edecekler. Aslında Türkiye'nin içine girdiği rota budur. Ya doğru anlayacaklar ya da hepsi bu oyuna alet olacaklar.

Üzerimdeki komployu ne halk ne PKK ne de devlet anlamış

Türkiye burjuvazisi son 50 yıldır ABD'nin el atmasıyla şekillendi. Daha önce söylemişim Kürtler AB'ye bakıyor. Oysa İngilizleri örnek vermişim, ne yaptıkları ortada. Lozan da ki "bugün size veriyoruz sonra alacağız" sözü meşhurdur. Bugün bir Mustafa Kemal'de yok. Mustafa Kemal başta bir şeyler yapmak istedi. Fakat Musul-Kerkük meselesinden sonra bozuldu. O zaman Kürtleri kullanıp bıraktılar. Şimdi bırakmayacaklar. Devletçik yapıp bırakacaklar. Beni de koz olarak kullanmak istediler. Benim üzerimdeki komployu ne halk ne PKK ne de devlet anlamış değil. Ama ABD iyi planlamış, planı iyi işliyor, Kürtlere bir şey veremeyecekler. İlkel milliyetçiler emir eri gibi çalıştığından devletçik yapabilirler. Milliyetçi Kürtler bir süre ABD ile yürürebilir ama Ortadoğu'da ABD ile yürümek neye yol açar. Ermeniler 50 yıl İngilizlerle Fransızlarla, İyonlar 100 yıl İngilizlerle yürüdüler ama bu coğrafyadan silindiler. Ninova'da Asuriler-Süryaniler vardı, onlar da ard arda ortadan kaldırıldı. Kürtler bir devletçik olacaklar ama buna ne kadar güvenmek

mümkün? İkinci bir İsrail gibi mi olacak? Kürtleri savaşa mı sürer belli değil. Kürtleri Türklere kırdırma İngilizler zamanında başladı, şimdi ise Kürtler biraz güçlendi. Ben bunları anladım benim bu mesajlarımı, devlet ne kadar anlıyor, anlasa da iş işten geçmiş.

Komplo hakkında yeni bir şey yazan var mı? Bu Türk aydınları komployu niye yazmıyorlar? Benim için değil, kendi halkları için yazsınlar. Başta da söyledim idamdan ölümden korktuğum için değil, bizim bu komployu çözmemiz lazım dedim. Benim burada idamım, ölümüm, çürümem Türkiye'nin de çürümesidir. Aydını da solcusu da İslamcısı da anlamıyorlar. Ne İslamcılıktan ne yurtseverlikten ne kardeşlikten anlıyorlar. ABD bunları sarhoş etmiş. 200 yıldır görüyoruz Lübnan'da Suriye'de ulus-devleti kim geliştirdi? Ulus-devleti biliyorsunuz Fransa yarattı. ABD ulus-devlet yapılanmasını aştı. AB ile Avrupa aşıyor. Ortadoğu'da gerici despotizmi beslediler, şimdi kurtulmak istiyorlar. Rejimler buna hazır değil. Biz de burada odun yığının üstüne dökülen bir kova benzin gibiyiz. Irak'taki korkunç durum, yarın Suriye'de, İran'da, Türkiye'de başlayacak. Devlet adına bunu karşılayacak bir yapı da yok. Sol yok. Müthiş gericileşmiş. Bu milliyetçiler, kızıl elmacılar hepsi sahtekâr, bir şey anladıkları yok.

Kürt konusunda Türkiye bir yol ayrımında

Türkiye komploya bulaştığını sanırım şimdi yeni yeni anlıyor, yeni fark etmiş. Benim durumum giderek daha fazla ciddiyet kazanıyor. Kürt konusunda Türkiye bir yol ayrımında aslında. Türkiye'de ve genelde Kürt sorununun çözümünde, çatışmalara yol açacak milliyetçi çizgi geliştirilmek isteniyor. Bir de bizim demokratik çizgimiz var. Bu iki proje çatışacak. Türkiye şimdi tereddüt geçiriyor. Beni ciddiye alırlar mı bilmem, bu çıkmazın aşılmasının tek yolu da bizim çizgimizdir. Milliyetçi çizgi geliştirilmeye çalışılıyor. Benim çizğim farklı. Türkiye ya beni anlayacak ya da eski politikalarında ısrar ederek kaybedecek. Türkiye'de bir kesim Tan-

su Çiller'in eski politikasını sürdürmek istiyorlar. Bu nedenle bu dönem tarihidir. Türkiye'nin tamamen ABD'ye teslim olmasını isteyen bir kesim var.

Avrupa'nın Türkiye'ye düşmanlığı çok eskilere dayanır. Ortaçağ Yeniçağ boyunca bu düşmanlık devam etmiştir. Ama Türkiye hala bunu göremiyor. Onlara dayanarak Kürt sorununu bastıracağını sanıyor. Ben Avrupa'nın Türkiye'ye bakışını çok iyi biliyorum, onları iyi tanırım. Zamanında bizi Türkiye'ye karşı kullanmak için ellerinden geleni yaptılar. Biz Avrupa'nın niyetlerini bildiğimiz için kendimizi kullandırtmadık. Zaten bu nedenle gözden çıkarıldık. Terör listesine de bu nedenle alındık. Hatta tarzımızı Lenin ve arkadaşlarının tarzına benzetiyorlardı. Onlar gibi devamızdan ve ilkelerimizden hiçbir zaman vazgeçmeyeceğimizi anlamışlardı. Bizden umduklarını bulamayınca diğer

bisinin payı büyük, çok köklü ilişkileri var. 15 Şubat sürecinde benim sözde tahlilimi yapmışlar, "Apo mutlak direnecek ve ölecek" diyorlar. Gerisi Türk-Kürt savaşını çıkarmaktı. Simitis ve Pangalos taktik yapıyorlar. Onların planı benim ölümümdü. Sonuç kaybetmiş bir Türkiye, kaybetmiş Kürtler olacaktı. Burada bir yetkiliye benim ölümüm elli bin kişinin ölümüne yol açar dedim. O, "Hayır! Elli bin değil bir milyon kişinin ölümüdür" dedi. En az elli yıl sürecek bir çatışma sürecidir. Ulusal kurtuluş savaşı'nın intikamını almaya çalışıyorlar. Kim intikam almaya çalışıyor? Anglosaksonlar, Çiller bunun ajanıdır. Karadayı "ajandır" dedi, mahkemeye verdi. Gücü yetmedi, geri aldı. Bir şey daha var, hem içeride hem dışarıda bana gelen bilgiler, sana karşı geliştirilen komplolarda devleti raydan çıkaranlar var. '97'de bana gelen yazılarda da var.

"Biz Avrupa'nın niyetlerini bildiğimiz için kendimizi kullandırtmadık. Zaten bu nedenle gözden çıkarıldık. Terör listesine de bu nedenle alındık. Hatta tarzımızı Lenin ve arkadaşlarının tarzına benzetiyorlardı. Onlar gibi devamızdan ve ilkelerimizden hiçbir zaman vazgeçmeyeceğimizi anlamışlardı. Bizden umduklarını bulamayınca diğer Melik Fırat, Şerafettin Elçi gibilerle Avrupa'da toplantılar yapıldı. Bunlardan haberdardık. Bu toplantılarda PKK'yi devreden çıkarmanın planları yapıldı"

Melik Fırat, Şerafettin Elçi gibilerle Avrupa'da toplantılar yapıldı. Bunlardan haberdardık. Bu toplantılarda PKK'yi devreden çıkarmanın planları yapıldı. PKK'yi terörist ilan edip onları öne çıkarmanın kararlarını aldılar. Özellikle Almanya onlara her türlü imkanı tanıdı, onları kolladı. Yine bizden kaçanlara her türlü imkanı sağlıyorlar. Komployla Türkiye'ye verilişim de bu gelişmelerle bağlantılıdır. Soruşturma aşamasında yetkililer de bu oyunun farkında olduklarını söylüyorlardı ama gereğini yapmadılar. Hala ABD ve Avrupa ülkelerinden medet umuyorlar. Türkiye'nin ağzına bir parmak bal çalıp oyalıyorlar. Karşılığında da işte ihale alıyorlar, Kıbrıs, Ege ve limanlar konusunda tavizler alıyorlar. Ama rezervler tükendi, yakında verecek şeyleri de kalmayacak. Clinton ile Yunanlıların çok özel ilişkileri var. Clinton'un seçilmesinde Yunan lo-

Bunlara alet olma diyorlardı. Ben de kim bunu söylüyorsa doğru söylüyor dedim. Ateşkes ilan ettim.

Simitis Türkiye'nin de iyi bir dostu değil

Yunan ve Türkiye halklarının dost olmasını istiyorum. Anadolu ve Yunan halkının dost olması halklarımızın kardeşliği için de gereklidir. Pangalos ve Simitis için aynı şeyleri söyleyemem. Simitis'in Türkiye için de iyi bir dost olduğunu sanmıyorum. 15 Şubat komplosunun bir ucunun da Türkiye'ye karşı yapıldığını düşünüyorum. Bu konudaki en büyük aptallık, kaba direnmektir. Herkes "bu bizim tanıdığımız Apo değildir" dedi. Halkımız, siz, herkes bunu bekliyordunuz. Türkiye kamuoyuna söylüyorum: Benim meselem ölme ya da kalma meselesi değil, mese-

le benim şahsımdan çok öte iki yüz yıllık bir tarihe dayanıyor. '20'lerde İngilizler Şeyh Said'i Türkiye'ye karşı Musul-Kerkük sorununda kullandılar. Şimdi yeniden Irak'ı gündemleştiriyorlar. Türkiye kamuoyu Türk-Kürt, sağ-sol ayırım yapmadan bu oyunu çözme- li. Biz bu komployu çözemezsek sonucu savaştır. Ben Clinton'un da Türkiye'nin iyi bir dostu olduğunu sanmıyorum. Ben Türkiye'yi bu kadar uğraştırmışım, Türkiye'ye karşı bu kadar savaşmışım. Ben Clinton'un Türkiye'yi kollayarak beni gözü kara teslim ettiğini sanmıyorum. Komplo yalnız bana karşı değil, Türkiye'yi Kürt sorunu politikasında boğmak amacıyla teslim etmiştir. Türkiye Kürt sorununda bir açılım yapamadığı için bu çıkmazı derinleştirmek ve çatışmayla ödettirmek için teslim etti. Yapabildiğim tek şey Türkiye'yi ve kendimi büyük bir oyuna düşürmekten kurtarmaktı. Plan kapsamlıdır. Pangalos'un benim için ısrarla 'O'nu atın' demesi korkunç bir tuzaktı. Ben bu tuzağı açığa çıkarttım.

Barış için yaşıyorum

Yunanistan ve ABD'nin hesabında bu yoktu. Benim burada yaşayacağım hesaplanmamıştı. Gözü kara ölüme gideceğimi düşündüler. "Eğer Öcalan'ı öldürürsek, kalanlar inatçıdır, onlarla savaşa devam ederiz, bazılarıyla da işbirliğine gideriz" diye düşünülüyordu. Uçakta barış için yaşayacağımı söyledim. İki saatlik uyanmadan sonra, Türklüğü-Kürtlüğü bir tarafa bırakın, oyunu bozalım dedim. Bu neydi? Sağduyuydu. Barış isteyen azdı. Ben kayıtsız, şartsız "her şey barış için" dedim. Anlamak isteyenler var. Onlar örgütlenmişti, ben ise tektim. Komplo Türkiye'ye de yapılmıştır. Tarihle kimse oynayamaz. Çok karanlık bir durum gördüm. Mutlaka aydınlatılması gerektiğini düşündüm ve yaşamaya karar verdim. Genelkurmayın bu bir oyundur demesini olumlu buldum. Gerçekten böyle bir sürece girilmişse, eğer tarih geriye dönerse anlaşılacaktır ki, beş bin intihar gerillamız vardı, o zaman hiç kimse yaşayamazdı. Tarihin nereye gittiğini gördüm. Biz Türk düşmanlığı-

nı niye geliştirelim. 15 Şubat sürecinde Dışişleri bakanı İran ve Ermenistan'a gitti. Türkiye'nin dostları görünenler elli yıllık mutlak savaşı dayattılar. Dost görünüyorlar, ondan sonra Türkiye'yi Ortadoğu'nun petrol bekçisi yapacaklardı. Bazıları kana dayalı siyaset yapıyor. Bu dönemde kardeş kanı akacaktı, biz bunu bozduk. Barış isteyen azdı. Ben kayıtsız, şartsız "her şey barış için" dedim. Anlamak isteyenler var. Onlar örgütlenmişti, ben ise tektim. Çatışmayı durdurduk, barış ve kardeşliği geliştirdik. Şimdi sıra barış ilkelerini koymakta. Barış ve demokrasi imkanı çok sınırlı da olsa orada görüldüğü ve buna inandığım için tercih ettim. Tam belli değil. Başarıya ulaşamadı. Dostların iyi bilmeleri gerekir. Halk ve Türkiye bunu anlamaya çalışmalı. Bu komployu gördükten sonra da dedim ki, bu komployu boşa çıkarmak ve boyutlarını öğrenmek için de olsa yaşamam lazımdır, dedim. Türkiye tarafı bunu gözü kara karşıladılar. Meseleyi anlamıyorlardı. Herkesle anlaşma içerisine giriyorlardı. Doksan devlet ile ilişkideydi ve onlarla anlaşılıyorlardı. Yunanistan'la da anlaşmışlardı. Kıbrıs ve Ege adalarıyla ilgili Yunanistan'a, "siz bize Avrupa'da engel çıkarmayın biz de Kıbrıs'ta Ege de size kolaylık sağlarız, size karışmayız." demişlerdi. Kıbrıs konusunda verilen tavizlerin sebebi budur.

Buna tiyatro demiştim, senaryoyu başkası yazdı, İmralı'da oynandı. Bu oyun bozulmak zorunda. Yaşadığım süreç, İbrahim'in yaşadığı sürece benzer. Türkiye bir odun deposu yapıldı. Ben de mancınkla, uçakla oraya atıldım. Beni de ateş topu olarak üzerine atıldılar. Yanıp kül olmamı beklediler. Barış çok yakında gelişebilir. Eğer biz barışı kurtarırsak, İbrahim efsanesi gerçek olacak. Eğer akıllı adamları varsa, biz Türkiye ile anlaşırız. Komplonun etkisinde çıkarlarsa, gerçekten Sevr'e karşı çıkıyorlarsa, dostlukla meselelerini halletmeleri gerekir. Uçakta iken iki saat bile yaşamak istemiyordum. Ama baktım, binlerce insan ölecek. Kendime küfür ede ede yaşadım. Çocuklar için, halk için, sizin için yaşadım. Yaşama konusunda talih midir, şans mıdır, bilemem;

vicdanım beni zorlaya zorlaya kabul ettim. Tüm kafalar bunu anlamak zorunda; dostlar, arkadaşlar, herkes anlamak zorunda. Ne idare beni zorla yaşıyor, ne de bin isteyerek kendimi yaşıyorum. Yine yaşamaya çalışacağım. Nereye kadar gidebilirsek.

Komploda Güneyli güçler de yer aldı

Talabani ve Barzani beni satma temelinde sırtımdan geçiniyorlar. Beni Ortadoğu'dan çektiler. Ben suçlanıyorum. Bu temelde planlı olabilir, Türkiye'yi sevindiklerinden değil. İşte ben darağacı gölgesinde bekletiliyorum. Bu süreçte Talabani de uzun süre sessiz kaldı. O da benim bu süreçten çıkmayacağımı düşünüyordu. İşte aşağılık olan şu: Ben imha edileceğim, onlar Avrupa'ya dayalı olarak gelip oturacaklar. Şimdi burada benim tutumum iyi anlaşılmalıdır. Benim tutumumla bütün bunların çıkarları bozuluyor. Talabani öfkeli, ne oyunlar oynayacağı belli değil. Bir de onların oyunu var, Washington Anlaşması çerçevesinde benim yakalanmamdan önce gidip görüşmediler mi? Benim teslim edilmemle sonradan çok açık şekilde anlaşıldı ki, Barzani ve Talabani'nin önü de açılmış oldu. Bunların hepsini çok iyi düşünmek gerekir.

Benim özgürlük arayışımı önce Kürt feodalleri fark etti. Sonra dış güçler yani Batı, ABD ve en son Clinton fark etti, el attı. Sıradan bir yakalama olayı değil bu, ABD politikasının '90'dan sonraki en önemli olayıdır. Tarık Ali biraz kavramış yeni sol kavramıyla. Bu yakalamanın yalnız Türkiye'nin hatırı için yapılmadığını görmek gerekir, ABD açısından çok çok önemli bir olay. Bu durum kapsamlı bir edebi, siyasi roman konusu olur. Kürt trajedisinin anlatılması gerekir. Aydınlarımız, sanatçılarımız bunu görmüyorlar. Yahudi kültürü böyle gelişti. Son 5 bin yıllık hatta 15 bin yıllık tarihin trajik öyküsüdür. İş bu kadar basit. 15 bin yıllık kültürün yarı edebiyatla, yarı tarihle ve kültürle geliştirmek zorundayız. En son olay, emperyalizm uyandı ve bizi dizginledi. Diyorlar ki "bu bizim fahişemiz, sen kim oluyorsun da bizim elimizden almak isti-

yorsun". Enkidu örneğini boşuna vermedim. Talabani-Şemdin ikilisi budur. Enkidu da bir Kürt işbirlikçisini temsil eder. Klasik Kürt feodalleri, Ortadoğu despotları ve ABD kendi işbirlikçileri ile bizim şahsımızda özgür Kürt'ü boğmak istediler. Tartışmalar çok yoğun, artık anlamak zorundayız, benim olayı çözmek istiyorsanız. "Kürt zaten beş bin yıldır kölemizdi, sen kim oluyorsun, sen bunları özgürleştiremezsin" diyorlar. Öldürücü darbeyi böyle vurdular. Öldürücü darbeyi kim vurdu; ABD, İsrail, Arap ayağı var, Avrupa ayağı var. Beni, tüm dünya tutsak etmiştir.

Yaşamımın, özünde yaşadığım yaşamın nasıl bir barışa dönüştürüldüğü, bunun derinliği ve çözümlenmesi ile onu barış kişiliğine dönüştürmek için yoğun bir çaba içerisindeyim. Günlerin geçmesi bu temeldedir. Yoksa başka türlü geçmez bu günler. Bu yoğunlaşmamı sınırlı da olsa dışarıya yansıtmaya çalışıyorum. Olanaklar ölçüsünde bunu yapmaya devam edeceğim. Barış ve kardeşlik için yaşadığım duygu düzeyinin paylaşılmasını çok önemli buluyorum. Bu duyguların tüm Türkiye'de paylaşılması en büyük hayalim ve amaçlarımdan birisidir.

Şimdi komployla bize oynanan oyun şu; Kürt toplumu, halkı ve Kürdistan anamızdır diyelim. Komplocular, bunların içinde ABD, Batı, Ortadoğu despotları, hatta Kürt işbirlikçileri de var. Bunlar zorla entrika ile kendi malı gördükleri anamızın bizim tarafımızdan özgürleştirilme istemini hazmedemediler. Çünkü bunlara göre anamız hepsi tarafından ortaklaşa kullanılan bir maldı. Benim bu kafa tutan yanıma daha öncede anlatmıştım anam keşfetmişti. Benim böyle bir yanıma hep oldu. Anam benim özgürlük arayışına katı kurallar getirmek istedi, bende özelliikleri gördü, kendince tedbirlerini alıyordu. Kendi arkadaşlarımı kendim seçiyordum. Hem kız hem erkek. Örneğimize devam edelim ana oldu Kürt, genelleşti, fenomen bir olgu durumuna geldi. Benim konumum anayı özgürleştirmektir, ne oldu? Komplo oldu. Biz anayla, kadınla değiştirmek istedik. Erkek yabancılaşmış ihanet etmiş -hem politik hem

kültürel açıdan- ana ise ne kadar yetersiz olsa da kültürü korumuş, kültürü temsil ediyor. Bağı daha güçlü.

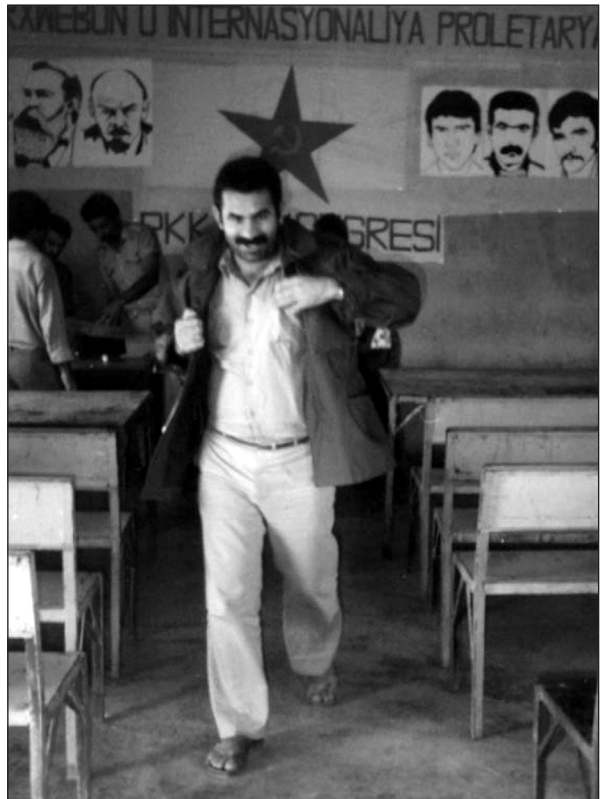
15 Şubat komplosunda sahte dostlar aktif rol aldı

Ben yanlışlardan, dostluk adına ihanetten korkarım. 15 Şubat'ın korkunç komplosu dostluk adına yapıldığı için korktum. Ama bu komployu doğru değerlendirdim. Tarih burada değiştirildi. Benim pozisyonum farklıdır. Benim konumum tarihsel, siyasal kurumlaşmadır. Böyle önderliksel durumlar her toplumda bir kez yaşanır. İkinci kez yaşanmaz. Ama mezarda da olsa sürdürülür. Sağ da olsam, ölsem de, farklı bir pozisyonum vardır. Bu rol mezarda da olsa oynanır. Her toplumda bu tip önderliklerin tarihsel rolleri vardır. Toplumsal kanun gibidirler. Toplumun bakışı, zirdeli de olsam, toplum beni peygamber gibi anlar, böyle değerlendirir. Ancak sağ olarak kalmam bunu kaçınılmaz kılar. Sağ kalmayı kendi açım-dan tarihi bir fırsat olarak değerlendirmeye çalıştım.

Benim diyalektiğim, Apo diyalektiği, yaşamımın diyalektiği önemlidir. Bunu kavramanız gerekiyor. Komplo benim ölümüm üzerine kurulmuştu. Ben yaşayarak komployu boşa çıkardım. Bazıları benim cesur davranmadığımı söylüyor. Eğer saygı duyulursa, cesaretin en sağduyulunu gösterdim. En değerli cesaret, en zor koşullarda sağduyudan vazgeçmemektir. Bunun dışındaki kof ve boş bir cesarettir. Bu cesaretle hakim olursan, çok kötü savaşır; tutsak olursan, çok kötü imha olursun. Komplo sürecine karşı ne yaptınız? Cesaret budur. Bu komplo sadece bana karşı değil, şahsımla ilgili değil. Newroz'da görüldü, ben milyonlara, kitlelere mal edil-

dim. Milyonlar benim mirasımı sürdürecektir. Bu miras bir lider ya da örgüt kötü kullanabilirdi. Bununla oynanır-sa kanlı gelişmeler olur, kötü bir önderlik bununla oynayabilirdi. Ben bunları izah ettim. Anlaşıldı mı? PKK'den tutalım Kürtler anladı mı? Türk Aydınları anladılar mı? Bu iyi anlatılmalı. Eğer anlayamaz ve sağduyulu olamazsak, yirmi yıllık krizden daha kötü sonuçları olur.

Bugün İmralı'dayım. İmralı'nın güneybatısı Troya'dır. İlyada okunursa bizim trajedimiz daha iyi anlaşılır. Hektor'a karşı Zeus ve Athena'nın savaşı

var. 15 Şubat sonrası bazı Yunan gazeteleri "Apo neden kahramanlık yapmıyor" diye yazdılar. Oyun aynı, yine Athena kışkırtıyor. Ben Hektor değilim. Hektor, "kahramansam savaşmam gerekir" dedi ve öldü. Anadolu düştü. Burada önemli bir belirleme yapıyorum. En büyük kahramanlık, kahramanlık yapmamaktır. Savunmamda Mezopotamya'nın Batı kültürüne karşı savunusunu yaptım. Şeyh Sait'in torunu da dedesinin İngiliz kışkırtmasıyla ayaklanmasını kahramanlık sandı. Bu İngiliz kahramanlığıdır. İngiliz politikasının zemini oldu, tavşan tazi olayıdır bu. Ki-

min için kahramanlık yapacaksın? Tarihte İskender ve Darius'un meşhur çatışması da var. Bir de Annibal'ın trajedisi var, Roma'dan takip edilen Annibal var. Anadolu'da Gebze'ye kadar geldi, zehir içerek intihar etti. Biz de Anadolu'ya geldik. Burada zor da olsa bir barış imkanı var. Savaşta çok Anadolu barışına inanıyorum. Gerçek Kahramanlık özgürlükte derinleşmedir. Bunları yazmalısınız. En doğrusunu ben yaptım. Doğru yaptığım ileride daha iyi anlaşılır. Tarih beni doğrulayacaktır. Yaptığım çatışmayı derinleştirmemektir. En yakın kardeşim, yoldaşım beni anlamıyorsa, kimin için kahramanlık yapacağım? Peki ben ne yaptım? Özgürlükten vaz mı geçtim? Hayır. Tam tersine özgürlüğü ve demokrasiyi daha fazla geliştirmedığınız için sizleri eleştirdim. Bu trajedi barışla acaba yerini özgür yaşam umuduna bırakabilir mi? Trajedi bunun sonu olabilir mi? Onurlu güzel barışı özgür yaşam ile gerçekleştirebilirsek anlamlıdır. Umudumla birlikte ben şimdi bunun üzerinde duruyorum.

İmralı cezaevi Türkiye'deki cezaevleri sisteminden çok farklı

Diğer cezaevlerinin statüsü burada uygulanmıyor. Ben biliyorum, buranın statüsü ve yapısı gizli bir anlaşmayla olmuştur. Bu gizli anlaşma ABD'de, AB'nin de fikri ve onayı alınarak yapıldı. Guantanamo benzeri hatta çok daha sistemli ve ağır koşullara sahiptir. ABD, gizli anlaşmalarla birçok yerde birçok cezaevi kurdu. Bu cezaevi de ABD tarafından kurulan özel cezaevlerinden biridir. Bu gizli anlaşmayla bu cezaevi kurulurken aynı zamanda yapısı ve koşullarının ne olması gerektiğini çizmişler. Bu iyi anlaşamıyor. Devlet de beni buraya getirten güç de yani Amerika, İngiltere, İsrail benim burada söylediklerimi cümle cümle biliyor, onlardan yararlanıyor. Burada konuştuklarım anında devlete, CİA'ya, MOSAD'a gidiyor. Avukatlarım buranın statüsünün nasıl oluşturulduğunu ortaya çıkarmak zorundadırlar. Orhan Pamuk bunu anladığı için ona bu kadar saldırdılar. Orhan Pamuk, bir gazetede küçük bir söylemi vardı. Benim

için, "O özel bir rehinedir" demişti. Orhan Pamuk'un neyi kastettiğini hemen anlamışlardı, biliyorlardı. Ben burada özel bir rehineyim. Rehinerin kullanış tarzları çok trajiktir. Benim kullanış tarzım da çok farklıdır. Sizlerin, herkesin bunu iyi anlaması lazım.

İmralı sistemini şimdiye kadar çözmüş olmanız gerekirdi

Aslında İmralı bir sistem dahilinde işliyor. Kendine özgü yanları ve derinliği olan bir sistem. Beş yıldır devam ediyor. Bu sistemi tam olarak çözemediğiniz için uygun tavrı alamıyorsunuz. Aslında şu ana kadar buradaki sistemi çözmüş olmanız gerekiyordu. Ama yetersiz kaldınız. Ne sürekli işkence ve savaş hali, ne de halkın sandığı gibi bir barış için diyalog durumu vardır. Burada üçlü bir yapı var, ABD, Avrupa ve Türkiye. ABD'nin etkisi bilinmeliydi. İmralı'ya geldiğim günlerde beni ilk muayene eden doktor İngilizce konuşuyordu, muhtemelen ABD'liydi. Yanında biri vardı, İsrailli olabilir. İlk sağlık kontrolünü yaparak, adeta "biz size sağ salım teslim ettik" mesajını verdi. Buradaki sistemin bir ucu CIA'ye dayanıyor.

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'ne de sıradan yaklaşmamak gerekir, arada bir gelip giden bir heyet olarak görmemek gerekir, burada olup bitenlerden haberleri olduğunu zannediyorum. Roller olumsuzdur demiyorum, olumlu da olabilir ama etkilerinin önemli olduğunu söylüyorum. Avrupa Komitesi'ne bağlı bir oluşumdur, dolayısıyla bir bütün olarak Avrupa Konseyi'nin de bilgisi var. Norveçli bir bayan vardı, burayı ilk düzenleyen kişidir. Norveç'in ABD ile bağlantısını biliyorsunuz, büyük ihtimalle ABD ile de ilişkisi vardır.

Başbakanlığa bağlı Kriz Merkezi'ni biliyorsunuz. Buradaki sistemi koordine edendir. Halen de etkilidir. Jandarma, Genelkurmay, İçişleri Bakanlığının temsilcileri var, hatta MİT'te olabilir. Bunlardan oluşan bir komisyon var. Bu komisyon en üst düzeyde buradaki sistemi organize ediyor. Dolayısıyla burada görev yapan müdürün,

personelin bir etkisi yok. Kendilerine söyleneni yapıyorlar. Bu komisyon günlük olarak gelişmeleri değerlendiriyor ve karar veriyor. Mesela benim sağlık durumumu günlük olarak izliyor, tartışıyor ve değerlendiriyorlar. Sağlık durumum, yemem-içmem değerlendiriliyor. Doktorlar her gün geliyorlar, günlük kontrollerini yapıyorlar. 24 saat adada bekleyen doktorlar var.

Burada 24 saat çalışan bir kamera sistemi var. Benim bütün hareketlerim kontrol ediliyor. Gece yarısı kalkıp lavaboya gittiğimde bile kamera hemen bildiriyor. Sıkı biçimde kontrol ediliyorum buna rağmen her dakikada bir, bir personel gelip gözetliyor. Rahatsız oluyorum. Mesela gün ortasında odamda kitap okuyorum, dakikada bir personel bakınca rahatsız oluyorum, dikkatim dağılıyor. Burada üçlü bir yapı var. Ama Başbakan'a bağlı. İşkence var, F tipidir demiyorum. Özel bir düzenlemeden söz ediyorum.

Verilen hücre cezaları hükümetin bilgisi dahilindedir

Buradaki koşullara ve havasına herkes dayanamaz. Kim olsa burada bir süre sonra ölüme kurtuluş gözüyle bakardı ve ondan sonrasını da düşünmezdi. Ama ben sorumlu davrandım, kişisel davranmadım. Toplumu düşünerek hareket ettim. Yoksa benim buradaki duruşum, buradaki sıkışıklığım yüzünden değildir. Asıl Türkiye'nin sıkışıklığını aşabilmek içindir. Türkiye'yi yönetenler bunu kavrayamadıkları için beni günah keçisi ilan ettiler.

Ben 10 yıldır bu koşullardayım. Zaman, zaman hücre cezası da veriyorlar, koşullarım iyice güçleşiyor. Gerçekten hücre cezası boyunca zorlanıyorum. Buranın zaten çok ağır, gergin bir atmosferi var. Yalnız ben bütün kamuoyunun bilmesini istiyorum, bu hücre cezası hükümetten bağımsız değildir. Burada da zaman, zaman zorlayıcı bazı uygulamalar oluyor. Buradaki yetkililerin kendi iradeleriyle yaptıkları uygulamalar olduklarını sanmıyorum. Bu tür uygulamaların merkezi olduğunu düşünüyorum. Bu koşullarda yaşamayanlar bu tür şey-

leri anlamayabilirler. Çok ufak tefek şeylermiş gibi gelebilir ama bu koşullarda psikolojik açıdan aslında çok zorlayıcı oluyor. Ben böylesi şeyleri çok fazla dillendirmek istemiyorum. Örneğin son olarak saçlarımı keserken birisi makası en dipten vurdu. "Niye böyle yapıyorsunuz?" deyince de, "işte acemiyiz, yanlışlıkla oldu" gibi inandırıcı olmayan şeyler söylüyorlar. Yani traş etmeyi bilen birini bulamıyorlar mı, mümkün mü, kasıtlı yapıyorlar. Kapı deliğinden yani mazgalardan sürekli bakma meselesi de zorluyor. Zaten 24 saat kamerayla çekiyorlar, bir de bu kapı deliğinden sürekli bakıyorlar. Okuyacağım ya da uyuyacağım zaman bunun yapılması rahatsız ediyor. Yine banyo ve traş konusunda da bu tür problemler yaşıyoruz. Konuşuyorum onlarla, güvenlik nedeniyle diyorlar ama bunu gerekçe yaptıkları açık. Söylediğim gibi bu koşullar çok zorlayıcı. Bu koşullarla beni neye zorladıklarını anlayamıyorum. Kemal Pirler bu koşullar karşısında ölüm orucuna girmişlerdi. Bu koşullara uzun süre dayanamamışlardı. Ama ben böyle bir yola girmeyeceğimi daha önce de söylemiştim; sorumluluğum gereği böyle bir yolu seçmem. Bunu ne devlet ne de halkımız kaldırabilir. Başkası olsa bu koşullarda çok kısa bir süre dahi dayanamaz. Burada kalmak için büyük irade gerekiyor. Hayri ölüm orucuna başlama gerekçelerinden birini delikten bakılma olarak göstermişti. Ama ben 10 yıldır bu koşullardayım, daha ne kadar dayanacağım bilmiyorum ama elimden geleni yapmaya çalışacağım.

Bana verilen bu hücre cezaları benden intikam almaya dönüktür

Bana verilen hücre cezaları siyasi bir karardır. Amaç siyaseten cezalandırmadır. Yoksa sizinle konuştuklarımda hepsi kayıtlıdır. O iddiaların hiç biri gerçekçi değil. Benim buradan talimat vermem söz konusu olamaz. Üstelik ateşkes süreci de benim çağrıyla başladı. Bu hücre cezası verilmeden hemen öncesinde askeri bir heyet geldi, burada inceleme yaptı.

Büyük ihtimalle ceza bu askeri heyetin gelişyle bağlantılıdır. Bu ceza askeri kesimin en üstüyle bağlantılıdır, onların isteğiyle olmuştur. Tesadüf değildir. Hücre cezası Başbakan'ın bilgisi dâhilindedir. Gül'ün cumhurbaşkanı seçildiği gün bana hücre cezası uygulanmaya başlandı. Bir önceki ceza 27 Nisan muhtırasının verildiği gün uygulanmaya başlanmıştı. Bunlar tesadüf değildir, 27 Nisan günü de askeri bir heyet gelmişti cezaevine. Ben cezaevi müdürünün tavrından anlamıştım. AKP oyun oynuyor. Askerin önünü açıyor, Kürt sorunu konusunda siz istediğiniz gibi davranabilirsiniz diyor. Kendi iktidarını korumak adına benim ve Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesinin önünü açıyor. Ama bu çözüm değil felaket getirir. Daha önce de denendi bunlar. Aynı uzlaşmayı Çiller, Doğan Güreş ile yapmış ve Türkiye kaybetmişti. Şimdi bu tavır sürdürülürse yine Türkiye kaybedecek. Bunu halkımızın bilmesi gerekiyor. Ben, doğru bildiğimi hayatım pahasına da olsa söylerim, hücre cezası vermeleri de önemli değil, gazete-kitap vermiyorlar, zor da olsa böyle de idare ederim. Ben her zaman; İmralı öncesinde de sonrasında da her zaman çözüm için ne gerekiyorsa doğru bildiklerimi söyledim. Komplö sürecinde ABD gerçeklerin açığa çıkarmaması için çok direndi, ama bu gerçekleri kamuoyuyla paylaşabilmek adına konuştum. Herkes beni böyle kabul etsin, benim düşüncelerim or-

tadadır, somut önerilerimi sundum, herkesçe de biliniyor.

Şimdi de '99'da yarım kalan komploju tamamlamak isteyebilirler. Zehirlenme girişimi siyasi tehdittir. Biz seni istediğimiz zaman zehirleyebiliriz, öldürebiliriz, yok edebiliriz demek istiyorlar. Zehirlenmeyle bağlantılı böyle bir şey gerçekleşirse bu ülkeyi kaosa götürür halkları içinden çıkılmayacak bir duruma sürükler. Ben elimden geleni fazlasıyla yaptım. Eğer zehirlenme doğruysa, demek ki bu yaptıklarımız bir şeye yaramamış. Türkiye'den de beni yok etmek isteyenler var, onları da anlayabiliyorum. Saddam'ı öldürdükleri zaman onu tekmelemişlerdi. Bahçeli onlar da Apo'nun derisinden kösele yapacağız, demişlerdi. Beni Türkiye'ye teslim eden ABD ve İngiltere'dir. Böyle bir şey yapmak isteseler bile ABD'den onay almak zorundadırlar. Zehirlenme olayı da aynı şekilde bana bir yönelim varsa veya yoksa ABD'nin kesin bilgisi dahilindedir.

Zihniyeti olmayanların gücü olmaz

Bana karşı geliştirilen komploja karşı kendimi iyi savundum. Savunmalarım komploja karşı durdum. Benim ve Kürt özgürlük hareketinin yirmi yıllık savunma anlayışımız, Kürt ve Türk halkı ve bütün Ortadoğu halklarının kardeşliği ve demokratik birliğini sağlamaktır. Kendi özgücümüze, öz irademize dayanıyoruz. Kürt halkı özgürlüğüne ve onuruna sahip

çıkacaktır. Bu sorunu dış güçlere ABD'ye AB'ye havale edeceğimize kendi içimizde çözebilmiyiz. Bütün Kürt halkı, halklar ve herkes komploya ve devam eden oyunlara karşı uyanık olmalı, büyük bir aşkla, büyük bir sevgiyle çalışmalıdır. Bunlar benim adıma "Öcalan Açıklıyor" başlığıyla 15 Şubat mesajı olarak yayınlanabilir.

Bütün Kürtlere şu açıklamayı yapın; benim burada onları yönetme koşullarım yoktur. Ben İmralı'dayım. İmralı'da yönetme, talimat verme gibi durumlarım ya da koşullarım söz konusu değildir. Onlara bir katliam ya da saldırı olması durumunda en ufak bir onurları varsa kendilerini her türlü savunurlar. Zaten onurlu ve şerefli insanlar da bunu yapar. PKK'nin de her türlü gücü vardır. Bütün Kürt halkı ve herkes şunu iyi bilmelidir ki ben, tarihi ve vicdani sorumluluk gereği iha-

ya ya da ölmeye izin vermem. Söz konusu olan sadece benim ölümüm değil. Ben diğer türüsünden korkarım. Benim dışımda milyonların, Kürtlerin hakları, amaçları ve adaleti üzerine oyun oynanıyor. 1920'lerden daha kötü oyun oynanmak isteniyor. Kürtler beni düşünerek değil, kendilerini düşünerek komployu iyi çözmeli ve bunun hesabını sormalılar. Ya beni desteklemesinler, adımı haykırmassınlar; ya da destekliyorlarsa, o zaman çok bilinçli beni desteklemeleri gerekir. Hepinizin çok bilinçli ve sorumlulukla beni desteklemesi gerekiyor. Oyun içindesiniz, bunun bilincinde olmanız gerekiyor. Sadece PKK için değil, bütün Kürtler için önemli. İran, Suriye ayağı var, onu da ileride açacağım. Avrupa'yı, İsrail'i açıklığa kavuşturmak lazım. Kürtler bana değil kendilerine acısinlar. Kürtlere yazık, kendilerine acısin-

dınlardan, PKK'den şunu istiyorum: Komployu boşa çıkarın. Üç kuşak haklar temelinde komite dedim, var olan örgütleri etkinleştirin. Davanın stratejik önemde olduğunu görün, açılımlarınızı ona göre yapın. Bu süreci PKK kazanca dönüştürsün.

Sahte dostlar ve yetersiz yoldaşlar bizim trajedimizin temel nedenidir

Hepinizi, halkı, toprağı, insanı özlemek en büyük duygusallığım, acımdır. Milyonların iddiasını gözlerinde ve yüreğinde barındıran en büyük diyaloglardan sonra bu şüphesiz en zordur. Ama bu da böylesine bir uluslararası komplodan, hem de en dost geçinenin en affedilmez ihanetinden sonra anlaşılırdır. Eğer halen beyinler çalışmazsa, yürekler yanmazsa olmaz. Lanetli komplo da bizi etkisine aldı. Bizim trajedimizin nedenidir. Sahte dostlar ve yetersiz yoldaşlar bizim trajedimizin temel nedenidir.

Çok büyük acılarımız olmuştur. Bu acılar karşısında barışa doğru yürümek tek tesellimdir. Barış tesellisinin, barış umudunun tek tesellim olacağını söylüyorum. Herkesi büyük barış yürüyüşüne davet ediyorum. Yaşamak olacaksa barış için olacak, ya da hiç olmayacaktır. Bu temelde kararlılığımı dile getiriyorum. Acının büyüklüğü, başka yerde ve tarihte, soylu davalarla ilgilenen kişilerin düzeyine en uygun en büyük gelişmelerin ilacı rolünü oynar. Şimdi bu diyalektik işliyor. Büyük acımızı güce dönüştürmenin zamanıdır. Bunun gereği olarak acılarımız bu kutsallık, yücelik ve güzellik gereklerini bütünleştiren barış özlemine ulaşmada büyük güç katacaktır.

Bunu böyle anlamaya, güçlü doğuşlarını ve büyütüşlerini başarmaya çalıştığınızdan kuşku yoktur. Yine halk olarak çok ilgiyle bekleyenleri büyük özlemimle selamlıyorum. Ne kadar istiyorlarsa yine onların, hepinizin olduğumu belirtirken, daha kutsalca, yücelerde de güzel yaşamınızı, büyük özlemle bastığınız toprak, içtiğiniz su, soluduğunuz hava ve yedikleriniz helal olanla birlikte sevgiyle selamlıyorum.

"Herkesi büyük barış yürüyüşüne davet ediyorum. Yaşamak olacaksa barış için olacak, ya da hiç olmayacaktır. Bu temelde kararlılığımı dile getiriyorum. Acının büyüklüğü, başka yerde ve tarihte, soylu davalarla ilgilenen kişilerin düzeyine en uygun en büyük gelişmelerin ilacı rolünü oynar. Şimdi bu diyalektik işliyor. Büyük acımızı güce dönüştürmenin zamanıdır. Bunun gereği olarak acılarımız bu kutsallık, yücelik ve güzellik gereklerini bütünleştiren barış özlemine ulaşmada büyük güç katacaktır"

netçi duruma düşmemek için Kürtlere yönelik planlanan katliamın önüne geçmek için konuşuyorum ve çaba sarf ediyorum. Bunlar Kürtlere katliam yapmak istiyorlar. Çok çirkin planlar devrede. On binlerce Kürt'ü katletmeyi planlamışlar. Böyle bir imha ve saldırı gelişirse PKK ve halk gerekli şekilde kendilerini savunurlar. Biliyorum PKK'nin gücü de vardır. PKK gerekli görürse şehirleri, köyleri işgal edebilir. Her tarafta ayaklanma gerçekleştirebilirler. Zaten HPG de açıklamış. Her türlü saldırıya hazırlıklıdır.

Ben son nefesime kadar gerçeklerin hatırı için yaşamaya çalışacağım. Eğer yaşayamazsam, bilin ki, bu ölüm en değerli eylemdir; o zaman ölümüm en değerli ve gerekli andır. Ölüm benim için sadece acı değil, acı ve sevgi anı olacaktır. Ben bunun dışında yaşama-

lar. Beni önder olarak kabul etmek, haykırmak basit bir olay değil. Beni savunmak kolay değil. Benim avukatlığımı yapmak da insanı ağır bir sorumluluk altına sokar. Bunun için muazzam bir bilince sahip olmalısınız, örgütlenmeniz gerekir. Özgürlüğünüzü sonuna kadar dayatın, meşru savunma, barış ve kardeşliği sonuna kadar dayatın.

Yıldönümü için söylüyorum, 15 Şubatı yas günü değil de (gülümseyerek) ders çıkarma günü ve görevleri bilince çıkarma, komplo aydınlığa çıkarma günü diyebilirler. Bu komplo o kadar derinlikli ki kimi yönleri halen çözülebilmiş ve netleşmiş değil. Ben onun için yaşıyorum zaten. Anlattım ama Türkiye bu beyni ile bunu anlayamaz. Kürt aklı var mı, Kürt aydınları var mı, bu süreci anlıya bilirler mi? Derindir, trajedik yanları var. Avukatlardan, ay-

PKK EĞİTİM SİLAHIYLA KENDİMİZİ DÖNÜŞTÜRELİM

“Eğer kimse kimseyi zorla özgürlük saflarına getirmediyse ve böyle bir durum yoksa o zaman doğru yaklaşacağız, yaklaşımlarımızı düzeltereceğiz, açık davranacağız, kendimizi eğitime açacağız, yaptıklarımızı, yaşadıklarımızı anlayacağız. Yanlış, doğruyu Önderlik çizgisine göre uyarlayacağız, çözümleneceğiz. Yanlışları üzerimizden atacağız, doğruları kuşanacağız ve savaşçı haline geleceğiz.

Bunun başka yolu yoktur. Burada olunacak ve bu eğitime katılınacaksa böyle olunmak zorunda.

Böyle olmayan, eğitim ortamımızı bozar. Onun da bu eğitim ortamında bulunmaya hakkı yoktur”

Halk Savunma Merkezi

Ortaya çıkan bazı sonuçlar bizleri düşündürüyor. Tartışmak mı lazım, gerçekten bilinçsizlik mi var, yoksa böyle tartışmayı bırakıp bir hastane usulüyle mi çalışmak lazım? Biliniyor hastanelerde tek tek hastaların durumuna göre kendileriyle ilgilenilir. Öyle mi yapmak gerekiyor, yoksa bırakıp hiç üzerinde kafa yormamak mı gerekli! Bu kadar çaba var, çalışma var, imkân var. Eksikler olabilir, ama yeni şeyler yaratmak için epeyce imkân sunan ortamın var olduğu tartışma götürmezdir. Bu biçimde işler iyidir, yürüyor, çok fazla üzerinde durmak gerekli olmayabilir dediğimiz bir anda bakıyoruz farklı şeyler, ters gelişmeler, bozucu duruşlar ortaya çıkıyor. Her şey iyi oldu, belli bir ortam oluştu, gelişme sağlanıyor dediğimiz zamanda niye bu durumlar oluyor? Acaba bu işin doğası gereği midir, onun sonucu olarak mı ortaya çıkıyor, yani böyle olması mı gerekli? Biz ancak böyle mi bir şeyler öğrenebiliriz, yaşam karşısında kendimizi eğitebiliriz, hazırlayabiliriz? Onun için mi oluyor ve buna razı olmamız mı gerekiyor? Yoksa ters bir durum, yaşam karşısında kendini eğitmeye karşı bir direniş mi var? Eğitime gelememe, örgütlenmeye gelememe sonucunda mı böyle ters davranışlar ortaya çıkıyor? Bir çözüm üretmemiz, anlam vermemiz gerekiyor. Yüzeysel bir bakışla bazı şeylere şöyledir, böyledir demek zor değil tabi. Fakat biraz daha kapsamlı ve derinlikli ele alınca o tür sözler yüzeysel kalıyor, çözüm

üretmiyor. Gerçekten ne yapmalıyız biz? İmkânsa imkân, ortamsa ortam, katkı ise katkı, çözümleme ve teoriye teori, hepsi var. O kadar ağır baskı işkence altında Önderlik bize biraz akıl vermek için kendini eritiyor. Bazı düşünceler oluşturup da bize ulaştırmak, bir şeyler öğrenmemizi sağlamak için kendi sağlığını bir kenara atıyor, en ağır baskı ve işkenceleri göze alıyor. Şimdi burada da bir imkân oluşmuş durumda. Mücadele edilmiş, belli bir tecrübe birikimi var, tartışma ortamı elverişli, tarihe ilişkin bilgiler var. Niye bu kadar imkânı, veriyi doğru ele almayan, anlamayan, doğru değerlendiremeyen bir duruş söz konusu?

Bu durumu siyaset diliyle açıklamakta zorlanıyoruz. İlkesi, stratejisi, taktiği böyledir, kadro böyle olur, örgüt şöyle kurulur, yönetimi, savaşçısı böyledir, toplantı düzeyi, işleyişi şöyledir, diye açıklıyoruz. Bunların hepsi var, ama bütün bunlar olup bitenleri anlamaya, anlatmaya yetmiyor. Bunlarla işleri ele alıyoruz, yürütüyoruz. O zaman sorun kalmaması gerekiyor. Ama bakıyoruz sorun var. Eğitim ortamında genelde bunların en azamisini verme vardır. Hiç kimse diyemez ki bu konularda eksiklik vardır. Nedenini bulmamız gerekir. Öyle bir durum ki, insanların günümüz dünyasında kendilerini eğitmede yürüttükleri söz ve davranış düzeyi bize yetmiyor. Teorinin, siyasetin çözümleyiciliğiyle izah edemiyoruz birçok şeyi. Yani bilimsel ölçülere, teorik analizlere, siyasi tanımlara sığma-

yan bir duruma mı gelmişiz? İnsan öyle bir duruma boşuna gelmez. Öyle anlaşıyor ki, bu duruma gelenler de anlamaz, laf anlatmak ta zordur öylelerine. Yani işin kolay olmadığını biraz biliyorduk da, ama son olaylar bize bunun daha da fazla zor olduğunu gösteriyor. Bu durum ve yaşananlar adeta, “yapamazsınız” diye bir dayatmayı da ifade ediyor. Gerçekten vazgeçelim mi, yapamaz mıyız, iddiamızı, irademizi sona mı erdirelim? Fakat bu biçimde hiçbir şeyin kurtarılamayacağı açık.

Gerçekleri bütün çıplaklığıyla, derinliğiyle anlamak, olumsuzluklarla birlikte çözüm yol-yöntemlerini de görmek, uygun bir yönetim tarzıyla bu çözüm mekanizmasını işletmek gerekli. Çözümleyicilik böyle olur. Bunu yapmak yönetim işidir. Bunu yapana yönetim deniyor. Yoksa ben de yönetim oldum, demekle kimse yönetim filan olmaz. Buradan bakınca tabii yönetim sorunu olduğunu görmek zor değildir. Bu düzeyi yönetmek için her şeyden önce daha ciddi, sorumlu olabilmek, daha kavrayışlı, çözümleyici olabilmek, daha güçlü bir yöntem, tarz, üslup sahibi haline gelebilmek gerekli. Yönetimin böyle olması gerekir. Eğitim yönetimi olmak basit bir iş değil. Sen yönetim oldun, haydi iş bölümü yaptık, görev verdik, yetki verdik demekle eğitim yönetimi olunmaz. Belki o tarzda bazı işler idare edilebilir. Somut pratik işlerin düzenlenişi öyle bir yönetim yaklaşımıyla çözümlenebilir. Fakat eğitimin öyle olmayacağı, yürüme-

yeceği zaten biliniyordu, şimdi daha net açığa çıkmış bulunuyor. Demek ki, eğitim işi yüzeysel, dar, teknik bir yaklaşımla yapılamaz. Bu noktada yönetim çalışmalarımızın ciddi bir zayıflığından, dar, yüzeysel ve yöntem yetersizliğinden söz edebiliriz. Akademiler komutanlığının öyle bir yetkinleşme, derinleşme düzeyi yok, devamlılığı bile yok. Bir komutanlığın güçlü bir biçimde oluşması gerektiği, bunun büyük ihtiyaç olduğu şimdi çok daha iyi görülüyor, anlaşılıyor, daha fazla açığa çıkmış bulunuyor. Şu veya bu kişiye bağlı olmaktan, ona dayanmaktan ziyade bir kurum haline gelmesi, eğitimin bu temelde daha sonuç alıcı, çözümleyici programa ve tarza kavuşması gerektiği ortada. Bunu anlıyoruz. Burada ciddi bir zayıflığın, eksikliğin var olduğu, mevcut durumun çok sık, dar, adeta pratik işleri düzenler gibi günlük durumu kurtarmayı ifade ettiği, bu haliyle bile çok parçalı ve plansız yürüdüğü ortada. Eğitim yönetimi her şeyden sorumlu olmak durumunda. Taşı bile eritme gücüne sahip olmalı. İnsan geriliklerini, gericiğini anlamayan, çözemeyen bir yönetimin eğitim yönetimi olamayacağı anlaşılır. O bakımdan istendiği kadar yönetim sorumlu tutulabilir, eleştirilebilir, yönetim tarzı değerlendirilebilir.

Bütün olay ve olguların sonuç itibarıyla yönetim sorumluluğunda olduğu bilinen bir husustur. Bir yönetim *"benim sorumluluğumda değil, ben bunu algılayamam, yapamam"* diyemez. O, yönetim olmanın içeriğiyle çelişir, özüyle çelişir. Ben bunları yapamam da denemez. O zaman başarısızdır, yönetim olamazsın. O durumda en iyi si uzak dur derler insana. O bakımdan güçlü, yeterli bir eğitim yönetimimizin olmaması, akademiler komutanlığının bu temelde derinleşmemiş, sistem kazanmamış olması bu tür durumlardan sorumludur. Ama somut yaşananlardan sorumlu değildir; onu önleyememekten, çözememekten, önüne geçememekten sorumludur. Yani kimse, bütün bunları yönetim yapıyor diyemez, yetersizlik yapıyor da diyemeyiz. Tabii ki eğitim yönetimi, akademiler komutanlığı eğer güçlü olsaydı, ye-

terli bir programa, tarza kavuşmuş olsaydı, başarıyla işleyeydi böyle durumlara fırsat vermezdi, önünü alırdı, önceden görürdü, gerekli tedbirlerini geliştirirdi, çözümleri ortaya koyardı; böylece çözüm üretirdi, olumsuzlukları önler olumlulukları geliştirirdi. Doğru ve yeterli yönetim olamamak, olumsuz olayların gelişmesine fırsat verir, zemin sunar, bunları önleyememiş olur. Bu da bir yönetim için görev ve sorumluluklarını başarıyla yerine getirememek demektir. Bu anlaşılırdır. İnsan bunu böyle ele alabilir.

Ortamı bozan insanları daraltan bir yönetim anlayışı yoktur

Fakat kişiliklerden ya da sorumsuz yaklaşımdan ortaya çıkan olayları da yönetimden veya yetersizlikten kaynaklanıyor demek çok doğru değil. Belki bazı tutumlar, davranışlar birer etken olabilir, ama öyle tümüyle olumsuzlukları geliştirmeye dönük, ortamı bozucu, insanları daraltıcı bir yönetim duruşu da yoktur, zaten olamaz da. Hiçbir şeyi çözemeyen, güven veremeyen, olumlu gelişme yaratmayan bir yönetim vardır dersek, bu da çok doğru olmaz. Burada düzenlenmiş yönetim kim olursa olsun, ne olursa olsun, her şeyden önce burada biz varız. Bu eğitim işinin üzerinde uzun yıllar savaşmış komutan arkadaşlar duruyor. Tabii ki savaşta da eksiklerimiz var onları tartışıyoruz, değerlendiriyoruz.

bütün eksikliklere rağmen yine de ortada bir savaşın var olduğu, direnişin var olduğu, bunun bazı sonuçlar verdiği, dünyanın bazı güçlerini, hatta mevcut egemen sistemi zorladığı, onun planlarını en azından başarısız kıldığı da bir gerçektir.

Bir kere, olup bitenlerin değerlendirilmesinde, doğru tutumun ne olması gerektiği hususunda süreci Önderlik yönlendiriyor. İnkâr ve imha sistemi bütün saldırılarına rağmen Önderliği etkisizleştirmiş değildir. Bu nedenle sürecin yönetilmesinde kısmi hatalar yapabiliriz, ama çok büyük hatalar yaptığımız söylenemez. Pratik yürütme bakımından da halkın bir denetimi var. Otuz beş yılın tecrübesi var. İnsanlar yaşamlarını ortaya koymuşlar, bir katkıları, duyarlılıkları var. İnsanlar bir şey anlamadan, inanmadan koynu gibi bu işin içerisine girmiyor. Canından, yaşamından vazgeçmiş, hiçbir şey bulamamışta kendini ateşe atar gibi buraya atmış değildir. Gelişen mücadeleye içinde ülkenin ve halkın durumunu anlayarak katılıyorlar. Bir amaç için katılıyorlar. Böyle olmasaydı bu mücadele yürütülebilir mi, bu kadar saldırı karşısında, topyekûn saldırı konsepti karşısında, dünyanın birleşip saldırdığı bir ortamda ayakta kalınabilir mi? Kalınmaz. Eksiklikleri, hataları var, ama ortada bir mücadele de var ve bu mücadeleyi yürüten bir örgüt var, o örgütü organize eden bir yönetim var; belli bir çabası, bilinci, tartışması var. Buradaki çalışmalar da bu yönetimin yönlendirmesi altındadır.

Yönetimin yürüttüğü çalışmalar burayı yönetiyor, buraya yansıyor; objektif olarak yansıyor, fiili olarak doğrudan yürütüyor, yönetiyor. Dolayısıyla yönetim zayıflığından oluyor dersek doğruyu çok fazla ifade etmiş olmayız.

Yaşanan sorunları siyaset bilimiyle çözümleyemiyoruz

Örneğin, buradaki durum değerlendirilebilir. Yönetimin en çok olduğu ve ilgilendiği zaman da burada sorunlar oldu. Arkadaşlar belki tekil düşünüyorlar, ama olaylar tekil değil. Bu eğitim çalışmalarımız sürecinde sadece bir olayla karşı karşıya değiliz. Eğitim dışı da bundan kopuk değildir. Bir bütün olarak gerillanın bir duruşu ve çalışma sistemi var. Eğitim ortamında da, dışında da birbirine benzer tutumlar, davranışlar ortaya çıkıyor. Eğitim ortamında da az çok benzerlikleri olan davranışlar var, olaylar yaşanıyor, anlayışlar ve kişilikler ortaya çıkıyor. Demek ki ortada sadece yönetim durumuyla izah edilecek bir durum söz konusu değil. Sorun sadece yönetim olsaydı, bunu çözmek zor olmazdı. Kaldırır bir tarafa koyar ve yenisini getirirdik. Sadece tekil bir olay söz konusu olsaydı, nedenleri üstünde istisnai bir olay olarak ele alır ve üzerinde dururduk. İnceler, bilgi toplardık, neden sonuç ilişkilerine bakardık, bir çözüm üretirdik. Birbirine benzer olaylarla, yaklaşımlarla yüz yüze oluruz. Sadece okullarda da değil, okul dışında da var. Demek ki üzerinde daha fazla kafa yorulması gereken, daha derinlikli ele alınması gereken bir durumla yüz yüze oluruz. Yüz yüze olduğumuz durumu siyaset bilimiyle çözümleyemiyoruz. Bir zorluğumuz, sorunumuz da orda. Sağdan alıyoruz, soldan alıyoruz, tarihe bakıyoruz, örgütü inceliyoruz, stratejik yönden ele alıyoruz, taktiklere bakıyoruz, ama bunlarla da ne olduğunu anlayamıyor çözemiyoruz. Siyaset biliminin çözümleyiciliği yetmiyor. Demek ki, siyaset bilimini de aşan, başka biçimlerde ele alınması gereken bir realite var, bir olay ve olgu, bir duruş var. Fakat siyasetin dar

ve sığ söylemiyle de olay ve olguları ele almak, yine askerliğin dar ve yüzeysel disipliniyle çözüm üretmek mümkün değil. Bütün bunları aşan bir yaklaşım göstermemiz gerekli.

Her şeyden önce tespit ettiğimiz en önemli husus, eğitime karşı olan dirençtir. Önderlik çizgisini, demokratik sosyalizm çizgisini, onun mücadele anlayışını, meşru savunma çizgisini özümsemeye, kendini bu çizginin ölçü ve özelliklerine yatırmaya karşı bir direnç söz konusu. Buna karşı direnen bir ruh hali yaratılmış, buna göre bazı kişilik özellikleri ortaya çıkartılmış. Bunu görmezsek, öyle dar ve yüzeysel ele alırsak sorunlara çözüm üretmeyeceğiz. Karşımıza çıkan durumlar siyaseti aşan, hatta sosyolojiyi aşan özellikler taşıyor. Şimdi savunmaları okuyoruz. Önderlik savunmalarda yaşanan sorunların toplumsal nedenlerini çözümleyiyor. Bu çözümlemeler karşı karşıya kaldığımız sorunların bir bölümünü çözmekte büyük bir kolaylık sağlayacak. Fakat tümünden yetmeyebilir de. Çünkü bir tarafımızı ifade ediyor, izah ediyor. Toplumsal tarafımızı, sosyolojik tarafımızı izah ediyor. Önderlik, sosyal bilimciyim dedi zaten. Toplumsal olguları ele alıyor ve çözümleyiyor. Yaşadığımız durumların bir bölümü buradan kaynaklanıyor. Önderliğin, Demokratik Uygarlık Manifestosu olarak basın dediği Kapitalist Modernitenin Aşılma Sorunları Ve Demokratikleşme kitabının bu temelde iyi okunması, incelenmesi, özümsemesi gerekiyor. Zaten mevcut eğitimlerde bunu yapıyoruz. Ne kadar derinlikli yaparsak o kadar iyidir. Karşı karşıya bulunduğumuz sorunların bir bölümünün böyle bir eğitim temelinde çözümleneceğine inanıyoruz. Bu anlamda bir tedavi ediciliği vardır. Hastalıklarımızın ilacı durumundadır. Dolayısıyla savunma eğitimlerine geçmek, onlar üzerine yoğunlaşmak mevcut yaklaşımları, tutumları biraz giderebilir. Eğitim karşısındaki direncin bir bölümünü açtırtabilir. Fakat doğru ele alınırsa ve oradan ileri gidilirse bütünlüklü bir eğitim gündeme gelebilir. Eğer öyle yaklaşılmazsa çözüm yine olmayabilir. Çünkü ortada toplumsal çö-

zümeler var. Bizim insanımız, buradaki arkadaşlarımız başkalarından bir şey öğrenmek istemiyorlar. Nuh diyor peygamber demiyor. Ben diyor, ötekini görmüyor. Diğerinde ne var, ne yok bakayım da ondan bir şey öğreneyim yaklaşımı yok. Birisi bana iyilik yapmak istiyor, bir şeyler söylüyor, kulağıma kabartayım da ondan sonuçlar alayım, faydalanayım, demiyor. Ben diyor, başka hiçbir şey görmüyor. Onun için, toplumda yaşanan sorunlar onu ilgilendirmiyor, kendisi o toplumun dışındadır. İstedikçe kadar tartışma yap, görüş belirt umurunda değil, kendisini hiç ilgilendirmiyor. Böyle olunca Önderlik savunmaları da, o ilaç da yeterince çözüm veremeyebilir.

Savunmaları okuduk kendimizi eğittik yanılığımıza kapılmamalıyız

Bir diğer yanılığ ise, savunmaları okuduk, kendimizi eğittik, bir şeyler öğrendik yaklaşımıdır. Böylesi bir durum daha da tehlikeli. Kendini kandırmanın daha ağır bir biçimi. Demek ki, sosyal bilim, sosyoloji belli şeyleri çözebilir, ama öyle anlaşıyor ki, bizde daha ağır psikolojik vakalar da söz konusu. Klinik vakalar denilebilecek kadar ağırlaşmış hastalık durumları yaşanıyor. Bu, kişilerin niyetleriyle, iyilikleri, kötülükleriyle bağlantılı değildir. Şu şehirde, bu şehirde doğup büyümüş olmalarıyla bağlantılı değil. Kürdistan'ın şu parçasından veya bu parçasından olmakla; kadın veya erkek olmakla, genç ya da yaşlı olmakla, eski ya da yeni olmakla da bağlantılı değil. Fakat şunu incelememiz gerekiyor. Özellikle komlodan bu yana düşmanın izlediği politikalar neler ve bu politikalar gençlik üzerinde nelere yol açıyor? Bunları incelememiz gerekiyor. Önderlik, 90'lı yılların o yenilmez gerilla direnişçiliğini, 80'li yıllarda 12 Eylülün ve Özal yönetiminin gençlik üzerinde uyguladığı psikolojik özel savaşını inceleyerek, çözümleyerek yarattı, geliştirdi. 12 Eylül sonrası ortaya çıkan kişiliği 12 Eylül kişiliği olarak tanımladı. Özel savaş altında yetiştirilen genç insanların psikolojisini, ruh

hallerini, ölçülerini, davranışlarını masaya yatırdı, çözdü. Onlara karşı çözüm yöntemlerini ortaya koydu. O büyük Parti Merkez Okulu eğitimi, onlarca kitabı dolduran kişilik çözümlemeleri, eleştiri-özeleştirel böyle bir çalışmayı ifade ettiler, bunları içerdiler. Bu, önemli bir olguydu, büyük bir çalışmaydı. Eğer Önderlik, sorunları öyle ele almamış ve o temelde çözümleyici bir çalışma yürütmemiş olsaydı, 90'lı yılların büyük ve yenilmez gerilla direnişi gerçekleşmeyebilirmiş. Böyle bir direniş sürdürecekti gerilla örgütü, gerillacı gücü ortaya çıkartılamayabilirmiş. Bu, şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Sosyolojik kadar psikolojik çözümlemeler geliştirilmeli

Benzer bir biçimde komplodan sonra, özellikle süresiz tek yanlı ateşkes sürecinden sonra inkâr ve imha sisteminin geliştirdiği politikalar, izlediği yöntemler, bunun toplum ve özellikle gençlik üzerindeki etkileri, 90'lı yıllarda uygulanan psikolojik özel savaşın yarattığı ölçü ve özellikleri daha da iletme noktasındaki katkıları nelerdir ve neyi ifade ediyor? Bunları anlamamız ve çözmemiz gerekiyor. Bunlar üzerinde yoğunlaşma gereği var. Bu olmadan, bu temelde çözümlemeler geliştirmeden, doğruyu yanlış bulmak, insanları çözmek, yaşadıkları ruhsal, duygusal, düşünsel, davranışsal terslikleri, çarpıklıkları düzeltip yurtsever devrimci militan haline getirmek öyle kolay olmayacak. Bu etkiler az veya çok herkeste var. Biz hep işin biraz övgü tarafıyla ilgilendik. Vay ne kadar güzelsiniz, iyisiniz, soylusunuz, boylusunuz, dedik; ama gerçekler biraz öyle değilmiş. Öyle söylemek de gerekli, ama onunla yetinmek, özellikle eğitim açısından başarıyla mücadele eden bir gerillacı duruşu yaratmak açısından yetmiyor.

Önderlik savunmalarda bu gerçekliğin önemli bir bölümünü sosyolojik açıdan inceliyor. Ondan yararlanacağız; fakat sadece sosyolojik çözümler yetmeyecek, psikolojik çözümler de gerekiyor. Bazı ruhsal, duygusal bozuk-

●

“Bir kere birey kendini çözüme yatırmıyor. Müthiş bir savunma mekanizması oluşmuş; çok bireyci, çok kendini abartan bir durumu yaşıyor. Onun için kendini değiştirmeye, dönüştürmeye, yenilemeye, çözmeye açık değil. Ben biliyorum, en iyisi benim, diyor. Veya benden bu kadar, bunlar olmazsa ben daha fazlasını yapamam diyor”

●

luklardan düşünsel çarpıklıklara, savunmalara kadar yaşanan, gerçekleşen birçok durum ve özellik söz konusu. Bir kere, birey kendini çözüme yatırmıyor. Müthiş bir savunma mekanizması oluşmuş; çok bireyci, çok kendini abartan, kendine göre yapılmış, gerçekte ise tersyüz edilmiş bir durumu yaşıyor. Onun için kendini değiştirmeye, dönüştürmeye, yenilemeye, çözmeye açık değil. Ben biliyorum, diyor; en iyisi benim, diyor, benden bu kadar diyor, bunlar olmazsa ben daha fazlasını yapamam. Yani öyle ki, bir tarafı, kendini çok fazla abartan bir duruş; diğer tarafı, kendisine aynı oranda güvensiz bir duruşu içeriyor. İnsanlarımız iki taraflı bir madalyon gibi ortada duruyor. Bu insan duruşu tehlikelidir, ne yapacağı belli değildir. Kendisini doğru dürüst ele almıyor, çözümü, kendisi üzerinde yoğunlaşmıyor, her şeyi kendi dışında arıyor, tüm sorunları, olumsuzlukları dışardan görüyor. Bu anlamda müthiş bir güvensizlik durumu var; topluma güvensiz, sisteme güvensiz, yanındakine güvensiz, anasına, babasına, kardeşine, yoldaşına, örgütüne güvensiz. Diğer yandan ise, kendini beğenmiş, kendini abartan, adeta sen kendi kendini yürütüyorsun der gibi böyle bazı özellikler verilmiş. Bir kutu gibi kendisini kapatan, saklayan bir duruş söz konusu. Bu bakımdan kendini kendine açmıyor. Kendisine kendi içinde de kapalı. Kendi içinde tartışmıyor, özeleştireli açmıyor. Ken-

dini dışarıya açmıyor, örgüte, yoldaşına, toplumsallığa açmıyor. Zaten toplum içinde, sistem tarafından yemiş silleyi, bu kendisinde büyük bir güvensizlik oluşturmuş, ona karşı bir savunma mekanizması yaratmış, kendini savunmaya çalışıyor. Ama örgüt içinde bu duruş olmaz, kabul edilemez. Böyle oluşan kişilik bize şunu dayatıyor: ya beni olduğum gibi kabul edersiniz ya da sizin dediğinizi asla kabul etmem. İşleri böyle yürütemeyiz, böyle örgüt olamayız, yoldaş olamayız.

Kendini beğenen abartan duruş ile güvensiz duruş iç içe yaşanıyor

Bu durumu çözmezsek boşa çalışmış oluruz. Burada aylarca istediğimiz kadar eğitim yapalım, bu boşa gitmiş olacaktır. Harcadığımız zamanı ve emeği iyi ve doğru değerlendirmek zorundayız. Verdiğimiz emekler nereye gidiyor? İş mi yapıyoruz, boşa mı konuşuyoruz, zaman mı tüketiyoruz, kendimizi mi kandırıyoruz? Bunun bilinmesi lazım. Örgüt iş yaptığımıza inanarak bize imkân veriyor, yetki veriyor, görev veriyor. Ne kendimizi kandırmalıyız, ne de örgütü. Kandırma için de olup bitenleri anlamamız gerekiyor. Bu nedenle bu durum çözülmeyen yapılacak tartışmaların, konuşmaların veya okumanın hiçbir değeri yok. İstedikçe kadar savunma oku, istedikçe kadar Önderliği tartış, istedikçe kadar tarihi incele, bunlar boştur. Böyle olmaz, olmamalı, bu biçimdeki duruşu değiştirmeliyiz. Bu duruş şu anlama geliyor; ne yaparım, ne de yapılmasına izin veririm. Ne kendimi çözerim, özeleştireli yaparım, ne de eleştiriye kendimi açık tutarım. Ne bir şeyler yapmaya yönelirim, ne de vazgeçerim. Böylesi, ürkek, çözümsüz, ikircikli bir ruh hali, duruş, psikolojik durum söz konusu. Bunlar yanlıştır. Kendini beğenen, abartan duruş ile güvensiz duruş; olmaz, yapamam, yapamaz duruşu yanlış. Bize açıkça, biz yapamayız, sizin çabalarınız boşuna, bu iş başarıya gitmez dayatmasında bulunuluyor. Kendini eğitime açmamak, eğitime gelmemek, açık dav-

ranmamak, eleştiri-özeleştiriye kapalı olmak bu anlama geliyor. Hiç kimse başka biçimde değerlendirmesin, başka şeyler aranmasın. Zaten günlerdir tartışıyoruz, izliyoruz, gözlüyoruz, dolayısıyla çok da yaşananlardan uzak değiliz. Bazıları aleni olarak söylüyor da bunları. Olmaz, yapılamaz, ben yapamam, diyorlar. Hiçbir şeye girmemiş, daha adımını atmamış, düşmanı görmemiş, savaş cephesine gitmemiş, tetiğe basmamış, ama yapamam diyor. Peki, nereden biliyorsun yapamayacağını? Bu dil ve söylem inkâr ve imha sisteminin dilidir. İnkâr ve imha sistemi o kişiyi ruhuyla, bilinciyle, duygusuyla kazanmış demektir. İradesini kırmış, bilincini çarpıtmış, ruhunu yıkmış, tüketmiştir. Bunun başka bir açıklaması, başka bir anlamı yoktur.

Yapamam edemem yaklaşımı kabul edilemez

Bu kişiliklere, bu ruh haline, duyguya karşı uygun bir çözümleyici yöntemle mücadele etmek gerekiyor. Böyle bir mücadeleyi yürütmediğimiz ve dönüşüm yaratmadığımız takdirde istediğimiz kadar kitaplar okuyalım, strateji, siyaset, taktik, tarz diyelim, süslü kelime ve cümlelerle istediğimiz kadar nutuk çekelim, boştur. Çözüm üretmez, sonuç vermez, kişiliği değiştirmez. Tam tersine, o tarz ezberci kişilik yaratıyor ve iki yüzlülük ortaya çıkartıyor. Bazı kelimeleri, cümleleri ezberlemiş, hafız gibi söyleyen; diğer yandan ise söylediğine kendisi de inanmayan, kendi kişiliğinde hayata geçirmeyen, pratikte başka şeyler yapan, kişiliğinde başka şeyler yaşayan bir durum ortaya çıkıyor. Böyle olmaz, bu kişilikle Apocu militan haline gelinmez. Bu kişilik gerilla savaşçısı yaratmaz. Böyle bir kişilikle zor koşulların savaşçısı olunmaz. Bu kişilik başarı kazanmaz, kararlı olmaz, rahat olmaz, yoğun olmaz, üslup ve tarz kazanmaz, serseri mayın gibi dolaşır ortada. Bir yerde patlayabilir, ama kime patlar, kimi yıkar belli olmaz. Düşman sanki iyi eğitmiş, örgütlemiş, göndermiş, geliyor ve bizde patlatıyor kendisini. Öyle ki,

bunun için düşmanın çaba harcamasına gerek yok; bu kişiliğin düşman tarafından örgütlenmiş, ajanlaştırmış olmasına gerek yok. Bu kişilik sistemin ruhunu kazanmış, duygu ve bilincini, davranışlarını, yaşam tarzını kazanmıştır. En ilginç de sahte bir Kürtçü milliyetçi bilinç vermiş, iyice sıkıştırmış, yaşam alanlarını da kapatmış ve göndermiş PKK'nın üzerine. PKK de yeterli tedbirlerle, gerçeği görerek, derinlikli bir çözümleyici yaklaşım ve tarzla yaklaşmazsa, bunlara dikkat etmezse bu kutsal özgürlük ocağına zarar verir ve burayı da kirletir. Buna kimsenin hakkı yok. Biz ne ben yapamam, edemem yaklaşımını kabul ederiz, ne de böyle patlamaları kabul edebiliriz. Geriliklere karşı mücadele edemeyenler iyiliklere büyük zararlar veriyorlar. Bu da daha büyük tehlike oluşturur. Demek ki, geriliklere, yanlışlıklara karşı mücadele etmek gerekiyor.

Arkadaşlar; çok genciz, eğitimsiziz, çok zor koşullarda yetiştik, ne okul, ne aile, ne toplumsal ne de ulusal ortamda eğitim gördük bizden bir şey çıkmaz, sistem tarafından bize her şey yapıldı diyebilirler. Bunlar doğru, ama gerçekleri ortaya koyalım, iyi çözelim, iyi algılayalım, böyle dar yaklaşımla. Her bir bireyde dile gelen toplumun yaşadığıdır, gençliğin yaşadığıdır. Bir bireyi doğru çözsük, ele alsak, oradan gerçekleri aydınlatacak çözümler üretsek, bilelim ve emin olalım ki, herkesin sorunu çözülür. Ama çözmüyoruz, hepsinden kaçıyoruz, çözümünden kaçıyoruz, kendimizi kapatıyoruz, daraltıyoruz, dolayısıyla ne kendimizde çözüme izin veriyoruz, ne de başkasının çözüm bulmasına yardımcı oluyoruz, hepsinin önünü kapatıyoruz. Şimdi böyle bir durum var mı? Var. Bu durumun nedenleri var mı? Var. Niye böyledir insanlar? Bu kadar fedakâr ve cesurlar, mücadele ediyorlar, ama niye bu kadar ne yapmak istediklerini ve nasıl yapacaklarını anlamaktan uzaklar? Sorusunu sorduğumuzda bunun kendilerinden kaynaklı olmadığını biliyoruz. Önderlik bize dedi, *"anlıyorum, bu sizden kaynaklı değil, düşman sizi bu hale getirmiş. Onun için mevcut durumdan sorumlu değilsiniz. Fakat*

bizde düzeltmeye çalışıyoruz. Bizimki de bir duruştur, gerçektir, çabadır. Niye düşmandan bu kadar alıyorsunuz, düşmana bu kadar açsınız da, bizimkine karşı bu kadar kapalılık var. Bizimkine karşı niye bu kadar direnme var, onu anlamıyoruz, onu kabul etmiyoruz" dedi. Bu bakımdan Önderlik gerçeği de bir çözümdür, hem de bütün insanlığın sorunlarını çözme iddiasında olan bir çözüm. PKK hareketi de bir çözümdür. Gerilla en büyük çözüm ocağıdır. Şimdi niye bu çözümünden hızla sonuç alamıyoruz, bu çözümün yeterli sonuç alması için neden çaba göstermiyoruz. Sorun burada tabi, eleştiri burayadır. Yoksa niye bu hale geldik, niye bu durumdayız, kim bizi bu duruma getirdi, konuları anlaşıldır, bunu anlamak zor değil.

İnsanlık tarihinin en ağır bunalımını yaşıyor

İnsanlık belki de tarihinin en ağır bunalımını yaşıyor. Ekonomik mali kriz önümüzdeki yıllarda herkesi yakacak. Önderlik, *"bu, belki de geçen savaşlardan daha büyük bir çatışmayı ortaya çıkartacak bir kriz durumudur"* dedi. Bugünkü siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik kriz sürecini tarihin en büyük kaos aralığı olarak tanımladı. Kapitalist devletçi sistemin insanlığı günümüzde getirdiği yer böyle bir ağır ve derin bunalım durumudur. İnsanlık neredeyse toplu bir biçimde deli olacak. Her şeyine müdahale ediliyor, iradesi kırılmış. Sürü haline getirilmiş. Doğru ile yanlış göremeyecek duruma getirilmiştir.

Çelişkilerin sıkıntılarının nasıl bir çatışmaya dönüştüğü görülüyor. Yunanistan'da yaktılar, Fransa'da yaktılar, yarın belki de var olanın hepsini yakan bir insanlık durumu çıkar ortaya. Yarın nelerle karşı karşıya gelinir tam belli değil. Kimse kestiremiyor. Böyle ağır bir kriz ve bunalım durumu var. İnsani değerler, ölçüler yok ediliyor. İnsanın ruhu, psikolojisi diye bir şey bırakılmamış. Her şey devletçi sistemin denetimi altında. İnsanların ruhları, duyguları yönlendiriliyor. Zaten

sistemin düşünce ve yaşam üzerinde tam bir egemenliği var. Duygu ve ruh egemenliği var. Beyni boşaltılmış tüketime koşan anlaşılabilir varlıklara dönüştürmüş. Bunlar sözüm ona sanatla, edebiyatla çok ileri düzey kazanmış iletişim tekniğine dayanılarak dağdaki çobana bile veriliyor. Bu bir gerçek. Hiçbir zaman insanlık bu kadar başkalarının kontrolü altına girmedi, bir merkezden kontrol edilmedi. Devlet denen aygıt insanlar üzerinde bu kadar egemen olmadı. Köleci sistemde bile köle emeği en ileri düzeyde kullanıldı, köleler yirmi dört saat çalıştırıldı, ama hiçbir kölenin ruhunu, duygusunu yönlendirmek üzere onun üzerinde bu kadar bir etkinlik yürütülmedi. Şimdi köleler değil bütün insanlar bir köleden çok daha öte köle haline getirilmiş durumda. Şimdi buna içsel ya da biyo iktidar deniliyor. Mevcut durum budur. Köleleştirme sadece ekonomik sömürüyle sınırlı değil ki. Köleleştirme, yani egemenlik altına alma, sömürme, ekonomiden çok ötedir; sosyalitede de var, siyaset alanında var, kültür, ruh, bilinçte, beyinde, duyguda var. İnsanlar beyin ve yürekleriyle denetim altına alınıyorlar. Kapitalist devletçi sistemin ABD-İngiltere-İsrail egemenliğinin insanlığı getirdiği nokta bu. Bunun çok ağır bir kriz ve bunalım durumu olduğu ortada. Bunu anlamak, kavramak için filozof olmaya gerek yok.

Dünyada bir bunalım ve kriz durumu yaşanıyor

Diğer yandan, bu kriz ve bunalımın daha fazla da bazı alanlara yıkılmak istendiği, böyle bir kriz ve bunalım yaşayan insanlığın bazı kesimlere ve topluluklara daha fazla bunalım ve kriz yüklediği de tartışma götürmez bir gerçek. Dünya bir bunalım ve kriz durumu yaşıyor, ama bunlar bazı yerlere daha fazla yükleniyor. Bazı alanlarda bu bunalım ve kriz durumu odaklaşıyor, yük bazı toplumların üzerine yükleniyor. Şimdi Kürdistan ve Kürt toplumu, üzerine kriz ve bunalım yüklenen toplumların başında geliyor. Bu

da bir gerçek. Sadece krizi yaşayan, bunalımı yaşayan değil, dünyadaki krizin, bunalımın en ağır bir biçimde yaşandığı, tüm yükünün adeta yüklendiği bir alan oluyor Kürdistan ve Kürt toplumu. Kürt toplumu ve insanı günümüzdeki egemen devletçi sistemin yarattığı kriz ve bunalımı en derinden yaşayan, büyük yükün üzerine yüklendiği bir toplum ve birey durumunda. Bu bakımdan mevcut ruhsal bozukluklarını, psikolojik bozukluklarını, duygu ve bilinç çarpıklıklarını bu realite yaratıyor, bu sistem yaratıyor. Böyle bir sistem Kürt toplumunda krizi, bunalımı daha çok derinleştiriyor, bunu oldukça örgütlü ve planlı yapıyor. Buna Kürt toplumu üzerinde yürütülen psikolojik savaş diyoruz.

Psikolojik savaş, özel savaş deyip geçmeyelim. Çok örgütlüdür, planlıdır, derindir. Psikolojik savaş, Kürt toplumunu yok sayan ve yok etmek isteyen saldırı biçimidir. Esas olarak Kürt insanını, toplumunu fiziki kırimdan geçirerek değil, ruhunu, bilincini, duygusunu kırarak, beynini ve yüreğini fethederek, insanı bu biçimde tüketerek sonuç almayı, başarı elde etmeyi hedefliyor. Dolayısıyla bu bunalım rejiminin, kriz sisteminin en çok saldırıyı yoğunlaştırdığı yer bilinç ve yürek alanı, duygu, ruh ve düşünce alanı oluyor. Siyaset alanı, askerlik alanı onun yüzde onu bile olmayan yanındır. Ruh, duygu ve bilinçte sonuç alınamayan yerlerde siyaset ve askerlik devreye giriyor. Sonuç alamadığını ezmek istiyor -Önderliğe yönelik saldırı böyle gerçekleşti- ya da baskı yaparak, korkutarak o alanda sonuç almanın önünü açmaya çalışıyor. Yani ruhsal, duygusal, bilinçsel sonuç almanın önünü açmaya çalışıyor. Dolayısıyla ruhsal, duygusal, düşünsel bozuklukları, zorlukları, bunalımları sistemin kendisi, psikolojik savaşın kendisi yaratıyor. Dolayısıyla sorumlu inkâr ve imha sistemidir, kapitalist modernitenin ete kemiğe büründürdüğü devletçi sistemin kendisidir. Bu bakımdan niye böyleyiz, bu haldeyiz anlaşılabilir. Üzerimizde uygulanan politikalar gereği böyleyiz. Bu düşman politikalarıdır. Düşman böyle yaparak sonuç almak

istiyor. Savaşa, siyasete gerek kalmadan ruh, duygu ve düşünce alanında zafer kazanarak sonuç almak ve Kürt soykırımını tamamlamak istiyor. Asimilasyon denen şey işte tam da budur.

Kürt insanı duygu ve düşüncesiyle yok edilmek isteniyor

Asimilasyonu sadece dil üzerindeki bir saldırı olarak görmemek lazım. Kürt toplumuna dayatılan asimilasyon tüm bu alanlarda dayatılan bir asimilasyon oluyor. Kürt insanı duygu, ruh ve düşüncesiyle yok edilerek, bitirilerek, teslim alınarak, değiştirilerek insan olmaktan da, Kürt olmaktan da, kimliğinden de, kültüründen de, dilinden de yoksun kılınmaya çalışılıyor. Kürt toplumuna dayatılan psikolojik saldırının düzeyi böyledir. Anlaşıyor ki, ateşkes sürecinde siyasi-demokratik çözüm geliştirelim diye arayış ve çaba içine girdiğimiz süreçte, savaş, çatışma azaldıkça inkâr ve imha sistemi, Türk genelkurmayı bu alana dönük planlı saldırılarını fazlasıyla arttırmıştır. Gerillanın büyük bölümünün Türkiye sınırları dışına çekildiği bu süreçte devlet kendisini psikolojik savaş boyutuyla çok planlı örgütlemiş, bu temelde de Kürt toplumuna dönük saldırıları daha fazla sürdürmüştür. Bu süreçte askeri-siyasi çatışma biraz geri plana düşmüş, ama başta Kürt gençliği olmak üzere halkın ruh dünyasına, duygu dünyasına, düşünce dünyasına, dil ve kültürüne dönük psikolojik saldırı had safhada yürütülmüştür. Dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen böyle bir psikolojik savaş halkımız üzerinde uygulanmıştır. Bu gerçeği görmemiz, anlamamız gerekiyor.

Bu psikolojik savaşı değişik yörelerin ve değişik kesimlerin özelliklerine göre farklı yöntemler geliştirmiş. Örneğin Hakkari'de dokuma kursları geliştiriyorlardı. Hakkari kadınlarını, kızlarını, meslek sahibi yapacağız, açlıktan kurtulacaksınız, özgürleşeceksiniz, diye oraya topluyorlardı. Özgürlüğü sadece cebine biraz para koymakta gören bir anlayışla aslında imhayı, birtirmeyi çaktırmadan yaratmak istiyor-

larmış. Orada olan bir özgürleştirme değil, meslek sahibi yaparak kadını yaşam gücüne kavuşturmak değil, psikolojik olarak, manevi olarak bitirmeyi öngörmektir. Psikolojik savaşı böyle bir yöntemle had safhada dayatmış, yürütmüşler. İnsanların ruhunu, duygusunu tüketmiş, bilincini köreltmış, yerle bir etmişler. Bir insana yapılabilecek kötülüğün hepsini yapmışlar. Bunu, daha on yaşındayken, on beş yaşındayken, henüz bilinci yokken, çok körpe, genç durumdayken sistemlerinin içine çekerek yapmışlar. Bunu Gever'de yapmış, Hakkari'de, Van'da yapmışlar. Burada yaptıklarına göre Kürdistan'ın diğer alanlarında daha fazla yaptıklarını öngörebiliriz. Ama esas olarak da kendi alanlarına taşıyarak, ülkeden ve toplumdan kopartarak, devletin ve sistemin daha örgütlü olduğu metropollere taşıyarak yapmışlardır. Böyle bir dönemde bu metropollere gidişin tüm Kürdistanlılar için bir tuzak, büyük bir tuzak olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. İstanbul, İzmir, Çukurova gibi yerler aslında Kürt gençliğinin değirmende öğütülür gibi ruhuyla, duygusuyla, düşüncesiyle, yaşamıyla öğütülüp bitirildiği yerler olmuştur. Böylesi bir çok örnek var ve açığa çıkartıyoruz.

İstanbul'dan gelmiş bir topluluk üzerinde çalışıyoruz ve bu uygulamaların yapılmış olduğunu görüyoruz. Sosyolojik, kültürel ve psikolojik çalışma ve değerlendirmeler bizleri bu sonuca ulaştırmıştır. Sistem bu insanlarımızı bu duruma getirerek, bu biçimde o alanlara taşıyarak ezmiş ve bitirmiş. Kişilikte bütünlük bırakmamış, kişiliği dağıtmış, hiçbir değer yargısı olmayan hale getirmiş. Bunu aldatarak yapmış, zorla yapmış, eğiterek kendi düşünceleriyle yapmış; ama insanları paramparça etmiş. Gençliği, ruhu parçalanmış, duygusu, bilinci, davranış ölçüleri parçalanmış, ne ailesiyle, ne Kürt toplumuyla, ne Türk toplumuyla anlaşamaz bir duruma getirip ortalığa atmıştır. Şimdi anlaşılıyor ki, bir kısmı sistemin bu ezici ve bitirici ortamından kaçarak bir kurtuluş umudu olarak saflarımıza gelmişler. "Bittik, mahvolduk" diyerek buraya bir yönelme durumu, kurtuluş diye

tekrar Kürdistan'a, gerillaya bir yönelim durumu yaşanıyor. Demek ki, yine de biraz kurtuluş arayan damar kalıyor. Biz bu sistemle savaşıyoruz, ama öyle anlaşılıyor ki, sistem insanları böyle öğütüyor, bunalımı yaratıyor ve kendi bunalımını üzerimize atıyor. Bu yönüyle sistemin yarattığı bunalımlı kişiliklerle de uğraşıyoruz.

Psikolojik özel bir savaşla karşı karşıyayız

Şimdi halkımız dolayısıyla Özgürlük hareketimiz böyle bir psikolojik özel savaşla yüz yüzedir. Bu, çok sinisi, bitirici, saldırgan, hiçbir değer yargısı, ölçüsü olmayan, insani yaklaşım tanımayan bir savaştır. Bir televizyon

Avrupa'da da yürütülüyor. Şimdi Fethullahçılık AKP işbirlikçiliği Güneyde de aynı şeyi geliştiriyor. Batı Kürdistan'da, Efrin'den başlamak üzere birçok alanda çürümüş bir gençlik yaratılıyor. Bunun çok bilinçli bir politikayla yaratıldığı anlaşılıyor. Bizim oradaki örgütümüz bu tür sorunlara çare bulmakta zorlanıyor. İran devleti de bunu uyguluyor. Bu sadece bir devlete ya da bir yönetime has değil. Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren devletlerin ortak yaklaşımıdır. Demek ki bu, soykırım sisteminin, Kürt'ü soykırıma uğratmak isteyen sistemin örgütlü, bilinçli, bütünlüklü geliştirdiği, topluma ve gençliğe dayattığı bir politika oluyor. Bu politikanın böyle geliştirildiği or-

programında Amed Belediye Başkanı "kimlikle ekmek arasında sıkıştırılırsa insan biter" diyordu. Amed'deki durum o hale gelmiş. Şimdi seçimde dayatılan da budur. Kimlik mi istiyorsun, ekmek mi istiyorsun? Kimliğini de ister, ekmeğini de ister insan. İkisi arasında tercih yapmaya bırakırsan o insanın ruhu tükenir. İnsanlar üzerinde böyle bilinçli, şehirlere toplanan, metropollere taşınan, özellikle gençlik üzerinde böyle bir tüketici politika yürütüldüğünü, psikolojik savaş yürütüldüğünü bilelim. Bunun çok derin olduğu ortaya çıkıyor.

Kürdistan halkına karşı psikolojik savaş sadece Kuzey'de de değil; Doğu'da da, Batı'da da, Güney'de de,

taya çıkıyor. Bu anlaşılır bir durumdur. Böyle bir toplumsal, siyasal, sonuçla yüz yüzeyiz. Bunu biraz anlar hale geldik. Bu bakımdan örgüt içinde ortaya çıkan bazı şeylere de anlam veriyoruz. Olup bitenlerin önemli bir nedeninin düşmandan kaynaklı olduğu, inkâr ve imha sisteminin yarattığı bir sonuç olduğu, onun istemini yansıttığı tartışma götürmezdir. Böylece nedenlerini anlayıp çözebiliyoruz. Daha doğrusu tokadı nereden yediğimizi, topluma darbenin nerden vurulduğunu böyle ortaya koyabiliriz. Bu bir gerçek, hem de acı bir gerçek. Bunu doğru görmemiz ve anlamamız gerekiyor. Topluma karşı, gençliğe karşı böyle planlı, bilinçli bir

saldırı yürütülürken, biz bunu görmez, ona karşı planlı, bilinçli bir duruş ve mücadele yürütmezsek özgürlük ve demokrasi mücadelesinde sonuç alamayız. Demek ki bütün bu oyunları bozmak, saldırıları boşa çıkartmak planlı, örgütlü, bilinçli bir duruş ve mücadele gerektirir.

Gençliği bilinçlendirip eğitmek gerekir

Şimdi bu konuda yetersizliklerimiz var. Şimdiye kadar bunu anlama ve çözümlemede dar ve bundan uzak bir yaklaşımımız oldu. Daha çok siyasi-askeri ağırlıklı, kısmen ideolojik-felsefik yaklaşım gösteren bir duruşumuz, çabamız gelişti. Önderlik savunmalarla bunu aşmaya çalışıyor. Yeni savunmaların değerli bir yönü de burada ortaya çıkıyor. Fakat şimdiye kadar yapmadıysak, şimdi bu gerçeği daha iyi görüp anlayarak, daha yetkin ve etkin bir mücadele geliştirmemiz lazım. Bunu nasıl yapacağız? Araştıracamız, inceleyeceğiz, bize yöneltilen saldırıların boyutlarını, içeriğini anlamaya, çözümlemeye çalışacağız. Bu konuda düşünceler üreteceğiz, toplumu bilinçlendireceğiz, eğiteceğiz, gençliği bilinçlendireceğiz, uyaracağız. Psikolojik savaş hangi yöntemlerle nerede, nasıl saldırıyor, ona karşı nasıl bir mücadeleyle karşı durulabilir, başarı elde edilebilir konularında insanlarımızı, özellikle gençliği bilinçlendireceğiz. Biz de psikolojik savaşa karşı bilinçli ve planlı bir mücadele yürüteceğiz. Peki, bu savaşın etkilerini, politikalarını en iyi nerde çözebiliriz? Elbette ki kendimizde çözeceğiz. Gençliğin durumunu, toplumun durumunu anlamak, gençliğe ve topluma yöneltilen psikolojik savaşın derinliklerini ortaya çıkartmak, ona karşı, onu yenilgiye uğratabilecek devrimci özgürlükçü ideolojik duruşu, mücadele yöntemlerini bulup hayata geçirmek elbette ki en net bir biçimde devrimci hareket içinde ortaya çıkar, kendi şahsımızda açığa çıkar. Toplum dayatılan saldırı gerçeğini, onun yarattığı sonuçları en iyi kendimizde görürüz, onlara karşı onları yenilgiye

uğratabilecek doğru duruş ve mücadele yöntemlerini, dolayısıyla gençliği ve toplumu eğitme bilincini en iyi kendi içimizde, kendi üzerimizde yürüttüğümüz mücadeleyle ortaya çıkartabiliriz. O bakımdan da bu süreci en iyi kendi durumumuzda, kendi ortamımızda incelememiz gerekiyor. Düşmanın yaptıklarını, yaşadıklarımızı, bundan kurtuluş yollarını kendimizde deneyerek bulup, bunun yöntemini, bilincini ortaya çıkartıp topluma ve gençliğe taşımamız gerekiyor. Yani hem kendimizi bundan kurtarmamız lazım, hem de bu konuda toplumu ve gençliği ortaya çıkardığımız sonuçlara dayanarak eğitmemiz gerekiyor.

Şimdi bunu nasıl yapacağız, sorun buradadır. Önderlik, “düzen, inkârı

●

“İnkâr ve imha sisteminin yapmadığı kalmamış. Her türlü hakareti yapmış, zararı vermiş, kötülüğü yapmış, ama biz de diyoruz ki, bütün bunları çözümleyerek karşıtını kendimizde yaratabilir ve bütün bunları yenilgiye uğratabilecek, intikamını alacak bir mücadeleyi yürütebiliriz. Bu da PKK'nin ve Önderlik gerçeğinin çıkış noktası ve iddiasıdır”

●

sistem sizi bu hale getirmiş” dedi. Doğru, sorumlusu, suçlusu odur. Evet, şimdide dünyadaki bunalımın ve çürümesinin onun inkâr ve imha sistemi tarafından Kürt toplumuna dayatılması bu sonuçları ortaya çıkarıyor. İnsanlık üzerinde, gençlik üzerinde yapmadığını bırakmamış; böylece insan olarak bizi bitirerek yenmeyi esas almış, saldırıyı buradan yürütüyor. Dolayısıyla yaşadıklarımız ağırdır. Karşı karşıya kaldığımız durumlar zordur, acıdır. Bir kişinin, şu kişinin, bu kişinin sorunu değil, bu genel bir durumdur. Bireysel olarak, ya da bireye özel bir yönelimmiş gibi görmek gerekir. Bunun sorumlusu elbette kapitalist devletçi sistemdir, inkâr

ve imha sistemidir, onun uyguladığı psikolojik savaştır. Fakat böyledir diye, biz buna karşı mücadele edemeyiz de diyemeyiz. Bunlar kötüdür, acıdır, saldırdır, ama yenilmez değildir. “Buna karşı mücadele edilmez, bunlar yenilmez, biz bitmişiz, tüketilmişiz; ruhumuz, duygularımız, düşüncemiz çarpılmış, her türlü değerimiz yıkılmış, o zaman ölüp gitmişiz, bizden bir şey istenmesin” diyemeyiz. Hayır. Öyle demek insanın doğasına, insan gerçeğine aykırıdır. Bunu söylemek düşmanın zaferini onaylamak olur. Öyle birisinin zaten buralarda gezmemesi gerekli, böyle bir ortama gelmemesi gerekiyor. Evet, bütün bunları düşman yarattı, ama Önderlik de, “bizde doğruyu yaratmak istiyoruz, özgür olanı, yeni olanı yaratmaya çalışıyoruz, bizimki de bir çabadır, bizimkisi de bir yaşam ölçüsüdür” dedi, bu çabayı en zor koşullarda sürdürüyor. Önderlik bu mücadeleyi sürdürüyor, halk direniyor, gerilla direniyor, örgüt direniyor. Büyük bir savaş veriyoruz, siyasi-askeri alanda düşman saldırılarını başarısız kılan kahramanca bir direniş var ortada. Demek ki bunlara karşı direnilebiliyor, başarı kazanılabiliyor. O zaman bunun yol ve yöntemini öğrenmemiz, kendimizi bu direniş geleneğiyle birleştirmemiz, bütünleştirmemiz, kendimizi böyle bir direniş yürütecek düzeye getirmemiz gerekli. Onun için de kendimizi eğitimlerde açmamız gerekiyor.

Militan kişilik mücadele kişiliği haline gelebilmeliyiz

İnkâr ve imha sisteminin, psikolojik savaşın yapmadığı kalmamış. Her türlü hakareti yapmış, zararı vermiş, kötülüğü yapmış, ama biz de diyoruz ki, bütün bunları çözümleyerek karşıtını kendimizde yaratabilir ve bütün bunları yenilgiye uğratabilecek, intikamını alacak bir mücadeleyi yürütebiliriz. Bu da Önderlik gerçeğinin çıkış noktası ve iddiasıdır. Bu da PKK'nin iddiasıdır. Peki, böyle olunabiliyor mu? Otuz beş yıllık mücadele böyle olduğunu göstermiyor mu? Bu gerçeklik kanıtlanmamış mıdır? Tabii ki kanıtlanmış-

tır, hem de bin defa. Bize dayatılanlar ve şimdi ortaya çıkan bu tür durumlar yeni değil ki. Önderliğin doğuş gerekçesi zaten buydu. Önderliğin doğuşu bu temelde oldu, Önderlik ölçü ve özellikleri bundan kaynaklandı. PKK bunun için var oldu ve bu kahramanca mücadele bu temelde verildi. Şimdi sonuçları da ortadadır. Demek ki gelişme yaratılabiliyor, mücadele edilebiliyor, bütün bunlara rağmen insan kendisini değiştirerek bu yapılanların hesabını soracak, intikamını alacak bir militan kişilik, mücadele kişiliği haline gelebiliyor. Bu mümkündür. Viyan arkadaş; *"Benim de zorluklarım, zayıflıklarım vardı; çok zorlandığım durumlar da oldu, ama irademi kullandım, asla geriliklere teslim olmadım"* dedi. O teslim olmama bilincini yaratan düzey, o büyük direnişe de yol açtı, cesareti ve fedakârlığı yarattı. Demek ki, bütün bunlara karşı mücadele etmenin yolu var mı, var. Yok, diyen PKK'yi inkâr etmiş olur, Önderliği inkâr etmiş olur. Eğer inkârcı olmayacaksak Önderlik ve PKK çözümüne kendimizi yatıracağız, bu çözüme katılacağız.

Olumsuzlukları tepkiye dönüştürmemeliyiz

Bu çözüm için kendimizi açacağız, eğiteceğiz, değiştireceğiz. Düşmanın yaptıklarına anlam vererek onun tersini kendimizde yaratacağız. Düşman böyle yapmış, her şeyimiz elden gitti, diyerek ağlayıp sızlanmayacağız, dövünmeyeceğiz. O hiçbir fayda vermez, bir sonuç kazandırmaz. İşte kendimizi kapatıp "aman ne yapalım, nereye kadar gidecekse gitsin" diyerek kendimizi daraltıp sürdürmeyeceğiz. Olumsuzlukları tepkiye dönüştürmeyeceğiz. Anlayacağız, bilincimizi derinleştireceğiz; ne yapılmıştır, kim yapmış, niye yapmış, nerede zarar gördük, bize bütün bu ölçü ve özellikleri, anlayışı, duyguyu, ruhu kim verdi, ne amaçla verdi, neye hizmet ediyor, o zaman bunun karşıtı nedir, tersi nedir, doğru olan, özgürlükçü olan, eşitlikçi, demokratik olan nedir? Kendimize bunları soracağız, bunları sorgulayacağız. Yanlış ola-

nı anlayacağız, ona karşı yeni bir karar ve duruş yaratacağız, mücadele edeceğiz, doğru olanı özümseyerek başarıyla hayata geçiren bir özgürlük militanı haline kendimizi getireceğiz.

Düşmanın gönderdiği ajanlara yönelik bazı soruşturmalar yürüttük. Öte yandan düşmanın dayattığı sıkışma ve yönlendirmeler sonucunda gerilaya, dağa bir yönelim var, özgürlük ortamına geliş var. İster yönlendirme biçiminde olsun, ister o sıkışmadan kurtulmak için kaçıp gelme biçiminde olsun, ne olursa olsun, bu da bir gelişir. Sıkışmışız, yok edilmek isteniyoruz, ondan kurtulmak için kendimizi kurtuluş alanına, kurtuluş ortamına, özgür yaşam ortamına atmışız diyorlar. İyi yapmışsınız, hoş gelmişsiniz, sefa getirmişsiniz. Ama o zaman geldiğiniz yeri anlayın, geldiğiniz yerin ölçü ve özelliklerini anlayın. Mademki bu tür kötü-lüklerden kendimizi kurtarmak istiyoruz, o zaman iyiliği geliştirmenin çabası, arayışı, düşüncesi, açıklığı içinde olalım. İşte yapılmayan, yeterince içine girilmeyen budur. Burada kendini kapatma, daraltma var. Burada düşmanın, sömürgeci sistemin yarattıklarının intikamını almak varken, bu ortam insandan onu isterken, onu yapmayıp da, özgürlük ortamına bunları kusmak olmaz. Bu bir haksızlıktır, halkımızın kutsal özgürlük mücadelesine hakaret-tir. PKK toplumda ve kişilikte yaratılan bu tahribatların suçlusu değildir, gerilla bunun suçlusu değil, bizim ortamımız bunun suçlusu değil. Yine bunu biz yapmadık. İyisini yaratmak için büyük çaba harcıyoruz. Başarısız mı kalmışsınız, az mı yaratmışsınız, demek ki gücümüz bu kadarına yetmiş. O zaman birleştirelim gücümüzü, daha fazla el birliği edelim, daha çok güç ortaya çıkarıp bu durumu değiştirelim. Ama niye tüm yetersizlikler ortadan kaldırılmamış Parti ve Önderlik daha fazlasını niye yapmamış diye öfke duymamak, tepki duymamak lazım. Bu niye yapmıyor, şu komutan niye yapmıyor, şu yönetim niye yapmıyor dememek gerekir. Arkadaşlar da kendilerini katarak bu dönüşüm mücadelesi içinde yer almalıdırlar.

Bazı arkadaşlar neredeyse yönetim düşmanlığı yapıyordu: yönetim niye

böyle, yönetim niye şöyle, diyordu. Yönetim ancak bu kadarını yapabiliyor, madem kötü olan şeyleri görüyorsun, buyur sen de iyisini yap. Ne iyisini yaparım, ne de yapılanı beğenirim. Böyle olmaz, kimse de böyle bir şey isteye-mez. Bu çocukça bir yaklaşım. İşte dünya çok güzel olsa, her şey iyi olsa, bizi de çocuk bahçesine götürseler de oynasak! İyi güzel de, böyle bir dünya yok, biz de çocuk değiliz. Ne çocuk bahçesi bulabiliriz, ne de bize bahçede çocuk gibi oynamamıza imkân verirler. Vermiyorlar. Görüyorsunuz, çocukları alıyorlar, çocuk yaşıta her türlü hakareti yapıyorlar, çalıştırıyorlar, kişilikle-riyle oynuyorlar, tecavüz ediyorlar, her şeyi yapıyorlar, ondan sonra da posası çıkmış olarak, git birazda orayı çökert diyerek devrimci hareket üzerine atıyorlar. Bir taşla birkaç kuş vurmak böyle oluyor işte. Hem Kürt gencini psikolojik savaşla tüketiyor, hem de onu kullanarak devrimci hareketi zor-luyor, tüketiyor. Bu, bir düşman oyunu, bir özel savaş yöntemi ve bize karşı uygulanıyor. Şimdi bunu görüp anlamak, tersine çevirmek mümkün de-ğil mi, mümkün; bu gerekmiyor mu, gerekiyor. O zaman olumsuzlukları giderip olumlulukları yaratmak ve yer-leştirmek gerekiyor.

PKK ihaneti yurtseverliğe dönüştürme hareketidir

Anlayışsız, çok bireyci, kendini kapatmış tutumlar var. Sistem bütün kötülükleri yapmış, onun acısını gelip neredeyse partiden, gerilladan, yoldaş-lardan çıkartma yaklaşımı var. Böyle olmaz, bu haksızlıktır. Biraz onur ve cesaret varsa, bunu sana kim yapmış-sa acısını ondan çıkar, intikamını ondan al. PKK, Önderlik sana intikam ortamı veriyor. Gerillayı yaratmış, doğ-ruları anlayıp, öğrenip, kendini donatarak, silahlandırarak her türlü intikamını bunlarla alabilirsin, intikam mücadelesi verebilirsin. Yiğitsen, yü-rekliysen buyur intikam savaşı ver. Yoksa bana böyle yapmışlardı, ben de gelir burada olumsuz kişiliğimi yaşatı-rım demek olmaz. Bu düşman sistem

ajanlığıdır. Objektif-sübjektif hiç fark etmez. Ajanlık ajanlıktır. Bir olguya bir ajanın vereceği kadar zarar verdin mi içinde yaşadığın toplumu çok fazla zorladın mı ona ajanlık denir. Dolayısıyla bu durumdan çıkarak hızla kendimizi düzeltmemiz gerekir.

Bir diğer anlayış; düşman ölçüleriy-le yaklaşma durumudur. Önderlik daha 1970'li yıllarda grubu oluştururken *"toplumda kendine ihanet ettirilmemiş bir tek fert bırakılmamıştır"* dedi. PKK, bu ihaneti yurtseverliğe dönüştürme hareketidir. İşte otuz beş yıllık realite ve Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmeler ortada. Kim inkâr edebilir bunu. Demek ki, PKK'nin de, Önder Apo'nun da bir gücü var, insanı geliştirme ve yeniden yaratma gücü var. Önderlik çizgisi bunu yaptı, Önderlik yaklaşımları bu gelişmeleri sağlattı. Onun için Apocu yaklaşımdan, tarz ve üsluptan söz ediyoruz. Önderlik bu gelişmeleri sağlarken şunu esas aldı *"düşman bu bireyleri hain haline getirmişse, biz de yurtsever yapmalıyız. Bunun için ne gerekiyorsa onu yapmalıyız"* dedi. Dolayısıyla sen hainsin düşman seni şu hale getirmiş diyerek herkesi dışlarsak ya da kafasını koparalım dersek yurtsever yapacak kimseyi bulamayız. Deme ki, öyle olmaz. Önderlik bu konuda kimseyi geçmişinden dolayı yargılamadı. Sen şöyle yapmışsın, böyle yapmışsın diyerek insanları değerlendirmede. Zaten hepimizin geçmişini ele alınmayacak durumdadır, düşman her şeyi yapmış bize, dedi. En azından kör kütük gibi, hiçbir şeyden anlamaz hale getirmiş, ortada bırakmış. O zaman ne yapmalıyız? Niye öyleyiz diye birbirimizi suçlamamalıyız. Nedeni belli, bunu düşman yapmış. Öyle olmamız bizden kaynaklanmıyor. Onun için, o durumdayız diye ne suçlanabiliriz, ne de ayıplanabiliriz. Ama düşman öyle yapmışsa, bunu görüp kendimizi ondan kurtarmamız gerekiyor. Kurtarma aracı da partidir. Kendini eğit, bilinçlendir, partileş ve kendini ondan kurtar. Seni o hale getirenlerle mücadele et. Bunu yapmazsan o zaman suçlusun, o zaman ayıplanırsın.

Önderlik, düzenden bir sürü hakaret görüp, olumsuzluğa düştüğünden

dolayı kimseyi suçlamadı; ama Önderlik çizgisini özümsemeyen, yeterince özümseyip kendini yenileyip mücadeleye katmayan, bu konuda yetersiz, isteksiz olan davranışları eleştirdi, mahkûm etti. Niye doğruyu elde etmiyoruz, niye kendimizi değiştirmiyoruz. İşte özgürlük ortamı, mücadele ortamı, direniş ortamı. Gerçekten özgürlük iddian varsa ve biraz intikam alma kişiliği varsa sen de, o zaman buyur doğruları edin, özgürlük bilincini, silahını kuşan, çık mücadele meydanına yiğitçe, kahramanca mücadele ver. Doğruyu, devrimci olanı görmediğin, onun imkânını bulmadığın zaman yaşanan gerilikler anlaşılabilir. Onun için kimse suçlanmaz da. Ama devrimci ortamda, parti ortamında, gerilla ortamında kendini eğitmeyen, aşmayan, değiştirmeyen, düşman ölçü ve özelliklerini şu veya bu biçimde yaşatan, yaşatmaya çalışan, ondan kendini kurtaramayan tutum ve davranışlar elbette mahkûm edilir, eleştirilir, suçlanır.

Gerilla ortamında açıklık ve netlik bir zorunluluktur

Ortamımızda böyle dayatmalar, böyle durumlar var ve sorunlar buradan çıkıyor. Elbette ki bu durumu eleştireceğiz. Bu durumu olumlu karşılamak, bunu makul görmek, böyle duruşlara ortamımızda yer açmak mümkün değildir. Böyle yaparsak o zaman biz düşmana yer açmış oluruz.

Düşmanın yarattığı kişiliklerin yaşanmasına yer açmış oluruz. Bu durum da düşmanın bizi fethetmesine götürür, kendimiz olmaktan çıkar ve yaşayamayız, bu da bizi yenilgiye uğrattır. Onun için açık olmamız, ikiyüzlülüğü aşmamız gerekiyor. Ortamımızda, kendi aramızda açıklık ve netlik lazım. Eğer yoldaşsak, ortak amaç benimsiyorsak ve bu amacın militanı olacaksak, bunun için aynı ortamda yaşıyorsak o zaman açık olacağız. Çünkü birlikte iş yapmak zorundayız. Örgütlü olursak ancak o zaman bu mücadeleyi yürütebiliriz. Dolayısıyla kendi zayıflıklarımızı da örgütle birlikte yeneriz, ancak onunla aşarız. Örgüte açık olacağız, örgütten destek isteyeceğiz. Kendimizi, örgütün, Önderliğin yaşamından ortaya çıkan tecrübelere dayanarak eğiteceğiz, değiştireceğiz, onlardan sonuçlar çıkartacağız. Yoksa ben böyleyim, ben benim, başka bir şey kabul etmem, eleştiri kabul etmem, doğru düşünce kabul etmem, söylenenlere ikna olmam, ben her şeyi biliyorum demekle yanlışlıklarımızdan kurtulamayız. Kendini değiştirip örgütle bütünleştiremezsen bu ortamda kalman da zorlaşır. Dolayısıyla herkes gerçekçi olsun, ciddi olsun. Örgüt ortamımıza doğru yaklaşsın.

Örgüt karşısında kendini kapatma, her türlü kendine göre anlayış, ölçü, ruh hali, arayış, istem içinde olanlar var. Yarın ne yapacak, hançer mi vuracak sırtımıza, kaçıp gidecek mi belli değil. Böyle gerilla mı olur, böyle ör-

“Düşmanın o saldırıları ve hakareti var olduğu için bu kadar dağa taşa sığınmışız, bu amansız zorlu mücadeleyi yürütüyoruz. Ondan kendimizi kurtarmak için, onun intikamını almak için bu kadar mücadele ediyoruz. Yoksa o kadar saldırı ve hakaret olmasaydı böyle bir çaba, bu kadar bir mücadele olur muydu, buralara gelir miydi?”

güt, böyle parti mi olur? Herkes bilmeli ki PKK böyle değildir, gerilla böyle dağda kalmadı. Biz her dönemin PKK'sini de gerillasını da biliyoruz. Hepsinin içinde yer aldık. En azından PKK'yi de, gerillayı da biliyoruz. Ne kadar doğru yapmışız, yapmamışız ayrı bir konudur; ama bildiğimizi kabul etmeniz gerekir. Bazı şeyler anlaşılсын diye günlerdir burada nefes tükettik, bir şeyler anlaşılmalıdır diyoruz, dönüp gidiyoruz; ama daha üç gün geçmeden bakıyorsun bu kadar emeğe tekme vurulmuş. Bu çabamız boşuna mıydı yani? İnsanlık bu mu, yoldaşlık bu mu, bunun dürüstlüğüle ne alakası var? Bu çocukluk bile değil. Böyle olmaz. Mücadele edeceksek de böyle olmaz. Eğer bir kişi bizi benimsemiyorsa, benim düşüncelerim böyle değil, ben farklı düşünüyorum, derse biz de tartışma yaparız; ikna olursak oluruz, olmazsak zaten beğenmeyen çekip gidiyor. Kimse kimseyi zorla tutmuyor burada. Kimse kimseyi ne zorla getirdi, ne de zorla tutuyor. Var mı her hangi bir zor. Eğer öyle bir durum yoksa o zaman doğru yaklaşacağız, yaklaşımlarımızı düzelteceğiz, açık davranacağız, kendimizi eğitime açacağız, düşüncelerimizi açacağız, tartışacağız, çözeceğiz, yaptıklarımızı, yaşadıklarımızı anlayacağız. Yanlış, doğruyu Önderlik çizgisine göre ayıracacağız, çözümleyeceğiz. Yanlışları üzerimizden atacacağız, doğruları kuşanacağız ve savaşçı haline geleceğiz. Bunun başka yolu yoktur

yoldaşlar. Burada durulacak, bu eğitime katılınacaksa böyle olmak zorunda. Böyle olmayan, eğitim ortamımızı bozar. Onun da bu eğitim ortamında durmaya hakkı yoktur. İstedığı yere gidebilir, ama bize bunları yapamaz. Bizi böyle zorlamaya, ortamımızı bozmaya, karıştırmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Kim olursa olsun, kimin çocuğu olursa olsun, hangi yöreden gelirse gelsin, hangi cinsten olursa olsun, bunları yapamaz.

Gerilikleri aşalım doğruları bulalım

Biraz vicdanlı olalım! Kendini bu kadar beğenmiş, kendini bu kadar esas alan, ama bir örgütün, bir halkın mücadelesini; bu kadar işkence altında olan, katliamla, soykırımla yüz yüze olan bir halkın mücadelesini sürdürmek, bu soykırımı önlemek için çırpınan, direnen bu insanların psikolojisini, ruh halini, eğitim ortamını hiç kimse bozamaz. Böyle bir duruş içinde olmak düşmanın yapamadığını yapmaktır. Bu, ne hakla yapılıyor, kimin buna hakkı var, Bunu açık söylüyoruz. Boşa çaba harcamıyoruz, normal bir süreçten de geçmiyoruz. Ben anlamadım, kafam serttir, çocuğum, şuyum buyum, bunlar bizi hiç ilgilendirmez. Anlamamak demek karşıt duruşta ve mücadelede ısrar etmek demektir. İsrar edenle de mücadele edilir. Apocu ilke budur, Önderlik ilkesi budur. Bu bakımdan anlaşılmayan bir durum yoktur. Dedim ya, olup bitenler düşmanın yaptıklarıdır. Biz kimseyi düşman ortamında yaptıklarıyla, yaşadıklarıyla yargılamıyoruz. O düşmandı, onları yaptı ve biz onu biliyoruz ve bundan acı duyuyoruz; buralara gelmemizin, bu kadar zorluklar altında çalışmamızın gerekçesi o zaten. Düşmanın o saldırıları ve hakareti var olduğu için bu kadar dağa taşa sığınmışız, bu amansız zorlu mücadeleyi yürütüyoruz. Ondan kendimizi kurtarmak için, onun intikamını almak için bu kadar mücadele ediyoruz. Yoksa o kadar saldırı ve hakaret olmasaydı böyle bir çaba, bu kadar bir mücadele olur muydu, buralara gelir miydik, böyle çalışır mıydık, bu kadar zor-

luk içinde yaşanırdı ve böyle bir fedai direniş ortaya çıkar mıydı? Elbette çıkmazdı. Bu mücadele o bilinç üzerinde oluştu. Biz de bunları bilelim, anlayalım. Eğer bilmiyorsak kendi geriliğimizdir, bireysel tutumumuzdur. O zaman geriliğimizi aşalım, bilir hale gelelim. Ne olursa olsun kendi içimizde doğruları bulalım. Düşmanın yaptıklarına, düşman yapmıştır diyelim ve onun hesabını soracak bir bilince, örgütlülüğe, eylem gücüne kendimizi kavuşturalım. Doğru ve gerekli olan budur. Onun ötesindeki şeyler yanlıştır.

Düşmanın yarattıklarını yaşatmak ortamımıza zarar verir

Düşmanın ağır baskı ve saldırılarını bu ortamda yaşatmak doğru değildir. Düşman saldırmış, psikolojik savaşı yapmış, vurmuş, kırmış, tecavüz etmiş, psikolojimi bozmuş, ben bundan dolayı bozuğum, bilmem psikolojim böyle, ruhum böyle, diyerek onları burada yaşatmak olmaz. Tamam, bunları düşman yapmış, ama burada da bunların hesabını sorma, intikamını alma militanı çıkıyor ortaya; onun eğitimini yapıyoruz, onun kişiliğini çıkarıyoruz. Var mıdır bunun ortamı, vardır; imkân veriliyor mu, veriliyor, o zaman bunu doğru değerlendirmemiz, doğru ele alıp yaklaşmamız gerekiyor. Düşmanın yarattıklarını burada da devam ettirmek, yaşatmak buraya zarar verir. O halde bu ortama doğru katılmak için ne yapacağız? Her şeyden önce anlayacağız, açık olacağız. Yoldaşlarımız açık olacak, öğrenecekler. Mümkünse kendimizi kendi gücümüzle çözeceğiz, psikolojimizi düzelteceğiz, bilincimizi doğrultacağız, davranışlarımızı yeniden yaratacağız, örgütleyeceğiz, kontrol edeceğiz ve mücadele eden militan haline geleceğiz. Bunu yapamıyorsak, gücümüz yetmiyorsa, zorlanıyorsak yardım isteyeceğiz yoldaşlardan, örgütten yardım isteyeceğiz. Bunun hiç ayıbı, günahı yoktur. Böyle yapmamak ikiyüzlülüktür. Hiç bir şey yapma, ardından kendini ateşe at. Ne olacak yani, bunun sorumlusu kim?

Öyle olmaz. En iyisi insanın kendi kendini eğitmesidir. Ama kendi kendini eğitmeye gücü yetmezse, elbette ki yoldaşlarından, örgütten destek alacak. Bu okulu onun için kurmuşuz. Öyle olmasaydı bu okulu kurar mıydık, böyle toplanıp bu tartışmaları yapar mıydık? Herkes zaten olduğu yerde kendisini hem eğitirdi, hem mücadele ederdi. O zor olduğu için, sorunlar ağır olduğu için okul sistemini kuruyoruz. Burada toplanmışız. Zorlandığımız, kendi kendimizi eğitemediğimiz yerde birbirimize destek olalım da eğitelim diye bu ortamı oluşturmuşuz. Yoldaşlık budur. Biz arkadaşlarımızla böyle ilişkilieniyoruz. Bunun ötesi yoktur, bunun ötesini düşünen bizim dışımızda düşünüyor demektir. Acaba yardım istersem kötüye mi kullanırlar, zayıfım dersem üzerime baskı yapılır mı, bilmem şu bilgiyi verirsem aleyhime mi kullanılır gibi kaygılar yersizdir. PKK felsefesi, ideolojisi, örgütü, yaşamı bu düşüncüyü kabul etmez. Bundan korkmamak lazım.

Sanki böyle yaklaşım ve korkular var. Bu anlamda bazı arkadaşlar kendi düşünce ve yaklaşımlarında çok ısrarlı durumdalar. Dolayısıyla kendilerini çok daraltıyorlar. Bu da her türlü eğitimin önünü alıyor, kapatıyor; dar, tepkici, sağa sola diken gibi batan kişilikler ortaya çıkartıyor, tartışma ortamımızı, yaşamımızı bozuyor. Bu kadar gücüz, gerçekten de doğru anlasak ve kendimizi Önderlik çizgisinde yeterince eğitip bilinçlendirsek, öyle bir yapı kazandırsak bu gücü kim durdurabilir, onu kim önleyebilir. Bu güç, dünyayı fethedecek bir güçtür. Fakat dikkat edilirse ürettiği çoğu zaman ihtiyacın çok gerisinde kalıyor. Çünkü kendi gücünü, potansiyelini kullanmıyor, işletemiyor. Çünkü kendindeki düşmanı aşamıyor, düşman yaklaşımlarını, ölçülerini, anlayışını aşamıyor. Onun için de düşmanın vurmasına gerek kalmıyor, zaten kendi kendini tüketiyor. Bu kendi kendini tüketen, kendini çözmez, daraltarak, birleşmeyerek, birbirini boşa çıkartarak, anlaşmayarak, eleştiri-özeleştiriye açık olmayan, birbirini tüketen özelliklerden kendimizi kurtaracağız.

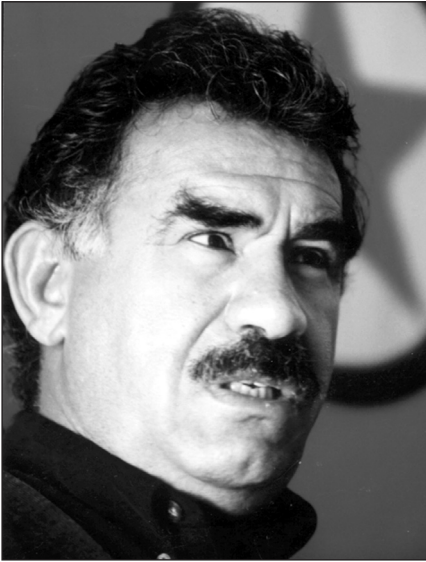
Daha fazla başarılı olmak için katılımcı olunmalıdır

Sonuç olarak şunu bir kez daha belirtmek isteriz; bu ortam dünyayla savaş yapan bir mücadele karargâhıdır. İyi-kötü bir savaş anlayışı var ve bütün dünya da bunun bir savaş olduğunu kabul ediyor. Buradan bir savaşın örgütlenip yürütüldüğünü de görüyor, kabul ediyor. Bunu bizim görmememiz, görüp de ona göre davranmamamız doğru olmaz. Kimse öyle yaklaşamaz, yaklaşmamalıdır da. Bu savaş karargâhının daha güçlü sonuçlar almasını, başarılı olmasını sağlamak için de katılımcı olacağız. Kendimizi eğitime sonuna kadar açacağız; eleştiriye, özeleştiriye açacağız. Kendi eleştirimizi, sorgulamamızı iyi yapacağız. Önderlik, *"vicdanına özeleştiri ver, rahatlat kendini, doğru sonuçlar çıkar ve doğruyu yapar hale gel, kimse sana dün ne yaptın demez"* diyordu. Ama kendin sonuç çıkarmazsan, doğruları yapar hale gelmez de yanlış devam ettirmeye kalkarsan tutarlar kulağından, yanlış yapıyorsun derler. O bakımdan kendimiz doğruyu yapar hale gelelim. Dinleyelim, anlayalım, doğruları görelim, öğrenelim, yanlışlarla mücadele edelim. Duygularımız yanlışsa değiştirelim, ruhumuz kirlenmiş, karamsarlaşmışsa yeniden yaratalım, ruh kazanalım. Halk coşku halinde, gerilla kahramanlıklarla direniyor, çocuklar bile eyleme kalkmış. Bu ölüye bile ruh verir, taşı bile eritir. Buradan ruh alalım, yeniden yaratalım, canlandıralım kendimizi. Düşüncelerimiz yanlışsa düzeltelim, Önderliğin düşüncelerini inceleyelim. İkona olmuyorsak gelip tartışalım. Ama öyle bir tartışma istemi yok. Kimse, şu anlayışı anlamıyorum, bilince çıkartamadım, farklı düşünüyorum demiyor. Herkes, iyidir diyor, ama arkasından bakıyorsun kendi düşüncesini esas alıyor. Öyle olmaz. Bilincimizde farklılık varsa düzeltelim, tartışalım, partiye, Önderliğe ait olanı anlayalım ve kendimizi ona katalım. Davranışlarımızda ölçüsüzlük varsa örgütleyelim kendimizi, kontrol altına alalım. Davranışlarımız üzerinde tek tek duralım ve yanlışlarımızı düzeltelim. Bunlar sonu-

cunda başarılı sonuç alan yetkin fedai militan haline gelelim. Hakilerin, zindan direnişçilerinin, Agitlerin, Beritanların, Zilanların, Viyanların, Nudaların, Adillerin çizgisini yürüten fedai savaşçı militan çizgiye, ölçülere kendimizi ulaştıralım. Doğrusu bu, gerekli olan budur. Kimse bunun aksini iddia edemez, bunun olamayacağını söyleyemez. On beş bin şehidimiz var ve bu kadar savaşan güç var, direnen bir halk gerçekliği var. Bunlar gerçekleşmiş kanıtlardır. Bütün bunlar, "olmaz" diyeni yalanlayan kanıtlardır, oluru gösteren olgulardır. Ben yapamıyorum diyen varsa, kendisini düşman etkisinden kurtaramadığı için onu söylüyordur. O zaman kendini düşman etkisinden kurtarmalıdır.

Demek ki, gerçekleştirilir, başarıyla yürütülebilir bir mücadele gerçekliğimiz var. Şimdi bunu daha iyi anlamak, ortaya çıkmış bilinç ve tecrübe düzeyini özümseyerek kendimizi daha güçlü ve başarılı mücadele eden militanlar haline getirmek imkân dahilindedir. Bu şimdi daha fazla mümkündür. Bunun imkânı daha çoktur, önü daha çok açıktır. Zorluklar geçmişteydi, belirsizlikler, imkânsızlıklar geçmişteydi. Şimdi zorluklar aşılmış, imkânlar artmıştır. Bu kadar değer ortaya çıkartılmış ve mücadele edilip başarı kazanılacağı görülmüştür. Kendini eğitmek ve başarıyla savaşan militan haline getirmenin önü daha çok açıktır. O bakımdan yapılamaz diye bir şey yoktur. Kimse ne öyle düşünsün, ne de öyle davransın. O, kendini aldatmak, örgütü de aldatmaya çalışmak olur. Doğru değildir, vazgeçmek gerekir. Gerçekleri daha iyi görelim, önümüzdeki imkânları, fırsatları daha iyi anlayalım. Kendimizi daha güçlü, daha yetkin değerlendiren, dolayısıyla sonuçlar çıkartan, kendini çözümleyen, değiştiren, düzelden, yenileyen ve her bakımdan yeniden yaratarak bu terör ve soykırım rejimine karşı halkın çektiği acıların intikamını alan, Önderliğe dayatılan işkencenin intikamını alan bir savaşçı, militan, fedai haline getirelim. Doğru tutum, onurlu insan tutumu bu, yapılması gereken de budur. Bunun dışında da başka hiçbir yol yoktur.

Abdullah Öcalan

ABD ve AB'yi devreden çıkarıp kendi çözümümüzü geliştirebiliriz

“Yapılacak konferansa 5 ilke çerçevesinde toplanmalı. Kültürel haklar ve ekonomi ilkesi, birlik ilkesi, demokratik ilke. Savaş ve barış ilkesi. Konferans bunların tartışılacağı bir konferans olmalı. Tüm parçalardaki Kürtler katılmalı, Avrupa'dan da Kürtler katılabilir. Silahsızlanma konferansı değil, konferansın adı Demokratik Uzlaş ve Barış Konferansı olmalı. Silahsızlanma da bu beş ilke etrafında tartışılabilir. Konferans kendi içinde bir uzlaş heyeti, yani bir icra heyeti de seçmeli”

Bu rant partilerine oy vermeyiniz

Hücre cezası için üç sayfalık savunma yazdım. İnfaz hâkimliğinden hücre cezası onaylandı. Ağır cezaya itiraz için bunları yazdım. Herhalde ağır ceza mahkemesi de onaylar. Zamanım yok hepsini okumaya. Ama özetleyeyim. Buradan bana konuşma diyorlar bu hücre cezalarıyla. Bu 11. hücre cezası oldu.

Evet, siyasi davranılıyor. Siyasi baskı var. Hepsini aynı sistemin parçaları. Bana sen buradan talimat veriyorsun Başbakanı, Cumhurbaşkanı tehdit ediyorsun diye ceza veriyorlar. Ne alakası var ben buradan olacakları söylüyorum. Ne talimat verebilirim. Ne de beni dinlerler. Ben savaşın önüne geçmek istiyorum. Bu baharda yine çok genç ölecek, ben buna engel olmaya çalışıyorum. Başbakan Gazze için kırk takla atıyor ama kendi ülkesi için kılını bile kıpırdatmıyor. Ahmet Davutoğlu Suriye'de Beşar Esat'la onlarca kez görüşüyor. Neden gelip DTP ya da belediyeler var onlarla görüşmüyorlar.

Turgut Özal samimi idi. Bu sorunu çözmek istiyordu. Yine Erbakan sorunu çözmek için ben Şam'da iken mektup gönderdi, Abdulhalim vasıtasıyla. Erbakan'ın İslam anlayışı biraz farklıydı. Biraz İslam'ı bir yönü vardı. Ama ben bu AKP'den hiçbir şey anlamadım.

Beni buradan tasfiye etmek istiyorlar bu İngilizlerin planıdır. İngilizler beş yüz yıldır bu planları hazırlıyor. Amerika, İsrail ve İngiltere bu planı uyguluyorlar bu komploya onlar

düzenledi. Ama aslında onlar Kürt sorunun çözülmesini istemiyorlar. Ve Türkiye'yi de bu şekilde ellerinde rehin olarak tutuyorlar. Türkiye'nin izlemesi gereken yol acilen taraflarıyla acil bir demokratik çözüm yoluna gitmelidir. Yoksa her gün bombalıyor sunuz. Onlarda herhalde hazırlıklarını yapıyorlar. Ben bilmiyorum ama tahmin ediyorum. Güney Kürdistan'da küçük bir Kürdistan kurarak diğer parçalardaki Kürtleri yok saymak istiyorlar. Bu mümkün mü? Bizi de bu nedenle tasfiye etmek istiyorlar. Tarihte Napolyon'u Helena adasına götürdüler, trajikti. Beni de İmralı'ya getirdiler. Halen buradayım.

Evet, AKP bazı tarikat ve cemaatlerin desteğini ve yine Güney'deki güçleri yanlarına alarak bizi tasfiye etmek, Şerafettin Elçi, Hak-Par ve diğer bazı Kürt örgütleri muhatap kılmak istiyorlar. Yarın bunların karşısına federasyonu çıkaracaklar. Anayasa bunu kabul etti. Biz ise makul şartlarda demokratik birlik içerisinde sınırları değiştirmeden sorunu çözmek istiyoruz. Biz bütünlüğe karşı değiliz. O çok sevdikleri birlik ve beraberliğe karşı değiliz, ama Kürt sorunun şiddet yöntemi değil, anlamlı bir diyalogla çözmek istiyoruz. Siyasi diyalog olmazsa sorun çözülmez. Ben sorunu bu şekilde çözemezsiniz diyorum. Kürtleri dikkate almadan Kürtlerin ne istediğini dikkate almadan sorunu çözemezsiniz. Sadece Türkiye'de de sorun yok. İran'da, Suriye'de, Irak'ta Kürt sorunu var. Soruna

böyle yaklaşarsanız İran'daki, Suriye'deki sorunu çözemezsiniz. Sorunu deruhte edemezsiniz. Hücre cezasına karşı söyleyeceklerim bu kadar.

Durumumla ilgili şunu öğrenmek istiyorum. Yapılan protestolar, organize mi ediliyor yoksa kendiliğinden oluşan bir şey mi? Neresi güçlü geçti? Rusya'da da oldu herhalde. Afrin ve diğer yerlerde de olmuştur herhalde. İran'da nasıl geçti? Bir PÇDK üyesinin kendini Kandil bölgesinde yaktığı söyleniyor, sağlık durumu nasıl? Şifalar diliyorum.

'99'dan 2002'ye kadar bir ekip bana PKK'ye mektup gönderebilirsiniz demişti. Benim yazmalarına da engel çıkarmıyorlardı. Bu ekip bana ciddi de gelmişti. Kendi işine hâkim kişilerdi. Birçok şeye hâkimlerdi. Bu ekip Genelkurmay'a bağlıydı. Genelkurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu adına hareket ediyorlardı. Ben onlara sizin gücünüz var mı benimle konuşuyorsunuz demiştim. Bu ekip Ergenekon'dur demiyorum, Ergenekon olup olmadığını bilmiyorum, başka bir grup da olabilir ama Genelkurmay'a bağlıydı. Ancak ortada bir siyasi oyun vardı. Demokratik özgürlük hareketini tasfiye etmek istiyorlardı. Ben bilinen adımları attım, benim çözüleceğimi düşünüyorlardı. Buraya gelen avukat Zeki Okçuoğlu benim için Osmanlara, “O adam, iki ayda çözüldü, çözülecek” demiş. Ama şimdi biliyorum, kendisi Talabani'den maaş alıyor. Osman onlara “biz burada PKK'nin işini bitirdik, siz de orayı bitirebilirsiniz” dediler.

Ferhat, Botan onlara "siz KDP'ye sığınabilirsiniz" dediler. O ekip 2002'den sonra gelmedi, neden gelmediklerini de bilmiyoruz. Ben burada demokratik çözümü esas aldım. Mesele çözmek değildi. Zaten benim burada yapabileceklerim bir yere kadardır. Ondan sonrası ben istesem bile PKK kabul etmez. Ben o zaman burada kendi gücümü kullandım, onlara mektuplar yazdım. Şunu-bunu yapın dedim. Bir çoğunu da yaptılar. Ama ben her şeyi yapamam. Bana dediler ki PKK'ye silah bıraktır, ondan sonra çözelim? Ben Cemil Bayık'ı nasıl ikna ederim? Onlara silah nasıl bıraktırabilirim? Beni kurşuna dizerlerdi. Duran Kalan'a nasıl kabul ettirebilirim? Bayık, Abbas, Cemal bunların hepsi duruma hakimler. Kararları kendileri veriyorlar. Ben biraz daha ileri gitsem beni bile hain ilan ederler. PKK bana daha ileri gidersen kaybederiz diyorlardı. Ben hayır mesele kaybetmek değil, barışı kazanalım dedim. O dönem Beşikçi onlar da aleyhime yazdılar. Buraya gelip giden birçok avukat, çok sayıda bayan avukat benim tavrımı kabullenemiyorlardı. Sizden önceki bu avukatların bir kısmına ben onlara tamam istemiyorsanız gelmeyebilirsiniz dedim, birçoğu gelmedi. Şimdi onlara soruyorum. Siz de kendilerine sorabilirsiniz? Neredeler şimdi. 10 yıldır kim direndi? Kim haklı çıktı? Beşikçi ve diğerlerine de söylüyorum 10 yıldır direnen kim oldu? Neredeler bizi eleştirenler? Ne yaptılar bu 10 yıl boyunca?

MHP bile bir ara benim burada kalışımın Türkiye'ye maliyetinin çok yüksek olduğunu belirtiyordu, ya hemen asalım ya da çözüm bulalım diyordu. Benim burada bulunmamın maliyeti çok büyüktür, doğru söylüyor. Hala gençler ölüyor. Tansu Çiller de Atatürk olmak istedi. Bunun için beni ortadan kaldırmak istiyordu ve bunun için 50 operasyon yaptırdı. O da başarılı olamadı ve gitti.

Ergenekon'u çözmek istiyorlarsa bir savcı gelip benimle görüşsün dedim. Ama kimse gelip benimle görüşmedi. Eğer çözmek istiyorlarsa ben buradayım, tüm bilgiler de bende. Neden gelip benim ifademe başvurmuyorlar.

Baharla birlikte olacaklardan ben sorumlu değilim

Sen her gün onların üzerine bomba yağıdırırsan sırf kendi nefisini korumak için de olsa direnecektir. PKK teslim olmaz, direnecektir. Bilemiyorum nasıl bir tavır takınırlar, kendileri karar verirler. Ama demokratik özgürlük hareketi eskisinden on kat daha güçlüdür. Hatta eskisinden kırk kat daha güçlüdür. Ben Türk ve Kürt gençlerinin ölmesini istemiyorum, bunları önlemek istiyorum. Anaların artık ağlamasını istemiyorum. Birlik ve bütünlüğünün olması gerektiğini her zaman vurguluyorum. Anlamalı bir siyasi diyalogla bu sorun çözülebilir. Ben bu AKP hükümetinden hiçbir şey anlamıyorum. Gazze için 40 takla ata-

caklarına kendi Gazze'lerini görmeleri lazım. Gazze için her gün Suriye ile şurayla burayla konuşacağına git seçilmişlerle, belediyelerle konuş. Bu adımlar atılabilirse çözüm gelişebilir. Ama AKP hükümeti hiçbir şey yapmıyor. Önceki hükümetler yine de bir şeyler anlıyordu. MHP bile biz soykırım yapamayız, biz bir arada yaşayalım diyordu. Bu hükümet Gazze için bu kadar çaba sarf edeceğine kendine baksın. Bunlar İsrail'e karşı falan da değiller. Ben hükümetin Gazze için bir şeyler yapmak istediğine de inanmıyorum. Bunların hepsi senaryodur.

Benim bahar ayları için seçime kadar önerim şudur: *Bir*, taraflar karşılıklı olarak ateşkes yapabilirler. Bu ateşkes gayri resmi de olabilir, pratikte gelişebilir. Dolaylı şekilde de gelişebilir. *İki*, de-

mokratik sivil bir anayasa üzerinde uzlaşılabilir, demokratik bir anayasa konferansı düzenlenebilir. Anadolu'da yaşayan birçok kültür vardı. Şu anda çöle çevirdiler. Üç, hakikatleri araştırma komisyonu kurulabilir. Bu komisyon gerekli araştırmaları yapar, gerçekleri araştırır ortaya çıkarır, sorunun çözümüne katkı da bulunabilir. Bu üç durum olursa çözüm gelişebilir. Benim önerim bunlardır. Umarım herkes çözüm ve barış için gerekli çabayı gösterir.

Ortadoğu'da İngiliz politikaları egemendir

Gazetede birisi bu Gladyo'yu İngiltere kurdu diyor. Doğrudur. Fikir İngilizlere aittir. 1946'dan itibaren İngiltere Gladyo'yu kurdu, sonra Türkiye'de de kuruldu. Bu bir. İki, siyasi alandaki revizyonizm sonrası Neoliberal politikalarla birlikte Ortadoğu'da ılımlı İslam projesi geliştirdiler. Neo liberal politikalarla birlikte Ortadoğu devletlerini bu şekilde dönüştürmeyi amaçladılar. Pakistan'dan Fas'a kadar bu projeyi uygulamaya koydular. Türkiye'de de ılımlı İslam projesi 30 yıla yakındır uygulanıyor. Bunlar İngiliz, ABD politikalarıdır. Bir yandan laik-milliyetçi kesim var. Bir yandan da dinci-milliyetçi kesim var. Bunların getirdiği hiçbir çözüm projesi yok. Halka sundukları hiçbir çözüm yok. Birisi iktidar birisi rant peşinde.

Ortadoğu'da 400-500 yıldır İngiliz politikaları egemendir. İngilizler 500 yıldır Ortadoğu'da korkunç politikalar geliştirdiler. Bu konuda çok tecrübe edindiler. Bütün bunlar bilinmezse barış da yapılamaz. Bunlar şimdi de Türkiye'yi oyalıyorlar. Türkiye bizim stratejik ortağımız diyor. Hayır, stratejik ortak değiller.

Bunlar Türkiye'yi rehin tutmuşlar, İsrail'in izni olmadan Türkiye bir bakkal bile açamaz. Gazze sorunu ile ilgili Türkiye'nin ve diğer Arapların hiçbir politikaları yok. Hepsi kendilerini satmışlar. İşin ucunda para var. Ortadoğu'da üç bin yıldır süren aynı politika var. Bu politikayı üretenlerden Arapların bu siyasetinden iğreniyorum.

Irak'ta küçük bir devlet kurdurma

“Türkiye PKK'ye karşı şimdiye kadar ABD, İsrail, İngiltere ile ilişki kuruyordu. Şimdi bu ilişki ve ortaklığın aynısını İran ve Suriye ile kurmak istiyor, kuruyor. Bu çok tehlikeli bir durumdur, başarılı da olmaz. Bu bir çelişkidir de. Bir yandan ABD ve İsrail'in düşmanı olan İran ve Suriye ile ittifak kuruyorsun, diğer yandan da ABD ve İngiltere'ye dayanıyorsun. Bu bir kandırmacadır. Bu mümkün değildir”

planları yaptılar. Türkiye'yi de sürekli bununla oyalıyorlar. Türkiye'ye PKK'yi bitireceğiz, PKK'nin üzerine gidebilirsin diyorlar. Türkiye'ye Güney'le ilişki kur diyorlar ama bu bir kandırmacadır. Türkiye ise 20 yıldır bunları yapıyor, bu politikalarla oyalanıyor. Bunların karşılığında Türkiye'ye PKK'yi tasfiye edebilirsin diyor. Hayır PKK'yi asla tasfiye edemezler, asla bitiremezler. Tasfiye etmek istediklerini de sanmıyorum. Türkiye PKK'ye karşı şimdiye kadar ABD, İsrail, İngiltere ile ilişki kuruyordu. Şimdi bu ilişki ve ortaklığın aynısını İran ve Suriye ile kurmak istiyor, kuruyor. Bu çok tehlikeli bir durumdur, başarılı da olmaz. Bu bir çelişkidir de. Bir yandan ABD ve İsrail'in düşmanı olan İran ve Suriye ile ittifak kuruyorsun, diğer yandan da ABD ve İngiltere'ye dayanıyorsun. Bu bir kandırmacadır. Bu mümkün değildir. Türkiye bu şekilde yeniden oyalanıyor. Güney'le ilişkilerini geliştirse de durum değişmez. Barzani PKK olmadan 24 saat yaşayamayacaklarını çok iyi biliyor. PKK'nin tasfiye olmasını istemez. PKK'nin bazı kollarını, en az iki kolunu mutlaka yanına alır. Bağımsız başka gruplar da ortaya çıkabilir. Çözüm daha da zorlaşır, kimse işin içinden çıkamaz.

İngiltere ve diğer devletler bu politikalarla Türkiye'yi rehin tutuyorlar. Mustafa Kemal'in politikası bu değildi. 1926'da Mustafa Kemal'i kuşatıp etkisizleştirdiler. Onu teslim aldılar. Ama İzmir suikastıyla birlikte Mustafa Kemal'i kuşattılar. Bu İngilizlerin politikasıdır. Mustafa Kemal'e rağmen bu politikayı geliştirdiler. Ona rağmen diyorum çünkü Mustafa Kemal Cumhuriyetçidir, ama onu kuşattılar. Bir gün bu konuda belgeler ortaya çıkacaktır. Aktüel dergisinde general Tağmaz'ın da böyle bir değerlendirmesi vardı.

Kendisi bölgede de görev almış. Bunu bir general söylüyor. Mustafa Kemal'i kuşattılar, etkisiz hale getirdiler diyor. Bunu ben söylemiyorum general söylüyor. Evet Mustafa Kemal Robespiercedir, jakobendir. Ama bu sorunlar karşısında bu şekilde davranmazdı.

Avrupa Kuzey Kürtlerini Irak'a feda ediyor

Avrupa'ya da çok kızıyorum. Tam iki yüzlüdürler. Ama Avrupa ne yaptığını çok iyi biliyor. Türkiye'yi sürekli oyalıyor bu savaş durumunun bitmesini istemiyor, sürmesini istiyor. Avrupa Kuzey Kürtlerini Irak'a feda ediyor. Tony Blair'in konuşmasında sarf ettiği bir cümlesi vardı: Bizim Irak Kürtlerine ilişkin projemiz var ancak diğer Kürtler için bir düşüncemiz yok. Doğru söylüyor. Diğer Kürtler için hiçbir çözüm projeleri yoktur. Güya “PKK belası”ndan kurtulmak istiyorlar. Bizi terörist ilan ediyorlar. Ama asıl bölücünün kimler olduğu ortada. İran Kürtlerini Irak'taki küçük bir federe devlete feda ediyor. Suriye Kürtlerini küçük bir federe devlete feda ediyor. Yine Türkiye Kürtlerini bu şekilde feda ediyor. Türkiye de hep buna kanıyor. Sen zannediyor musun ki yarın kurulacak devlet başına bela olmayacak? Sorunu çözmezsen Irak'ta kurulan federe devlet yarın güçlenecek ve sen sorunu çözmezsen işin içinden çıkamazsın.

Yapılması gereken şey siyasi diyalogdur. Dünyanın her yerinde varılacak yer burasıdır, siyasi diyalogdur. Kaldı ki dönem siyasi çözüm dönemidir. Buna zorluyor. Dolayısıyla diyalogun gelişmesi gerekir. Ben illa gelinler benimle diyalog kursunlar demiyorum. Ama bir diyalog yolunun da açılması gerekir. DTP ile belediyeler

ile görüşülebilir. Ben Genelkurmay adına gelenlere de söylemiştim. Tutarlı bir demokrasi anlayışı gerekiyor barış ve sorunu çözmek için. Kullandığım kavram tutarlı bir demokrasi kavramıdır. Gerekli olan da budur.

Çocukların hepsine selamlarımı iletiyorum. Benim gördüğüm bir rüya vardı Diyarbakır için, geçen hafta söylemiştim. Halkın içerisine girmek istiyordum, ayakkabım yoktu. Ayakkabısız halkın içine nasıl çıkarım bunun telaşını yaşıyordum. O çocuklara para vermek istiyordum. Ama cebimde para yoktu. Sadece 10 kuruş vardı. Herhalde bu rüya onların sorunlarına çok duyarlı olduğum için, halkla kurduğum iletişimden kaynaklıdır.

Abant Platformunun Hewler'deki konferansından haberim oldu basından. Sonuç bildirgesi yayınlandı mı? Bunlar 30 yıldır hazırlanıyorlar. Aynı ilişkili oyunların parçasıdır.

Halkımız oltadaki balık olmasın

Seçimler için Kürtlere şunu söylüyorum. Bu rant partilerine oy vermeyiniz. Bu rant partilerine oy verseniz de bir şey değişmez. Kürtler için bir şey yapmazlar. Sahte bir televizyon kurmakla Kürtleri kandıracaklarını sanıyorlar. Kürtleri bu şekilde kandırmazlar. Bu kanalın Anayasal altyapısı, hukuki altyapısı yok. Sağlam bir temeli yok. Çözüm ve barışa hizmet etmez. Kanal açmak istiyorsanız bunu doğru ve sağlam bir şekilde yaparsınız. AKP bölgede sadaka dağıtmakla bu işi çözeceğini sanıyor. Ben halkımız için oltadaki balık olmasın diyorum. Halkımız bu rant partilerine oy vermemelidir.

Buradan Kürtlere söylüyorum ama sakın bunlara oy vermesinler birlik olsunlar demokratik çözüm için oy kullansınlar. Yoksa yine bu baharda binlerce genç ölecek AKP'ye verdikleri her oy başlarına taş olarak düşecek. Yeni bir Kılıçdaroğlu çıkarmışlar. İspanya'da kendi kimliğinden dönüştürülmüş kişilere verilmiş bir isim var: Asimilados. Ben bunlar için asimilados kavramını kullanıyorum. Dersim'de tüm CHP'liler için asimiladostur diyorum. Diğer yerlerde de benzer asimiladoslar vardır.

Cezaevinden Aysel Doğan bana bir mektup yazmış. Biliyorsunuz Seyit Rıza'nın torunudur kendisi. Ben Aysel Doğan'ın bu asimiladoslara ve tüm Dersimlilere açık mektup yazmasını istiyorum. Niçin DTP'yi desteklediğini açıklarsa iyi olur. Seyit Rıza'nın mezarının da mutlaka ortaya çıkarılması lazım. Benim davam da bunun içindir. Bunun için çalışma yapılmalıdır.

Kadını bir obje olmaktan çıkarıp özgür özne haline getirmek gerekir

Hegel felsefesine girişte kadın-erkek ilişkisinden yola çıkıyor. Ancak daha sonra bu ilişkinin varacağı yer ailedir, aileden de felsefe çıkmaz diyor. Ben de buna katılıyorum. Ancak Hegel daha sonra felsefesini efendi-köle ilişkisinden başlatıyor. Bu ilişkiyi ele alıyor. Hegel'in burada köle olarak aldığı erkektir. Hegel'in düşüncesi Avrupa'da Napolyon sonra da Prusya'yla iktidarlaşıp, ulus devlete ulaşıyor, ulus devletle sonuçlanıyor. Benim görüşüm Hegel'inkinden farklıdır. Ben ise uygarlıkta köle olarak kadını ele alıyorum. Ben şöyle değerlendiriyorum: Neolitik çağlardan beri gelişen "güçlü ve kurnaz adam" şişirilerek bugüne kadar geldi ve ulus devletle büyük bir canavara dönüştü. Burada Leviathan kavramını kullanıyorum. Leviathan bir canavardır. Evet büyük bir deniz canavarına dönüşmüş ulus devlet. Kadının özgürleşmesi toplumun özgürleşmesidir. Kadının özgürleşirse toplum da özgürleşir. Benim anlayışında kadını bir obje olmaktan çıkarıp özgür bir özne haline getirmektir. Kadın bir özne seviyesine yükselirse özgürleşirse toplumu da kenti de, demosu da, halkı da, komünü de özgürleştirir. Kadın kendi özgürlüğünü başarabilirse o zaman özgür toplumu da, özgür komünü de kurulabilir.

Bitlis'te Güldünya Derneği açılmış herhalde? Bu dernek sanıyorum yanlış bir zihniyetle açılmış. Güldünya'nın iki erkek kardeşi de içeride. Herhalde ömür boyu ceza almışlar. Sadece Güldünya değil bu iki kardeşi de sistemin kurbanlarıdır, mağdurlarıdır. Kürtlerde namus anlayışı vardır, olacaktır da. Ama burada asıl suçlu tecavüz

edip onu ortada bırakan alçaklardır. İnsanlar ilişkiler yaşayabilirler ben buna karşı değilim. Ama ya doğru dü-rüst seveceksin, sahip çıkacaksın ya da karışmayacaksın. Açılan dernek sadece bu ve bunlarla ilgili kurulmuşsa tecride götürür. Sorun daha derindir. Ben kadınlar için kendi akademilerini kursunlar, kendilerini yetiştirmelidirler diyorum. Savunmalarında bunları çok geniş açmadım.

Orhan Çağan'ın bir mektubunu aldım. Bitlis tarihi üzerine yazmış. Güzel bir mektuptu. Selamlarımı söylüyorum. Bitlis üzerine bir anımı da yazmak istiyorum. Bir genç bana bir mektup yazmıştı. Bana "ya başkanım burada çok güzel bir bayan vardı, sarı-sındı. Bu bayanı özgürlük hareketine katmak için çok çaba sarf ettik. Kısa süre sonra dışarı çıktı. Sonra duyduk ki evlenip çoluk çocuk sahibi oldu" diye yazmış. Diyor ki, ya başkanım onu özgürleştirmedik diyor üzüntülerini belirtiyor. Ben bu vesileyle böyle bir anımı da paylaşmış oldum.

Ben demokratik güç birliği çalışmalarını seçimden sonra da devam etmesi gerektiğini söylüyorum. ÖDP'deki ayrışmalar falan olabilir bir kısmında. Demokratik olan kısımları katılır bu güç birliğine. Daha kapsamlı geniş bir konferans veya kongreye gidilebilir.

Tamam. Paneller iyidir. Yapılabilir. Siz de Demokratik Uygarlık Dergisi çalışmalarını başlatabilirsiniz.

AKP bu seçimleri kendisi için varlık meselesi olarak görüyor

Sağlığımı ilgili şunları söylemek istiyorum: Bunu iyi anlamak gerekiyor ve doğru bir şekilde yansıtılmalı. Ben sağlıklıyım desem de ne değişir ki? Sağlıklı mı olurum? Ben burada her gün kapitalist sistemin baskısı ve saldırısı altındayım. Buna karşı direniyorum ve direnmeye devam edeceğim. Elimden geldiğince uzun yaşamaya çalışacağım. Bu benim halkımın özgürlüğü ve onurunu korumak için bir vebemdir. Buradaki sistem bu şekilde devam ettiği müddetçe bu sorunlar devam edecek. Benim dışarıda olmam da bir şey değiştirmeyecek. Ben burada kalp krizinden

de, depremde de ölsem benim ölümüm normal bir ölüm değil, öldürülmedir. Bunun felsefik tanımı budur. Devlet de, hükümet de bunu bu şekilde bilmeli. Avukatlarım da bunu iyi anlamalı. Halkımız da bunu böyle bilmeli.

AKP kirli siyaset yapıyor

AKP Kürt milliyetçiliği propaganda yapıyor. AKP, bölgede diğer partilerle birlikte tek adayla seçime girmeye çalışacaktır. Seçimi böyle kazanmaya çalışacaktır. AKP seçimde tüm kozlarını oynayacak. Daha önce de söylemiştim; herkes kendi tedbirini almalıdır. Erdoğan'ın mitinglerine katılım nasıldı? Diyarbakır'da kaç kişi katıldı? Diyarbakır'daki katılım oranının halkı mıydı? Taşıma miting yapmışlar. Kırsaldakileri getirmişler. Onlar gelir. Tekrardan gitmeye çalışıyor. AKP temiz siyaset yapmıyor, kirli siyaset yapıyor. Bu seçimleri kendisi için varlık meselesi olarak görüyor. Kürtlerden alacağı oyla kendisini dünyaya kanıtlamaya çalışıyor. Halkın desteği arkamdadır mesajı vermeye çalışıyor. Özellikle alacağı Kürt oylarıyla Genelkurmay'a karşı varlığını devam ettirmeye çalışacak. Aksi halde Erdoğan darağacına gidecektir. Öyle fiziki anlamda darağacını kastetmiyorum. Kürt oylarını alarak kendini bu darağacından kurtarmak isteyecektir. AKP Kürt sorununa samimi ve tutarlı yaklaşmıyor. Erdoğan, Özal kadar bile tutarlı siyaset izlemiyor. Kürt sorununda korkak mı yaklaşıyorlar, yoksa güçleri mi yetmiyor,

izin mi verilmiyor, bilemiyorum. Kürt sorununun toplumsal bir doğası var. Bu toplumsal doğa görülmeden AKP Dersim'de, başka yerlerde eşya ve para dağıtarak bu sorunu çözemez. Ekonomik yatırımları neden şimdiye kadar yapmadılar? Bunlar Kürt sorunundan anlamıyorlar.

2002'de kurulan Baykal, Bahçeli, Erdoğan ittifakı bozuluyor. Karşılıklı atışmaları bunu gösteriyor. Buradan halkımıza sesleniyorum: Halkımız kendisinden oy isteyen partilere iki şart öne sürmeli; barış ve demokratik uzlaşma için adım atacaklar mı, bunun için ne yapacaklar? Bunu söylemeliler. Barış için ne yaptın, demokratik uzlaşma için ne yaptın diye sormalılar. Halkımız da bunun takipçisi olmalı.

Ahmet Türk'ün Kürtçe konuşma yaptığını biliyorum, bir etki yarattı.

Başta da izah ettiğim gibi bu önümüzdeki bahar aylarına ilişkin görüşlerimi söyleyeceğim. Bu halkımıza da iyi yansıtılmalı. Bu süreç '93 Mart'ına benziyor. '93 Mart'ına nasıl benziyor? '93 Mart'ının ne özelliği vardı? Bunu izah edeceğim. '93 Mart'ı barışın gelişeceği dönemdi. Bu dönem de bence öyle. O süreçte bazı gelişmeler oldu. '93 Mart'ında ateşkes ilan ettik. O dönemde devlet içerisinde de barışın gelişmesini isteyenler vardı. Buna karşı olanlar da vardı. Ateşkes ilanı ile birlikte barış sürecinin gelişmesini destekleyenler Özal ve ordu içerisinde bir kesimdi. O dönem ateşkes görüşmelerinde Talabani de bulunuyordu. O da söylüyordu. Devlet içerisinde barışı isteyenler ve buna karşı

olanlar var diyordu. Hatta bir görüşmesinde elini göğsüne vurdu, "Apo, Eşref Bitlis benden yanadır" diyordu.

Özal istikrarlı bir barış istiyordu ve iyi niyetliydi

Evet, elini göğsüne vurdu, "Eşref Bitlis benden yanadır" dedi. Nisan ayında biliyorsunuz Özal öldü. Gerçi ben öldürüldü diyorum. Özal'ın ölümünü benimle görüşeceklerdi. Biz Özal'ın temsilcisini bekliyorduk. Ancak Özal'ın ölüm haberi geldi. Özal istikrarlı bir barış istiyordu, iyi niyetliydi. Bunun için mücadele ediyordu. Ama buna izin vermediler. Bu süreci boşa çıkaranlar kimlerdir, bunun iyi anlaşılması lazım. Mayıs ayında biliyorsunuz 33 asker olayı var. Sanırım 33 asker olayı 24 Mayıs'tı. 26 Mayıs'ta MGK toplantısı olacaktı. Toplantıda genel bir af görüşülecekti. Bu olayla bu görüşme engellendi. 33 askerin öldürüldüğü yere giden ilk kişi Fikri Karadağ'dır. Bu şunu gösteriyor. O dönem hâkim ekip bunlar. Uğur Mumcu 24 Ocak'ta öldürüldü, Eşref Bitlis 17 Ocak'ta öldürüldü, ilginçtir, öldürülen birçok üst düzey komutanın ölüm tarihleri yakındır. Avni Özgürel bir yazısında bunları değerlendiriyor ve ilginç bir soru soruyor. Bence bu soru önemli. Avni'nin bazı haber kaynakları var. Bazı şeyleri biliyor. Avni bu yazısında diyor ki, Eşref Bitlis'in bineceği uçağa geçenlerde intihar eden ve JİTEM grup komutanı olan Abdülkerim Kırca da binecekti. Ancak uçağın kalkmasına iki dakika kala Kırca'nın binmesi engellendi. Kırca'yı geri çeken el kimlerindir, bunu soruyor Avni. Bence de bu sorunun cevabı birçok şeyi açıklayacaktır. Eşref Bitlis'in uçağının nasıl düştüğünü biliyorum. Bu uçağı PKK düşürmedi. Bu uçak düşürüldü. Biliyorsunuz bunlar bazı başka üst düzey askeri yetkilileri de öldürdüler. Bahtiyar Aydın, Rıdvan Özden öldürüldüler. Bunlar Eşref Bitlis gibi düşünenlerdi. Bunlar nasıl düşünüyorlardı? PKK ile mücadelede savaşalım ancak yargısız infaz yapmayalım, yakalayalım, yargıya teslim edelim şeklinde düşünüyorlardı. Diğer taraf ise doğrudan yargı-

'93 Ateşkesi

sız, bir şekilde infaz edelim ve iktidarı da bu şekilde ele geçirelim diyorlardı. Bu infaz kararı 1985'te alınmış bir infaz kararıydı. Bu karar Almanya, İngiltere ve NATO tarafından destekleniyordu. Kürtlerin infazını esas alan bir karardı. O dönem Talabani sık sık yanıma geliyordu. "Apo savaşı bırak" diyordu. Ben de "Hayır" diyordum. Niye kabul etmiyordum? Talabani'ye de söylüyordum bunu. Bunlar Kürt ismini bile kabul etmiyorlar, mücadeleyi nasıl bırakırım diyordum. Daha sonra fark ettim, Talabani bu kararı biliyordu. İnfazın önüne teslim olarak geçileceğini düşünüyordu. Benden de bu nedenle teslim olmamı istiyordu ama ben teslim olmadım. O dönem Almanya da bana teslim olmayı dayatıyordu. Almanlar gelip gidiyordu. Bana "savaşı bırak" diyorlardı. Ama ben kabul etmedim. Kürtlerin yargısız infaz kararını Almanya üzerinden uygulamaya çalıştılar. Bundan önce İsveç üzerinden yapmak istediler. Almanya'ya biçilen misyon İsveç'e de biçilmeye çalışıldı ama İsveç bunu kabul etmedi. Biliyorsunuz buna Palme yanaşmadı. Hatta onun öldürülmesi bile bununla bağlantılıdır. Buraya gelen ve İsveç adına benimle görüşen kişilere de söyledim.

Binlerce faili meçhul cinayet işlendi

PKK içerisinde de barışın gelişmesi ni istemeyenler vardı. 1985'ten sonra PKK içerisinde de Kürtlere dönük yargısız infaz kararını fark edenler oldu. Bunlar Çürükkayalar, Aysel gibileridir. Bunlar koştular, teslim oldular, sahte bir PKK yaratmaya çalıştılar, Almanya'ya sığındılar. Tuncay Güney bir açıklamasında PKK içerisindeki müttefiklerimiz diyordu. Müttefikleri bunlardı. Bunlar bizim de onaylamadığımız eylemleri yaptılar. Bunların eylem anlayışı bize çok zarar verdi. Çürükkaya kardeşler Diyarbakır'da Çermikli bir ailenin kalan tek oğlunu bomba sararak Büyükanıt'a suikast için göndermişlerdi. -Büyükanıt aslında net değildi aradaydı. Ama karargahta netleşti- Üç kardeşlerdi, ikisi şehit olmuştu, biri kalmıştı. İnsan olan bunu yapmaz demiştim o dönem. Bir ailede iki

"Hakikatleri araştırma ve uzlaşma komisyonu oluşturulduğunda herkes bu komisyona bildiklerini anlatmalı. Çiller bu komisyona konuşmalı. Eymür bu komisyona konuşmalı. Demirel konuşmalı, Ağar konuşmalı, Mesut Yılmaz konuşmalı! Bu komisyon beni de dinlemeli. Ergenekon yargılaması şekilsel de olsa bazı şeylerin önünü açacaktır. Bu nedenle önemsiyorum. Bu bildiklerimi savcıya anlatmak istiyordum. Bu nedenle savcı beni dinlemeli diyordum"

kişi gitmiş, bari biri kalsın der, vicdani olan bir insan bunu düşünür.

Aygan'ın Taraf gazetesindeki bir-iki röportajını okudum. Aygan kimdir? PKK itirafçısıdır. Bu yargısız infazları PKK itirafçılarına yaptırdılar. Aygan Diyarbakır'da 700'e yakın infaz yapıldı diyor. Aygan'ın Barzani ve Necati Özgen'le fotoğrafları çıkmış. Nasıl poz vermişti! Aygan, Barzani, Necati Özgen gibi isimlerle oturup kalkınca, "bana iktidarın kapısı açıldı" diye düşünmeye başladı. Kendisine bir valiliğin verileceğini düşünüyordu. Çürükkayalar da böyle düşünüyordu. Böyle isimlerle oturup kalkınca "bize iktidarı açacaklar" diyorlardı. Ama yanıldılar. Kullanıldılar. Daha sonra Şemdin de Kürtlere yönelik yargısız infaz planını fark etti ve kaçtı. Yargısız infazdan kurtulmanın tek yolu teslim olma idi onlara göre. Şemdin'in Yeşil Mahmut Yıldırım'la da ilişkileri vardı.

Bunların bana yönelik girişimleri de vardı. Hasan Bindal suikastı biliniyor. Şahin onlar yaptı. Orada hedef bendim aslında, ilginç bir şekilde kurtuldum. Beni infaz edeceklerdi yoksa. Ben o dönem Duran, Cemil onları da çok yoğun eleştiriyordum. Kendinizi korumalısınız diyordum. Ben olmasaydım çoktan infaz edileceklerdi. Kendinizi koruyamazsanız bir halkı nasıl koruyacaksınız diyordum.

'93 döneminin boşa çıkmasının ardından maddi, manevi çok acı yaşandı. Binlerce faili meçhul cinayet işlendi. Bütün bunların arkasında yargısız infazı destekleyen bu ekip vardı. Bunlar aynı zamanda Hizbullah'ı da kullanan ve destekleyenlerdir, biliyorsunuz. Çürükkaya Bingöllü, Hizbullah'ın eylemlerinde Bingöllüler var, Danıştay saldırısını yapan Alparslan Aslan Bingöllü, Hizbullah adına yapılan bütün bombalı eylemler Bingöllülere yaptırı-

lıyor. Yani Bingöl'le olan ilişkiler derin. Bu ilişkiler bir çevre etrafında toplanmış, bunları iyi anlamak, çözmek gerekiyor. Yurtsever Bingöl halkımız bunları iyi bilmeli ve üzerinde durmalıdır.

Yargısız infazları yapanların bir kısmı şimdi cezaevinde ve yargılanıyorlar. Hepsini demiyorum, hepsinin yargılanması da mümkün değil zaten. Bu dönem aydınlatılmadan ve faileri yargılanmadan kalıcı bir barış sağlanmayacaktır. Onun için sürekli Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu kurulmalı dedim. Namuslu, onurlu aydınlar bu komisyonun kurulması için çalışsınlar. Avrupa'daki dostlarımıza ve aydınlara da aynı şeyi söylüyorum; bunun için mücadele etsinler.

Kayıp yakınları bu evlatlarına sahip çıksınlar

Çalışmalarına devam etsinler. Tüm bu döneme ait olayların bütün bilgileri toplansın. Diyarbakır'a söylüyorum; binlerce evladını kaybetti. Kayıp yakınları bu evlatlarına sahip çıksınlar. Bütün bilgileri, belgeleri toplansınlar. Bu komisyonlar gazetelerde çıkan haberleri bile toplansınlar. Hazırlık yap-sınlar, bir arşiv oluştursunlar. Koşullar olgunlaştığında bunları sunarlar. Bu suçların faillerinin bir kısmı yargılanıyor. Bunları yapanların bir kısmı halen yargılanmıyor. Hakikatleri araştırma ve uzlaşma komisyonu oluşturulduğunda herkes bu komisyona bildiklerini anlatmalı. Çiller bu komisyona konuşmalı. Eymür bu komisyona konuşmalı. Demirel konuşmalı, Ağar konuşmalı, Mesut Yılmaz konuşmalı! Bu komisyon beni de dinlemeli.

Ergenekon yargılaması şekilsel de olsa bazı şeylerin önünü açacaktır. Bu nedenle önemsiyorum. İkinci bir

iddianame hazırlanıyor diyorlar. Bu bildiklerimi savcıya anlatmak istiyordum. Bu nedenle savcı beni dinlemedi diyordum. Benim MİT ile ilişkim olduğunu iddia ediyorlar. Bunu daha sonra değerlendireceğim.

Kürtlere dönük infaz kararı 1985'ten sonra uygulanmaya başlandı

1985'ten sonra bugünlere kadar devlet içindeki yargısız infaz yanlıları görev başındaydılar. Hatta bu ekibi 1952'lere kadar götürmek mümkün. 1952 Gladio tarzı örgütlenmenin kurulduğu tarihtir. Bu tarihten itibaren varlar ama Kürtlere dönük infaz kararını 1985'ten sonra alıp uyguladılar. Erdoğan, Demirel'den farklı siyaset izliyor. O dönem Demirel, Batman'da yaptığı bir konuşmada rutinin dışına çıkılabilir diyordu. Rutinin dışına çıkmaktan kastı yargısız infazlardı. Çiller de böyle düşünüyordu. Ama Erdoğan rutinin dışına çıkmak olmaz diyor. Veli Küçük ifadesinde "bize dönük müdahale kararı 5 Kasım'daki görüşmede alındı" diyor. 5 Kasım'da yargısız infazları durdurma kararı alındı. Biliyorsunuz ABD ve AKP, "PKK ortak düşmanımızdır" açıklaması yaptılar. Yargısız infaz ekibinin tasfiyesi başladı böylece. Yargısız infazın yerine AKP'nin söylediği sosyal, ekonomik ve kültürel mücadele dönemi başladı. Bu, şu demek: Ekonomik mücadele, ekonomik infaz; kültürel mücadele kültürel infaz; sosyal mücadele, sosyal infaz; buna genel olarak sivil infaz, daha doğrusu **beyaz infaz** diyebiliriz.

Yine bu TRT 6'nın açılması, enstitülerin açılması gibi adımlar ABD'de 5 Kasım'da yapılan görüşmede alınan kararlar çerçevesinde atıldı. Bu adımı sembolik olarak iyi bir adım olarak değerlendirmek gerekir. Ancak içeriği zayıftır. Seçim malzemesi olarak kullanılmasına karşıyız. Bundan sonra Kürtlerle mücadele bu şekilde yapılacaktır. Evet, bunları seçim malzemesi olarak kullanıyorlar. Önemli olan içeriktir ama içeriğini boşaltıyorlar.

Yapılacak konferansa gelince daha önce belirttiğim 5 ilke çerçevesinde toplanmalı. Ben bu 5 ilkeyi daha önce saymıştım. Kültürel haklar ve ekono-

mi ilkesi, birlik ilkesi, demokratik ilke. Savaş ve barış ilkesi. Ben bu ilkeleri daha önce saymıştım, biliniyor. Konferans bunların tartışılacağı bir konferans olmalı. Tüm parçalardaki Kürtler katılmalı, Avrupa'dan da Kürtler katılabilir. Silahsızlanma konferansı değil, konferansın adı Demokratik Uzlaşma ve Barış Konferansı olmalı. Silahsızlanma da bu beş ilke etrafında tartışılabilir. Konferans kendi içinde bir uzlaşma heyeti, yani bir icra heyeti de seçmeli, bu heyet Kürtler adına İran'la görüşsün, buradaki Kürtlerin durumunu değerlendirsün. Yine Suriye'de Kürtler yaşıyor, bunların durumlarıyla ilgili Suriye ile görüşsünler. Irak'ta zaten kendileri içinde. Bu heyet Türkiye'ye de gelebilmeli, buradaki Kürtlerin durumunu görüşmeli. Bundan sonra Kürtler adına görüşmeleri bu heyet yapmalı. Tek görüşmeler olmamalı. Barzani de tek görüşmemeli, Talabani tek görüşmemeli. DTP bu heyetin oluşmasında ve işlevlik kazanmasında öncülük etmeli, bunun takipçisi olmalı. Ahmet Türk bu heyetin oluşumunda yer almalı, bu işi yapmalı, sonradan "ben anlamadım" dememeli. Doğru temelde anlamalı ve bunun için çalışmalı. Bu söylediklerim, konferansa ilişkin görüşlerim uygun bir şekilde Barzani ve Talabani'ye de kısa bir mektup şeklinde iletilebilir. Talabani, Barzani katılır hatta Suriye, Türkiye, Irak, İran, ABD ve Avrupa ülkeleri gözlemci gönderebilirler.

Bir kişi başarılıysa beş dönem de görev yapabilir

İki dönem üst üste görev yapanlar bir sonraki dönem görev almayacaklar şeklindeki kararı değerlendirmek istiyorum. Sanırım dogmatik bir karar oldu. Bu karar demokratik iradeye müdahale anlamına gelebilir. Onun için bu kararı geri alıyorum. Buradaki kriterim başarıdır. Bir kişi başarılıysa ve arkadaşları da uygun görüyorsa üç dönem, dört dönem, beş dönem de görev yapabilir. Eğer bir dönem bile başarısızsa derhal görevden alınmalıdır. Yani Karayılan başarılıysa ve arkadaşları onaylıyorsa görevde kalabilir. Ben

kalsın veya kalsın demiyorum. Ahmet Türk başarılıysa ve arkadaşları uygun görüyorsa görevde kalabilir. Avrupa için de bu böyle. Oradaki arkadaş başarılıysa ve arkadaşları seçiyorsa görevde kalabilir. Burada önemli olan görevdeki başarıdır.

Demokratik uygarlığın filozofuyum

8 Mart dolayısıyla kadına ilişkin söyleyeceklerim var. Bunlar bir mesaj halinde yayınlanabilir. Hegel köle efendi ilişkisinden yola çıkarak ulus-devlete ulaştı. Ben de ikiyüzlü kurnaz erkeğin kadın üzerindeki sömürgesinden yola çıkarak demokratik uygarlığa ulaştım. Avukatlarımdan birisi "Savunmanızın bir kısmı Hegel'in Tinin Fenomenolojisi'ne benziyor" diyordu. Tinin Fenomenolojisi'ni daha sonra okudum, paralellikler var. Tabii Hegel bunu 200 yıl önce söylemiş, ben de şimdi söylüyorum, ilginç. Hegel ulus-devletin filozofu, ben de demokratik uygarlığın filozofuyum

Bazı mektuplar aldım. Poyraz mektubunda Nietzsche'den bahsediyor. Nietzsche'nin üst insan anlayışını değerlendiriyor ama eksik değerlendiriyor, yeterince anlayamamış. Araştırıp derinleşmeye devam etsin. Nietzsche'nin üst insan anlayışı köle olmayan insandır. Ayrıca modernitenin yurttaşını da kabul etmiyordu. Nietzsche Zerdüş'ten etkilenecek Böyle Buyurdu Zerdüş kitabını yazdı. Zerdüş'ün üstün insanı özgür ve ahlaklı insandır. Nietzsche de bundan etkilenmişti.

Adıyaman Cezaevi'nden aldığım bir mektup var. Konfederal sistemi yazmış. Yoğunlaşmaları var. Bu sistemi biraz anlamış, diyor ki, kapitalist sistemde konfederal sistemi geliştirmek ne kadar mümkün? Ayrıca İsrail'deki kibutz'lara ilişkin yoğunlaşmaları var. Bence de bu kibutzlar önemli; taram kibutzları geliştirilebilir.

Seçim çalışmaları nasıl gidiyor? Bunların aslında çözümü olabilir. Sürekli seçim dönemlerinde aday belirlemelerinde böylesi şeyler gündeme geliyor, olumlu veya olumsuz bazı şeyler oluyor. Artık bu tür şeylerin zamanı geçmiş, her şey kesinleşmiş. Bundan

sonra tüm adaylar ve aday adayları halkla birlikte yoğun bir çalışma içine girmeliler. Bu seçim çok hassas ve kritik bir seçimdir. Halk için çok önemlidir. Eksikler olabilir ama bunları sürekli gündemde tutmak doğru değildir. Gece-gündüz herkesin gücü oranında katkı sunması gerekir.

Radyo'da biraz dinledim, Dersim'de AKP'nin durumu nasıl? Dersim'de neler dönüyor? Halkın iradesinin parayla satın alınması doğru değildir. Bunlar doğru değildir. Genel durumlar nasıl seçimlerle ilgili? İkiye katlanabilir mi?

Emek verilmeli. Halka ulaşılmalı. Ev ev gezilmeli. Çalışılmalı. Gerçekler de halka aktarılmalı. Urfa'nın durumu nasıl? İlçeleri nasıl? Adaylar kim? Viranşehir'in eski belediye başkanı'na selamlarımı söylüyorum. Kadın aday için birebir çalışıp ona destek olmalı. Kazanması için çalışsınlar. Viranşehir Urfa için stratejik bir yerdir. Önemlidir. Sive rek'teki seçim çalışmaları nasıl? Çok çalışılırsa alınır. Hilvan'da durum nasıl? Adayı kim? Acemoğlu ailesini tanıyorum. Başka da dost mücadele arkadaşlarımız var. O dost ve mücadele arkadaşlarımıza selamlarımı söylüyorum, destek olsunlar, hep birlikte çalışsınlar ve kazansınlar. Halfeti nasıl? Halfeti'yi almak gerekir. Herkes çok iyi çalışmalıdır. Çalışırlarsa birçok yerde kazanırlar. Belediyelerin çok çalışması, hizmeti bir ekip işidir. Bir bireyin yapabileceği bir iş değildir. Her belediyede bir-iki danışman olmalıdır. İşleri çok iyi takip edecek, halkla ilişkileri çok iyi sağlayacak,

güvenilir, sağlam bir-iki danışman olmalıdır. Eski sıkıntılar giderilebilir. Danışmanları halk isteyecek, halkın benimseyebileceği kişiler olmalı. Partiyle de beraber hareket edecek kişiler olmalıdır. Bu işleri de tüm partililer, aydınlar, demokratlar, kurumlar yapacak.

Seçimlerde herkes demokratik seferberlik ruhuyla çalışmalıdır

Bazı avukatlara daha mı görüşüme gelme yasağı getirildi? Neden? Basına mı çıktı, televizyonlara falan mı çıktılar? Olabilir, onlar da diğer çalışmalara devam ederler, panel, seminer çalışması yürütürler. Paneller yürütülüyor mu her yerde? Buraya gelen avukatlar konusunda sıkıntı yok değil mi, çok sayıda avukat var? Adada kaç kişilik yer yapılıyor, altı kişilik mi, dokuz kişilik mi olacak?

Hillary Clinton'ın ziyaretini ve açıklamalarını, Abdullah Gül'ün, İran, Irak ve İsrail'i ziyaret edeceğini radyodan dinledim. Bilge Adamlar Stratejik Araştırma Merkezi bir rapor yayınlamış herhalde. Kimler var bu merkezde, önemlidir.

Gülbahar isminde bir bayan arkadaş benim için kendini yakma eylemini gerçekleştirmiş. Ben burada iyiyim. Daha önce de söylemişim, benim bu konudaki tavrım biliniyor. Bağlılık ve fedakârlığa saygı duyuyorum. Ancak bu tür şeylere gerek yok, yaşamalarına önem veriyorum.

Önemli bir bilgi var, onu aktarmak istiyorum. Öncelikle Bursa 2. Ağır Ce-

za Mahkemesi, verilen hücre cezasına ilişkin yaptığımız itirazı reddetti. Kararın yasaya uygun olduğundan bahisle itirazın reddine, dosyanın mahkemesine tevdiine karar verilmiş. Ancak sağlık sorunu gerekçe gösterilerek verilen hücre cezasının ertelenmesine karar verilmiş. Kararın ne zaman infaz olunup olunmayacağı belli değil.

Geçen hafta Mehmet gelmişti, ya nılmıyorsam 60. doğum günüm kutlanacaktı. Bu tip etkinlik 60. Yıl Ormanı şeklinde yapılabilir. Şu aralar tam fide dikim zamanı. Öncelikle uygun bir yer temin edilir, buraya uygun ağaçlar ekildikten sonra etrafı çitlerle kapatılır. Özellikle çevre köylerden gençlerin de bu etkinliğe katılımı sağlanılır. Oraya yakın olan bir avukat arkadaş da katılabilir. Daha önce de söz etmişim, her şehir, ilçe hatta mülkünse her köyde bir orman kurulabilir. Cudi Dağı'nda bunun daha geliştirilmesi gerektiğini söylemişim. Gerçi şimdi cenazeler çıkarılıyor!

Sayın Abdullah Gül, İran'a gitmiş ve Kürt sorununda önemli gelişmelerin olabileceğini belirtmiş. Ben Sayın Gül'e başbakan olduğu dönemde 2002'nin Kasım ayında bir mektup göndermişim. Orada Kürt sorunun demokratik çözümüne ilişkin çözüm önerilerimi belirtmişim. Şimdi de Kürt sorununda önemli gelişmeler olabilir açıklaması önemlidir. Zaten Sayın Gül'ün böyle bir tarzı olduğunu biliyorum. Ancak bu konuşmanın içeriğinin ne olacağı önümüzdeki günlerde seçimden sonra ortaya çıkacak. Her konuşmaya olumsuz yaklaşılmıyorsa olumluya evrilmesi için çaba harcamak gerekiyor. Ben de bu konuda üzerime düşen sorumluluğu yerine getireceğim. Birkaç hafta daha dikkatli-temkinli davranacağım. Daha önceleri Özal döneminde çözüm yönünde mesaj almışım. Buna cevap verdim. 93 Mart ve Mayıs ayında iki basın toplantısı yaptım. İşte 50 gerillanın bir köye götürülmesi olayı vardı. Yine silahsız bir şekilde neden yola çıkarıldığı halen tartışılan 33 asker olayı var. Biz Şemdin Sakık'ın bu şekilde davranabileceğini öngörmemiştik. Yine devlet içinde çözüm istemeyen güçlerin işte Özal'ın ölümü -ki ben öldürülmesi diyorum- Bu

olaylarla demokratik çözüm ve barış süreci boşa çıkartıldı. Daha sonra Eşref Bitlis, Bahtiyar Aydın, Rıdvan Özden olayları var. 1993'ten bu yana çok derin acılar çekti. Ben bu acılardan gerekli dersleri çıkarttım. Erbakan da bize mektup göndermişti, bu süreç biliniyor, 28 Şubat'ı anlatmayacağım. Bu süreç de boşa çıkartıldı. Kürt sorununda 13 yıl boşuna kasmak döndük, hatta 16 yıl diyebiliriz. Sonuçta tekrar 16 yıl geriye döndük. Bu süreç iyi değerlendirilmelidir. Daha önce yaşandığı gibi bir kamyon veya bir otobüse 50 asker bindirilerek gönderebilirler, 33 asker olayı gibi oyuna gelinmemelidir.

Türkiye Ortadoğu'ya demokratik bir model olabilir

Sayın Gül'ün açıklamaları önemlidir. Özellikle Türk-Kürt ilişkilerinin tarihine baktığımız zaman tarihi rol oynayabilecek sonuçlar doğurabilir. Daha önce Türk-Kürt ilişkilerinde önemli rolü olan Alparslan'ın 1071 yılında Malazgirt'te yapılan savaşta Kürtlerden yardım aldığı biliniyor. Bilindiği üzere 1071'in Nisan-Mayıs ayında Silvan'da Mervani Kürt Hükümetiyle anlaştı. Malazgirt'te yarı-yarıya Türk ve Kürt savaşçı sayısı söz konusudur. Bu şekilde zafer kazanılmıştır. Yine Çaldıran'da Yavuz Sultan Selim İdris-i Bitlisi ve 23 Kürt beyliğiyle ittifak ederek başarılı olmuştur. Kurtuluş Savaşı'nda da Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde Kürtlerle birlikte hareket ederek başarı elde edebilmiştir. Bu süreçte de Gül'ün bu söylemleri demokratik çözüm temelinde hayata geçerse Türkiye Ortadoğu'ya demokratik bir model olabilir. Yine daha önce gelen yetkililere de söylemiştim. Kitaplarda da göstermiştim. Kurtuluş Savaşı dönemindeki siyasal sınırlar Misak-ı Milli sınırlarıdır. Bilindiği gibi Misak-ı Milli denilen şey, Kürtleri bir bütün olarak ele alıyor; Suriye, Kerkük ve Musul'un dâhil olduğu Irak Kürtleri ve Türkmenlerle beraber Türkiye'deki Kürtleri de kapsıyordu. Ancak o dönemki İngiliz politikaları sonucunda Suriye ve Irak Kürtleri Misak-ı Milliden koparılıyor. Bizim çözümümüz, mevcut siyasal si-

nirlara dokunmadan, sınırları sorun yapmayan demokratik bir çözüm öneriyor. Demokratik Konfederalizm dediğimiz sistem bunu amaçlıyor.

TRT 6, kendi kendine ortaya çıkmış bir şey değil. Demokratik mücadeledeki kazanımlarımızın bir yan ürünüdür, yoksa öyle kendiliğinden verilmiş bir hak değildir. TRT 6'nın içeriği bizce önemlidir. Yine biz 1992 yılında Kürt Federe Devleti'ne de yaklaşımımız oldukça sekterdi. Aslında Kürt Federe Devleti de yine bizim mücadelemizin bir yan kazanımıdır, ama yan kazanım asla esas kazanım sayılamaz, yan ürün asla esas ürün olmaz. Esas kazanım veya ürün Kürt sorununun demokratik çözümüdür.

Önümüzdeki seçimlerde alınacak sonuçlar oldukça önemlidir. Süreci belirleyecek bir role sahip olacaktır. Seçimlerde herkes demokratik seferberlik ruhuyla çalışmalıdır. Siz Diyarbakır'da -ki Diyarbakır bölgenin başkenti, en önemli şehridir- yüzde yetmiş oy alırsanız halkın burada bir talebinin olduğu açık ve net bir şekilde ortaya çıkar. Demokratik çözümün gelişmesine önemli katkı sunar. Yine Dersim Kürt-Alevi kimliğinin korunması için önemlidir. Dersim'de bu seçimlerde oylar bölünmemeli, Kürt birlikteliği sağlanmalıdır.

Obama Türkiye'ye geliyor. Bu konuda benim bir önerim var. Kendisine benim imzama görüşlerimi anlatan bir mektubun gönderilmesi gerekiyor. Mektupta benim Türkiye'ye teslim edilmemde ABD'nin rolüne, beni nasıl enterne ettikleri hususuna değinilmesi gerekiyor. O dönemin Amerikalı yetkili generali açıkça "Öcalan'ı Türkiye'ye biz teslim ettik" demiştir. Ayrıca Sayın Obama'nın kendi ülkesi olan Kenya'nın da sorumluluğu var. "Seni buradan Hollanda'ya götüreceğiz" diyerek beni aldattılar. Bunun da belirtilmesi gerekiyor. Mektupta Avrupa'nın kendi hukukunu çiğnediği, Yunanistan'ın kendi hukukunu çiğnediği yazılmalı. Benim bu konuda daha önce söylediklerim var, savunmalarım var, bunlardan yararlanılabilir, bu süreci de içine alan 4-5 sayfalık bir mektup olabilir, İngilizce'ye çevrilir. Obama'nın

bu süreci ve Kürt sorununu yakından tanınması, vicdani, ahlaki, insani, barışçıl bir siyasetin izlenmesi için önemlidir. Ortadoğu'da demokratik çözüm ve barış konusundaki görüşlerim biliniyor, Obama'dan Kürt sorununun diyalog ve görüşmeler yoluyla demokratik ve barışçıl çözümü yönünde talepte bulunulabilir. Bu mektup en etkin, en hızlı nasıl ulaştırılabilirse öyle ulaştırılmalıdır. Hatta Barzani ve Talabani üzerinden de bu mektup ulaştırılabilir. Bu mektup Obama buraya gelmeden önce ulaştırılmalıdır.

Hitleri yaratan Siyonizm anlayışdır

Basından izledim, bu Kutlu Doğum Haftası ile ilgili olarak Diyarbakır'da bir miting yapılmış. Bu konuyu değerlendireceğim. Aslında bütün bunlar Siyonizm'i incelediğimizde karşımıza çıkmaktadır. Ben Kürt Yahudilerini, Türk Yahudilerini, Arap Yahudilerini biliyorum, inceledim. Bu konuları savunmalarında da belirtmiştim. Savunmalarım basıldı mı? Bol bol okunuyor mu?

Ortadoğu'da Hamas'ı ortaya çıkaran Siyonizm'dir. Hamas'ın Netanyahu'dan farkı yoktur. Aslında bunlar birbirinin ikizidirler. Aslında bu bir Hamas Siyonizmidir. Bunun yanında Acem Siyonizmi, Arap Siyonizmidir, Türk Siyonizmidir. Ben bunları inceledim, felsefi derinliğe ulaştım. Bunlar yer yer farklılık gösterse, farklı isimler olsa bile öz itibarıyla aynıdır. Bilindiği gibi El-Kaide'yi ABD yaratmıştı. Talibani da ABD yarattı. Bunların durumları biliniyor. Türkiye'de Kadiri, Nakşi ve Hizbullah varlığı bu amaçladır. İlimciler ve Menzilelerin durumları biliniyor. Bu bir din milliyetçiliği, din siyonizmidir. Hitleri yaratan da Siyonizm anlayışdır. 1952'de Alparslan Türkeş ABD'ye gitti. Sonrasında 80'e kadar ülkücüler eliyle Sol'u bitirdiler, '80'den günümüze kadar ise bunlar (tarikatlar) eliyle Kürtlüğü bitirmeye çalışıyorlar. Abdulkadir Aygan'ın beyanlarında geçiyor; Hizbullah, binlerce Kürt yurtsever katletti. Aslında bunların İslamla, Muhammediye ile hiçbir alakaları yoktur. Ben Muhammed'i inceledim. Muhammed Sosyal bir devrim gerçekleştirmiştir.

Muhammediye İslam'ı Muaviye dönemi ile birlikte sona ermiştir. Bunların anlayışı iktidar İslam'ıdır, Muaviye İslam'ıdır. Bu anlayış Hz Muhammed'in torunlarını, Ehlibeyti katletmiştir. Muhammeddiye dönemi sosyal devrim dönemiydi. Hatta o dönemde Medine'de ilk camii pratiği vardır. Bu cami de halkın tüm sorunlarının tartışılıp çözüldüğü bir yerdi. Ve burada halkın sosyal sorunlarına çözüm bulunurdu. Bu anlamda Hz Muhammed'in döneminden Muaviye'ye kadarki süreçte Sosyal Devrim gerçekleşmiş ve başarılı olmuştur. Daha sonra Muaviye dönemi bu güne kadar kendisini iktidar İslam'ı olarak varlığını sürdürmüştür. Buna karşı yer yer Alevilerde olduğu gibi direnmeler olmuşsa da pek başarılı olmamıştır. Elbette Muhammed sevilsin diyoruz, ama halkımızın Hz. Muhammedi ve İslam'ı istismar edenleri iyi görmesi gerekir. Bunu yapanların hepsi sahte Müslümanlardır. Bunlar namaz kılmaz, oruç tutmazlar. Ali Kalkan ve Müslüm Gündüz'ün durumları biliniyor, ortaya çıktı, sakalla olacak iş değildir bu. Öyle zikir yapılarak da Müslüman olunmaz. Bunlar beş yüz oyu beş yüz milyona satarlar. Bunlar iktidara yanaşarak yemlenmek istiyorlar. Bir de laiklik dini var. CHP laisizmi de bu tarzdadır. Oysa Laisizm özünde özgür ve bağımsız düşündürmektir. Türkiye'de CHP sahte laisizmi de AKP sahte dinciliği de çözüm değildir. Halkımız bu iki anlayışın da yanlış olduğunu bilmeli, uyanık olmalıdır.

Bizi her yönden muhalif görüyorlar

Benimle ilgili büyük bir kapatılma durumu var. Bizi her yönden muhalif görüyorlar. Düşünsel olarak da muhalif görüyorlar. Ben bu konuda açıklama yapacağım. Ergenekon'la ilgili de bazı görüşlerimi açıklayacağım. Buraya gelirken gazete başlıklarına hızlı hızlı baktım. Talabani buraya gelmiş. Bu konuda da görüşlerimi açıklayacağım. Şimdi ben bazı şeyleri daha iyi anlıyorum.

Biliniyor, 1984 Ağustos Atılımından bir yıl sonra 1985'te, Almanya bize karşı NATO'nun emriyle savaş açtı. NATO, birçok Avrupa devletine bize

“Biliniyor, 1984 Ağustos Atılımından bir yıl sonra 1985'te, Almanya bize karşı NATO'nun emriyle savaş açtı. NATO, birçok Avrupa devletine bize karşı olması için baskı yaptı. Gladio birçok ülkede NATO'nun emriyle örgütlendi, kuruldu. Gladio, NATO'nun gayri-resmi bir kurumudur. Avrupa'da da bize karşı bu görevi Almanya devraldı. Birçok Avrupa ülkesini de bize karşı örgütlediler. Sadece İsveç'te Olof Palme bunu kabul etmedi”

karşı olması için baskı yaptı. Gladio birçok ülkede NATO'nun emriyle örgütlendi, kuruldu. Gladio, NATO'nun gayri-resmi bir kurumudur. İtalya'yı biliyorsunuz orada büyük bir Gladio örgütü vardı. Avrupa'da da bize karşı bu görevi Almanya devraldı. Birçok Avrupa ülkesini de bize karşı örgütlediler. Sadece İsveç'te Olof Palme bunu kabul etmedi. Olof Palme, “ben Kürtlere karşı tavır almam” diyordu. Olof Palme bize karşı tavır almayı reddetti. Palme olayı da bunun üzerinde geliştirdi.

Şimdi tabloyu daha iyi görüyorum. Bu cinayeti de önce üzerimize yıkmaya çalıştılar. Almanya'ya 1985'ten itibaren bizi terörist olarak gösterme görevi, İngiltere'ye bu işin planlaması verildi. Böylece NATO bütün Avrupa devletlerini bize karşı örgütledi. İsveç, bunu kabul etmedi. Bu yüzden Palme'yi ortadan kaldırdılar. Şimdi bu söylediklerimi İsveç'te bir gazetede demeç olarak verebilirsiniz. Palme olayının içyüzü buydu. NATO tarafından ortadan kaldırıldı. O dönemde Palme, bize karşı tavır almayı kabul etmemiştir, Güney Afrika'ya destek veriyordu. Vietnam'ı da desteklemişti. Olof Palme'nin böyle hareketleri destekleme durumu vardı. Bu yönüyle onların gözünde sabıkalıydı, büyük bir suçluydu! Kürtler için de “ben Kürtlere terörist demem” diyordu. Bu nedenle onu tasfiye ettiler.

1985'ten '90'a kadar bize karşı NATO-Gladio yönelimi Almanya üzerinden gelişti, 1990'larda İngiltere devreye girdi. Benim buraya getirilmemde de ABD-İsrail rol oynadı.

NATO'nun Türkiye'deki Gladio örgütlenmesiyle Türkiye'de infazlara başladılar. İnfaz kararlarının çoğu Amerika tarafından verildi. Celal Talabani bize gelip “savaşı durdur” diyordu. Şimdi anlıyorum ki Talabani

Gladio'nun bu kararını biliyordu. Biz '90'larda ateşkes ilan ettiğimizde Talabani, bu işi Amerika'nın yürüttüğünü biliyordu. Şimdi anlıyorum ki, bunların birbirleriyle ilişkileri vardı. Bu yargısız infazlar 5 Kasım 2007 Erdoğan-Bush görüşmesine kadar devam etti. AKP de bu infazlardan sorumludur ilk beş yılında. Türkiye içinde bu infazlara karşı olanlar da tasfiye edildi. Özal, askeri kanattan Eşref Bitlis, Cem Ersever sanıyorum yargısız infaz yapılmasına karşıydılar. Bunlar; ‘tutuklama yapıp, yargılayalım’ dan yanaydılar. Bunları ortadan kaldırdılar.

Ergenekon'un PKK'nin içine sızma girişi

Bunlar o dönemde PKK'ye de el attılar. Veli Küçük, Güney; “PKK içindeki müttefiklerimiz” diyor. İngiltere'nin ikinci adam yaratma planı vardı. İşte Şemdin üzerinden bunu yapmaya çalıştılar. Ben bunu o zaman BBC'den biraz sezmiştim. O dönem bayağı yol da kat etmişlerdi. Örgütü neredeyse ele geçirecek duruma gelmişlerdi. Daha sonra İngiltere Kani ile de bunu yapmak istedi, yine o dönem içimize gönderdikleri bazı bayanlar da vardı. Ben bunlardan da şüpheleniyordum.

Sarı Baran, Mehmet Şener ve Metin (Şahin) vardı, Tabii onlar daha eski, üçü de cezaevinde yöneticilik yapmışlardı, daha tecrübeliydiler. O dönem benim çocukluk arkadaşım, köylüm Hasan Bindal'ı öldürdüler. Ben bu olayı araştırdım. Çok ilginç, özel bir suikast yöntemi vardı. Ustaca bir vurma var. Çok gelişmiş bir suikast biçimi olduğunu anlamıştım. Tek bir kurşunla vurulmuştu, o kurşun vücuda girdiğinde patlatıyordu. O zaman ben çok

düşündüm. Onu niye hedef almışlardı? Anladım ki güya benim yerimi alacak kişi olarak değerlendirmişler. Hasan Bindal, yakınımıdaki tek kişi, köylüm olduğundan dolayı, benim olası imham halinde, bunları bilebilecek, ortaya çıkarabilecek şahit kimse kalmaması diye. Bu suikast onların gücünü de gösteriyordu. Yine Çürükkaya kardeşler de vardı, onlar daha hazırlıklıydılar. Selim cezaevinde kalmıştı. İşte karısını da aldı Almanya'ya kaçtı.

Diyarbakır-Bingöl-Muş üçgeninde birçok olay yaşandı, yaşanmaya devam ediyor. Ergenekon'a bağlı çalışan birçok kişi var burada. Yeşil olarak bilinen Mahmut Yıldırım, Çürükkayalar, yine Alparslan Aslan o da Bingöllü, bunların hepsi aynı. Bu üçgende benim halen tam olarak çözemediğim ve bilmediğim, bunları yetiştiren bir merkez okul olması lazım. Bu önemlidir.

Beni de kontrol altına almaya çalıştılar. Kontrol altına alamayacaklarını anlayınca suikastlar yapmaya başladılar. Dışarıda on'a yakın suikast yapıldı. Bunların üç-dört tanesini bizzat ben biliyorum. PKK içinde ikinci adam yaratma girişimlerini ve bana yapılan suikast planlarını Star Gazetesi de yazdı.

PKK içinde ikinci adam yaratma girişimi

Beni kontrol edemeyeceklerini anladıkları için PKK içinde ikinci adam oluşturmaya başladılar. Bütün bunları birleştirdiğimizde bazı şeyleri daha iyi anlıyoruz. Ben, Şemdin'in hırslı hareketlerinden bunu anlamıştım. Ama bunları niçin yapmak istediklerini anlamaya çalışıyordum. Şemdin'i ikinci adam diye lanse ettiler. Beni de etkisizleştirip PKK'yi içten ele geçirmeye çalışıyorlardı. Yani babamı öldürüp anamı da götürceklerdi. Eski savaşlarda bir gelenek var, galip gelen taraf, diğer tarafın evin erkeğini öldürüp evin malı mülküne kadınlarına ve çocuklarına el koyup götürüyorlardı. Aynı şeyi bana da uygulamaya çalıştılar. Beni etkisizleştirip, Osman'ı uşak yaptılar. Birçok kadını yanlarında götürdüler, bazı kadınlar kaçtılar, bazıları evlendiler. Ben bunlara ayrıldılar, kaçtılar demiyorum, bunun an-

lamı aslında kadınlara el koymadır.

Gladio-Ergenekon'u ABD kurdu. Bunu 5 Kasım 2007'ye kadar kullandı. Bu tarihten sonra cinayetlere, yargısız infazlara son verdi. Bunun karşılığında aldıkları var. 5 Kasım anlaşmasının içeriğini ben buradan açıklıyorum. ABD bunlara işte Levent Ersöz, Veli Küçük'lere dur dedi. Ama bunlar ABD'ye rağmen bu işe devam etmek isteyince ABD bunların tasfiyesine karar verdi. İşte Ergenekon olayı budur. Bu, tasfiye edilen gerçek Ergenekon değil, yüzeydeki Ergenekon'dur.

NATO doğrudan bize karşı savaştı

Son dönemlerde işte kemikler çıkarılıyor. Bu suçları, cinayetleri yapanlar Türkiye istihbaratından ayrı bir istihbarattır. Direkt merkezi Ankara'ya bağlıdır. Oraya bağlı olarak çalışıyor. JİTEM, sadece Jandarma İstihbaratı değildir. Emniyet istihbaratı da değildir, MİT istihbaratı da değildir. Bunların içine de sızmış özel bir örgütlenmedir. Gladio'nun Türkiye'deki örgütlenmesidir. Gladio-Ergenekon örgütlenmesidir. Bunlar direkt Amerika'dan emir alıyorlar, maaşlarını da Amerika vermiş, veriyor. Bu suçlar bu cinayetler de bu şekilde işleniyor. Abdulkadir Aygan da bunu itiraflarında kısmen anlatıyor. Diyor ki, Jandarma, Emniyet ve güvenlik teşkilatından ayrı olarak ama onların da içine dâhil edildiği bir örgütlenmedir.

Ben şimdi daha iyi anlıyorum; NATO doğrudan bize karşı savaşmış. Biz de savaşı NATO'ya karşı yürütmüşüz. Ben başlarda bütün bunların Türkiye istihbaratının işi olduğunu sanıyordum. Amerika'nın Avrupa'nın bize tavır alışını Türkiye istihbaratının sağladığını düşünüyordum. Başta bunu tam anlamıyordum. Ama sonra Ergenekon İddianamesi, Tuncay Güney'in açıklamaları, Veli Küçük'ün ifadeleri, Aygan'ın itirafları, bu parçaları birleştirdiğimde bütün bunları daha iyi anlıyorum. Bütün bunları birleştirdiğimde bunun Türkiye'nin işi olmadığını, Türkiye'nin sadece bir aracı olduğunu, dışarıdan emir verildiğini anladım. 2. Ergenekon iddianamesinde bu olaylardan bahseder herhalde.

Bütün bunlardan bu örgütlenmelerden Talabani onların haberleri vardı. Ben bu planları Talabani, Barzani yaptım demiyorum ama haberleri olduğu anlaşılıyor. Aygan'ın Barzani ve Necati Özgen'le çektiği fotoğraf, aslında her şeyi anlatıyor. Bunlar birçok şeyi birlikte planlamışlar. Birbirlerinden haberleri var, bu fotoğraf her şeyi gösteriyor.

Yargısız infazlar için Güreş ve Çiller görevlendirildi

'90'lardan sonra Doğan Güreş İngiltere ile görüştü. Sonra da "İngiltere bize yeşil ışık yaktı" açıklamasını yaptı. ABD bunları destekledi. Ve yargısız infazlar başladı. Güreş ve Çiller bu konuda görevlendirildiler. Çiller'e büyük yetki, doğrudan emir verdiler. Tansu Çiller'e Behçet Cantürk, Savaş Buldan ve diğer Kürt işadamlarının öldürülme emrini de ABD verdi. Hani Tansu Çiller, "liste cebimde" diyordu ya. O listeyi ona Amerika verdi. Amerika bu işi bizzat örgütledi. Bunu Pervin Buldan araştırabilir. Aygan da itiraflarında belirtiyor, diyor ki, biz tutup sıkıyorduk, tutup sıkıyorduk. Yani tuttuğunu ensesinden kurşunlama. Özal da bize karşı savaşıyordu ama savaş tarzı bunlardan farklıydı, özellikle sivillere yönelik cinayetlere karşı çıkıyordu.

İnfazlar ve diğer konularda 5 Kasım 2007 görüşmesinde yeni bir karar verdiler. Ben bu kararı Veli Küçük'ün bir cümlesinden anladım. Benim çok fazla bilgiye ihtiyacım yok, birçok şeyi anlamam için bana bir cümle yeter. Veli Küçük; "5 Kasım'da bizim tasfiyemiz kararı çıktı" diyor. 5 Kasım 2007 Erdoğan-Bush görüşmesinde alınan kararları ben açıklıyorum. 5 Kasım'da Erdoğan ABD'ye "biz yargısız infazları durdururuz, siz de PKK'yi tasfiye edin" diyor. O tarihten itibaren bir buçuk yıldır infazlar yapılmıyor, durdu. AKP de iktidarının ilk 5 yılında bu infazlara ortaklı. Bu infazlardan sorumludur. Karşılığında ABD ne aldı? Kürdistan Federe Devleti.

Bu görünen Ergenekon da göstermeliktir, bu Ergenekon, 5 Kasım'da infazların durması kararına direnen gruptur. 5 Kasım kararına karşı geldikleri için tasfiye edildiler.

Yine o dönem bugünkü ılımlı İslam projesini Amerika hazırladı. Hizbullah'ı da Amerika kurdurttu. İlimciler Menzileciler ve bazı tarikatlar, bunların hepsi Hizbullah'tır. Bunlara birçok failli meçhul cinayetler işletirdiler.

Kimin suçu varsa ortaya çıksın

Bütün bunların açığa çıkması için Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu önermiştim. Tamam, her türlü bilgi ve belgeyi, gazete haberlerine kadar toplasınlar, arşiv oluştursunlar, hazırlıklarını yapsınlar. Benim önerdiğim Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu kurulduğunda herkes gelecek bu komisyona konuşacak. Tansu Çiller de gelecek konuşacak, ben ona soru soracağım. Demirel de Mesut Yılmaz da gelip konuşacak, ben de konuşacağım. Kimin suçu varsa, benim de varsa ortaya çıksın. AB ve Amerika'nın rolü, Gladio'nun yaptıkları, bunların hepsinin araştırılıp ortaya çıkarılması lazım. Ancak o zaman halkımız, Türkiye halkı gerçekleri öğrenir. Parlamento da buna göre karar alır, bir af çıkarır. Af olacaksa böyle olur. Kimin ne suçu varsa bu komisyona konuşacak. Korucular, suç işleyenlere de suçlarını itiraf etmeleri şartıyla bir af getirilebilir.

Gazetelerde silahların ABD'ye teslim edilmesinden bahsediliyor. Talabani buralarda boşuna dolanmıyor. Talabani, silahların ABD'ye teslim edileceğini belirtiyor. Ben şunu söylüyorum; sayın Talabani, sayın Barzani, siz silahlarınızı ABD'ye teslim etmeyi kabul ediyorsanız biz de ederiz. Silahlar teslim edilecekse beraber teslim edelim! Onlara şunu söylüyorum; sizin için silah neyse bizim için de odur. Talabani için silahlı gücü neyi ifade ediyorsa bizimki de onu ifade ediyor.

Konferans gizli olamaz, tasfiye üzerine olamaz, olursa bu Konferans olamaz. Konferans için pratik olarak hemen şunu öneriyorum: Peşmergeler tasfiye edilsin, gerillalar tasfiye edilsin, bunların yerine Kürt halkını koruyan özel kuvvetler kurulsun. Silahlı güçler, örgütlerden ayrı, örgütler üstü tüm Kürtleri İran, Irak, Türkiye, Suriye Kürtlerini koruyacak, korumaya alacak

ulusal bir güvenlik gücü kurulmalıdır.

Bir pratik öneri daha yapıyorum. İkinci öneridir. Yapılacak Konferansa bir icra komitesi kurulsun. Yani bir Yürütme Kurulu kurulabilir. Ya da diplomatik misyonu yerine getirecek bir kurul olabilir. Ben buna demokratik konfederalizm demiştim, isim önemli değil, Yürütme Kurulu veya başka bir isim de olabilir. Oluşturulacak bu kurul bir sonraki Konferansa hazırlık yapar, herkesin durumunu ele alır. Kürtlerin ortak stratejilerini belirler. Bu Yürütme Kurulu ne KDP ne YNK'nin ne de PKK'nin kurulusudur. Tüm Kürtlerin durumunu ele alan, tüm Kürtleri temsil eden kurul olur. Mesela İran'daki Kürtleri ele alır, diyecek ki, İran Kürtleri için şunları şunları talep ediyoruz. Yine aynı şekilde Türkiye, Irak ve Suriye'deki Kürtler için, "sorunları şunlardır, şunlar şunları talep ediyoruz" denilir. Devletlere de bu konuda öneriler yapar, Devletleri demokratik çözüme müdahil etmeye çalışır.

ABD'ye, ABD'nin politikalarına teslimiyet olmaz. Buna teslimiyet ne demektir? ABD PKK'yi tıpkı Taliban gibi teslim almak istiyor. El Fetih gibi PKK'yi de teslim almak istiyor, El Fetih'in ne hale geldiği ortadadır. Silahlar teslim edilmez. Devlet, Kürtlerle bir diyalog geliştirirse silahların durumu tartışılır, konuşulur. Halkımızın hakları güvenceye alınana kadar bu silahlı güç tasfiye edilmez. Çözüm gelişirse mesela koruculuk ortadan kaldırılır. Silahlı güç ise, halkın güvenliğini sağ-

layan bir güce dönüştürülebilir, bunun için özel yasalar, düzenlemeler yapılabilir. Tıpkı peşmergeler gibi. Eğer Talabani, Barzani ABD, AB, Türkiye'nin bu oyununda yer alırsa, bunların hepsi tasfiyede birleşirse bütün örgüt de halk da bunlara karşı sonuna kadar direnir. Ben Talabani'yi ajanlıkla suçlamıyorum. Talabani'ye karşı değil, ABD'ye de karşı değilim ama kimseye teslimiyeti kabul etmeyiz. Talabani barış için görev alabilir.

Silah bırakmak değil çatışmasızlık ortamı yaratılmalı

Ulusal Konferans adı altında ABD'nin politikaları dayatılacaksa biz bu konferansta yokuz, katılmasınlar. Eğer katılacaklarsa savunmalarında teorik çerçevesi var, bundan yararlanabilirler. Beş ilke üç pratik öneri kapsamında katılabilirler. Beş ilkeyi de ayrıca tüm Kürtler tartışsınlar. Eğer Konferansa katılacaklarsa, silah bırakmayı değil, çatışmasızlığı tartışsınlar. DTP Konferansa bu çerçevede katılabilir. Ahmet Türk de katılır herhalde. Bu çerçevede görüşler belirtir.

Üçüncü önerim, demokratik uzlaşıdır. Ortadoğu'da Medeniyetler uzlaşısı da olabilir, Avrupa uygarlığının çözümü de olabilir, demokratikleşme de çözüm olabilir. Savunmalarında teorik çerçevesini koymuştum. Bunlar ne kadar anlaşılıyor bilemiyorum, ne kadar anlaşıldığına bağlı. Nisan'ın ortalarında Konferans'la ilgili görüşlerimi

daha geniş açıklayacağım. Seçimden sonra Nisan'da çözüm konusunda, çatışmasızlık ve diğer konularda açıklamalar yapacağım, görüşlerimi bildireceğim. Anlaşıyor, ABD bir ön araştırma yapıyor bu görüşmelerde. Evet, bu bir tasfiye planı olabilir.

Encümen-i Danış devletin ortak aklındır

Evet, Salim Dervişoğlu'nun açıklamalarını dinledim. Encümen-i Danış üyesidir değil mi? Bu önemlidir. Karadayı, Kıvrıkoğlu da Encümen-i Danış üyesidir değil mi? Encümen-i Danış, önemlidir, devletin ortak aklındır. İlder Türkmen de daha önce benzer açıklama yapmıştı. Bu açıklamalar Türkiye çözümüdür herhalde değil mi? Bu açıklamalar önemlidir, geliştirilebilir. Ben Dervişoğlu'nun sözlerine ve İlder Türkmen'in söylediklerine büyük değer biçiyorum, bunlar geliştirilebilir.

Ben defalarca Siyaset Akademilerinin kurulmasından bahsettim. Bunlara şiddetli kızacağım. AKP bile Urfa'da dört siyaset okulu açtı. Ben defalarca söylememe rağmen Akademi neden açılmıyor? Aysel onlar ne yapıyor? Açılmazsa başta Aysel olmak üzere hepsine çok kızacağım. Bu konuda seçimlerden sonra görüşlerimi açıklayacağım.

Sayın Cumhurbaşkanı'ndan, Başbakan'dan ve Muhalefet partilerinden rica ediyorum; çatışmasızlık ortamının devamını sağlasınlar. ABD ve AB'yi devreden çıkarıp kendi çözümümüzü geliştirebiliriz. Bu konuda herkes katkılarını yapsın. Aksi durum PKK ve halkı kışkırtmak olur. PKK ve halk da meşru direnme hakkını kullanır. Ben burada hiçbir şey yapamam, hiçbir sorumluluk almam. Çatışmasızlık ortamı devam etsin. Ben seçimlerden sonra bu konudaki görüşlerimi açıklayacağım, daha geniş değerlendirmeler yapacağım.

'99'da ben etkisizleştirildim. ABD ve Yunanistan benim burada daha sert davranacağımı tahmin ediyorlardı. Bazıları da benim korktuğumu, korkak davrandığımı söylediler. Ben korktuğumdan değil, korkak olduğumdan değil, ABD'nin kirli politikalarını gördüğüm için, halkımı ABD'nin pis poli-

tikalarından korumak için burada on yıldır "yumuşak" davrandım.

Terörizmin en alasını ABD yaptı yaptırdı

Bize terörist diyorlar, bizi terörist ilan ettiler. Teröristin, terörizmin alâsını da ABD yaptı, yaptırdı, en büyüğünü de bize uyguladı.

ABD'nin bu kirli politikaları sonucu yirmi bin kişi öldü, korkunç cinayetler işlendi. Yazık değil mi? Bu 'tavşana kaç tazıya tut' politikasıdır. İngiltere dört yüz yıldır Ortadoğu'da 'iti ite kırdırma' politikası güdüyor. Bu konuda çok deneyimleri var. Adeta iki iti bir çuvala koyup boğuşturuyorlar. Bizi bunlara mecbur ediyorlar. Biz bunların önüne geçebiliriz. Ben buradan Cumhurbaşkanı'na, hükümet yetkililerine çağrıda bulunuyorum.

Ben buradan halkımıza sesleniyorum. AKP de 5 Kasım 2007'ye kadar bu özel savaşı yürüttü. Bir özel savaş hükümetidir. AKP başta olmak üzere tüm özel savaş partilerine kesinlikle oy vermesinler. Oylarıyla bu özel savaş partilerini cezalandırsınlar.

Tüm halkımızın Newroz Bayramı'nı kutluyorum. Bugünkü açıklamalarım da uygun bir dille Newroz mesajı olarak basında iyi bir şekilde yayınlanabilir. Mademki tarihte kardeşlik var, aynı coğrafyayı paylaşıyoruz, bunun gereğinin de yapılması lazım. Türkiye halkının da Newroz Bayramı'nı kutluyorum. Özellikle Türkiye halkının gerçekleri bilmesini istiyorum. Biz ABD'yi ve Avrupa Birliği'ni devreden çıkarabiliriz. Tarihi köklü iki büyük halklar. Kürt sorunu için de kendi çözümümüzü sağduyuyla bulabiliriz, bu sorunları aşabiliriz. Dışarıdan müdahaleye gerek yok, kendimize güvenmeliyiz. Ben ulus-devleti değil, demokratik ulus esastan alıyorum. Demokratik ulus ve Demokratik konfederalizm çerçevesinde Newroz mesajı hazırlanabilir. Bunu halklar için, halkların barışı için önemli buluyorum. Bu kapsamda tüm halkımızın Newrozunu kutluyorum.

Ben burada açıklıyorum. Bu konuda söylenecek çok ilginç tespitlerim var, şimdi zaman dar, daha sonra da-

ha geniş açıklayacağım. Ancak ben şimdi şu kadarını söyleyeyim. Rahşan Ecevit de ağzından kaçırmıştı. Urfa, Bozova oralarda yeni bir Kudüs yaratmak istiyorlar. İlginçtir bunların içinde ne Kürtler ne de Türkler var, farklı unsurlarla bunu yapmak istiyorlar. Gazze ve Kudüs yaratmak istiyorlar.

Diyarbakır'ı teslim alamazlar

Son anketler ne diyor, Diyarbakır'la ilgili? DTP'nin genel bir yükselişi var bölgede değil mi? DTP çok çalışmalı. Kendi çalışmalarını geliştirmeli, genişletmelidir. Diyarbakır'ı teslim alamadılar, alamazlar da, benden koparamadılar. Neden bunu başaramadılar? Bu önemlidir. Bu vesileyle de Diyarbakır'ı özel olarak selamlıyorum. Ben dört dörtlük özel bir örgüt kurup çalışsaydım, propaganda yapsaydım halkın gönlünde bu kadar taht kuramazdım. Halkın bana bağlılığı derinlerden, onların ta yüreklerinden geliyor.

Almanya '85'lerde bize karşı özel savaş yürüttü. Sedat Bucak'ı korucu başı yaptılar. Sedat Bucak'ı en büyük korucu başı olarak ilan ettiler. Birçok bölgeyi en iyi o denetliyor dediler. Onların eliyle birçok cinayet işlettiler. Daha sonra Sertaç Bucak'ı yetiştirip gönderdiler. Almanya Sosyal Demokratları bize karşı halen tavrı almalarının nedeni budur.

Kimin ne kadar gücü var, Elçi onların, diğerlerinin ne kadar gücü var, seçimde ortaya çıkar. Talabani- Barzani AKP'yi destekliyorlar herhalde. Destekliyorlar da demiyorum. Bunu tam bilemiyorum.

DTP beni ne kadar temsil ediyor bilemem. Seçim, birçok şeyi daha da netleştirecektir. Yeni savunmamı yazıyorum, yazmaya devam ediyorum. Çok önemli tespitlere ulaştım. Derinlemesine yoğunlaşıyorum. Savunmamın Ortadoğu kısmı çok önemli bir kitap olacak. Evet, uzun sürecek. Uzun sürmesinde de bir sakınca yok.

Kadınlara da özel selamlarımı iletiyorum. Kadın konusunu savunmamda güçlü, derinlikli ele aldım. Onların nasıl özgürleşeceklerine ilişkin önemli açılımlar yaptım. Bunlardan yararlandılar. Kendilerini geliştirsinsinler.

PKK'NİN KÜRT HALKI İÇİN YARATTIĞI DEĞERLER İNKAR EDİLEMEZ - I

“Çok haksız bir savaşın yürütülmesi her şeyden önce ahlaki tüketmiştir. Bir bütün olarak toplumun ahlakının, kültürünün çürütüldüğü bir ülkede bu savaşı yürütenlerin ahlaksızlığı ve çürümesi, tüm ahlaksızlıklar ve çürümelerin toplamı kadar insan soyuna düşman bir grup ortaya çıkarmıştır. Ne var ki milliyetçiliğin şahlandırıldığı, şovenizmin gözleri kör ettiği Türkiye’de iyi olan kötü, kötü de iyi hale getirildiğinden bu caniler topluluğu kahramanlar olarak görülmüştür. PKK, Demirel’in belirttiği gibi ‘Türk tarihi açısından bin yıl içindeki en büyük bela’ olarak görülünce, PKK’ye karşı kirli savaş yürütenler dokunulmazlık kazanmış kahramanlar haline gelmiştir”

PKK, Önder Apo’nun liderliğinde 36 yıldır Kürt halkının özgürlük mücadelesine öncülük etmektedir. PKK bırakım sınırların değişmesini, ülkelerin iç siyasetinin bile demokratikleşmesine izin verilmeyen bir bölgede mücadeleye başladı. Kürt halkının varlığını hem sosyalist ülkeler hem de kapitalist sistem görmezlikten gelmekteydi. Özellikle NATO üyesi olan Türkiye’de Kürtler üzerinde yürütülen inkâr ve imha politikası içeride ve dışarıda bir itiraz görmeden sürdürülüyordu. Tüm Kürt isyanları katliamlarla bastırılmış, bunun yarattığı pasifikasyon üzerinden de her gün siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel politikalarla Kürt halkı beyaz katliam altında doğranıyordu. Kürt halkına Türk uluslaşması içinde erimekten başka bir yol bırakılmamıştı. Türk devleti; tek dil, tek kültür, tek millet politikasıyla Kürdistan’ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı yapma politikasını katı biçimde uyguluyordu.

Apocu grubun ortaya çıktığı dönemde Kürtlük adına yola çıkan gruplar bu baskı ve kuşatmayı kırarak bir irade göstermekten yoksundular. Türk solu ise Kürtlerin irade olmasına tahammül gösteremiyor; ancak kendi iradesine yedeklenmesini dayatan bir siyasi yaklaşım dayatıyordu.

Önder Apo, umudun değil; umutsuzluğun, imkânın değil; imkânsızlığın olduğu bu koşullarda *“bir halk, koşullar ne olursa olsun eğer isterse ve karar verirse tüm bu zorlukları aşabilir ve mücadeleyi geliştirebilir”*

demıştır. Bu yaklaşımla hareket eden grup, ilk günden itibaren örgütü oluşturmada ve mücadeleyi yükseltmede sadece özgücünü esas almıştır.

Özgürlükten yoksun bir halk ve özgücü dışında hiçbir dayanağı olmayan Apocu grubu ilk önceleri ne siyasi güçler ne de devlet ciddiye almıştır. Hatta Kürt halkı bile yeni ortaya çıkan bu gücün Türk devleti karşısında bir şey yapamayacağını düşünmektedir.

Bu olumsuz koşullarda ortaya çıkan Apocu grubun hiçbir siyasal grupta olmayan bir gücü vardı. Bu gücü de Önder Apo liderliği idi. Önder Apo’nun gruba verdiği inanç, ciddiyet ve örgütlü çalışma tarzı kısa sürede Apocuları önemli bir siyasi güç haline getirdi.

İnancı, ciddiyeti ve örgütlü çalışması Apoculara halk içinde büyük sempati kazandırmıştır. Kürt halkının da özülle sözü, söylediğiyle yaptığı bir olan bu devrimci grubun kendi umutlarını da gerçekleştireceğine inancı giderek artmıştır. Grupla halkın bütünleşmesi ve Kürt gençliğinin Apocu gruba yönelmesi Kürdistan’daki siyasi ortamın değişmesini beraberinde getirmiştir. Kürdistan’da halk adına ilk defa ortaya çıkan bir siyasi grubun güç haline gelmesi, devletle birlikte, devletle işbirliği içinde olan yerel güçleri de ürkütmüştür. O güne kadar Kürtler adına siyaset yaptığını iddia eden ve Kürdistan’ı kendi siyasi tekelinde görmek isteyen Kürt egemen sınıflarından gelenlerin oluşturduğu siyasi gruplar da da kaygılar ortaya çıkmıştır.

Devlet Apocu hareketinin hızlı geliştiğini ve engellenemediğini görünce, Kürdistan’daki işbirlikçileri, bazı Kürt ağalarını ve kompradorlarını harekete geçirmiştir. Böylece Apocular olarak bilinen Kürdistan özgürlük hareketinin önü kesilmek istenmiştir. Başta grubun ilk geliştiği Urfa ve Mardin olmak üzere örgütlenmesini engellemek için silahlı saldırılar yapılmıştır. Bu nedenle grup erkenden kendini silahla savunmak zorunda kalmıştır.

Aynı dönemde Kürdistan’ı kendi siyasi tekelinde gören bazı Kürt siyasi grupları da 1978 yılında partileşen Apocu grubun gelişmesini durdurmak için cepheler ve güç birlikleri kurmuşlardır. Silahlı saldırılar yanında her türlü kirli propaganda ve iftiralarla PKK’nin halk içindeki gelişimini engellemeye çalışmışlardır.

Kürt halkına inkârcı-sömürgeci egemen sınıflar gibi küçümseyerek bakan, halk özgürlük eğiliminin gelişimini sömürgeci egemenler gibi Kürdistan’ın ellerinden çıkması olarak gören ve kendilerinin sol olduğunu iddia eden Aydınlikçılar da PKK’nin tasfiye edilmesi için her türlü saldırı içinde olmuştur.

Bu dönem aynı zamanda MHP’nin Kürdistan illerinde örgütlenmesini geliştirdiği yıllardır. Bu nedenle Apocular MHP’nin örgütlendiği ve faşist terörle hâkim olmak istediği Gaziantep, Urfa, Elazığ, Bingöl, Maraş ve Kars’ta da devlet desteğindeki bu faşist güruhla da çatışma içine girmiştir.

1 Mayıs 1977'de 5 yüz bin emekçinin, demokrat ve sol güçlerin katıldığı mücadele ve dayanışma gününe saldırılıp onlarca insanın katledilmesi, Türk devletinin gelişen muhalif hareketlere karşı her türlü katliamı ve baskıyı yapağını ortaya koymuştur.

18 Mayıs 1977'de Haki Karer ajan provokatörlerce katledildi

İlk başlarda PKK'yi ciddiye almayan ve bu grubu kontrol edeceğini sanan Türk devleti 1977 yılıyla birlikte hareketi tümünden tasfiye etmek için harekete geçer. 1977 yılının 18 Mayıs'ında Haki Karer'in Antep'te ajan provokatörler tarafından katledilmesi, arkasından grup içine sızdırılan MİT ajanı Pilot'un Önder Apo'yu ve birçok arkadaşını tutuklatmak için Mayıs ayı sonunda operasyon yaptırması bu tasfiye kararının sonucu gelişmiştir. Bu operasyon sonucunda Kemal Pir arkadaşımız tutuklanmıştır. Aynı günlerde bir sempatizanla birlikte Örgütün bir kısım silahları yakalanmıştır. Önder Apo karakol kurulan evi önceden kontrol ettirdiğinden kıl payı bu operasyondan kurtulmuştur.

1977 yılında boşa çıkarılan bu operasyondan sonra örgütlenmede gizlilik kadar, saldırılara karşı kendini koruyan bir mücadele tarzı esas alınmıştır. Türkiye'de gelişen devrimci mücadele ve sistem içi çelişkilerin arttığı bu yıllar aynı zamanda PKK'nin kendi kadrolaşmasını, örgütlenmesini ve mücadelesini geliştirdiği yıllardır.

1978 yılı Aralık ayında provokasyon sonucu Maraş'ta Alevi Kürtlere karşı gerçekleştirilen katliam ve daha sonra sıkıyönetimin ilanı, esas olarak da Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesini durdurmaya yönelik kararlar ve planlamalar çerçevesinde ortaya çıkmıştır. Nitekim Maraş katliamından sonra Kürt özgürlük hareketine karşı saldırılar artarak sürmüştür. Kürdistan'daki ve Türkiye'deki devrimci demokratik gelişmelerin birbirini beslediğini düşünen oligarşik devlet, 1979 yılıyla birlikte hem Kürdistan hem de Türkiye'de devrimci demokratik güçlere karşı saldırısını yoğunlaştırmıştır.

O dönemde Türkiye NATO'nun Sovyetlere karşı uç karakoludur. Bu nedenle Türkiye'deki gelişmeler NATO'yu da kaygılandırmaktadır. 1979'da gerçekleşen İran İslam devriminden sonra NATO'nun tam desteğiyle devletin Kürdistan'da gelişen özgürlük hareketini bastırmak ve Türkiye'deki devrimci hareketi ezmek için daha saldırgan hale geldiği görülmektedir. Bunun için de CHP hükümeti yıkılmış, yerine Süleyman Demirel hükümeti kurulmuştur.

Maraş katliamıyla birlikte tamamen PKK'nin tasfiye edilmesine yönelik hem MİT içinde hem de ordu ve polis içinde özel birimler kurulmuştur. Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesini boğmak için 1979-1980 yılında tüm ordu ve polis harekete geçirilmiştir. Daha 12 Eylül öncesi yapılan birçok kapsamlı operasyonla yüzlerce PKK kadrosu ve sempatizanı cezaevlerine doldurulmuştur. Türk ordusu ve polisi 1979 yılında Önder Apo'yu yakalamak için birçok operasyon yapmış, ama sonuç alamamıştır. Türk devletinin bu yaygın operasyonları karşısında Önder Apo 1979 yazında yurtdışına çıkarak Türk devletinin amacına ulaşmasının önüne geçmiştir. Bu çıkış, Kürt özgürlük hareketi açısından büyük bir tedbir olmuş, Türk devletinin tüm saldırılarını böylece boşa çıkarmıştır.

Bu dönemde Türk devletinin ve ordunun esas kaygısının PKK'nin Kürdistan'da gösterdiği etkinlik olduğu belirlenmiştir. Bu yazılı belgelerde kitaplar da Cumhurbaşkanı Demirel'in Kürdistan'dan günlük bilgi aldığı görülmektedir. 1979 İran İslam devriminden sonra basılan Amerikan elçiliğinde Türkiye Adana konsolosunun gönderdiği raporlar da ele geçmiştir. Bu raporda Kürdistan'da PKK adında Apocular olarak bilinen bir hareketin geliştiği, bu hareketin tehlikeli bir hareket olduğu, bu nedenle takip edilmesi ve tedbirler alınması gerektiği belirtilmiştir. Bu gerçeklik PKK'nin sadece Türkiye'yi değil, Türkiye'nin bağlı olduğu NATO'yu da rahatsız ettiğini ortaya koymaktadır.

Türk devleti ağır saldırılar ve yoğun tutuklamalarla Kürt özgürlük hareketini etkisizleştiremeyince 12 Eylül askeri darbesi gerçekleştirilmiştir. Bu

darbenin başta iç ve dış nedenleri olsa da temel nedeni Kürdistan'da yaşanan gelişmelerdir. Türk devleti 12 Eylül öncesinde kontrgerilla faaliyetleriyle darbeye bir gerekçe hazırlamak, Kürdistan özgürlük hareketi ve Türkiye'de gelişen devrimci demokratik hareketi ezmek için birçok provokasyon düzenlemiş, Türkiye'deki en hassas gerilim noktası olan Alevi-Sünni olgusu üzerinden birçok provokasyon geliştirilmiş ve yüzlerce Alevi bu provokasyonun kurbanı olmuştur.

Darbeye meşruiyet kazandırılıyor

Türkiye'deki faşist cuntaya meşruiyet kazandırmaya yönelik en büyük provokasyonlardan biri de Mehmet Ali Ağca tarafından Papa'ya karşı yapılan suikasttır. Hâlâ tam aydınlatılmamış olsa da bu provokasyonun NATO içindeki derin güçlerle Türkiye devleti içindeki derin güçlerin birlikte planladığına dair birçok belirti ve kuşku bulunmaktadır. Papa'ya karşı yapılan bu suikastla Türkiye'de nasıl bir terörün bulunduğu dünyaya gösterilmek ve böylece 12 Eylül'e meşruiyet kazandırılmak amaçlanmıştır.

12 Eylül askeri darbesi Kürdistan'da özellikle PKK'nin örgütlendiği ve mücadele ettiği alanlarda tam bir faşist terör estirmiştir. On binlerce insan işkenceden geçirilmiş, binlercesi zindanlara doldurulmuştur. PKK'nin etkisini halkın üzerinde kırmak için halka akla hayale gelmedik baskılar yapılmıştır. PKK'nin mücadelesinin geliştiği ilk yerlerden olan Hilvan halkının başına gelenler, getirilenler bunun somut kanıtıdır. Zindanlarda PKK tutsakları üzerinde nasıl bir zulüm ve işkence politikası uygulandığı dillere destandır. Bu dönem Özel Harp Dairesinden sorumlu olan 7. Kolordu Komutanı Kemal Yamak'tır. Diyarbakır zindanı için Esat Oktay'ın liderliğinde bir işkenceci ekip kurulmuştur. Bu ekip Kıbrıs'taki Özel Harp Karargâhında hazırlanıp Diyarbakır Cezaevine gönderilmiştir. Diyarbakır Cezaevinde işkenceyle tutsaklar pişman edilip tutsaklar şahsında PKK zindanların betonlarına gömülmeye çalışılmıştır. Dı-

“12 Eylül sonrası tüm Kürdistan'da işkencehanelerde, karakollarda ve zindanlarda yapılan zulüm, yarattığı acılar ve ağır sonuçlar araştırılırsa Kürdistan halkının çektiği acılar ve ödediği bedeller daha iyi anlaşılır. Zaten o yıllarda Kürdistan halkına ve tutsaklara insanlığın kabul etmeyeceği zulüm ve işkence yapıldığını hemen herkes bugün kabul etmektedir”

şarında yürütülen PKK'nin ektiği özgürlük tohumlarının kökünü kazma politikası böyle tamamlanmak istenmiştir. Zindanda teslim olan tutsaklar şahsında Kürdistan halkında pasifikasyon derinleştirilmek istenmiştir. 12 Eylül'le birlikte tüm Kürdistan'da ve Diyarbakır zindanındaki zulmün tüm devlet yetkililerinin bilgisi dahilinde, Özel Harp Dairesinde planlandığına ve uygulandığına dair hiçbir kuşku yoktur. Böylelikle PKK'nin öncülük ettiği Kürdistan özgürlük hareketinin önceki isyanlarda olduğu gibi bastırılacağı ve bunun üzerinden de eskisinden katbekat pasifikasyon yaratılacağı hesaplanmıştır. Bu pasifikasyona dayanarak örgütlenecek kapsamlı inkâr ve imha siyasetiyle Kürtlerin tümünden ortadan kaldırılması hedeflenmiştir. 12 Eylül yönetiminin Kürdistan halkı için planladığı gelecek böyledir.

12 Eylül Kürt halkına insanlığın kabul etmeyeceği işkenceleri yaptı

Ancak 12 Eylülün Kürtler için öngördüğü ölüm fermanı karşısında PKK yurt dışında örgütlülüğünü koruyup geliştirerek; zindanda ise tutsaklar direnerek cevap vermiştir. Diyarbakır zindanlarında PKK kurucuları şahsında fedaice yapılan direnişler sonucu, 12 Eylül cuntası tarafından kararlaştırılan ve Özel Harp Dairesi tarafından planlanıp uygulanan bu kök kazıma politikası tersine çevrilmiştir. Kürt halkının üzerinin yeniden betonlanması politikasının boşa çıkarılması ağır bedeller ödenerek sağlanmıştır. 12 Eylül sonrası tüm Kürdistan'da işkencehanelerde, karakollarda ve zindanlarda yapılan zulüm, yarattığı acılar ve ağır sonuçlar araştırılırsa Kürdistan halkının çektiği acılar ve ödediği bedeller daha iyi

anlaşılır. Zaten o yıllarda Kürdistan halkına ve tutsaklara insanlığın kabul etmeyeceği zulüm ve işkence yapıldığını hemen herkes bugün kabul etmektedir.

Kürdistan özgürlük hareketi 12 Eylül cuntasının hazırladığı inkâr ve imha politikasına karşı 15 Ağustos 1984 yılında gerilla mücadelesini başlatarak cevap vermiştir. Böylece 12 Eylül cuntasının Türkiye ve Kürdistan için hazırladığı en az 30 yıllık baskı, ezme ve susturma konsepti daha ilk başlarda direnişle karşılaşmıştır. 12 Eylül cuntası 1983 yılında seçim kararı aldığı 30 yıllık kapsamlı bir rehabilitasyon politikası hazırlamıştı. Bununla Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha politikasının Kürtleri asimilasyonla bitirmesi amaçlanmıştır.

15 Ağustos işte böyle bir politik konsepti sekteye uğratmıştır. PKK'nin direnişi yalnız Türkiye'deki faşist oligarşik güçleri ve kontrgerilla denilen özel savaş merkezini değil, NATO'yu da ürkütmüştür. Çünkü Türkiye hâlâ Sovyetlere karşı ileri uç karakolu rolündedir. Bu nedenle PKK'nin geliştirdiği mücadelenin önü bizzat NATO tarafından alınmak istenmiştir. Bunun için bir taraftan PKK'nin içine el atılmaya çalışılmış, diğer taraftan PKK'yi hem Ortadoğu hem de dünyada bastırmanın planları ve bunun meşruiyet zemini yaratılmaya çalışılmıştır. 1985 yılında İsveç başbakanı Olof Palme'ye yönelik suikast, PKK'yi tasfiye etmek için NATO tarafından gerçekleştirilmiştir. PKK'nin tasfiyesine meşruiyet kazandırmak için bundan daha iyi bir hedef bulunamazdı. Çünkü Olof Palme bir Kürt dostuydu ve Kürtler tarafından sevilirdi. Öte yandan sadece İsveç'te değil, tüm Avrupa ve dünyada sevilen bir sosyal demokrat liderdi. NATO bu cinayetle

hem kendilerinin sevmediği bir liderden kurtulmuş olacaktı hem de PKK'ye saldırmanın zemini en iyi biçimde hazırlanacaktı.

Olof Palme derin NATO ve derin Türk devleti tarafından öldürüldü

Eğer o dönemde Olof Palme cinayeti üzerinden PKK etrafında kaynatılan cadı kazanı hatırlanırsa, bu cinayetin amacı da daha iyi anlaşılır. Hiçbir ipucu olmadığı halde her fırsatta PKK'nin ismi ortaya atılmıştır. Bu ismi ortaya atanlar dolaylı ya da dolaysız bu cinayetin karar vericileridir. Aslında bu cinayet çerçevesinde PKK'ye karşı saldırılar sonuç alınana kadar sürdürülecekti. Ancak Sovyetlerin dağılmasıyla birlikte derin NATO bu plan üzerinde duracak fırsat ya da zemin bulamamıştır. Daha doğrusu tüm çabalara rağmen en ufak bir ipucu bulamayınca PKK hakkındaki karalamalar inandırıcılığını kaybetmiştir.

Olof Palme cinayetiyle bir sonuç alınmamış olsa da PKK'nin içine NATO ve Avrupa'nın müdahalesi devam etmiştir. Avrupa'da PKK yöneticileri tutuklanırken, örgütü bölmek için bazı kişiler kışkırtılmıştır. Ne var ki Avrupa'da örgütü ele geçirme girişimlerine en sert tutumu Avrupa'daki Kürdistanlılar göstermiştir. Avrupa da örgüt içine yönelik faaliyetler yanında Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de de örgüt içine el atma çalışmaları yürütülmüştür. Mehmet Şener ve ailesine el atılması ve örgüt içinde parçalanma yaratma girişimleri de NATO ve Türk derin devleti faaliyetleri bağlamında ortaya çıkmıştır.

Türkiye, Kürdistan özgürlük hareketine karşı dış güçlerin desteğini almasına rağmen, PKK'nin öncülük ettiği mücadeleyi durduramamıştır. Turgut Özal hükümeti tarafından 1987 yılında psikolojik savaş yöntemlerinin devreye sokulması, koruculuk ve Özel Hareket Dairesi gibi saldırı güçlerinin oluşturulması, Kürt halkının Özgürlük hareketi etrafında birleşmesini engelleyememiştir. 1990 Newroz'unda gelişen büyük serhıldanlar, Türk devletinin 70 yıldır izlediği politikanın başarısızlığını açıkça göstermiştir. Artık Kürdistan'ın tüm şe-

hir ve kasabaları, hatta köyleri boydan boya süreklileşen serhıldanlara sahne olmuştur. Kürt halkı kendi kafasındaki karakolları da, ağa ve beylerin ayak bağı olan otoritelerini de ,devletin baskı ve zulümle yarattığı korkuları da yıkarak bir diriliş devrimi gerçekleştirmiştir. Kürt kadını da, yaşlısı da, genci de, çocuğu da tümüyle özgürlüğü için ayağa kalkmıştır. Bu durum, inkârcı Türk devletinin yeni baskı politikalarını devreye sokmasını beraberinde getirmiştir.

Tüm baskılara rağmen Kürt halkının ayaklanması önlenememiştir

Türk devleti her türlü baskı yöntemini uygulamış, ama halkın Kürdistan'daki ve metropollerdeki ayağa kalkışı ve örgütlenmesinin önüne geçememiştir. Ne operasyonlar gerillanın büyümesini engellemiş, ne de her türlü baskı ve başta Newrozlar da olmak üzere serhıldanlarda halkın üzerine ateş açılıp yüzlerce insanın ölmesi Kürt halkının özgürlük mücadelesini geriletmiştir. Her türlü işkence ve zulmü uygulamaya imkân veren en gerici yasalar bile Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini bastırmaya yetmemiştir. Bu nedenle Kürdistan özgürlük mücadelesini bastırmada kendilerini anayasa ve hukukla sınırlamayacak yeni bir saldırı konsepti benimsemişlerdir. Çünkü her türlü faşizan baskı ve zulme imkân veren 1982 Anayasası ve diğer tüm yasalar sonuna kadar uygulanmasına rağmen Kürt halkı sindirilememiştir.

Daha sonra binlerce faili meçhul cinayet ve binlerce köyün yakılıp yıkılıp zoraki göçe tabi tutulmasıyla bilinen böyle bir karanlık ve insanlık dışı döneme neden ihtiyaç duyulmuştur? Bu anlaşılmadan Kürdistan'da uygulanan kirli özel savaşı ve dünyada görülmemiş psikolojik savaş yöntemlerini anlamak mümkün değildir.

Böyle bir kirli savaşa yol açan gerçek, Türkiye'nin Kürt halkına karşı uyguladığı inkâr ve imha sisteminin dünyanın hiçbir yerinde görülmeyecek kadar haksız, buna karşı Kürt halkının yürüttüğü mücadelenin ise dünyanın hiçbir yerinde ve mücadelesinde olma-

yacak kadar haklı bir mücadele olmasıdır. Dünyada bir halkın kimliğinin, dilinin, kültürünün bu düzeyde inkâr edilip baskı uygulandığı başka bir ülke yoktur. Günümüz dünyasında inkârcılığın bu düzeyde gerçekleştirilmesinin meşru görülmesi ve hukuk normları içinde sürdürülmesi çok zordur. Bir halkın ise böyle bir inkârcılığı kabul etmesi düşünülemez. Eğer bir halk ulusal varlığının bilincine varırsa, böyle bir inkârcılığı ortadan kaldırmak için sonuna kadar mücadele eder. Nitekim Kürt halkı 1990'lı yıllarda her türlü baskı ve zulme rağmen ayağa kalkmış, ulusal demokratik taleplerini dillendirmiştir.

İnkârcı sömürgeci Türk devleti 1992 yılında hukuk dışı her türlü yöntemle Özgürlük hareketini bastırma yolunu tercih etmiş; 1993 yılında ise devletin tüm yetkililerini böyle bir kirli savaşa ortak etmiştir. Bu öyle bir kirli savaş kararıdır ki Kürt sorununda biraz yumuşama gösteren Türkiye Cumhurbaşkanı Özal'ın yaşamına mal olmuştur. Aslında Özal 15 Ağustos 1984 atılımı karşısında ilk önce bastırma politikası izlemiştir. Olağan Üstü Hal, OHAL valiliği, koruculuk, Özel Harekât Gücü gibi birçok kararla Kürdistan özgürlük hareketini bastırmayı denemiştir. Ancak bu mücadele içinde Kürt sorununun böyle bastırılmaya-acağı ve siyasal yollarla bir çözüm bulunması kanaatine varmıştır. Nitekim cumhurbaşkanlığı döneminde çözüm arayışları içine girmiştir. Ancak genelkurmay merkezli devlet karargâhı, klasik inkârcı zihniyetle Kürt sorunu-

nu her türlü yöntemle bastırma kararı aldığından, Turgut Özal devlete hâkim mevcut zihniyetin dışına çıkma eğilimini canıyla ödemiştir.

1993 konsepti denen zihniyet ve uygulamaların ne anlama geldiğini bu olaydan daha iyi anlatacak başka bir örnek bulunamaz. Çok haksız bir politika çok haklı bir dava karşısında ancak bu yöntemlerle sonuç almayı düşünebilirdi. Nitekim 1992 yılından sonraki tüm uygulamalar esas olarak hukuk dışı ve hiçbir yasal dayanağı olmayan güçler tarafından yürütülmüştür. Bu ortamda yasal olarak gözükten tüm kurumlar da bu yasadışı konseptin içinde aktif bir biçimde yer almışlardır. Çünkü bunları denetleyecek hiçbir yasa ve merci yoktur. PKK'nin öncülük ettiği mücadeleyi tasfiye etmede her şeyi hak olarak görmüşlerdir. Amaca ulaşmak için her yol muhtaktır anlayışının en çirkin örneğini Kürdistan halkına karşı uygulanan bu konseptte görmek mümkündür.

JITEM'e bir cinayet örgütü demek daha doğrudur

Bu kirli savaş ise ordu içinde örgütlü Özel Harp Dairesi tarafından yürütülmüştür. Bu Özel Harp Dairesi de sadece Kürdistan için örgütlenmiş, hiçbir yasal dayanağı olmayan yeni bir istihbarat örgütü kurmuştur. JITEM denilen Jandarma İstihbarat Örgütü bu konsept gereği kurulmuştur. JITEM'e bir istihbarat örgütü demekten çok, bir cinayet örgütü demek daha doğrudur.

Başta ordu içinde olmak üzere birçok alanda örgütlenmiş gayri nizami harp yapacak Özel Harp Dairesi vardır. Bu tür örgütlenmelere uluslararası alanda kontrgerilla denilmektedir. Türkiye’de böyle bir örgütlenme Teşkilat-ı Mahsusa’dan beri bulunmakla beraber, 1952 yılında ABD desteği ile ordu içinde Genelkurmay’a bağlı olarak yeniden organize edilmiştir. Esas olarak da NATO’nun uç karakolu olan Türkiye’de siyasi otoriteyi ve rejimi sarsacak güçlere karşı kullanılacak bir güç olarak örgütlendirilmiştir. Bu güç 1950’li, 60’lı ve 70’li yıllarda esas olarak sol ve sosyalist güçlere karşı kullanılmıştır. Zaten Türkiye cumhuriyeti içinde Kürtlere karşı her türlü baskı ve zulmü uygulamak bir gelenek olarak vardır. Uluslararası güçler de 20. yüzyıl boyunca Kürtlere karşı uygulanan tüm politikalara göz yummuştur. Nitekim bu Özel Harp Dairesi PKK’nin öncülük ettiği özgürlük mücadelesine karşı 1978 yılından sonra kullanılmaya başlanmıştır. 12 Eylül’den sonra da Özel Harp Dairesi ağırlıklı olarak PKK’ye karşı kullanılmıştır. Diyarbakır zindanlarındaki işkence ve zulüm düzeni tamamen bu gücün eseridir.

12 Eylül’de sol zaten ezilmiştir. Reel sosyalizmin dağılmasıyla birlikte bu Özel Harp Dairesi -daha sonra derin devlet denilen oluşum- esas olarak PKK’ye karşı kullanılmıştır. 1992 yılında başlayan, 1993 yılında tam bir kirli savaş konseptine dönüşen politikanın uygulamaları bu güç tarafından yapılmıştır. Kürdistan’daki kirli savaş yöneten esas güç de bunlar olmuştur. Bunların uygulamaları da o dönem işleyen ve devlet tarafından onaylanan yasalar haline gelmiştir. Cumhurbaşkanı Demirel’in “bazen rutinin dışına çıkmış” dediği şeyler, o dönemde asıl yasa ve uygulamalar olmuştur. O dönemde askeri de, polisi de, savcısı da, yargıcı da, basını da, her türlü idari kurumlar da bu özel savaş yönetiminin emrinde olmuştur. Hatta o dönemin futbol federasyonu da bu kirli özel savaş karar-gâhının emrinde çalışmıştır. Kim şampiyon olacak kim düşecek bunlar

bile bu özel savaşçıların isteği doğrultusunda belirlenmiştir.

Ergenekon her türlü kirli savaş yöntemini kullanmıştır

İnsan hakları örgütleri Kürdistan’daki kirli savaşla ilgili yaptıkları araştırma ve yazdıkları raporlarda Kürdistan’daki cinayetlerin ve her türlü insan hakları ihlalinin Kürt sorununun çözümsüzlüğünden kaynaklandığını, PKK’nin yürüttüğü bu mücadeleyi bastırmak için de her türlü insan hakları ihlalleri yapıldığını açıkça ifade etmişlerdir. Dolayısıyla Ergenekon gibi oluşumlar da esas olarak PKK’nin öncülük ettiği Kürdistan özgürlük hareketini ezmek için her türlü kirli savaş yöntemini kullanmıştır. Nitekim Türkiye 1990’lı yıllarda ekonomiden sanata kadar her türlü imkânını PKK’nin öncülük ettiği Kürdistan özgürlük hareketini ezmeye harcamıştır.

Çok haksız bir savaşın yürütülmesi her şeyden önce de ahlaki tüketmiştir. Bir bütün olarak toplumun ahlakının, kültürünün çürütüldüğü bir ülkede bu savaş yürütenlerin ahlaksızlığı ve çürümesi, tüm ahlaksızlıklar ve çürümelerin toplamı kadar insan soyuna düşman bir grup ortaya çıkarmıştır. Ne var ki milliyetçiliğin şahlandırıldığı, şovenizmin gözleri kör ettiği Türkiye’de iyi olan kötü, kötü de iyi hale getirildiğinden bu caniler topluluğu kahramanlar olarak görülmüştür. PKK, Demirel’in belirttiği gibi “Türk tarihi açısından bin yıl içindeki en büyük bela” olarak görülünce, PKK’ye karşı kirli savaş yürütenler dokunulmazlık kazanmış kahramanlar haline gelmiştir. “Türkiye sizinle gurur duyuyor” diye karşılanan bu kişilerin gittiği her yerde kapılar ardına kadar açılmış, yaptıkları sorgulanamaz olmuştur.

Bu dönemde bırakalım PKK’ye karşı kirli savaş yürütenleri, Apo ve PKK düşmanlığı yapanlar ekonomik, sosyal ve siyasi rant elde etmişlerdir. Bu dönemde **Apo rantı, PKK rantı** denen böyle bir savaş rantı ortaya çıkmıştır. Kirli savaş yöneten, yürüten Özel Harpçiler ve JİTEM’ciler ise Türkiye koşullarında rantların en büyüğü olan kahramanlığı

ve buna dayanan dokunulmazlığı elde etmişlerdir. Artık hiçbir kanun, hiçbir kurum, hiçbir yetki onların üstünde değildir. Türkiye için en iyi şeyleri onlar yapmışlardır. Bu nedenle de Türkiye için en iyi şeyleri de onlar düşünür ve onlar yaparlar. Kirli savaşın ortaya çıkardığı topluluğun konumu ve kendine biçtiği rol böyledir.

Kürdistan’da tam anlamıyla bir suç imparatorluğu kurulmuştu

Suyu kurutup balığı öldürme anlayışıyla PKK’yi tasfiye etmek için Kürdistan’da binlerce köyü yakıp yıkan, binlerce insanı öldüren, öldürten, her türlü insanlık dışı eylemliliği yapma özgürlüğünü kendinde görenlerin daha açığa çıkmamış ve neler neler yaptıklarını söylemeye bile gerek yoktur. İtirafçı bir JİTEM tetikçisi Susurluk komisyonuna verdiği raporda ‘PKK ile ilişkili olduğu düşünülen herkesi öldürme emri almıştık, bu yetkiyle PKK ile ilişkili olduğunu düşündüğümüz herkesi öldürüldü’ diyerek Kürt halkının nasıl bir cinayet şebekesiyle karşı karşıya kalmış olduğunu göstermektedir. Ölüm ve köy yakma kesin somut sonuçlar olduğu için bilinmektedir. Dolayısıyla bilinmeyenlerin bunun katbekat fazlası olduğu açıktır. Bu yönüyle Kürt halkı Önderinin esaret altına alındığı ve gerillanın sınır dışına çekildiği 1999 yılı sonlarına kadar Kürdistan’da tam anlamıyla bir suç imparatorluğu kurulmuş ve akla hayale gelmedik her türlü suç işlenmiştir.

Kürdistan’da neler yapıldığını “bin operasyon yaptık” diyen Mehmet Ağar çok özlü ifade etmiştir. Yine Susurluk sanığı Ayhan Yorulmaz açıkça “bin cinayet işledik” demektedir. Mehmet Ağar, birçok konuşmasında “o dönemin koşulları farklıydı, ülke bölünmek üzereydi, bu nedenle bu tür yöntemler uygulanmak zorunda kalındı; ancak durum değişti, terörü gerilettik ve bölünme tehlikesini ortadan kaldırdık, bu nedenle eski yöntemlere gerek yoktur” demiştir. Mehmet Ağar bu değerlendirmelerle “vatan bölünüyordu, bu nedenle başka çaremiz kalmamıştı, her yolu deneyerek vatani kurtarmak zorundaydık” diyerek yaptıklarını gerekçelendirir.

yordu. Bilindiği gibi Mehmet Ağar bir zamanlar gittiği her yerde büyük bir vatan kurtarıcısı olarak karşılanmıştır. Kürdistan özgürlük hareketine karşı kirli savaş yürüten bu güçler, Önderliğin esaretiyle birlikte kendilerini vatan kurtaran güçler olarak görmüşlerdir. Savaş içinde kazandıkları dokunulmazlık ve kahramanlığın ödülü olarak ayrıcalıklı bir yaşam içinde olmayı kendilerine hak saymışlardır. 1999 yılından sonra da bu savaş içinde yer alanlar vatan kurtarmış bir savaşın siper arkadaşları gibi ilişkilerini sürdürmüşlerdir. PKK'ye karşı yürütülen savaşın ortaya çıkardığı ayrıcalıklı bir topluluk olarak bu konumlarını yaşamın her alanında sürdürmeye çalışmışlardır.

Derin devlet Türkiye'de kirlenme ve çürüme yaratmıştır

Kürt Halk Önderinin esaret altına alınması ve savaşın durdurulmasından sonra özel harpçiler bu savaşı bu defa başka biçimde sürdürme ve Kürt özgürlük hareketini tümenden bitirmeyi hedeflemişlerdir. İmrallı sistemini bu nedenle kendi kontrolleri altında tutmuşlardır. Kürt Halk Önderi gerillanın Türkiye sınırları dışına çıkarılmasını bir çözüm için düşünürken, bunlar sürece yayararak mücadeleyi bitirme konsepti içinde hareket etmişlerdir. Bu dönemde Önder Apo ile zaman zaman görüşerek yumuşak mesajlar vermişlerdir. Önder Apo samimi olup olmadıklarını sormuş *"eğer çözümünden yana olursanız bunda rolümü oynarım, ama bunu bir oyalama ve aldatma olarak kullanırsanız bundan herkes zarar görür ve sonuçlarına da katlanırsınız"* biçiminde uyarılar yapmıştır.

Bu dönemde Kürt Halk Önderi devlet içinde bazı güçlerin bu savaşın Türkiye'de başta devlet içinde olmak üzere bir kirlenme ve çürütme yarattığını gördüklerini, bunların ordu içinde olduğunu da belirtmiştir. Bu çürümeyi ortadan kaldırmak, demokratik ve temiz bir Türkiye'yi yaratmak için *"bu sorunu makul bir şekilde çözelim"* demiştir. Türkiye'de Kürt halkına karşı yürütülen savaşın büyük bir çürüme yarattığını devlet ve ordu içinde çeteleşenler

olduğunu her fırsatta hatırlatmıştır. Bu konuda *"gelin bu sorunu çözelim, Türkiye'de ortaya çıkan kirlilikleri de ortadan kaldıralım"* çağırısını avukatları aracılığıyla sürekli yapmıştır.

Türk devleti ve İmrallı sistemini kontrol eden derin devlet, PKK'nin silahlı güçlerini sınır dışına çekmesini ve çok makul taleplerle bu sorunu çözümlendirmesini bir zayıflık olarak değerlendirmiştir. PKK makul çözüm projeleri içeren ondan fazla deklarasyon yayınlamıştır. Önder Apo'nun çözüm arzusu ve PKK'nin buna uyması ise istismar edilmiştir. Kendilerine göre rehin tuttukları Önderlik eliyle PKK'yi tasfiye edeceklerini sanmışlardır. Önder Apo da PKK de bunu görmüş, devleti, orduyu ve tüm yetkili makamları bu yaklaşımı bırakmaları konusunda onlarca defa uyarmıştır. Bunlar kamuoyuna açık yapıldığından Kürt sorunuyla ilgili tüm çevrelerce durumun böyle olduğu bilinmektedir. Türk devleti ve ordusu bu dönemde sorunu çözmediği gibi, Kürt halkının örgütlenmesini ve mücadelesini engellemek için birçok karar almış ve uygulamaya geçirmiştir. Sosyal, kültürel ve psikolojik tedbirler adı altında yüzden fazla madde içeren bir programı yürürlüğe koymuşlardır. Bu dönemde JİTEM de boş durmamış, ajan ve muhbir ağını geliştirme faaliyeti yürütmüştür. Özellikle gerilla üslenme alanlarına yakın yerlerde HADEP'in dahi örgütlenmesine izin verilmemiştir. Kürt demokratik siyasetinin baskı altında tutma politikası bu yıllarda da sürdürülmüştür. Ebubekir Deniz ve Serdar Danış'ın katledilmesi gibi olaylar bu politikanın sonucu olarak gerçekleşmiştir. Kürdistan'da işlenen cinayetlerin çoğunluğu 1999 yılına kadar gerçekleşmiş olsa da 1999 yılından sonra da birçok cinayet işlenmiş, yurtseverler üzerinde çok boyutlu baskı yürütülmüştür.

1999 Ağustos'unda PKK'nin tek taraflı ateşkes yapmasının ortaya çıkarıldığı siyasi ortamda AKP'nin hükümet olmasının önü açılmıştır. 2001 yılında Ecevit hükümeti döneminde bir deva-lüasyonla o güne kadar biriken kirli savaşın yükü emekçi halk üzerine yığılmıştır. Çünkü savaşın sürdüğü or-

tamda böyle bir deva-lüasyonla ekonomik deprem yaratmak, yürütülen kirli savaşın sosyal desteğinde ciddi sıkıntılar yaratabilirdi. AKP, savaşın faturasının emekçilerin sırtına yüklendiği bu dönemde Türkiye halkının barış ve demokrasi özlemlerini de sömürerek 2002 yılında hükümet olmuştur. AKP, demokrasi söylemiyle Kürt halkının demokratik taleplerini sistem içileştirme rolü üstlenen bir parti olarak da görülmelidir. Nitekim hükümet olduktan sonra AKP, Kürt sorunu karşısında tamamen inkarcı imha sisteminin öngördüğü biçimde hareket edecektir. 2003 yılında Başbakan Erdoğan'a Kürt sorunu sorulduğunda *"düşünmezseniz böyle bir sorun da olmaz"* demiştir.

JİTEM'in kirli savaş yöntemleri hâlâ devam etmektedir

Türk devleti ve AKP hükümeti, 2001 yılındaki ikiz kulelerin vurulmasından sonra ABD'nin benimsediği yeni terörizme karşı mücadele konseptinden yararlanmak istemiştir. Bu nedenle sorunu çözmek yerine ABD desteğiyle bu sorunu bastırmayı hesaplamıştır. Öte yandan ABD'nin Irak'a müdahale döneminde kullanmak istediği AKP hükümeti, bu konumunu PKK'nin tasfiyesi için de kullanmayı düşünmüştür. AKP, PKK'nin tüm uyarılarına rağmen bir taraftan izlediği politikalar, diğer taraftan yürütülen askeri operasyonlarla klasik inkâr ve imha politikasının yürütücüsü olunca, gerilla varlığını sürdürmek için 1 Haziran 2004'te yeniden meşru savunma direnişi içine girmiştir.

Türk devleti ilk önce bu direnişi kısa sürede bastıracağını düşünmüştür. Toprağa gömülen savaş baltaları bir daha dışarı çıkarılamaz anlayışıyla hareket etmiştir. Türk devleti ve hükümetinin hesaplarına göre PKK yeniden mücadeleye geçemez, böyle bir hamle yapmak istese de kısa sürede bastırılabilirdi. Bu nedenle askeri operasyonlar yoğunlaştırılmıştır. Gözaltı ve tutuklamalar arttırılmıştır. Bunların yanında Özel Harp Dairesinin Kürdistan'daki örgütlenmeleri ve JİTEM harekete geçerek kirli savaş yöntemlerini yeniden devre-

“Şemdinli olayı sırasında PKK yetkili kurumları, yöneticiler ve yayın organları Şemdinli olayının üzerine gidilmesi için açıklamalar yapmışlardır. Bu konuda hükümetin ve yetkililerin harekete geçmesini istemişlerdir. Bu olayın üzerine gidilmez ve derin devlet denen kirli işler imparatorluğu açığa çıkarılmazsa Türkiye’de her türlü demokrasi ve hukuk devletinin demagojiden ibaret olacağı vurgulanmıştır”

ye sokmuştur. 2005 yılında faili meçhul cinayetler, yurtsever Kürtlerin işyerlerinin bombalanması, ajanlaştırma faaliyetleri, gözetiminde işkenceler artmıştır.

AKP hükümeti o güne kadar yok saydığı Kürt sorununun kendisini zorlamaya başladığını ve iktidarını sarsacağını görmüştür. Ya demokrasi söyleminin gereği bir şeyler yapacaktı ya da tümünden devletin inkâr ve bastırma politikasının uygulayıcısı haline gelecekti. Hükümet araçlarla bu sorunla ilgileneneceği biçiminde haberler gönderince, Kürdistan özgürlük hareketi de bu konuda sorunun çözülmesinden yana olduğunu ve iyi niyetini göstermek için bir ay eylemsizlik kararı aldı. AKP hükümetinin neler yapacağı izlenmeye çalışıldı. Başbakan Erdoğan Amed’te Kürt sorununun varlığından söz etti, geçmişte hatalar yapılmış olduğunu belirtti. PKK bunun karşısında yasal ve pratik adımlar atılmasını beklediğini, olumlu ve samimi adımlar görülürse bunların destekleneceğini belirtti ve uyarılarda da bulundu.

Şemdinli’de halk derin devletin kirli savaşın yürütücülerini ele geçirdi

2005 yılında iyice yoğunlaşan kirli savaş uygulamalarını yapanlar 9 Kasım’da Şemdinli’de halk tarafından ele geçirildi. Kürdistanlılar Şemdinli ve Yüksekova’da bu kirli savaşçıları lanetlemek için ayağa kalktılar. Halka saldırılıp iki yurtsever katledilmesine rağmen gelişen serhıldanlar durdurulamadı. Ne zamanki Başbakan Erdoğan “bu işin sonuna kadar gideceğiz” dedi, o zaman halk serhıldana ara verdi. Eğer başbakan bu açıklamaları yapmasaydı Kürdistan boydan boya serhıldan alanı haline gelerek sürecekti. O süreçte Kürdistan halkında bu yönlü duygular yüksek bir düzeye

çıkıyordu. Ne var ki Kürdistan halkı bir daha saflığının ve duygusallığının kurbanı olmuştur. Halkın yakaladığı canilere Genelkurmay başkanı ‘iyi çocuklar’ diyerek sahip çıkmış, Şemdinli iddianamesini hazırlayan savcı hükümet tarafından görevden alınmıştır. Osmanlı isyanlarında olduğu gibi savcının kellesi Genelkurmayın önüne atılmıştır. ‘Vatanın ve milletin bölünmezliği için çalışanları yargılayamazsınız’ diyerek hükümet derin devletin Kürtlere karşı uyguladığı politikanın savunucusu haline getirilmiştir.

Yakalanan iki astsubay ve ona emir verenler JİTEM’ciydiler. Ali Kaya denilen JİTEM’ci 1990’lı yıllarda Kürdistan’da yürütülen kirli savaş döneminde cinayetlere katılan bir askerdir. Özcan İlideniz ise Hakkari bölgesinin kirli savaş ekibi içinde yer almaktadır. Suçüstü yakalanan bu astsubaylar doğru dürüst yargılanıp, bunlara emri verenler ortaya çıkarılsaydı Türkiye’de çok şey değişecekti. Türkiye halkının demokratik taleplerini zorla bastırmanın etkisizleştirilmesi, demokrasinin önünü açar, bu da Kürt sorununun demokratik çözümünü beraberinde getirirdi. Ne var ki hükümet böyle bir irade göstermemiştir.

Şemdinli olayı sırasında PKK yetkili kurumları, yöneticiler ve yayın organları Şemdinli olayının üzerine gidilmesi için açıklamalar ve değerlendirmeler yapmışlardır. Bu konuda hükümetin ve yetkililerin harekete geçmesini istemişlerdir. Bu olayın üzerine gidilmez ve derin devlet denen kirli işler imparatorluğu açığa çıkarılmazsa Türkiye’de her türlü demokrasi ve hukuk devletinin demagojiden ibaret olacağı vurgulanmıştır. Çünkü Türkiye’de şimdiye kadar halkın talepleri ve demokratik güçler, hukuk ve siyaset dışı yöntemlerle, zorla bas-

tırmakta, bu da demokratikleşmenin gelişmesini önlemektedir. Bu nedenle halkın demokrasi özlemlerine karşı zora dayalı biçimde yapılan bu müdahalenin ve bu örgütlenmelerin açığa çıkarılıp dağıtılması istenmiştir. Hiçbir hukuka bağlı olmayan örgütlenmeler ve suç işleyenler yargılanmadan Türkiye’nin demokratikleşmeyeceğinin altı çizilmiştir. PKK’nin o tarihlerdeki yayın organları ve yapılan açıklamalar, bu yönlü çarpıcı değerlendirmelerle doludur. PKK ve Kürt demokratik hareketi Şemdinli’nin açığa çıkarılması için ısrar ederken, hükümet Genelkurmayın dayatmasıyla bu işin üzerine gitmekten vazgeçmiştir.

Şemdinli’deki çeteyi halkın kahramanca tutumu ortaya çıkardı

Önder Apo 30.11.2005 tarihinde avukatlarla yaptığı görüşmede:

“Şemdinli’deki çeteyi halkın kahramanca tutumu ortaya çıkardı. Şemdinli halkının tutumunu önemsiyorum. Bir kez daha Kürt halkı tavrını demokrasiden yana ortaya koymuştur. Kimin şiddetten ve çözümsüzlükten yana, kimin demokrasi, barış ve çözümden yana olduğu bu vesileyle açıkça ortaya çıkmıştır. Burada önemli olan husus, altını çizerek söylüyorum, şudur: Kürt halkı devlete yönelmemiş, saldırmamıştır. Halk o psikoloji içinde galeyana gelerek devlet kurumlarına yönelebilirdi. Fakat şiddete değil demokrasiye yönelmiştir. Tepkisini devlete değil, savaş ve çözümsüzlük isteyen çetelere karşı ortaya koymuştur. Halk çeteyi linç edebilirdi. Ama bunu yapmamış, yakalayıp adli makamlara teslim etmiş, tepkisini demokratik bir seviyede tutmuştur. İşte demokratik toplum tavrını bu şekilde ortaya koyar.

Şemdinli olayı göstermiştir ki, devlet içindeki çeteler sadece Kürt halkına yönelmemiştir, devlet kurumlarına da yönelmiştir. Gazeteden okuduğuma göre, Silopi Savcılığı’na da bomba atmışlar. Bu çeteler bize, devlete, herkeşe zarar veriyor. Bu olay vesilesiyle ordu içindeki bir kesimin tasfiye edileceği kesindir, ama bunun ne dereceye

kadar ve nereye varacağı belli değildir. Şemdinli, Yüksekova ve Hakkari halkını kutluyorum. Bu tavır bütün topluma demokratik örnek bir duruştur. Bu nedenle bütün Kürt halkının, Şemdinli halkının bu demokratik tavır ve yönemini sahiplenmesini diliyorum. Bu konuda Türkiye aydınlarının ve kamuoyunun duyarlı olup tavırlarını ortaya koyması gerekmektedir" demiştir.

Kontr gerilla faaliyetleri sınırlanmadan Türkiye'de demokratikleşme gerçekleşemez

2005 Aralık ayı Serxwebun sayısında da Şemdinli olayı ile ilgili şu değerlendirme yapılmıştır.

"Bu olayların derin devlet olan özel savaş aygıtı tarafından planlandığı, Şemdinli'de yakalanan taksidedeki belgelerle kanıtlanmıştır. Takside çıkan belgelerde özel savaşın Şemdinli, Hakkari ve Gever'deki elemanlarının sürekli toplantılar yaparak kimlere karşı nasıl tutum takınılması gerektiğinin planlandığı ve uygulamaya geçildiği görülmektedir. Ele geçen belgelerde Şemdinli, Gever ve Hakkari'deki yurtseverlerin, devlet yanlılarının, devlet karşıtlarının hepsinin listesi yapılmış. Kimlerin mücadeleye ne kadar sempati duyduğu, sempatinin düzeyinin ne olduğu tespit edilerek özellikle özgürlük hareketine yakın çevrelerin tasfiye edilmesi planlamaya alınmıştır. Şu açıktır; Kürt sorunu çözülmediği ve Türkiye'de demokratikleşme yerleşmediği sürece, Türkiye Kürt sorununa karşı özel savaş yöntemleriyle sindirme politikasını izleyecektir. Resmi ordu ve polislerle yürütülen mücadele Kürt halkına karşı yürütülen özel savaşın görünen yüzüdür. Ağırlıklı yönünün ise bu tür gizli merkezlerde yürütüldüğünü söylemek mümkündür. Kontra faaliyetleri ve özel savaş yöntemleri ortadan kalktığı takdirde Türkiye Kürt sorununu çözme zorunluluğuyla karşı karşıya gelecektir. Çünkü resmi ordu ve polisiyle Kürt halkının özgürlük mücadelesini sınırlaması, etkisizleştirilmesi mümkün değildir. Bu tür güçlerin her şeyi yapma imkânı yoktur. Ne kadar baskı uygulasalar da

saldırı yapsalar da bunun bir sınırı vardır. Kürt halkı mücadelesiyle devletin resmi ordu ve polis güçlerinin saldırılarının boşa çıkartarak, demokratik mücadeleyi yükseltecek bir güce ve kararlılığa sahiptir. Bu açıdan Şemdinli'de kontr-gerillaların ortaya çıkarılması Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından önemli bir olay olduğu gibi Kürt halkının özgürlük mücadelesini demokratik çerçevede yürütmesi açısından da önemli düzeydeki bir engelin belli düzeyde sınırlandırılması anlamına gelmektedir. Şunu rahatlıkla belirtebiliriz; Türkiye'de kontr gerilla faaliyetleri sınırlanmadan, demokratikleşmeyi gerçekleştirmek mümkün değildir. Çünkü demokratik dinamikler böyle etkisizleştirilmektedir. Demokratik güçlerle, resmi devlet güçleri arasındaki demokratikleşme mücadelesi diyalektiği kontr-gerilla faaliyetleri tarafından bozulmakta, dolayısıyla demokratik gelişimin önü alınmaktadır. Bu güçler devre dışı kaldığında demokratik güçlerle devlet arasında belirli bir gerilim sürecektir, sonuçta Türkiye'nin ve Kürdistan'ın demokrasi birikimi ve potansiyeli kendisini resmi devlet güçlerine kabul ettirecektir. Devletle demokrasi güçleri arasında belli bir dengeyi ifade eden, bir demokratikleşme düzeyi ortaya çıkacaktır.

Aslında Türkiye ve Kürdistan'da uzun yıllardır süren demokrasi mücadelesi Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından önemli potansiyeller ortaya çıkarmıştır. Bu açıdan Şemdinli olayı demokratikleşmede önemli bir milat olarak değerlendirilebilir. Eğer bu güçlerin üzerine gidilir, demokratik güçler ve halk kontr-gerilla karşısında kararlılığını ortaya koyarsa, bu Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünü açacak, böylelikle Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve Türkiye'deki demokrasi mücadelesi önemli mesafeler kaydedecektir. Eğer Türkiye devleti içindeki derin güçlere artık bu tür faaliyetlerle bir yere varamazsınız mesajı güçlü bir biçimde verilir ve mücadeleyle bu tür planlamaların, eylemlerin önüne geçilebilirse bu çevreler de artık eski yöntemlerle Kürt özgürlük hareketini ve Türkiye'nin demokratikleşmesini önle-

mek mümkün değildir düşüncesine varacak, böylece demokratikleşmeye karşı var olan direniş kırılmış olacaktır."

Önder Apo ve PKK bu anlayış ve içerikte daha birçok değerlendirme yapmıştır. Derin devlet ve suçlarının üzerine gidilmesi gerçekleşmeden Türkiye'nin demokratikleşmeyeceği ve Kürt sorununun çözülemeyeceği açıkça vurgulanmıştır. Derin devletten ve bunun açığa çıkarılmasından özellikle son yirmi yılda sürekli ve en fazla söz eden Önder Apo ve PKK olmuştur. Önder Apo ve PKK hakkında başka konularda eleştiriler getirilebilir, ama derin devlet çözümlemesi, bu konuda toplumun bilinçlendirilmesi ve buna karşı tutarlı duruş konusunda önemli hiçbir eleştiri getirilemez.

AKP yandaşı basın ve liberal yazarlar Şemdinli olaylarının üzerine gitmemiştir

AKP yandaşı sahte İslamcı basın ve fazla değeri olmayan liberal yazarlar, hükümetin bu yaklaşımını bir-iki eleştiri dışında görmezlikten gelmişlerdir. Hükümetin kirli işler imparatorluğu üzerine gitmek bir yana, uzlaştığını söyleyememişlerdir. Şimdi Ergenekon davası nedeniyle keskin sözler söyleyip demokrasi taslayanlar, bu işin sonuna kadar gidilsin diyenler (sonuna kadar gidilsin derken ne kastedildiği muğlaktır) o zaman hükümetin çark etmesini meşrulaştırmış ve unutturmışlardır. Genelkurmayın suç işleyen iki astsubayı sahiplenmesinin ve savcının azledilmesinin ancak çok kirli işlerin açığa çıkmasını engellemek için yapılabileceğini ortaya koyup bu işin üzerine gidememişlerdir. Çünkü Kürdistan'da işlenen bu suçlar herhangi bir çete grubu tarafından keyfi olarak işlenmemiştir. Devletin belirli organlarının emriyle yapılmıştır. Yani devlet adına devletten alınan yetkiyle yapılmıştır. Erdoğan bu durumu gördüğünde hemen geri adım atmıştır. AKP yandaşı basın ve liberal yazarlar da Şemdinli olayı üzerinden ordunun üzerine gitme cesareti gösterememişlerdir. Türk aydın ve yazarlarının devlet fideleliğinden yetişme geleneğinin

bugünkü kuşakta da nasıl var olduğu böylece bir daha anlaşılmıştır.

İslamcı basın Şemdinli olayında sergilediği tutumunu 1996 yılında ortaya çıkan Susurluk olayında da sergilemişti. Siyasal İslamcı Erbakan hükümeti Susurluk'u ciddiye alıp üzerine gitmediği için siyasal İslamcı bilinen basın da Susurluk konusunda çok ciddi bir çaba göstermemiştir. Bu basın, bugün AKP hükümetine darbe girişiminde bulunanlara yöneldiği gibi Susurluk olayı üzerine gitmemiştir.

Erdoğan geri adım atsa da Şemdinli halkının kirli savaş suçlularını suçüstü yakalaması, Türkiye kamuoyunda derin devlet ya da Özel Harp Dairesi konusunda bir aydınlanma sağlamıştır. Kürt halkı böyle bir şeyin var olduğunu Kürt Halk Önderi ve PKK'nin değerlendirmelerinden biliyordu. Bu olay, bu konuda daha fazla bilinçlenmeye yol açmıştır. Sadece bilinçlenmemiş, bu kirli savaş canilerine nasıl tutum takınılması gerektiği konusunda da iyi bir deneyim yaşamıştır. Nitekim bu olaylardan sonra bu kirli işlerle uğraşanlar bu suçların eskisi gibi kolay işlenmeyeceğini anlamışlardır. Bu, beraberinde fail meçhul suçların azalması na da beraberinde getirmiştir.

Şemdinli olaylarında derin devlet açığa çıkarılmadığından ve Türkiye'nin demokratikleşmesi konusunda ciddi gelişmeler sağlanamadığından Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı Özel Harp Dairesinin veya JİTEM'in kirli savaşı devam etmiştir. Bir taraf-

tan askeri operasyonlar sıklaştırılıp Kürt halkı üzerinde gözaltı ve tutuklamalar arttırılırken, diğer taraftan psikolojik savaş planlı bir biçimde sürdürülmüştür. Bu dönemde yürütülen psikolojik savaşla PKK'nin hem Kürdistan hem de Türkiye'de sosyal tabanının daraltılması, dışarıda ise ABD ve AB'nin PKK'nin üzerine sürülmesi hedeflenmiştir. Özellikle Güney Kürdistanlı güçlerin üzerinde birçok yönden baskı kurup PKK'nin üzerine sürülmesi temel hedef olarak benimsenmiştir.

AKP PKK'ye karşı bir savaş hükümeti olarak kurulmuştur

Genelkurmay merkezli inkârcı sömürgeci karargâh bu dönemde Kürdistan'da AKP'yi kullanırken, Türkiye'de ise sağ ve soluyla tüm siyasi güçler PKK'nin üzerine sürülmeye çalışılmıştır. PKK'yi ABD destekliyor, Güney Kürdistanlı güçleri ABD koruyor üzerinden bir ABD karşıtlığı geliştirilmiştir. Milliyetçilik üzerinden sağcılar, anti-emperyalistlik üzerinden solcular Kürdistan'da özgürlük mücadelesine karşı çıkarılıp toplumsal olarak kuşatılıp teslim alınmak istenmiştir. Özellikle 2005-2006-2007 yılındaki gazete sayfaları ve televizyon programlarına bakılırsa, PKK'nin nasıl ABD'den destek aldığı yazılır. ABD'nin PKK'ye silah verdiği söylenir. Bu tür kara psikolojik savaş propagandasını ulusalcı denen tüm basın da AKP yanlısı basın da işlemiştir. Yaratılan bu

anti-ABD havayla ABD ürkütülüp Kürdistan özgürlük mücadelesinin üzerine sürülmesi hedeflenmiştir. Böyle yapıldığında ABD Güneyliler üzerinde baskı yapacak, onlar da PKK'ye karşı harekete geçeceklerdir.

PKK'ye karşı mücadele sürdürülürken ordu ve sivil bürokrasi içinde AKP'nin PKK'ye karşı kullanılması konusunda farklı görüşler ve çelişkiler ortaya çıkmıştır. Ordu ve bürokrasi içinde genel eğilim, AKP zihniyeti ve politikalarına karşı olmakla birlikte, bir kesim "PKK'ye karşı bu dönemde en iyi kullanacağımız parti AKP'dir ve dış güçlerden destek almak açısından da AKP'yi değerlendirmemiz gerekir" derken, bir kesim ise "AKP hükümet imkânlarını devleti ele geçirmek için kullanıyor" diyerek ciddi bir biçimde itiraz etmeye başlamıştır. AKP'nin politikalarından duyulan bu kuşku, 2007 yılında asker ve sivil bürokrasiyi AKP'ye karşı harekete geçirmiştir. Cumhuriyet mitingleri ve Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanlığını engellemek için e-muhtıra verilmesi, AKP'yi geriletmek için yapılmış hamlelerdir. Nitekim 27 Nisan'daki e-muhtıradan sonra AKP belli düzeyde geri adım atmıştır. Böylece ordu içinde AKP hükümetiyle yürümek isteyenlerin tezleri ve elleri daha güçlü hale gelmiştir.

AKP'nin PKK'ye karşı bir savaş hükümeti olmayı kabul etmesi ve ordunun bazı isteklerini dikkate alması karşılığında Dolmabahçe Sarayında Yaşar Büyükanıt-Erdoğan görüşmesiyle Genelkurmay-AKP uzlaşması gerçekleşmiştir. Bu uzlaşma 22 Temmuz seçiminde AKP'nin yeniden hükümet olmasının önünü açtığı gibi, Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı olmasıyla da sonuçlanmıştır.

22 Temmuz seçiminden sonra ordu ve AKP PKK'yi tasfiye etmek için ideolojik, siyasi, askeri ve diplomatik bir kuşatma harekâtı başlatmışlardır. İçte ve dışta tüm siyasi güçleri Kürdistan özgürlük hareketinin üzerine sürmek için kapsamlı bir planlama yapılmıştır. Eğer bu plan uygulanırsa PKK'nin kesinlikle tasfiye olunacağına inanılmıştır. Bu temelde CHP, MHP ve ordunun içinde AKP'nin hükümet olmasına şid-

detle karşı olanlar da bu tasfiye konseptine destek vermişlerdir.

Bu konseptin gereği olarak AKP, CHP ve MHP'nin oylarıyla sınır ötesi operasyon yapma tezkeresi meclisten geçirilmiştir. Hem ABD, Irak ve Güney Kürdistanlı güçler üzerinde baskı kurmak hem de gerektiğinde operasyon yapmak için bu tezkere çıkarılmıştır. Bu tezkerenin ertesinde Tayip Erdoğan Bush'la görüşmek için ABD'ye gitmiştir. Bu görüşmeden sonra ABD Başkanı PKK'yi ABD'nin de Irak'ın da Türkiye'nin de ortak düşmanı ilan etmiştir. Türkiye, oluşan bu siyasi ortamda Güney Kürdistan üzerindeki baskının artacağı ve onların PKK üzerine gideceği hesaplanmıştır. CHP bile "biz de Irak'ın kuzeyiyle ilişki kurmalıyız" demiştir. Nitekim Güney Kürdistanlı güçler de bu dönemde PKK üzerinde çeşitli biçimlerde baskı kurmuşlardır. Bu dönem aynı zamanda hava saldırılarının sık sık yapıldığı ve 21 Şubat'ta HPG'nin Ana karargâhının olduğu Zap'ın ele geçirilmesi için yapılan kara operasyonunun gerçekleştiği süreçtir. PKK'yi bahara çıkarmadan ya tasfiye etme ya teslim alma ya da marjinalleştirme çabaları çok boyutlu saldırılara rağmen boşa çıkarılmıştır. Gerilla ve halkın direnişi bu saldırıları boşa çıkardığı gibi, PKK'nin bu süreçten güçlenerek çıktığını taraflı tarafsız tüm çevreler kabul etmiştir.

Ergenekon davası neden ve nasıl açıldı

AKP-ordu uzlaşmasına dayanan siyasal dengeler, ordunun Zap operasyonunda yaşadığı yenilgi ve 2008 bahar serhıldanları karşısında sarsılmıştır. Bu uzlaşmanın arkasında olan güçlerin tutum değiştirmesine yol açmıştır. Bunun sonucunda AKP, uzlaşma içinde olduğu ordunun hâkim kanadının da onayıyla kendini hükümetten düşürmek için faaliyet yürütenlere karşı Ergenekon davasını açarken, AKP'ye karşı olanlar ise AKP'yi kapatma davası açmışlardır.

Genelkurmay karargâhı da NATO üyesi olan Türkiye'nin klasik politikalarını zorlayan ordu içindeki kesimden rahatsızlık duymaktadır. Çünkü ağır-

lıklı olarak emekli orgeneralilerin oluşturduğu bir kesim ordu içinde bir hizip gibi çalışmaktadır. ABD ile ilişkilerde de sorun çıkarmaktadır. ABD de bu kesimlerden rahatsız olduğunu çeşitli biçimlerde iletmektedir. AKP de aynı kesimlerden rahatsızdır. Bu nedenle ordu ve AKP'nin çıkış noktaları farklı olsa da bu kesimin etkisizleştirilmeleri konusunda hemfikir olmuşlardır. PKK'ye karşı ABD'nin desteğini almak için de bu kesimi etkisizleştirmenin gerekli olduğunu görmüşlerdir. Ordu bu kesimi etkisizleştirmeyi hedeflerken, diğer taraftan da ordu içindeki huzursuzluğu önlemek için AKP'nin sınırlandırılmasını istemektedir.

Erdoğan ve Büyükanıt'ın 22 Temmuz öncesi yaptığı ordu AKP uzlaşması Başbuğ-Erdoğan tarafından yenilenmiştir. Amerika Birleşik Devletleri de bölgedeki politik ihtiyaçları gereği böyle bir uzlaşmaya destek vermektedir. Bunun sonucu anayasa mahkemesinde AKP irticanın odağı olarak görülüp töhmet altında tutulmuş, ama kapatılmamıştır. Hükümet ise Ergenekon davasını orduyu yıpratmayacak ve Kürdistan'ı kapsamayacak biçimde sadece bunların devletin kararı olmayan ve hizip olarak işledikleri eylemlerle sınırlı tutacaktır. Esas olarak da ordu AKP uzlaşmasına ve ABD-Türkiye ilişkilerine sorun çıkaran bu güçler etkisizleştirilip dağıtılacaktır. Orduyu yıpratmayacak düzeyde bu eğilimin bir daha sorun çıkarmasının önüne geçilecektir. Ergenekon davasının çerçevesi bu temelde çizilmiştir. Nitekim dava bu kapsam ve belirlenen hedef doğrultusunda sürdürülmektedir.

Bu davanın uluslararası boyutu ise ABD'nin ılımlı siyasi İslamcı bir hükümetle Türkiye'yi kullanmak istemesidir. ABD bunun için batı değerlerini benimsemiş NATO üyesi orduyu kendisinin öngördüğü ılımlı siyasal İslam projesiyle uzlaşan bir konuma getirmiştir. Eğer ABD destek vermeseydi AKP hükümeti bir onbaşının rütbesiyle bile oynayamazdı. Hatta Türk ordusu bu kesimlerin etkisizleştirilmesini gerekli görmeseydi bu davayı bu kadar rahat sürdüremezdi. Ordu da iç ve dış siyasal dengeler gereği PKK ile

savaş yürütülen bir dönemde böyle bir politikayı benimsemek zorunda kalmıştır. Ancak ordunun bu noktaya getirilmesinde AKP'nin etkisi sınırlıdır. Ordu içinde bazı emekli generalleri de kapsayan bir kesimin böyle bir davayla karşı karşıya gelmesinin esas nedeni ise, hem Ergenekon denen bu grubun PKK karşısında yürütülen savaşta başarısız kalması, hem de PKK'ye karşı savaşta ordunun klasik yöntemlerle sonuç alamamasıdır.

PKK'ye karşı yürütülen politikaların başarısızlığı Ergenekon davasıyla örtülmeye çalışılıyor

Zap direnişiyle birlikte ordunun prestiji çok yıpranmıştır. Ordu hakkında herkes eleştiri yapmaya başlamıştır. CHP ve MHP bile orduyu eleştirmiştir. Öyle ki, orduyu savunmak AKP'ye düşmüştür. Ergenekon davası da ordunun en fazla yıprandığı bir süreçte gündeme oturmuştur. Emekli generallerin tutuklanmasının ordunun Zap'ta aldığı yenilgi sonrası gerçekleşmesi tesadüfi değildir.

Ergenekon davası, aynı zamanda PKK'ye karşı o güne kadar izlenen politikaların başarısızlığı sonucu yeni bir tasfiye konseptinin devreye sokulmasının gerektirdiği iç ve dış siyasal dengeler gereği ortaya çıkmıştır. PKK'yi tasfiye etmek için benimsenen yeni konseptte yine dış destek esastır. Türk devleti dün olduğu gibi bugün de dış destek alırsa Kürdistan özgürlük hareketini ezebileceği inancındadır. Bu nedenle ABD'nin desteğini önemli görmektedir. Bu yeni konseptte Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için hem Kürt halkının dini inançlarını istismar etmek, hem de işbirlikçi Kürt'ü kullanmak vardır.

Güney Kürdistan'ı bu tasfiye hareketinin içine çekmek, uygulamaya konulan konseptin en önemli ayağı olmaktadır. Kuzey Kürdistan'daki işbirlikçi Kürt'ü kullanmak için de Güney Kürdistan'la ilişkilerin sıkılaştırılması gerekmektedir. Bu nedenle de PKK'ye karşı yürütülen savaşta devleti zorlayan bir hizip haline gelmiş Ergenekon olarak adlandırılan grubun etkisizleş-

tirilmesi gerekli görülmüştür. Çünkü bu ekip, devleti ve hükümeti zorlayan diğer olumsuzluklar yanında, PKK'ye karşı yürütülen yeni konseptten ayrı bir yaklaşım içindedir.

ABD ile ilişkilerinde ve bölge siyasetinde Türkiye'nin yeni bir rol alması ve PKK'ye karşı yürütülen tasfiye konseptindeki değişiklikler devlet içinde de bazı restorasyonları gerekli kılmıştır. PKK'ye karşı savaşta kendilerini kahraman gören, bu temelde dokunulmazlık kazanarak devletin ortak kararları dışında bazı işlere girenlerin temizlenmesini bu restorasyonun bir parçası olarak ele almak gerekir. Çünkü bu hizipçi eğilim kendi düşündüğü politikaların devlet tarafından benimsenmesini de dayattığı gibi devlet içinde bugüne kadar var olan etkili konumunu da bırakmak istememektedir. Bu yaklaşım da asker ve sivil bürokrasi içinde bir çatışma yaratmıştır. İşbirlikçi ılımlı İslam'ın da bu restorasyonla devletin içine alınması öngörüldüğünden, AKP ve Fethullahçılar da bu çatışmada restorasyoncular tarafında yer almaktadırlar.

Bu dava bu temelde ortaya çıktığı gibi, davanın sınırları da devletin klasik güç odaklarıyla ılımlı siyasal İslamcılar arasında yapılan pazarlıklar ve uzlaşmalar çerçevesinde çizilmiştir. İç ve dış politikadaki değişikliklerde ve devletin bu doğrultuda yeniden düzenlenmesinde başta ABD olmak üzere dış dinamiklerin de etkisi olmuştur.

Bu restorasyon sürecinin nasıl sonuçlanacağı ise devletin yeni biçimlenmesinde yer alacak aktörlerin kendi aralarındaki mücadeleleriyle belirlenecektir. Özcesi devlet içi yeni dengeler mevcut yargılananların durumundan çok, bu konseptte dâhil olan ılımlı siyasal İslam'la belirli bir uzlaşma içine giren, ordu ve sivil bürokrasiyle devletin ideolojik, siyasal ve idari olarak yeniden düzenlenmesinde daha fazla etkili olmak isteyen bu siyasal İslamcı güçler arasındaki çekişme sonucu kurulacaktır. Devletin bu yeni şekillenmesinde nasıl yer alınması gerektiği konusunda Ordu içinde de bir çekişme sürmektedir. Bu çekişme de hem Ergenekon davasının sonucu-

nu hem de devletin nasıl restore edileceğini belirlemede etkili olacaktır.

Ergenekon davası bir demokratikleşme hareketi değildir

Görüldüğü gibi Ergenekon davası bir demokratikleşme hareketi değildir. Devlet içinde hukuk dışı işler yapan tüm odakların temizlenmesi de değildir. Aksine devletin temize çıkarılması çalışmasıdır. Ergenekon denilen davada yargılananların bir kısmı ceza alır ve etkileri kırılırsa devlet temizlenmiş olarak yansıtılacaktır.

Türkiye'de demokratikleşmenin ve her şeyin hukuk içinde olmasını sağlamanın yolu Kürt sorununun demokratik çözümünden geçmektedir. Kürt so-

maz. Adına ne denilirse denilsin, derin devlet ya da hukuk dışına çıkan güçler Kürt sorunu çözülmediği müddetçe var olacaktır. Bir zamanlar Sovyetlere karşı NATO'nun desteğiyle böyle bir oluşum ortaya çıkmış olsa da Kürtlere karşı her zaman hukuk dışılık esas alınmıştır. Çünkü Kürtlere karşı yürütülen çok yönlü soykırımın mevcut yasalar çerçevesinde yürütülmesi ve meşru gösterilmesi mümkün değildir. Bu nedenle de Kürt sorunu konusunda esas zihniyet "vatan söz konusu olursa gerisi teferruattır" anlayışıdır. Dolayısıyla Kürt sorunu demokratik siyasi temelde çözülüp bu bölünme paranoyası giderilmeden bu tür oluşumlar ve eylemlerin önüne geçilemez. Belki Kürtler sindirilip teslim alındığında

Ölüm kuyuları

runu çözülmeden devlet içinde böyle bir temizlenme gerçekleştirmek ve Türkiye'yi demokratikleştirmek mümkün değildir. Çünkü şimdiye kadar Türkiye'de demokrasinin gelişmesi Kürtler de yararlanır diye engellenmektedir. Eğer Kürtsüz demokrasi değil de AB standartlarında bile olsa bir demokratikleşme olacaksa Kürtlerin temel demokratik haklarının tanınması şarttır. Böyle bir irade ortaya çıkmadan devlet içindeki bu tür odakların tümünden temizlenmesi gerçekleşemez.

Kürt sorununun çözümünde projesi bulunmayan ve Kürdistan'da bugüne kadar işlenen kirli işleri açığa çıkarma kararlılığı olmayan hiçbir siyasi güç devlette dönüşüm yapamaz ve kirli işler imparatorluğunu ortadan kaldıra-

ise bu tür kaba yöntemler devre dışı kalır, daha ince yöntemler devreye sokulur. Ancak Kürtler haklarını almada ısrar ederlerse -inkâr ve imha politikasının bırakılmadığı koşullarda- hukuk dışı ve kirli işler yeniden devreye sokulur. Çünkü şimdiye kadar görüldüğü gibi Kürt sorunu gibi bir haklı davanın mücadelesini verenler yalnız mevcut yasaklar ve bunun el verdiği baskı ve katletme yöntemleriyle bastırılamazlar.

AKP orduyla Kürt sorununun demokratik çözümünü konusunda bir uzlaşma yapmamıştır. Aksine AKP mevcut koşullarda PKK'yi ezmede en iyi kullanılacak bir aktör olarak görüldüğünden bu uzlaşma gerçekleşmiştir. AKP'nin farkı "ben Kürdistan'da PKK'nin toplumsal tabanını kısıtlarım;

bu nedenle sadece askeri yöntemlerle değil, hem içerde bazı Kürtleri kullanmak hem de Güney Kürdistanlı güçlerin desteğini almak gerekir" demesidir. Ergenekon denilen ve saf dışı edilen kesim ise, eski klasik politikada ısrar eden kesimdir. Bu zihniyetin gelinen aşamada PKK'ye karşı mücadelede etkili olmadığı anlaşılmıştır. Çünkü PKK Kürdistan'da büyük siyasi güç olmuş ve toplumsal taban elde etmiştir. Her ne kadar Türkiye ve çeşitli ülkeler terörist deseler de mücadelesine bir meşruiyet kazandırmıştır. Öte yandan hem Kürtlerin bilinç düzeyi hem de bölgesel ve uluslararası koşullar Kürtleri kontrol etmede yeni politikalar ve yeni meşruiyet araçları gerektirmektedir. Ordu gerekli olan bu yeni tasfiye konsepti ekleninde AKP ile uzlaşma yapmıştır.

Ergenekon davasında

Kürdistan'daki suçlular yargılanmalı

AKP ordu uzlaşmasının bu karakteri Ergenekon davasının sınırlarını belirlemektedir. Sivas'ın ve Gavurdağı'nın ötesine geçmeyen bir dava olacaktır. Bu nedenle bu davanın sonucunda ne Kürt sorununun çözümünde ne de bu tür oluşumların tasfiyesinde köklü bir gelişme beklenmelidir.

Kirli işler, cinayetler ve her türlü hukuk dışı işler esas olarak Kürdistan'da gerçekleşmiştir. Türkiye'de yapılan eylemler ise PKK'ye karşı yürütülen kirli savaşta dokunulmazlık kazananların yaptığı işlerdir. PKK'ye karşı yürütülen savaşta kazanılan dokunulmazlığın rantlarından birinin de darbe rantı olduğu anlaşılmaktadır. AKP'ye darbe girişiminde bulunanlar da kirli savaşta kendilerini dokunulmaz hale getirenlerdir. Bu tür suçları ve suçluları besleyen bataklık Kürdistan'dır; daha doğrusu Kürdistan'da hukuk dışı işlerin meşru hale gelmiş olmasıdır. Bu nedenle Ergenekon denilen dava Kürdistan'daki suçları yargılamayacağından bir aldatmadan ibaret kalacaktır. Dolayısıyla Kürdistan'daki tüm suçları zihniyeti ile birlikte mahkûm etmeyen bir dava hukuk dışılığına karşı bir müdahale olmaz. Bir demokratikleşme davası ola-

rak görülemez. Kürdistan'daki cınayetleri ve suçları kapsamayan bir davayı Kürtlerin bir demokratikleşme davası olarak görmesi düşünülemez. Böyle bir davayı bu haliyle desteklemek devletin temize çıkarılarak Kürdistan'daki derin devletin yenilenmesine alet olmak anlamına gelir. Bu nedenle Kürdistan özgürlük hareketi bu davanın bu biçimde dar kapsamda yürütülmesine ve demokratikleşme adımı olarak gösterilmesine karşıdır.

PKK de Kürtler de bu insanlar suçsuzdur demiyor; aksine çok suçlu olduklarını ve tüm bu suçların açığa çıkarılmasını istiyor.

Kürdistan'daki suçları kapsamayan herhangi bir yargılama sadece devleti rahatsız eden ve zarar veren arızı kesimlerin temizlenmesinden başka bir anlam ifade etmeyecektir. Siyasi olarak ise demokratikleşmeyi ve Kürt sorununun çözümünü içermeyen bir iktidar mücadelesinden başka bir değer ifade etmemektedir. AKP'ye yönelik darbe girişimlerini konu alan bir dava olması bile bu karakterini değiştirmektedir. Hükümetlerin askeri zorla düşürülmesi onaylanamaz, ama AKP'nin kendi iktidarını sürdürmek için Kürt sorununu en iyi ben bastırırım pazarlaması içinde yürüyen bir davanın demokratikleştirici niteliğinden söz edilemez. Ergenekon davasında yargılananların çok kirli insanlar olması da bu gerçeği değiştirmiyor. Çünkü bunların Kürdistan'daki suçları sorgulanmıyor. Aksine Şemdinli olayında olduğu gibi Kürdistan'da bu gü-

ne kadar işlenen suçlar yargılama konusu yapılmadığı için AKP iktidarda tutuluyor. Özcesi bu davayla AKP hükümetine ve orduya rahatsızlık veren unsurlar temizleniyor.

Ergenekon davası çerçevesinde tutuklanan Jandarma genel komutanı Şener Eruygur görevde bulunduğu dönemde JİTEM'in başıdır. Ama Şener Eruygur JİTEM'in Kürdistan'daki eylemlerinden dolayı yargılanmıyor. Veli Küçük de Kürdistan'da işlediği suçlardan dolayı yargılanmıyor. Doğan Güreş, Mehmet Ağar, Çiller ve OHAL Valisi Ünal Erkan Kürdistan'da işlenen suçlardan dolayı yargılanmıyor. Bu yargılama, orduyu ve hükümeti rahatsız eden bazı eylemleri belki cezalandıracaktır, ama Kürdistan'daki suçları kapsamadığından orada işlenen tüm suçlar normal hale gelmiş olacaktır. Bu nedenle Kürdistan'ı kapsamayan bir Ergenekon davası çok tehlikeli sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

Derin devletin omurgasını

oluşturan JİTEM korunmamalı

Kürt halkının ve demokratik güçlerin bu davayı demokratikleşme ve tüm suçların yargılanmasını sağlayan bir dava olarak görmeyip, böyle bir davanın bağımsız bir komisyon tarafından ele alınıp, genişletilmesi ve Kürdistan'daki suçları kapsar hale getirilmesini istemeleri çok doğru bir yaklaşımdır. Bunun için yürütülen mücadele suçluların yakalanıp ucuz kurtulmasını engelleyen ve gerçek demokrasiye yol açacak bir

yargılanmayı dayatan bir mücadeledir. Bu nedenle AKP'nin ve yandaş basınının bu davaya yaklaşımının teşhir edilmesi, demokratik ve devrimci bir tutumdur.

Bırakalım Kürdistan'daki suçluların yargılanmasını, aksine yargılamaların Kürdistan'ı kapsamayacağı konusunda uzlaşılması, Kürt halkına karşı işlenen suçları örtme üzerinde iktidarını sürdürme ve devleti ele geçirme pazarlığıdır ki, bundan daha çirkin bir politika olamaz. Kürt halkı bu politikaya karşı çıkmazsa kendi kanı ve mücadelesini iktidarını sürdürmeye dayanak yapanlara alet olmuş olur. Kürt halkının, AKP'nin ve yandaşlarının Ergenekon davasına bakışına karşı çıkmasının esası budur.

Ergenekon davası ile MİT ve ordu yeniden dizayn edilmektedir

Eğer derin devlet denen, gerektiğinde Kürt halkına ve demokrasi güçlerine karşı kirli savaşta ve psikolojik harekatta kullanılan güçlerin üzerine gidilmiyor, Genelkurmay istihbaratı, MİT ve JİTEM'in omurgasını oluşturduğu derin devlet korunuyorsa o zaman bu dava derin devletin yenilenmesi, yeni bir anlayış ve birleşimle yeniden düzenlenmesi anlamına gelmektedir. Türkiye güvenlik kaygısını Kürt sorununu çözerek demokratikleşme temelinde aşmadığı müddetçe böyle bir kurumu ortadan kaldırmayacak ve yeniden organize edecektir. Nitekim şimdi yapılan budur. Kürdistan'daki hukuk dışı her türlü anlayış, kurumlaşma ve eylemin önü alınmadan kamuoyunun Ergenekon'u anlama biçimi olan suç imparatorluğu haline gelmiş örgütlenme dağıtılamaz.

Aslında Ergenekon'u doğru kapsamda en iyi algılayan demokratik kamuoyudur. Ama ne AKP hükümeti ne de savcılar bu algıya ve gerçeğe göre hareket etmektedir. Davanın mevcut yürütülüş biçimi demokratik kamuoyu ve halkın algıladığı çerçevede olmayıp, devleti de rahatsız eder hale gelmiş Ergenekon kurumlaşmasının içindeki hizipçi kesimlerin saf dışı edilmek istendiği bir dava biçimindedir. Herhalde halkın ve demokratik güçlerin

derin devletin temizlenmesi ve yeniden yapılanmasının tarafı olması beklenebilir. Her ne kadar AKP ve yandaş basın bu davayı demokratikleşme davası olarak gösterip kendi hedefi doğrultusunda halkı ve demokratik güçleri yedelemeye çalışsa da gerçeği gören güçler bu davada yedek güç olarak kullanılmayı reddetmektedir. Bazı liberaller ve demokrat olduğunu söyleyenlerin bu davaya destek vermesiyle onların demokrasi anlayışının kusurlu olmasıyla ilgilidir. Ya AKP ve yandaşlarının propagandasına inanmışlardır, ya da işlerine böyle gelmektedir.

Ergenekon'a karşı da güçlü bir mücadele ortaya çıkarılmalı

Aslında bazı liberal ve demokratların AKP ve yandaşlarının yedeğine düşmesi, Türkiye'de hala gerçek sol ve demokratların olmaması nedeniyledir. Daha doğrusu sosyal demokrat olanların, liberal ve demokrat olanları gerçek demokrasi yanlıların safına çekecek bir karakterinin bulunmamasıdır. Zaten Türkiye'nin temel şanssızlığı budur. Türkiye'de gerçek sol ve sosyal demokratların olmaması, derin devlet ya da halkın doğru biçimde algıladığı Ergenekon'a karşı da güçlü bir mücadele gücü ortaya çıkaramamaktadır. Gerçek demokratlar ve solcular varlık gösteremeyince bir çok liberal ve kendine demokrat diyen kesimler AKP ve yandaşlarının iktidar mücadelesine ya da derin devleti ele geçirme mücadelesine eklenmektedir. Bu nedenle AKP'ye yedeklenenlere değil de liberal ve kendine demokrat diyenleri kendine çekecek bir demokratik gücün olmasına kızmak ve buna yol açan güçleri eleştirmek gerekmektedir.

Ergenekon davasındakilerin hem AKP'yi hem ordunun hâkim komuta kademesini rahatsız ettiği açıktır. ABD'nin ve Avrupa'nın desteği ve ordunun izniyle yargılanmalar başlamış ve sınırlı bir çerçevede sürmektedir. Şimdiye kadarki gelişmelerden ortaya çıkmıştır ki, MİT ve ordu içindeki bir ekip bu davanın çerçevesini sürekli dizayn etmektedir. MİT'in bu süreçte daha aktif hale geldiği görülmektedir. Çünkü

başta devletin PKK'ye karşı mücadelede benimsediği yeni konsept olmak üzere bölge ve dünya politikalarına MİT daha hızlı uyum göstermiştir. Güney Kürdistan, İran ve Suriye ile ilişkiyi mevcut durumda MİT sürdürmektedir. ABD ve Avrupa'yla da sürdürülen ilişkilerde MİT'in daha fazla inisiyatif alması söz konusudur. MİT'in bu örgütlülük ve ilişki düzeyi ona böyle bir avantaj kazandırmıştır. Kuşkusuz MİT bunu Genelkurmay istihbaratı ve JİTEM'le birlikte yapmaktadır. Asker ve sivil bürokrasiyle hükümet benimsemiş yeni politikalar ve Ergenekon davası konusunda ortak bir tutum içindedir. Tabii ki devletin ve derin devletin bu yeniden organizasyon sürecinde iç çekişme ve mücadelesi sürmektedir. İlişki ve çelişki iç içe yürümektedir. Devlet içi yeni dengelerin bu çerçevede oluşacağını bir daha tekrarlamakta fayda vardır. Çünkü bu görülmeden de süreç içinde ortaya çıkacak gelişmeleri doğru anlamak mümkün değildir.

Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu kurulmalı

Türkiye'de halkın ve demokratik güçlerin beklentilerine yanıt verecek düzeyde tüm kirli işlerin ve suçların üzerine gidecek bir yargılanmanın gerçekleştirilmesi gerekir. Sadece bazı kişi ve çevreleri değil; Kürdistan'da tüm kirli işler imparatorluğunu ortadan kaldıracak ve demokratikleştirmeyi gerçekleştirecek biçimde bir yargılanmanın yapılması gerekir. Böyle bir yargılanmanın yapılması gerektiğini Önder Apo daha Ergenekon denilen dava ortada yokken yani iki yıl önce gerçekleştirilmesini önermiştir. Hakikatleri araştırma ve adalet komisyonu kurularak Türkiye ve Kürdistan'daki tüm suçların açığa çıkarılmasını istemiştir. Kürdistan özgürlük hareketine karşı savaş içinde Türkiye'nin devlet içi ve devlet dışındaki birçok kurumda kirlenmenin ve çeteleşmenin çok geliştiğini, Kürt sorununu çözülmeden de bu çeteleşme ve kirlenmenin ortadan kalkmayacağını, bu nedenle hakikatleri araştırma ve adalet komisyonunun aynı zamanda bu kirlenmeyi temizleneceğini vurgula-

miştir. Böyle bir komisyonunun insan hakları örgütleri, hukuk kurumları, tanınmış yazar ve demokrat şahsiyetlerden kurulabileceğini; devletten de gözlemcilerin bulunabileceğini söylemiştir. Dış dünyada bu tür konularda uzman ve tanınmış bazı şahsiyetlerin de bu komisyon içinde yer alabileceğini ya da gözlemci olabileceğini belirtmişti. Bu konuda Güney Afrika örneğini sık sık vurgulamıştır. Bu komisyonun PKK'nin de yanlışlıklarını, suç olabilecek eylemlerini de araştırabileceğini belirtmiştir. Ancak böyle bir yargılama ve gerçeklerin açığa çıkarılmasıyla gerçek bir barış ve demokratikleşmenin olabileceğini söylemiştir. Bu önerisinin neden pratikleştirilmediği konusunda ise aydınları, yazarları, insan hakları savunucularını eleştirmiştir.

Siyasi çekişmelerden uzak, çeşitli siyasi hesaplara kurban edilmeyecek böyle bir yargılama gerçekten de Türkiye'yi tüm kirlerinden temizleyecek tarihsel değerde bir çalışma olacaktır. Çünkü son 30 yıllık savaşta Türkiye çok kirlenmiştir. Karanlıkta kalan ve 12 Eylül öncesinden aydınlığa kavuşturulması gereken çok olay vardır. Türkiye tarihinin doğru yazılması, siyasetin doğru temellere oturtulması açısından da böyle bir netleşme gerekmektedir. Çünkü tarihi de olayların değerlendirilmesini de şimdiye kadar yapan kirliliği açığa çıkan derin devlet ve onun resmi görüşü olmuştur. Bunun da esas olarak antidemokratik ve Kürt inkarcılığına dayalı bir zihniyet tarafından belirlendiği açıktır. Bu nedenle olay ve olgular Kürt karşıtlığı ve Özgürlük hareketi düşmanlığı çerçevesinde değerlendirilmiş ve kamuoyuna sunulmuştur. En azından 30 yıllık tarih ve yaşanan olaylar için böyle bir değerlendirme yapmak gerekmektedir. Hem Türkiye'deki tarihi gerçekleri düzeltmek hem de bu temelde Türkiye'yi demokratikleştirip barışa kavuşturmak için böyle bir yaklaşım şarttır. Hakikatleri araştırma ve adalet komisyonu bu nedenle Türkiye açısından acilen yapılması gereken en temel çalışma haline gelmiştir.

Zaten böyle adil ve tüm kamuoyunun sesini yansıtacak bir araştırma olmadan yapılacak yargılamaya gölge

düşmesi kaçınılmazdır. Bağımsız mahkemeler var denilse de Türkiye gerçeğinde hâlâ Avrupa ölçülerinde bile bundan söz etmek mümkün değildir. Bugüne kadar Türkiye'de devletin ve çeşitli güçlerin en fazla etkisinde olan kurum yargı sistemidir. Bunun böyle olmadığını hiç kimse söyleyemez. Şemdinli davası bunu açıkça ortaya koymuştur. Ergenekon davasında tutuklu generallerin tahliyesinde de bu görülmüştür. Benzer bir kuşku ve kaygı bu davayı yürüten, AKP ve yandaşları tarafından desteklenen diğer savcı ve hâkimler için de vardır. Bunların da hükümet ve emrindeki kurumlar tarafından yönlendirildiği söylenmektedir. Bu davaya sınırlar konulması ve Gâvurdağ'ın ötesine geçilmesi bu gerçekliğin kanıtıdır.

Hiçbir suçun faili meçhul kalmamalıdır

Bu gerçeklik bağımsız bir komisyonun ne kadar gerekli olduğunu göstermektedir. Bağımsız bir komisyon olayları ve olguları tüm açıklığıyla açığa çıkarırsa o zaman hâkimler de bu belgeler ve bilgiler üzerinden daha doğru ve hiçbir etkide kalmadan doğru karar verebilirler.

Böyle bir yargılamada esas amaç olayların ve failerin açığa çıkarılması olmalıdır. Hiçbir suçun faili meçhul kalmamalıdır. Tüm suçlular açığa çıkarılır ve suçların neden işlendiği ortaya konulursa esas maksada ulaşmak için büyük bir mesafe kaydedilmiş olunur. Önemli olan halkın ve kamuoyunun gerçekleri görmesi ve bilincini bu gerçekler temelinde kazanmasıdır.

Böyle bir yargılama suçları ve yanlışları mahkûm ederken hangi doğruların yaşamsallaştırılması gerektiğini de ortaya koyar. Doğruların önündeki engeller böylece kaldırılmış olur. Bu sonuçlar ortaya çıkarılırsa kime ne kadar hapis cezası verileceğinin önemi kalmaz. Eğer devlet demokratikleşir, mağdurlardan özür dilerse halk da onları affedebilir. Önemli olan büyük bedeller ödeyen halkın ve demokratik güçlerin amaçlarının gerçekleşmesidir. Eğer böyle yaklaşılsa suçlular daha kolay itiraflarda bulu-

nabilir; pişmanlık gösterebilirler. Suç işleyenler kişiliklerini ve ruhlarını suçlu kişilik ve zihniyetlerden arındırırsa toplum mücadelesinde büyük başarı kazanılmış olur.

Türkiye için gerekli olan demokratikleşme ve barış getirecek böyle bir yargılamadır. Bu yargılamaya da PKK her türlü desteği vermeye hazırdır. Savaş içinde PKK adına işlenen suçlar varsa bunlar da açığa çıkarılmalıdır. PKK bu konuda yardımcı olacağını defalarca açıklamıştır. Karşılıklı özür dileme olursa barış da sağlanır. Barış ve demokratikleşme ancak adil olursa kalıcı ve gerçek olur. Güçlünün kendini dayattığı, zayıf gördüğünü ezerek susturduğu, iradesini kıldığı durum barış olarak değerlendirilemez. Kürdistan gerçeğinde ise Kürt halkının özgürlüğünü ve demokrasisini elde etmeden gerçekleşecek bir suskunluğa sindirme, bastırma veya teslim olma denir. PKK, hakikatleri araştırma ve adalet komisyonu ile varılacak sonuçlarla birlikte onlarca yıldır süren savaşın tümünden sonuçlandırılıp barışın getirileceğine inanmaktadır.

Böyle bir komisyon için tüm toplumun üzerinde uzlaşacağı bağımsız, vicdanlı ve sadece gerçeği araştırarak ve ortaya çıkaracak birçok insan vardır. Ergenekon davasında olduğu gibi halkı umutlandırıp sonra hayal kırıklığına uğratmak değil, gerçekleri açığa çıkarmak ve halkın vicdanını rahatlatacak böyle bir oluşumun yaratılmasına ihtiyaç vardır.

Türkiye'de ve Kürdistan'da gerçekten de suçluların ve suçların açığa çıkarılmasını isteyen güçlü bir eğilim vardır. Bu istem ve özlemi yozlaştırmak, saptırmak kadar ağır bir suç olamaz. Çünkü bu istemi ortaya çıkaran halkın ödediği ağır bedellerdir. Bu özlem hiçbir çıkara alet edilmeyecek kadar kutsaldır. Halkın zalime, zulme öfkesini hiç kimse kendi amaçları için kullanmamalıdır. Bu öfke ve halkın zalimlere karşı mücadelesi sadece ve sadece demokrasi ve özgürlükler için değerlendirilmelidir. İşte böyle bir amaca en uygun gerçekleri açığa çıkarma ve yargılamayı Hakikatleri Araştırma ve Adalet komisyonu gerçekleştirebilir.

Cinsellik batağında boğulan namus

“Biz namusu kadın bedeni ve cinselliği olarak ele almıyoruz ve tek başına bu yaklaşımı mahkum ediyoruz. Namusu; onur, irade, mücadele ve dolayısıyla özgür bir yaşam felsefesi, özgür bir ahlak olarak ele alıyoruz. Dolayısıyla namusu özgürlükle, toplumsal özgürlükle, toplumun ortak vicdanı, özgür vicdanı ile eşdeğerde ele alıyoruz. Kadının namusunu; onuruna, iradesine ve özgürlüğüne sahip çıkma mücadelesi olarak tanımlıyoruz. Bunun için de ‘bizler kadınız, kimsenin namusu değiliz, namusumuz özgürlüğümüzdür’ diyoruz”

Kadın insanın toplumsallaşmasını yaratan, insanın insan olmasını sağlayan cinstir. Marks; insanı insan yapının, toplumsallaşmayı yaratanın emek olduğunu söyler. Ancak insanın insanlaşmasına yol açan ilk toplumsal emeğin kaynağına inmez. İlk toplumsallaşan insan kadındır, anadır.

Doğada tüm canlıların devamlılığını sağlamalarının üç temel ilkesi vardır. Bu ilkeler; çoğalma, beslenme ve korunma ilkeleridir. Çoğalma ilkesi türün devamını sağlaması ve varlığını sürdürmesi için en başat ilkedir. Çoğalma gerçekleşikten sonra çoğalan canlının beslenme ve korunma, kendini savunma ihtiyacı ortaya çıkar. Yani biri diğerlerini koşullar.

Canlılar aleminin kendi içinde çeşitli çoğalma biçimleri vardır. Tek hücreli canlılar hücre çekirdeğinin ortasından ikiye bölünmesiyle çoğalırlar. Çok hücreli canlılar ise dişi ve eril olanların birleşmesi ve döllenme yoluyla çoğalırlar. Döllenme yoluyla çoğalan çok hücreli canlılar da kendi aralarında çoğalma biçimlerine göre ayrışırlar. Yumurtlayarak çoğalma ve doğurarak çoğalma biçiminde ayrışırlar. Kanatlı türler, sürüngeçenler, solungaçlılar daha çok yumurtlayarak çoğalırlar. Memeliler ise doğurarak çoğalırlar. İnsan da memeliler içinde en gelişkin canlı türüdür. Memelilerin çoğalması; eril ile dişinin birleşerek döllenmesi ve belli bir gebelik süreci ardından dişinin doğurması ve doğurduğu yavruyu emzirmesi süreçlerinden oluşur.

İnsan dişi de tıpkı bir koyun, keçi, inek gibi döllenme ve gebelik süreci ardından yavrusunu doğurarak çoğalır ve doğum sonrası da yavrusunu emzirir. Farkı nedir o zaman? Yani biyolojisi birbirine çok benzeyen hayvanlarla insanların birbirinden en temel farkı nedir? Madem koyun, keçi, inek vb memeli hayvanlar da insanlar gibi döllenerek, doğurarak çoğalıyorsa o zaman onlar neden akıllı varlıklara dönüşmediler? İnsanı bu kendi kategorisindeki memeli hayvanlarla farklılaştıran, akıllı varlıklar haline getiren en temel neden neydi?

İnsanı diğer memelilerden farklılaştıran ve akıllı bir varlık kılan temel etmen toplumsallaşmasıdır. Peki neden insan toplumsallaştı da diğer memeliler toplumsallaşamadılar?

Dikkat edilirse diğer memeliler yavrularını doğururken, yeni doğan yavru hemen ayağa kalkar ve yürür. Ya da birkaç günlük aradan sonra bu özelliklerine hemen kavuşur. Doğaya ve iklimsel değişikliklere karşı koruma amacıyla doğa kendisine ona uygun dayanıklı bir deri veya tüylerle kaplı kürkleri vermiştir. Sert toprakta, taşta, kayada yürüyebilmesi için oldukça sert ve dayanıklı tırnaklar vermiştir. Yırtıcılara karşı kendini savunması için ona uygun diş yapısı vermiştir. Memeli olmayanlara ise yine yırtıcılara karşı kendisini savunabileceği sivri gagalar, keskin pençeler, oradan uzaklaşmak için kaçabilmek için kanatlar vermiştir.

İnsan yavrusu anneye oldukça muhtaç bir durumda doğar

İnsan yavrusuna bakıyoruz tam tersine oldukça savunmasız bir biçimde doğmaktadır. İnsan yavrusunun kendisini anne sütü dışında besleyebilmesi için yine korunabilmesi için aklını kullanması gerekmektedir. Çünkü doğarken ne bir gagası, ne bir kanadı, ne sert tırnakları ne onu soğuktan ve sıcaklardan koruyacak kalın, dayanıklı bir derisi ve kürkü vardır. İnsan yavrusu yeni doğduğunda bunlara sahip olmadığı gibi bunların yerine bedeni dışında araç gereçlerini geliştirebileceği bir akıl yapısı da henüz gelişkin değildir. Anne sütü dışında doğadan beslenmesi için dişleri de yoktur. Kendisine yiyecek bulabilmesi için doğada dolaşabileceği, tehlikeler karşısında kaçabileceği, ayakları üzerinde durabilme ve yürüyüp koşabilme kabiliyeti de yoktur. Dolayısıyla insan yavrusu biyolojik evrimini tamamlamadan doğar anasından. Anne adeta yavrunun doğarken eksik kalan biyolojisini tamamlayan bir role sahiptir. Yavrunun doğarkenki; dişsizliği, ayakta kalıp yürüme kabiliyetinden yoksunluğu, kendini savunma, kendini koruma kabiliyetinden yoksunluğu ve henüz gelişkin olmayan aklın yetersizliğini onu doğuran anası tamamlar. Anneye oldukça muhtaç bir durumda doğan insan yavrusu. -Baba annenin bu rolünü oynayabilir mi peki? İlk etapta oynayamaz. Çünkü baba ana-

nın doğurduğu yavruyu emzirme yeteneğine sahip değildir. Gebelik, doğurma ve emzirme süreçleri kadına özgü biyolojik farklılıklardır.

Yavrunun anaya muhtaç olma süreci ise insan yavrusu için diğer memeli hayvanlardan oldukça uzun bir süreçtir. İnsan yavrusu doğduktan sonra temel var olma ilkesi olan beslenme ihtiyacını anasının sütünü emerek karşılar. Çünkü insan yavrusu yeni doğduğunda sindirim sistemi ana sütü dışında başka bir şeyle beslenmesine el verişli değildir. Emzirme süreci ardından da anasının pişirip hazırlayacağı yiyeceklerle beslenebilir ancak. Kendisi bu ihtiyacı karşılayacak yetenekte değildir. Bir başka memelinin yavrusu ise kısa bir emzirme sürecinden sonra etçil veya otçul olarak çiğ doğadan beslenir. İnsan yavrusunun kendi ayağı üzerinde durup yürümeye başlaması iki yılı alır. Yine insan yavrusunun kemik gelişimi 18 ile 21 yaş arasında tamamlanır. 32 dişini tamamlaması, boyunun yeterince uzaması, sindirim sisteminin, sinir sisteminin, beyin sisteminin gelişimi yaklaşık 18 ile 21 yaş arasında tamamlanır. İnsan yavrusunun tüm bu gelişim süreçlerini tamamlaması süreci kendisi dışında birilerinin bakımına ihtiyaç duyduğu süreçler olmaktadır. İnsan yavrusunun bu uzun süren gelişim süreci boyunca bakımını üstlenen varlık ise onu doğuran anası olmuştur. Dikkat edilirse diğer memelilerin gelişimlerini tamamlama süreçleri çok daha kısadır.

İlk toplumsallaştıran emek analık emeğidir

İnsan yavrusunun bakıma muhtaç olduğu bu gelişim sürecinin harcamayı gerektiren emeğini ise onu doğuran anası harcar. Ananın hem gebelik süreci boyunca yavrusunu karnında taşıdığı süreç, hem doğum sonrası kucağında taşıdığı emzirme süreci hem de daha sonraki daha gelişkin uzun bakım süreci boyunca yavrusu ile arasında önemli bir ilişki düzeyi vardır. Ana ile yavrusu arasındaki bu ilişki düzeyi insanı insanlaştıran ve toplumsallaştı-

ran bir gelişim ve büyüme sürecidir. Anayla yavrusu arasındaki bu dolaysız direk ilişki oldukça duygusal bir ilişkidir. İnsanı insanlaştıran ilk toplumsal ilişki, anayla yavrusu arasındaki ilişkidir. Bu ilişkide ilk toplumsal emek vardır. Anayla yavrusu arasındaki ilişkide, bir canlı varlığın ilk kez kendisinin dışında bir başka canlı varlığı da sahiplenme, koruma, besleme, savunma ve kendi tecrübelerini aktarma gibi toplumsallığa yol açan duygu ve düşüncesi oluşmaktadır. Yani ilk toplumsallaştıran duygu ve düşüncelerin ortaya çıkması ana ile yavrusu arasındaki ilişkiden ortaya çıkmıştır.

Evet, toplumsallaşma emeğe dayalı olarak gelişmiştir. Ancak bu ilk toplumsallaştıran emek, ananın doğurdu-

yaşam düzenini geliştirme ihtiyacı ise toplumsal yaşamı düzenleme bilincini geliştirmiştir. Toplumsal yaşamını düzenleme bilinci ise organize olmayı, yasa oluşturmaya, örgütlü yaşam bilincini, kolektif toplum ruhunu, kolektif toplum gücünü, örgütlü toplum gücünü ortaya çıkarmıştır.

Doğa toprak ve kadın birbiriyle o denli bütünlüklü ele alınır ki hepsi birer ana olarak görülür

Analığın yol açtığı tüm bu gelişmeler, insanın ilk akıl biçiminin karakterinin kadın eksenli, kadın merkezli olduğunu ortaya koymaktadır. Kadında ortaya çıkan bu ilk zeka biçimi, ilk düşünüş ve bilinç biçimi, ilk akıl biçimi

ğu yavrusunu yaşatmak, büyütme, korumak ve savunmak için harcadığı emektir. Yani analık emeğidir. Kadın emeğidir. Karnında taşımak, doğurmak, emzirmek, bakmak, büyütme, eğitmek gibi insani eylemler, insan duygusunu, aklını ve toplumsal yaşam tarzını geliştiren eylemler olmuştur. Bu eylemlerin hepsi de büyük emekler gerektirir. Dolayısıyla ilk toplumsallaştıran emek analık emeğidir. Ana ile çocuk arasındaki duygulara dayalı ilişki giderek analar arasındaki duygusal ilişkilere ve anaların hem çocuklarıyla hem de birbirleri ile olan ilişkileri giderek topluluklar biçimindeki örgütlenmelere yol açmıştır. Anaların doğurduğu çocuklarıyla birlikte oluşturdukları toplulukların kendi iç

duygusal bir akıl biçimidir, duygusal zeka ağırlıklıdır. Giderek duygusal zekanın, toplumsal ihtiyaçların karşılanması için analitik zekaya da evrimle düzeyini geliştirmiştir. Kadının bu ilk süreçlerde duygusallıkla beraber giderek analitik yanlar da kazanması o dönemin doğal toplumundaki ve sonrasında neolitik toplum sürecindeki zeka biçiminin duygusallık ile analitikliğin optimal bir denge içinde yürüdüğünü ortaya koymaktadır. Organik doğal toplumun ve ardından gelişen neolitik tarım ve köy toplumunun uzayan ömrü bu duygusal ve analitik denge- nin damgasını vurduğu zihniyet yapısına borçludur. Hem organik doğal toplumda hem de neolitik tarım ve köy toplumunda şiddetin, savaşın, sömü-

rünün, haksızlığın, gaspın, düşmanlığın olmamasının nedeni bu zihniyet yapısından ileri gelir. Bu zihniyet yapısının şekillendirdiği ve adı konmamış ahlaki yapısından ileri gelir.

İlk ahlak biçimi Kadın eksenli ana eksenli bir ahlaktır

Kadın eksenli bu toplumsal süreçlerin en belirgin ilkesi canlılık ilkesidir. İnsan canlı doğanın bir parçası olarak ele alınır ve doğa da insan gibi duyumsayabilen, sezebilen, hissedebilen, sevebilen, düşünebilen bir varlık olarak görülür. Doğaya insanın hükmedebileceği bir alan, bir nesneler toplamı olarak bakılmaz. Doğa, toprak ve kadın birbiriyle o denli bütünlüklü ele alınır ki, hepsi birer ana olarak görülür. Tabiat Ana imgesi, buradaki zihniyetin temel karakterini oluşturur. Ve her şeye yaşam verdiği için kutsanır. Zarar vermek o dönem insanının aklından bile geçmez. Bu bir tür doğal insanın ahlaki yapısıdır. Doğaya zarar vermediği gibi doğanın birer parçası olan insana ve hayvanlara da zarar vermezler. Doğaya ve doğanın parçası olarak görülen insan, hayvan, toprak gibi varlıklara zarar vermek suç sayılır. Bu varlıkların hepsi de korunur, geliştirilir ve eğitilir, evcilleştirilir. Ürün vermeleri sağlanır. Ölme ve öldürme biçimleri yoktur. Ölüm de yaşam da her şey doğal evrimi içinde gelişir ve dönüşür. İnsan aklı da bu evrimsel gelişmenin bir sonucu olarak ortaya çıkar ve zararlı hale gelmesinden sakınılır. Bu sakınma ilk toplumsal yasaları, yani ilk toplumsal ahlaki geliştirir. İlk toplumsal ahlak; sevgi, şefkat, koruma, geliştirme, adalet, eşitlik ve bunları gerçekleştiren analık emeğine saygı temelinde gelişir. Mal, mülk, yalan, hırsızlık, adaletsizlik, eşitsizlik, kin, nefret ve gasp yoktur bu toplumsal ahlakın yapısında. Kadın eksenli, ana eksenli bir ahlaktır bu ilk ahlak biçimi. Toplumsal değerler bu ahlaki yapıdan doğar ve toplum yaşamının günlük düşünüşüne, davranışına, diline şekil verir.

Önderliğimizin de dikkat çektiği nomos, Yunancada yasa anlamında

“Ananın koyduğu temel yasalar, yaşamı sürdürülebilir kılan yasalar. En temel yasa, toplumun beslenme, barınma, korunma ihtiyacını kolektif emeğe dayalı olarak eşitçe gideren ve paylaştıran yasaydı. Ekonomi olarak kavramlaştırabiliriz bu yasayı. Ekonomi de eko-nomos tan gelmektedir. Eko Yunanca da ev demek, nomos ise yasa demek”

kullanılmış. Günümüz toplumunun diline namus olarak geçmiştir. Nomos yasa demek. Yasa ve yasalar bir topluluğun veya toplumun yaşamını düzenler. İlla da günümüzde olduğu gibi yazılı olmayı gerektirmez. Toplumun ortak bilinç ve vicdanı olarak ahlak yasaları da vardır. Yaşamın düzenlenmesi için gerekli yasaların oluşturulması ilk toplumsallaşma ile başlar. İnsanlığın ilk yasaları ana klanında ana tarafından oluşturulmuştur. Analar, doğurdukları çocukların yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan uyarıcılığı bir tür eğitim olarak yaparlar ve çocuklarının daha iyi ve tehlikelere karşı korunabilmeleri için çeşitli gerekli yasaları oluşturur ve öğretirler: 'Ateşe dokunma yakar, suya girme boğulursun, yalan söyleme, hırsızlık yapma, haksızlık yapma başkasına zarar verir, paylaşmayı bil diğerinin de senin gibi ihtiyacı var, birlikte ortak hareket et yoksa tehlikelere güç getiremezsin, bir davranışı veya bir sözü yapmadan ve söylemeden önce başkası senin için yaparsa ve söylerse ne hisseder sin vs gibi'... Ana kadın, doğal toplumun ve neolitik toplumun yasa koyucu gücüdür. Ana kadın bu dönemlerde yasa koyucu gücünü, toplumu yaratmadaki emeğinden ve toplumsal üretimdeki belirleyici rolünden alır. Yaşamı yavruları şahsında yaratan, yaşamın sürdürülmesi için gerekli şeyleri de üreten ana kadındır. İnsanı doğuran ve büyüten kadınsa o zaman doğurduğu ve büyüttüğü varlığın yaşamını düzenleyen ve belirleyen de kadın olmalıydı ve olan da buydu.

Ananın koyduğu en temel yasalar, yaşamı sürdürülebilir kılan yasalar. En temel yasa, kolektif emek ile yaratılan kolektif değerlerin ve ürünlerin eşit

düzeyde paylaşılması yasasıydı. Toplumun beslenme, barınma, korunma ihtiyacını kolektif emeğe dayalı olarak eşitçe gideren ve paylaştıran yasaydı. Ekonomi olarak kavramlaştırabiliriz bu yasayı. Ekonomi de eko-nomos tan gelmektedir. Eko Yunanca da ev demek, nomos ise yasa demek. Eko-nomos ev yasası demek oluyor (kaynak: siyaset felsefesi). Yani evin ve evde yaşayanların ihtiyaçlarını karşılayan yasa demek oluyor. Doğal toplumun veya neolitik toplumun yaşamı sürdürme yasası, Yunancada ev yasası, ev ekonomisi olarak evin düzenini oluşturan yasa olarak kavramlaştırılmıştır. Toplumun daha küçük evlere, ailelere bölündüğü bir süreçtir sonraki süreç. Ondan önce toplum yasasıdır. İlk süreçler toplumun sonraki süreçlerde ise evin ve ev halkının ihtiyaçlarını karşılayan özne ise anadır, kadındır. Toplumun ve ev halkının beslenme, giyinme, korunma, barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılayan kadındır. Ana, ilkin toplum içi sonra da ev içi yaşamı düzenlediği için toplumun ve evin yasasını oluşturduğu için söz hakkı öncelikle ananın kadınıdır o dönemler açısından. Soy zinciri bile buna göre yani anaya göre ananın klanına göre belirlenir ve sürdürülür. Sonra ne olur?

Erkeğin sahip olduğu ev ve aile kurumlaşması kadın emeğinin gaspı üzerinden gelişir

Daha sonra avcılık kültüründen gelip ananın yaptığı sözleşmeler çerçevesinde topluma dahil olan avcılık pratiği içinde kurnazlaşmış erkek, ananın toplumsal ihtiyaçlar için biriktirdiği ürünleri ve değerleri ele geçirir ve tekeline alır. Tekelcilik anlayışını geliştirir. Tekelcilik tefeciliği de

geliştirir. Tekeline aldığı toplumsal emeği ve yarattığı üretimi ve değerleri kar karşılığında satmayı geliştirir. Tefecilik kültürünü geliştirir. Tefecilik, ahlakın zayıfladığı yerde gelişir. Erkeğin yarattığı tekeli ve tefeci kültür, daha önceki neolitik kültür ve ahlakını büyük oranda tahrip eder ve çeşitli biçimlerde ahlaksızlığı geliştirir. Toplumun kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere ürettiği birikimi ele geçiren ve avcılıktan aldığı bütün kurnazlıkları kullanan erkek, toplumsal düzeyin adeta altını üstüne getirir. Bu alt üst oluş, Enki şahsında kurnaz erkeğin kadının biriktirdiği ürünleri ve değerleri çalması ile başlar. Büyük çatışmalı süreçlerin ardından kurnaz Marduk şahsında erkek, kadının kendisini de ele geçirir, düşürür ve mülkiyetine alır. Kendisini sahip konumuna kadını ise sahip olunan meta konumuna getirir. Bu dönemde gelişen ataerkil zihniyet ve sistemi, kadının yasa koyucu rolünü ve misyonunu kendi tekeline, kendi mülkiyetine alır. Kadına bir şey bırakmaz. Kurnaz erkek kadının değerleri ile birlikte kadının bedenini, cinselliğini, iradesini, duygusunu, düşüncesini, yasasını her şeyini elinden alır. Kadının gücünü elinden alır. Haksız kazanç ve emek gaspını geliştirir. En başta da kadının emeğini, bedenini, cinselliğini gasp eder. Erkeğin sahip olduğu evin, çocukların, kocanın ve kocanın ailesinin hizmetini hiçbir maddi ve manevi karşılık beklemez. Erkeğin sahip olduğu ev ve aile kurumlaşması, kadın emeğinin gaspı üzerinden gelişir. Kadın, erkeğin yuvasını ayakta tutan karşılıksız emek deposu gibidir. Bıkmadan, usanmadan, sıkılmadan, karşılık beklemeden, kendisine kader belleyerek ölmeye kadar erkeğin bu hizmetini yapması beklenir. Böyle yapmak zorundadır da başka türlü yaşam sansı bırakılmamıştır zaten. Mutfak hizmeti, temizlik hizmeti, üzerinde artık söz sahibi olamadığı çocukların bakıcılık hizmeti ve en kötüsü de cinsellik hizmetidir. Bunların kadın ruhunda, dünyasında, düşüncesinde en ağır yaralar açanı ise erkeğin cinsel hiz-

metçiliğidir. Karşılaştırılan kadın, ev içinde erkeğin cinsel metası, cinsel hizmetçisidir. Kocanın her istediği zaman her türlü hizmetine koştuğu gibi cinsel hizmetine de koşmalıdır.

Ev kadının kapatıldığı ömrü boyunca mahkum bırakıldığı özel alan olur

Bunun da günümüz literatüründe adı NAMUS olmaktadır. NAMUS, erkeğin kadını olarak tanımlanmıştır. Geçmişin nomosu, erkek egemen sistemde erkeğin meşru bir biçimde sahibi olduğu kadının bedeni ve cinselliği olmuştur. Erkeğin özellerinin başında gelir. Başkasının dokunamayacağı, dokunması halinde yaşamların söndürüleceği en özel alanıdır. En mikro dokunulmazlıkların olduğu alandır bu alan. Dolayısıyla kadına kendisine dair, varlığına dair, duygu düşünce ve ruhuna dair yine bedenine dair geriye bir şey bırakılmaz. Kadının nomoları olan toplum yasaları elinden alınır. Artık yasa koyan erkektir. Toplumda kadın işi olan ekonomi yani eko-nomos artık kadının değil erkeğin tekeline girer. Kamusal yasalar ile ev yasaları artık birbirinden koparılır. Ev alanı kadının kapatıldığı ve ömrü boyunca mahkum bırakıldığı özel alan olur. Özel alan, evin dört duvarından oluşan kadın zindanı, kadın kafesi olarak kamusal alandan koparılır. Kadının yasa koyucu gücü zayıfladıkça, elinden alındıkça erkek, kendi kamusal yasalarını oluşturur. El değiştiren bu yasala-

rın başında ise ekonomi gelir. Ekonomi; toplumun ihtiyaçlarının kolektif emekle eşitlikçi dağılım biçiminde ana tarafından düzenlenmiş karakteri artık emek gaspı ve sömürüsü üzerinden erkek tekelinde gelişir. Erkek egemen zihniyet ve sisteminin ekonomi anlayışı; haksız kazanç sağlamaya dönük, başkalarının emeği üzerinden rant ve kâr elde etmeye dayalı sınıf-laştırıcı bir ekonomi anlayışını geliştirir. Adına da ekonomi politikası veya iktisat bilimi denmeye başlanır. Ekonomi politik veya iktisat bilimi ile ev yasası ile toplumsal üretim birbirinden koparılır. Eko-nomos ev yasası olmaktan çıkarılır. Ekonomi politika ile kent yönetimleri, sonrasında ise devlet yönetimi işleri iç içe geçer. Bundan sonra ev ve toplum yasası olan ekonomi, ekonomi politika dönüşürülerek kent yasasına, devlet yasasına dönüştürülür. Tüm ekonomik hizmetler devlet için verilir. Devlet tekeli geliştirilir. Ekonominin toplum için olan yanı kalmaz, her şey devletin büyütülmesi, erkin güçlenmesi ve merkezileşmesi için kullanılır. Toplum sadece artıkları verilir. Toplum kendi harcadığı emekle yaratmış olduğu ürünlerden yararlanamaz. Adeta karın tokluğuna çalışmaya zorunlu bırakılır. Emeğini egemen sınıf erkeklerine veya devlete satmak zorunda bırakılır. Toplum yasası diye, ev yasası diye bir şey kalmaz geriye. Evde kalan tek sermaye kadının ev içi hizmette kullandığı karşılıksız emeği ve erkeğe sunmak zorunda kaldığı cin-

sellîğidir. Artık günümüze kadar ekonomi; insanların beslenme, barınma ve korunma ihtiyaçları temelinde değil bir kesim erkeğin başkalarının emeği üzerinden kâr sağlaması temelinde tanımlanır. Tıpkı analar gibi, kadınlar gibi emekçi kesimler de bu egemen erkek sınıfının zenginleşmesi için durmadan çalıştırılır ve hizmete koşturulur. Ataerkil toplumun yeni düzenini oluşturan kurnaz erkek; kadının en temel toplumsal işi olan ekonomik faaliyetleri, üretim işlerini, üretileni adaletli bir biçimde paylaş-tırma ve dağıtma faaliyetlerini elinden alır. Kadının elinden çıkan toplumsal üretim ve ekonomi işleri, el değiştirip erkeğin tekeline geçtiğinde, büyük toplumsal düzensizlikler ve dengesizlikler gelişmeye başlar. Toplumun iç dengesi, ekolojik dengesi yani toplumsal ekolojide büyük ve derin bozulmalar ortaya çıkar.

“Toplumu parçalayıp bir parçası olan erkeği diğer yarısı olan kadını kontrol etmek için meşgul etmek, uğraştırmak asıl denetlenmesi gereken devlet ve iktidar üzerindeki kontrol gücünü sıfıra düşürmektedir. Ataerkil zihniyet ve sisteminin geliştirdiği namus anlayışı sadece devlet ve iktidarın kendisini toplumsal denetimin dışında tutması için uzmanca geliştirilmiş bir oyunudur”

Namus günümüzde kadın cinselliğine ve bedenine indirgenmiştir

Ataerkil sistemin gelişimiyle toplumsal yapıda yaşanan bu bozulmalar sonucu toplum içerisinde kadına bırakılan tek yer, dört duvardan oluşan ev ortamıdır. Ev hapsidir. Ev içerisinde bile belli başlı sınırlı inisiyatifleri vardır. Ev ortamının tümünde sözü geçmez. Kadının ev ortamında sözünün geçtiği tek alan hizmet alanıdır. Mutfak işleri, temizlik işleri, cinsel işler ve doğurganlık işlevidir. Onun dışında kadına ev içerisinde bile bir şey bırakılmamıştır. O, evde sadece bir hizmetçi, sahibi olan erkeğin çocuklarını doğurma makinesidir. Erkek evin sahibi olduğu için eskiden kadının belirlediği ev yasalarını artık kadın değil erkek oluşturmaktadır. Erkeğin oluş-

turduğu ev yasası ise kadının bedeni ve cinselliğini tekeline alan, mülküyetine alan NAMUS yasasıdır. Kadının daha önce belirlediği nomosları artık erkeğin NAMUSU biçiminde değiştirilmiştir. Kadının nomosları, toplumun ve evin yaşamını eşitlikçi, adaletçi ve özgürlükçü temelde belirlerken, erkeğin NAMUSU ise sahip olduğu kadının cinselliğine ve bedenine endeksli bir kavram olarak geliştirilmiştir. Ev yasası olan ekonomi yani Yunancadaki eko-nomos, artık erkeğin tekelindeki, mülkiyetindeki kadının cinselliğine indirgenmiş ve NAMUS olarak kavramlaştırılmıştır.

Ana eksenli, kadın eksenli toplumda NAMUS yani NOMOS, büyük bir üretim ahlakı anlamını taşıırken, günümüzde sadece kadın cinselliğine ve bedenine indirgenmiş olması günümüz toplumu açısından büyük ahlaki yozlaşmalara yol açmıştır. Kadın be-

yöneten erkini denetlemeye dönük olmalıdır. Ancak günümüz toplumsal ahlakı o denli düşürülmüş ve küçültülmüştür ki, namus adı altında sadece kadının bedenini ve cinselliğini kontrol etme inisiyatifi ile sınırlandırılmış ve meşgul edilmiştir. Toplum her an kadın bedeni ve cinselliğini kontrol etmekle uğraşırken, asıl kontrol edilmesi gereken devlet ve iktidar kurumlaşmaları ise toplumdan her şeyi çalıp götürmektedir.

Ataerkil namus anlayışı egemenlerin ideolojik bir oyunudur

Toplum her iki cinsten oluşur. Ahlak ise toplumun ortak vicdanıdır. Ortak özgürlüğüdür. Özgür yaşamıdır. Şimdi toplumu ikiye ayırıp, bir yarısı olan erkeği diğer yarısı olan kadını namus adı altında kontrol etmekle uğraştırmak nasıl bir ahlak yapısını oluşturabilir ki? Her şeyden önce toplumun tümü bu ahlaki yapıya onay vermediği için bir cins bunun dışında tutulduğu için ve bir cinsin diğer cinsi kontrol etmesine, köleleştirmesine dönük olduğu için böyle bir ahlaki yapıya özgürlük ahlakı demek büyük bir yanıltmadır. İkincisi toplumu parçalayıp bir parçası olan erkeği diğer yarısı olan kadını kontrol etmek için meşgul etmek, uğraştırmak ise asıl denetlenmesi ve kontrol edilmesi gereken devlet ve iktidar üzerindeki kontrol gücünü sıfıra düşürmektedir. Ataerkil zihniyet ve sisteminin geliştirdiği ve günümüzde geçerli olan namus anlayışı sadece devlet ve iktidarın kendisini toplumsal denetimin dışında tutması için uzmanca geliştirilmiş bir oyunudur. Tüm toplumun kadını ve erkeği ile bu oyuna gelmiş olması çok acı bir trajedidir. Erkek avucuna tutuşturulan kadına nasıl sahiplik edeceği ile onu nasıl denetleyeceği ile kendi cinsel ve bedeni zevklerini nasıl tatmin edeceğine yoğunlaşırken ve yaşamını bundan ibaret kımlarken, devlet ve iktidarın ondan çaldıklarının farkında bile olmamaktadır. Haksız kazancın, emek gaspının, hırsızlığın, dolandırıcılığın, yalancılığın, sömürmenin, sindirmenin, şiddet-

tin temel kaynağı ahlaksız bırakılan toplum gerçeğidir. Özgürlükçü bir ahlakın olduğu yerde devlet ve iktidar sisteminin kendisini yaşatması, sistemleştirmesi ve ayakta tutması mümkün değildir. Bu açıdan ataerkil namus anlayışı, egemenlerin ideolojik bir oyunu olmanın ötesinde başka bir şey değildir. Toplumun en üretken bir yarısı olan kadınları etkisiz ve işlevsiz bırakmanın, toplumu birbirine kırdırtmanın, birbirine öldürtmenin ve topluma bunları yaptırırken kendisini de lüks içinde haksız kazanç ve emek gaspı üzerinden, işgal ve soykırım üzerinden yaşatmanın temel stratejisidir. Dini ideolojiler de kullanılarak bu stratejik oyun tüm topluma kabul ettirilmiştir. Buna direnen öğeler yok edilmiş, katledilmiş veya sindirilmiştir. Ortaçağ'da buna direnen bilge kadınların "Cadı" olarak teşhir edilip yakılması bunların bu uygulamaların başında gelir. Günümüzde de "cinsel özgürlük" adı altında yine "seks işçiliği" adı altında kadın her gün katledilmektedir. Ortadoğu'da namus adı altında bir erkeğin özel mülkiyetine verilen kadın, Batı'da cinsel özgürlük ve seks işçiliği adı altında erkeklerin kolektif mülkiyetine verilmektedir. Her halukârda kadın bedeni ve cinselliği üzerinden denetlenen ve yürütülen, yozlaşmış bir toplumsal gerçek söz konusudur. Bu oyun bozulmadan, bu strateji boşa çıkarılmadan toplumsal özgürlüğün sağlanması mümkün değildir. İşte tam da bu nedenle toplumsal özgürlüğün yolu kadın özgürlüğünden geçmektedir ve kadın özgürleşmeden toplum özgürleşemez.

Kadına dayatılan namusluluk hali erkek tarafından ihlal edilmektedir

Günlük yaşamın hemen hemen tüm kanunları sömürülen cins olarak kadın etrafında örülmüştür. Yaşamın akışı içerisinde karşısına her an bir tabu olarak namus kanunları çıkmayan bir kadın yoktur. Egemen sistemin gericileşmiş bir tabusu olarak kadına dayatılan namusluluk hali aslında erkek tarafından her gün ihlal edilmek-

tedir. Evde, okulda, iş yerinde, çarşı ve sokaklarda kadının bedenine ve cinselliğine el atan, bu geleneksel namus kanununu bozan yine erkektir. Kadın bedenine, iradesine, duygularına, cinselliğine her an saldıran, bu yönlü konmuş toplumsal tabuları ihlal eden yine erkeğin kendisidir. Bu durum erkeğin yalancılığına ortaya koymaktadır. Kadın bedenini ve cinselliğini bir erkeğin tekelinde gören erkeğin kendisidir bunu bozan, başka bir erkeğin tekelindeki kadının bedeni ve cinselliğine her an saldırı pozisyonu alan, taciz eden tecavüz eden yine aynı erkeğin kendisidir. Kendi eşinin, kızının veya kendisine yakın olan kadınların bedenini ve cinselliğini ölümüne sözde koruma kavgası veren erkek, başkasının eşine, kızına veya yakınında bulunan kadınlara tersi bir yaklaşım içinde olur. Sonuç itibari ile bu geri yasayı kadına dayatan da ihlal eden de erkeğin kendisidir. Ancak yasayı ihlal eylemini her zaman erkek yapmasına rağmen bu ihlal eyleminin günahı ve cezası yine kadına çıkarılır. Yani her an erkeğin her türlü şiddetine, tacizine, tecavüzüne uğrayan kadın adeta suçu kendisi işlemiş gibi cezalandırılır. Bu ihlalin sebebi adeta kadının yaşamdaki varlığıdır. Yaşamdaki kadın varlığı erkeğin suç işleme potansiyeliymiş gibi ele alınır ve her durumda kadından hesap sorulur. Dayak atılır, hapsedilir, katledilir, intihara sürüklenir, yaşam hakkı elinden alınır.

Biz namusu kadın bedeni ve cinselliği olarak ele almıyoruz ve tek başına

bu yaklaşımı mahkum ediyoruz. Namusu; onur, irade, mücadele ve dolaşısıyla özgür bir yaşam felsefesi, özgür bir ahlak olarak ele alıyoruz. Dolayısıyla namusu özgürlükle, toplumsal özgürlükle, toplumun ortak vicdanı, özgür vicdanı ile eşdeğerde ele alıyoruz. Kadının namusunu; onuruna, iradesine ve özgürlüğüne sahip çıkma mücadelesi olarak tanımlıyoruz. Bunun için de "bizler kadınız, kimsenin namusu değiliz, namusumuz özgürlüğümüzdür" diyoruz.

Tüm kadınların kendilerine ait gerçek bir özgürlük tanımı olmalıdır

Burada önem kazanan bir konu ise özgürlüğün nasıl algılanması ve tanımlanması gerektiğidir. Özgürlüğe kadın olarak kendi iradi gücümüzle tanım getirmek oldukça hayatidir. Toplumun özgür yaşam ütopyaları hiç sönmemesine adeta bir meşale gibi hep yanmaya devam etmektedir. Yani toplum oldukça karmaşık ve esnek yapısıyla her zaman diri bir özgürlük arayışı içerisinde. Toplamların bu özgürlük özlem ve arayışları ve bu temelde belli bedeller karşılığında yürüttükleri mücadeleler vardır. Ancak toplumun özgürlük özlemi ve arayışları topluma egemen olan devletçi, iktidarcı yapılarca yönlendirilir. Özgürlük arayışında olan bir toplumun veya bunun bir parçası olan bir toplumsal kesimin doğru yönetilmesi ciddi sorunlara, çarpıklıklara

yol açar. En köleci bir yaşamın bile özgürlük olarak algılanmasına yol açabilecek denli tehlikeli yönleri savrulabilme riski de her zaman vardır.

Kadın dünyanın her yerinde ezilen ve sömürülen bir cins, bir sınıf, bir ulus niteliğindedir. Tüm ezilen ve sömürülen varlıklarda ve kesimlerde olduğu gibi kadının da önemli özgürlük arayışları vardır. Kadındaki bu özgürlük arayışları maalesef egemen erkek zihniyeti ve sistemi tarafından yanlış yönlendirilmektedir. Örneğin kadının en çok arayış içerisinde olduğu yaşlar gençlik yaşlarıdır. Büyük özgürlük arayışı içerisinde olan genç kadınların her an bir egemen erkeğin veya eril devletin ajan kurumlaşmalarının ağına düşmesi her zaman olasıdır ve çoğunlukla da böyle olmaktadır. Bu açıdan genç kadının ve tüm kadınların kendilerine ait bir gerçek özgürlük tanımı olmalıdır.

Ahlaki değerlerden boşaltılmış bir özgürlük anlayışı tehlikelidir

Özgürlüğün Batı'daki egemen tanımı kadın için büyük bir tuzaktır. Kapitalist sistemin liberal ideolojisi özgürlüğü; bireyin sınırsızca yapmak istediği her şey olarak tanımlanır. İlk bakışta bireyin sınırsızca yapmak istediği her şey çekici bir tanım olarak gelebilir. Bireyin yapmak istediklerinin sınırlarını çizen ahlaki değerlerdir. Ahlaki değerlerden ve sınırlardan boşaltılmış bir özgürlük anlayışının yol açtığı tehlikeli sonuçların günahını bu gün tüm insanlık çekmektedir. Bencilce canının istediği her şeyi yapma serbestliği en çok egemen erkeğin işine yaramış ve başkalarının emeği, iradesi üzerinden kendini büyütme ve yaşatma zeminini sonuna kadar açmıştır. Bireyin sınırsız istemleri arasında sınırsızca zenginleşme, sınırsızca sömürme, sınırsızca gasp etme, sınırsızca sahip olma gibi ahlak sınırlarını tanımayan güdüler de vardır. İktidar ve şiddet dolu bu güdüsel istemlerin ahlaki sınırları tanımadan tatmini, günümüzün sınırsız sömürü gerçeğine yol açmıştır. Zaten bireyin sınırsızca yapmak istediği her şeyi

yapabilmesi; ancak toplumun çok dar bir erkek grubu için geçerli olabilecek bir tanımdır. Her şeyiyle güce, iktidara bulaşmış toplumsal birimlerin hepsi sınırsızca istedikleri her şeyi yapamazlar. Buna toplumsal imkanlar da el vermez. Bu, liberal ideolojinin büyük bir yalanıdır. Yol açtığı büyük canavarlaşmalar vardır. Sınırsızca yapmak istediği her şeyi yapmak ancak dar bir zengin burjuva erkek grubuna mahsustur. Dolayısıyla bu tanım sadece üst sınıf olarak adlandırabileceğimiz dar bir erkek grubunu kısıtlayan ahlaki ölçüleri kaldırmaya ve yozlaştırmaya dönük geliştirilmiş bir tanımdır. Bu tanıma göre sadece üst sınıf erkeği bu özgürlükten yararlanmaktadır. Liberalizmin "bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler" sloganı sadece bu dar egemen erkek sınıf için geçerli olmuştur.

Özgürlük istem kadar bilinç ve vicdanı da tanıma durumudur

Oysaki özgürlük hakikattir, hakikat ise aşktır. İyiyi, güzeli ve doğruyu bulmak, bilmek ve ona göre yaşamaktır. Onurlu, iradeli ve bilinçli yaşamaktır. Başkalarının da onurlu, iradeli ve bilinçli yaşamalarına imkan tanımadır. İstem kadar bilinç ve vicdanı da tanıma durumudur. Ahlak; toplumun ortak bilinci ve vicdanıdır. Bu ortak bilinç ve vicdandan, yani ahlaktan kopan birey, toplumun başına adeta bela olur, toplumu yutma tehlikesi taşıyan bir canavara dö-

nüşür. Toplum denirken kadını ve erkeği ile birlikte bir bütünlük kastedilmektedir. Kadının iradesini kapsayan bir toplumsal ahlak; toplumun ortak bilinci ve vicdanı sayılmaz. Bu yüzden içinde kadının da sesi ve iradesi bulunmayan bir toplumsal ahlak, gericileşmiş ve yozlaşmış demektir. Hem Doğu için hem Batı için bu böyledir. Dolayısıyla içinde kadının da sesi, görüşü ve iradesi olan yeni bir toplumsal ahlakın, özgürlük ahlakının oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Toplumun yarısını oluşturan kadınları katleden, şiddet uygulayan, taciz ve tecavüzde bulunan bir toplumsal ahlak aşılmalı ve yeni ahlak yapısı oluşturulmak zorunludur. Bunun için kadınların kendi cephesinden özgürlüğü yeniden tanımlaması ve içinde bulunduğu toplumu da bu temelde değiştirip dönüştürme mücadelesi etrafında örgütlenmesi gerekmektedir. Bunu gerçekleştirmek ciddi bir kadın özgürlük ideolojisi ile mümkün olabilir. Kadın için özgürlük böyle bedelleri olan ciddi ve kapsamlı bir ideolojik mücadele ister.

Kürdistan kadın özgürlük hareketi bunun mücadelesini yürütmektedir. Bu mücadeleyi Kadın kurtuluş ideolojisinin ilkelerine ve stratejik esaslarına göre yürütmektedir. Kürdistan Kadın özgürlük hareketinin ideolojik ve stratejik esasları, özgür yeni bir toplumun özgürlük ahlakını yaratmaya ve bu temelde yeni bir ahlaklı toplumu inşa etmeye muktediridir.

Agit kuruluş dönemi kahramanlarının tartışmasız temsilcisi ve rehberiydi

“En değerli varlıklarından birini yitirmiş olmasına rağmen, halkımız, Agit yoldaşın şehadetinde kendi direniş tarihini en büyük zaferlerinden birisini yaşamıştır. Bu olay, halkımıza, şehadet mertebesinde özgürlüğün doruğuna ulaşmayı bir kez daha en dolaysız ve en güçlü bir biçimde göstermiş, bunun çağrısını ulaştırmıştır. Agit yoldaşın direniş destanında açığa çıkarılan gerçekler ve bunun taşıdığı mesajlar, bütün bir ulusal kurtuluş sürecimize yansıyacak dev bir kazanımdır”

Reber Apo’nun 1986 Nisan ayı çözümlemesinden alınmıştır

Partimiz ve halkımızın kahraman önderlerinden Mahsum Korkmaz (Agit) yoldaşı, 28 Mart’ın alaca şafağında, halkımızın yüce kurtuluş bayrağını dalgalandırıp hain düşman pusularını aşarken şehit vermiş bulunuyoruz. Agit yoldaşı anmak, O’nun mücadelesini anlatmak, gerçekte kurtuluş mücadelemizin önde gelen kahramanlarından birini anmak ve bu destanı anlatmaktır. Aciz ve çürümüş Türk sömürgecileri, O’nu, "PKK’nin celladı, askeri sorumlusu, HRK sekreteri" gibi sıfatlarla tanıtp, akıllarınca bir yandan PKK’ye çok büyük darbe vurduklarını anlatmaya, öte yandan da O’nu gözden düşürmeye çalıştılar. Ama düşman çok iyi bilmektedir ki, O, Partimizin ve halkımızın keskin bir özgürlük kılıcıdır.

Mahsum yoldaş, yüzyıllardan beridir halkımızın bağrına, bilincine ve yüreğine saplanmış hain bıçağın çıkartılıp, düşmanın beynine ve yüreğine saplanmasının gereğine inanmış, bunu sonsuz bir çabayla kişiliğinde somutlaştırmış ve halkın ancak bu silahla kurtuluşa götürülebileceğinin zorunluluğunu görmüş olanların başında gelmekteydi.

Kahramanlık sıfatını en çok hak eden ve halkımızın çağdaş kılıcı olduğunu belirttiğimiz yiğit önderimizi, Agitimizi, fiziki olarak yitirdiğimiz doğrudur.

Ama bir halkın ve yine onun mazlum sınıflarının soylu geçmiş ve geleceğini kişiliğinde birleştirmiş olanların ölümünden ya da yitirilmesinden bahsedilebilir mi?

Agit yoldaş, halkımızın parti, cephe ve orduda mutlaka somutlaşacak olan kurtuluş sürecindeki özelliklerini, kavuşulması gereken bilinç ve keskinleşmesi gereken iradesini varlığında somutlaştırmış ve böylelikle O, temsil ettiği özellikleri partiye ve halka, ulaşılması gereken ölçüler olarak sunabilecek kadar yüksek bir kişiliğe ulaşmıştır. Halkımızın ufkuna bir kader gibi giren kölelik yaşamını kendi kişiliğinde parçalamış; devrimci atılımlar içinde yarattığı güçlü, özgür ve çekici kişiliğini, milyonları bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizme çağrıya dönüştürmüştür. O, bununla yetinmemiş, bu kişilik ve özellikleri halka mal etmenin büyük savaşını vermiş ve bunu önemli oranda başarmıştır. O, uyanmış, özgürlük bilinci ne ulaşmış ve parti, cephe, ordu silahıyla savaşımın içine çekilmiş Kürdistan halkının ölümsüzlük yürüyüşünün başında yer almıştır.

Yoldaş olarak, O, yüreğimizde ve bilincimizde sonsuz canlılığıyla taçlanmış; halkımız ve Partimizin başında layık olduğu yere oturmuştur. Bu kahramanlar kahramanının anısı önünde büyük bir saygıyla eğiliyor; O’na olan vefa borcumuzu ancak, uğrunda büyük savaş yürüttüğü halkımızı bir kurtuluş ordusu içinde örgütleme ve savaşırma görevini gerçekleştirerek yerine getirebileceğimizi biliyoruz.

Agit yoldaş!

Evet, O’nu tanımak ve anlamak gerekir. Agit yoldaş şirin, Agit yoldaş cesur, Agit yoldaş fedakar insan!

Bu can yoldaşı anmak ve aramak gerekir. Hele hele günümüzde, tarihin o utanılası mirasını hâlâ boynunda ve ayağında bir zincir gibi taşıyan halkımızın o katlanılmaz yaşam tablosu gözler önündeyken, böylesi bir kişilikle tanışmak, O’nun oluşturduğu akımın içinde yer almak, O’nun yoldaşı olmak ve büyüklüğüne erişmek, nefes alıp vermek gibi bir zorunluluktur.

Düşman, O’nu katletmekle Mahsum yoldaştan kurtulduğunu sanıp buna sevinebilir. Ama gerçeğin bu olduğuna kim inanabilir?

Agit yoldaşın tüm benliğini kattığı ve bir cisim olmaktan çıkıp içinde eridiği ulusal direniş gerçekliğimiz karşısında, düşman, nasıl rahat olabilir?

Agit’i katletmekle zafer elde ettiklerine kimi nasıl inandıracaklar

Türk sömürgeci güruhu çok iyi bilmektedir ki, basın-yayın organlarında yaptığı ucuz başarı edebiyatı ona biraz nefes sağlasa da, gerçekte, onun ölümcül korkusunu belgelemekten başka bir işe yaramamaktadır. O, Agit yoldaşı katletmekle bir zafer elde ettiğine kimi, nasıl inandıracak?

Özel birliklerden oluşmuş ve çevreyi hain pusularla donatmış elli bin kişilik bir gücün, bir kişiyi katletmesi, ya da bir grup devrimciyi imha etmesi, nasıl bir zafer sayılabilir?

Bu sömürgeci ordu yöneticilerine ve devlet yetkililerine hangi başarı ve şerefi sağlayabilir?

Onlar bununla nasıl övünebilirler?

Eğer ilerici insanlık tarihinin tanıklığına başvurulursa, elli bin kişinin bir kişiyi katletmesinin, gerçekten o bir kişinin elli bin kişiyi teslim alması ya da imha etmesi anlamına geldiğini herkes teslim edecektir. Agit yoldaşın katledilişi ve ardından geliştirilen zafer çılgınları, düşmanın yenilgisinin en anlamlı bir biçimde dışa vurumudur. Bu, onlar adına ancak utanılacak bir durumun itirafı sayılabilir. Ne köle sahipleri ve feodallerin, ne de burjuva orduların, böylesine müthiş bir güç dengesizliği ortamında savaşa girdikleri ve böyle ucuz zaferler ilan ettikleri görülmüştür. Türk burjuvazisinin bu olayda içine düştüğü alçaklığı, bütün bu sınıflar hiçbir zaman yaşamamıştır.

Bu "bir" kişi neyi, elli binlik orduyuyla savaşan taraf neyi temsil ediyor?

Hangi koşullarda, nasıl karşı karşıya gelmişlerdir? Hangi güç ve olanaklara dayanarak savaşıyorlardı?

Bunlar, üzerinde çok iyi düşünülmesi ve cevap verilmesi gereken çetin sorulardır. Düşman, büyük bir hedefi düşürdüğünü iddia ederek, bununla rahatlayabilir. Ama O, bununla, sadece kendi küçüklüğünü kanıtlamakta ve yediği büyük darbeyi itiraf etmektedir. Türk egemenliğinin günümüzdeki en son temsilcileri, gözbebekleri gibi korudukları besleme ordularıyla, onlar için her saati ölüm ve zillet olan bir savaşın içine nasıl çekildiklerini ve bu savaş içinde gün be gün nasıl tüketildiklerini çok iyi bilmektedirler.

Tarihte Kürdistan halkının gerçekleştirdiği birçok ayaklanma "vahşilerin ayaklanmasıdır" denilerek bastırıldı. Ve bu vahşet, modernlik, uygarlık adına meşrulaştırılmak istendi. Acı bir gerçek olarak, bu ayaklanmalar büyük çoğunlukla bastırıldı da. Ama Kürdistan'da Hakilerin, Mazlumların, Hayri-lerin, Kemallerin, Mehmetlerin ve onların kanları pahasına yazılan yeni tarihte, buna yer ve imkan yoktur.

Şimdi tarih, bambaşka gerçeklere tanık oluyor. Ve bu gerçekler kendisini düşmana da, dosta da acımasız bir biçimde dayatıyor. Şimdi ülkemizde tarih, tek tek devrimci önderler ya da bir grup devrimci karşısın-

da orduların yenildiğine tanık oluyor ve bunu ilan ediyor.

Şehitler şehidi Agit'in kişiliğinde dile gelen gerçek nedir?

Hak, adalet nerededir?

Agit olayı, bu sorulara, hiçbir dönemde olmadığı kadar açık bir biçimde cevap vermektedir.

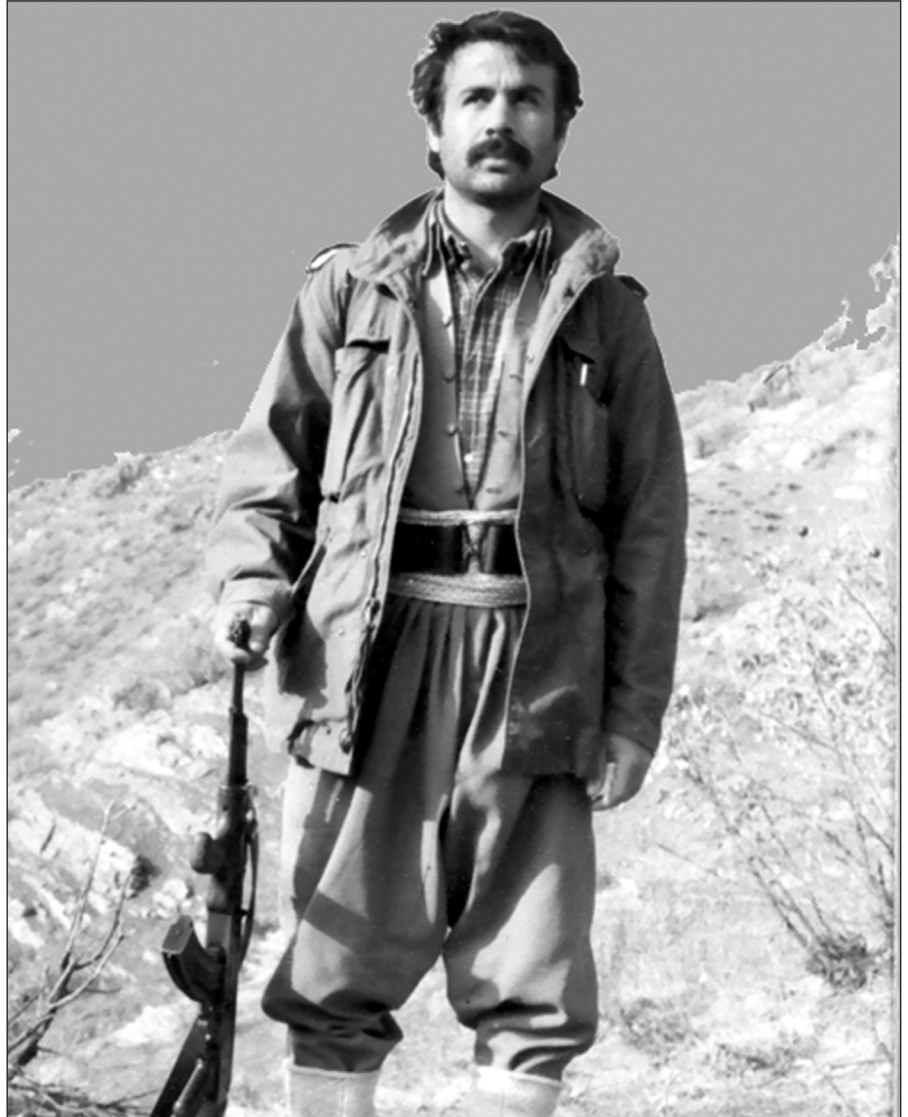
Bu olayda Agit, milyonluk bir halkın içine sığıldığı bir yürek; milyonluk bir ordu ve teknik donanımına sahip düşman ise elli bin kişiyle bir kişi ve bir gruba yönelebilecek kadar küçülmüş, sefil bir varlıktır. İnsanlık tarihinde bu tür zaferlere ender rastlanır. Tarihte, mazlumlar ve zalimler arasında, acımasız koşullarda gerçekleşmiş birçok savaş vardır. Yine mazlumların bu koşullarda yarattıkları birçok zafer vardır. Ama bu direniş kahramanlarının şahsında halkımız ve Partimizin yaşadığı savaş ve yarattığı zaferler gibi savaşlar ve zafer-

ler enderdir. Tereddütsüzce belirtebiliriz ki, en değerli varlıklarından birini yitirmiş olmasına rağmen, halkımız, Agit yoldaşın şehadetinde kendi direniş tarihini en büyük zaferlerinden birisini yaşamıştır. Bu olay, halkımıza, şehadet mertebesinde özgürlüğün doruğuna ulaşmayı bir kez daha en dolaysız ve en güçlü bir biçimde göstermiş, bunun çağrısını ulaştırmıştır.

Agit yoldaşın direniş destanında açığa çıkarılan gerçekler ve bunun taşıdığı mesajlar, bütün bir ulusal kurtuluş sürecimize yansiyacak dev bir kazanımdır.

Kanla yazılan şeylerin gücü ve değeri konusunda tartışma olamaz

Yaşamın tomurcukları halinde olanların kanlarıyla yazdıkları değerler çok soyludur. Böylesi bir yüceliği bağrında geliştiren bir hareket kutsaldır.

Ve PKK ile onun direniş tarihinde gerçekleşen bütünyle budur.

Tohumun toprağa henüz yeni serildiği bir dönemde, yüreğinde PKK ateşiyle şehit düşen ilk kahramanlarımızın destanı tüm Kürdistan'da bir sevda biçiminde yankılanmıştır.

Delil'in, Haki'nin, Halil'in toprağa düşüşü, her halkın ve kanıtlanmış devrimci her ideolojik ve politik akımın direnişinde görülen bir kutsallığı dile getirmektedir. Bu büyük direniş şehitleri PKK'nin temellerini, özgürlük uğruna feda ettikleri değerli yaşamları ile atmışlardır. Onlar, hiçbir maddi çıkar gözetmeden, kendilerini bu soylu amaca bilerek ve isteyerek kurban etmişlerdir. Belki İbrahim, İsmail'i kurban etmemek için koçlar bulabilmiştir. Ama Kürdistan halkı buna imkan bulamamıştır.

O, PKK'nin şahsında kendi öz evlatlarını ve kahramanlarını kurban vermek zorunda bırakılan, kendisine bundan başka tercih hakkı tanınmayan bir halktır.

Evet, bu halk ve PKK, tarih ve toplumun özgün yasaları tarafından bu acılı gerçeği yaşamaya mahkum edilmişlerdir; ama onlar da buna en soylu biçimde karşılık vermesini bilmişlerdir. PKK, daha ilk şehitlerinden başlayarak direniş kahramanlarını yitirdiğinde derinden sarsılmıştır. Ama onların kanlarıyla yeşerttikleri bağımsızlık ve özgürlük fidanını korumayı ve büyütmeyi başarmıştır.

İlk direniş kahramanlarımız, gerektiğinde ideolojimiz için, halkımızın soylu amaçları için kanımızı feda etmekten çekinmeyeceğimizin sembollerini ve kanıtlarıdır. Eğer bir ideoloji, her türlü bireysel çıkarı dışlayıp ulusal ve sınıfsal çıkarları temel alıyor ve başarı için kan akıtabilecek kadar cesur davranabiliyorsa, o ideoloji yüce bir ideolojidir ve kurtuluşa önderlik edebilir. İşte PKK'nin ilk atılımının ve o dönem kahramanlarının soylu eyleminin anlamı da budur.

And içtik, onlara sözümüz var. Geçmişte şehitlerimizin anıları için yapılanlar, bu şehitlerimizin anıları karşısında da fazlasıyla yapılacaktır. Kurulması gereken örgütler mutlaka kuru-

lacak, verilmesi gereken savaşlar mutlaka verilecek ve kazanılması gereken zaferler mutlaka kazanılacaktır.

İşte; karşısında gerek parti gerekse de halk olarak böylesine borçla yüklü olduğumuz şehitlerimizden biri de, şehitlerin şehidi Agit yoldaştır.

Agit özgür halk iradesini bir kişiye sığdırmanın seçkin önderidir

Mahsum yoldaş, başından sonuna kadar, tüm bu şehitler zincirinin beyni ve yüreği olmasını bilmiş, yine tüm halkın yüreğini ve beynini bir kişiye sığdıracak güce ulaşmış büyük bir insandır. Bir kişi, eğer onun niteliklerine ulaşabilmişse, yücelik ve yiğitlik sıfatlarına layık olabilir. Böylesi bir gerçekliği yaratmış biri için ölümden bahsetmek ne kelime?

Yaşamın en soylusu içinde erimiş, onun ta kendisi olmuş biri ölebilir mi?

Eğer yaşam sayısız niceliğin kısa bir zaman aralığında bir araya gelmesi ise, bunun belli bir süre sonraki adı da ölümdür denebilir. Ama eğer yaşam, evrenin sonsuz bir kavramı ve insan soyunun gelişim halkalarının sonsuzluğu olarak ele alınacaksa, yaşamın bu soylu kavranım kişiliğinde abideleştirmiş birinin ölümünden söz edilemez. Böyle bir kişiliğe ve öndere sahip olan halkımız da, O'nun şahsında gerçekte şanlı bir dirilişe ve ölümsüzlüğe ulaşmıştır.

Halkımız ve Partimiz için anlamı bu olan Mahsum yoldaş, ulusal direnişte partileşmeyi sağlayanların da en başında yer alıyordu. İnanç, inancın örgüt ve eyleme dönüşmesi O'nda en soylu bir merhaleye varmıştır. Sanki yarının özgür halk yaşamımızda sevecek ve sayılacak ne varsa hepsi O'nun kişiliğinde somutlaşmış, dile gelmiştir. O, bugünün her türlü inkarcılık ve imkansızlıklar ortamında bile, "böyle bir evladı olan bir halk ve böyle bir kahramanı yaratan bir hareket yaşamalı; ilerici insanlık O'na kendi arasında mutlaka yer vermeli" dediyecek bir soyluluğu ve çekiciliği temsil etmekteydi.

Bin yılların barbar bir egemenliğine karşı yedi yıl gibi bir süre bilincini hiç karartmadan, yüreğini hiç susturmadan, silahını hiç elinden düşür-

meden ve yalçın dağlardan inmeden savaşı sürdürmek az görülen olaylardan biridir. Bütün bunları yaparken, bir an bile yılmınlığa kapılmak bir yana, her geçen gün özgürleşen halk ve gelişen öncüye layık bir büyümeyi yaratmak yine az görülen bir şeydir.

TC'nin O'nu, "PKK'nin celladı" olarak lanse etmesi, Kürdistan halkının O'nun şahsında nasıl keskin bir kılıca sahip olduğunu kendi dili ile itiraf etmesinden başka bir şey değildir. İnsan yaşamında fiziksel imha her zaman mümkündür. Ama eğer bir insan halkın iradesi ile bütünleşmiş ve bu iradeyi her koşul altında hakim kılacak bir güce ulaşmışsa, onu imha etmek asla mümkün olamaz.

Gerçek şu ki, Hz Ali'nin elindeki Zülfikar neyse, Mahsum yoldaş da halkımızın elinde odur.

Bu kılıç bir kez edinilmiş.

Düşman O'nu yere düşürmekle, büyük bir zafer kazandığını zannedebilir. Ama her zaman olduğu gibi, nasıl bir yanığı içinde olduğunu çok geçmeden anlayacaktır.

Silahımız elimizdedir, hem de bütün parlaklığı, keskinliği ve çekiciliğiyle!

Dün olduğu gibi, bugün de bu silahla savaşıyor ve düşmana amansız darbeler vuruyoruz. Ama bu kılıç, kahredici darbelerini asıl bundan sonra vuracaktır.

Partimizin ve halkımızın bu eşsiz evladı, aynı zamanda, yurtseverlikle enternasyonalizmi, bilinçle iradeyi, teoriyle pratiği, olgunlukla ataklığı, alçak gönüllükle yüceliği tepeden turnağa birleştirebilen bir önderdi. Böyle bir değeri yaratabilmek, PKK ve Kürdistan halkı açısından bir zaferdir. PKK ve halkımız O'nunla gurur duyuyor.

Biz O'nun anlamını, "birinci yıl şu nu, yedinci yıl da şunu yaptı" diyerek niceliklere sığdırma gibi bir duruma düşmeyeceğiz. O'nun Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önderlerinden olarak yaşadığı yedi yıl, parti ve halk direniş tarihimizde yedi yüzyıla hükmedecek bir yaşamdır. O'nun büyük acılar ve çabalarla, engin fedakarlık ve cesaretle yücelttiği kişiliğini partisine yoldaşlığın, sadakatın en büyük örneği olarak sunması gibi, eğer yoldaşları da

bunun anlamını ve değerini yeterince kavrayıp, onu başka bir tanıma uğratmamak ve hiçbir gerekçe ile geriye dönüşü kabul etmemek için gereken olağanüstü çabayı gösterirlerse, bu kişiliğin önümüzdeki yıllara böyle yansıyacağı kesindir. Mücadele yıllarını nasıl yaşadı, nasıl gelişmelerle dopdolu geçirdi, bunları da fazla anlatmayacağız.

O, PKK'nin zengin mücadele toprağında en erkenden boy veren, en sağlıklı ve en verimli yetişen fidanlarından biriydi. 1979'da mücadeleye böyle başladı.

1980'de bu fidan toprağa daha derinden kök salarak, düşman üzerine ataklar yapmaya başladı. Bu yıllarda Batman'da ve ona komşu alanlarda halkımızın direniş tarihini durdurmaya çalışan feodallere karşı mücadelede artık en önde yer alıyordu. MHP'li faşist milislere olduğu kadar, daha o yıllarda jandarma ve polis zulmüne karşı da doğrudan saldırılara yönelmekte tereddüt etmedi. Bunu yerel alandan çıkarak, ulusal bir atılıma dönüştürmek için bitmek bilmeyen bir çabayla didindi. Yurt dışına çıkış hareketini de yine insan emeğinin en soylusunu sergileyerek, en ufak bir rahatsızlığa düşmeden, yine en ufak bir inançsızlık belirtisi göstermeden ve ülkeye güçlü bir yeniden dönüşün umudu ile dopdolu yaşayarak gerçekleştirdi.

Ağit inancının bayraktarlığını yapmaktaydı

"Mabede dönüş" hareketinin de en önündeydi.

O, bunu gerçek bir kahramanlık ruhu ve havarilere özgü bir adanmışlıkla yaptı.

Böylesi bir dönemde ülkeye yeniden dönüş hareketine, bu kadar büyük bir beyin ve yürek gücü ile karşılık vermeye başka ne ad verilebilir? Mahsum yoldaşın da başında yer aldığı yeniden dönüş ve devrimci direnişi yükseltme atılımı başarı ile gerçekleştirildi; ama çok sıkıntılı ve acılı bir süreç sonucunda; türlü olanaksızlıklar, ihanetler ve saldırılar göğüslenerek. Evet O, çok az kişinin cesaret ettiği, bilinen ilk görkemli yürüyüşü bir grup yoldaşı ile birlikte başarıyla tamamladı.

Artık, ülkenin ve halkın nabızı ele geçirilmişti. Ama sınır tanımayan düşman baskıları, ihanetler ve dostluk adına süregelen vicdansızlıkların bu nabızı iyice zayıflattığı görülüyordu. O, bu halkı diriltecek hayat suyunun ne olduğunu ve bunun hangi kaynaktan alınması gerektiğini çok iyi tanımlamış bir hareketin elemanıydı ve bunu artık iyi biliyordu.

Partimiz, Kürdistan'ın semalarında bir şimşek gibi çakan 15 Ağustos 1984 Atılımı'nı gerçekleştirdiğinde, O, yine en öneydi.

Yürütülen çabaların halk ordusunun nüvesi olarak HRK biçiminde somutlaşması ve kalıcılaştırılmasında belirleyici roller oynadı. Bu atılım ile birlikte başlayan yeni kahramanlık dönemine ve bizzat HRK'nin kendisine devrimci rol ve pratiği ile adeta damgasını vurdu.

O, yaşayanları ve şehitleri ile bu dönem kahramanlarının tartışmasız temsilcisi ve rehberiydi.

Kürdistan tarihinin bu kadar kısa sürede yenilenmesinin, düşünsel gücün gelişimine bağlı olma gerçeğini derinliğine kavramış ve bu alanda da hayranlık yaratacak bir derinleşmeyi kendi kişiliğinde yaratmayı başarmıştı. Herhangi bir biçimde düşünme ve yazma değil, mücadelemizin en temel ve karmaşık sorunlarını çözüme ulaştırmak için düşünme ve yazma konusunda büyük derinlik ve emekle gerçekleştirebilecek bir yaklaşım sergilemekteydi.

O, ülkemizde bağımsız ve özgür yaşamın vazgeçilmez ve dönülemez tek yaşam olduğunu bir kanun düzeyinde uygulayan, provokasyon ve ihanetlere karşı en amansız tulumu takınan bir değerd.

Birçok güç tarafından tarihimizin adeta olumlu bir özelliği gibi kabullenilen mültecileşmeye karşı, ne pahasına olursa olsun ülke topraklarına kök salmanın en kararlı savunucusu ve uygulayıcısıydı. Kürdistan tarihindeki birçok örnekte yaşanan, önderlerin belli direnmelerden sonra mültecileşmeleri olgusunu acı ve öfkeyle karşılamakta; bu duruma düşülmemesi için, hiçbir koşul altında ülke topraklarından kopulmaması gerektiği inancının bayrak-

tarlığını yapmaktaydı. O, ayın zamanında Partimizin bir mücadele ilkesi olan bu inancını en tutarlı bir biçimde hayata geçirenlerin başında gelmekteydi. Defalarca yurt dışına çıkmasına rağmen O, bu zemindeki yaşamın bir devrimci için tatminsizliğini derinden duymuş, özgürlük mücadelesini ülke topraklarında yükseltmeye olan büyük özlemine Kürdistan'ın doruklarında yoğunlaştırdığı mücadelesi ile gidermiş, bu konuda çok soylu bir örnek sergilemiştir. Böylece O, yurtseverliğin ve devrimciliğin Kürdistan'daki ölçütlerinin neler olduğunu, direnişin gelmiş olduğu seviyeden geriye dönülmesi ya da düşülmesinin ihanet olduğunu, bunu yapanlara yaşam hakkı tanınamayacağını kendi pratiğiyle çok somut bir biçimde ortaya koymaktaydı.

Mahsum yoldaş, parti anlayış ve taktiğinin hayata geçirilmesi ve partileşmenin en yılmaz bir savaşçısıydı.

Bu konuda en yaratıcı en kararlı çabayı sergileyen O'ydu

O'nun temsil ettiği parti çizgisine büyük inanç ve bundan kaynaklanan yaratıcı ve kararlı çaba olmaksızın, bu çizginin hayata geçmesi ve hele gelişmesi söz konusu olamazdı. O, çizginin uygulanmasında lafazanlık, amatörlikte ısrar, sağ yorumlar ve çizgiyi düzenin sınırlarına doğru çekme anlayış, tutum ve çabalarıyla sürekli mücadele halindeydi ve bütün bunlara karşı takındığı uzlaşmaz tutumla parti gelişiminin önünün tıkanmasına hiçbir zaman olanak tanımadı. Özellikle parti yönetim kademelerinde, birtakım kadrolar düzeyinde ortaya çıkan, sorunları aşma yerine polemik yapma, canlı somut pratiğin üzerine yürüme yerine izahçılığa sapma, şemalara, formüllere sığınmayı sonuna kadar ret ve mahkum etti. Hangi düzeyde olursa olsun ortaya çıkan, işleri geliştirmeme, savaşmama, partinin gelişimini tıkama anlayışlarına karşı soylu bir parti savaşçılığı yürüttü. Parti çizgisini uygulamama durumunda olan ögelere karşı, partinin pratik direnişini gerçek anlamıyla omuzlayan önder bir konum dayatarak, gelişmeyi sürekli kılmasını bildi.

O, örgütsel insanın can alıcı bir gelişme döneminde bir kısım sorumlu kadroda ortaya çıkan yüzeysel, şematik ve bürokratik eğilimlerin yarattığı tehlikeye önemle eğildi ve bunun aşılması için yoğun çaba sarfetti. Gerçekte, özellikle de bu dönemde parti anlayışına, ruhuna ve değerlerine karşı işlenen suçları en büyük suç olarak değerlendirdi, işleri kötü yönetme ve kötü savaşçılığa karşı, taktik ustalığı ve yönetimde arzulan bir derinleşme ve yetkinleşmeyi kendinde yaratarak, en anlamlı bir gelişme yolunu tutturabildi.

Parti Önderliği'nin "güçlü merkezleşme" çağrısına en uygun ve yeterli cevabı veren de yine O'ydu. O'nun pratiği "nasıl güçlü merkez olunur" sorusuna gereken cevabı vermiş ve çözüm yolunu göstermiştir. Bu halen böyle bir çaba içinde olanların örnek alabilecekleri tek tutum ve tek ölçüttür.

O, Parti Önderliği'ne yardımcılığı lafla değil, gerçekten yük omuzlayarak yerine getirmiş; görevinin adamı olduğunu kanıtlamıştır. Partiye hep güç veren, onu sürekli rahatlatan kişiliği ile PKK'de şekillendirilmek istenilen militan tipin bir simgesi olmuştur. Tüm militanların ulaşmaları gereken ölçüleri O, yaşama dönüştürmeyi başarabilmiştir.

Mahsum yoldaş, parti ahlakını temsil etmede, önderlik ve militanlık iddiasındaki her arkadaşın örnek alacağı bir mücadele yaşamı sergilemiştir. Yoldaşlarına karşı daima saygılı ve geliştirici olmuş, temel konulardaki uzlaşmazlık ve kararlılığı yanında, hata ve yetmezliklerle mücadelede olumsuzluğa malzeme sunmayan, sekerlikten uzak, son derece olgun ve yapıcı, örnek bir tutum sergilemiştir. En zor koşullarda bile parti yaşamını zengin ve coşkulu kılmış, gelişmede sınır tanımayan kişiliği her türlü bunalım teorisini ve bunu temsil eden yapıların kofluğunu ortaya koymuştu. Bu kişilik, kararlılık, yetenek ve özgüç unsurunun bizde sonsuz bir gelişme gösterebileceğini ispatlamıştır.

Mahsum yoldaşın askeri alandaki başarıları parti çizgisinin doğru uygulanmasının her türlü başarının anası

olduğu gerçeğinin yaşamda, pratikte ve eylemde en dolaysız kanıtıdır.

Mücadelenin her alanına olduğu gibi, O'nun bu alana el atışı da, derin bir kavrayış ve soylu bir emek temelinde olmuştur. Mücadelemizin askeri alanına ilişkin teorik, örgütsel ve eylemsel çabaları, 15 Ağustos Atılımı ve en son olarak da 1986 Bahar Taaruzu'nda doruğuna ulaştı. Askeri çizgiyi ve askeri sanatı derin bir biçimde özümseyip uyguladı ve yine aynı öze uygulattı.

Şüphesiz ki, böylesi bir yaşam, PKK'nin bir doruğu, temel bir ölçütü olarak görülmek ve bir emir olarak uygulanmak zorundadır. Eğer PKK'de derinleşmek isteniyorsa, O'nun bu özellikleri gereği gibi özümsemeli ve uygulanmalıdır.

Böylesi bir kahramana sahip olmak başlı başına bir değerdir. İleride bu konuda çok daha fazla şeyler söylenecek, diğer direniş şehitlerimiz gibi bu şehidimizin anlamı da yerli yerine konulacaktır. Ama ana hatları ile dahi belirtildiğinde görülmektedir ki, Mahsum yoldaş, partinin teorik ve pratik gelişiminde sadece bir kilometre taşı değil, birkaç kilometre taşı olabilen, bu gücü gösterebilen bir yoldaştır. Parti ve ulusal direniş tarihini her atılımda önemli bir evreye ulaştıran, bunu yaparken de cesaret, fedakarlık, alçak gönüllülük, olgunluk, gençlik, esneklik, kararlılık vb gibi parti yaşamımızın tüm özelliklerini kişiliğinde temsil eden bir değerdi. PKK ile yürümek ve onunla büyümek isteyen herkes ve özellikle de O'nu tanıyanlar, bu kişiliği mutlaka çok iyi kavramalı, O'nu kendilerinde duymalı ve tüm hücrelerine kadar sindirmelidirler.

Bir halkı küçük yüreğine sığdıran adam

Tüm bunları belirtirken bir kişiye çok fazla rol ve anlam atfettiğimiz sanılmamalıdır. PKK'nin bağrında böylesi değerler yetişmiştir ve yetişmeye devam etmektedir. Şüphesiz ki, O'nun bu yüksek kişiliğini şekillendiren en büyük eylemi ile birlikte direniş tarihimize mal eden, tanrı vergisi özellikler veya garipten bir el değildir. O, doğru bir siyasal çizginin ve onun önderlik

ettiği direnmeci bir pratiğin eseridir. Söz konusu olan, olağanüstü bir kişilik veya özelliklerden çok, parti çizgisinin doğru yorumu ve hayata geçirilmesi ile adım adım yaratılmış ve biçimlendirilmiş çelikten bir yapıdır.

Evet, PKK'de kendisini kanıtlamış böylesi başka kişilikler de vardır dedik. 1985'in 21 Mayıs'ında kaybettiğimiz Sabri Gözübüyük yoldaşımız da bu kahramanlardan biridir. O'nu yitirdiğimizde bir Yunan gazetesinde, hakkında, "bir halkı küçük yüreğine sığdıran adam" diye yazıldı. Bu, bir gazetecinin, daha önce O'nunla yapmış olduğu çok kısa bir görüşmeden edindiği bir izlenimdi. Küçük bir görüşme ama büyük bir tanım!.. İşte PKK'de şekillenen büyük kişiliklerin gerçeği buydu.

Parti ve halk Agit yoldaşı hep saygı ve sevgi ile anacak; O'na olan vefa borcunu Agitleşerek ödeyecektir.

Halkımız evlatlarını çok sever ve onlara çok düşkündür. Toplumun en geçerli kurumu olan ailesi ve onun en değerli ögesi olan çocukları üzerine adeta titrer; kendisine çok az şey sunan geri bir ulusal ve toplumsal yapıda halkımız, evlatlarına, onları geleceğe bağlayan tek bağ gözüyle bakar. Bunun için de onları iyi bir biçimde yetiştirmek ister. Çocukları için mutlaka bir şeyler yapmak halkımızın yaşamının tek gayesi gibidir. Anlayışla ve saygıyla karşılanması, ama asla yeterli görülmemesi gereken bir durumdur bu. Halkımız, evlatlarını yetiştirmeli, büyütmeli, onları sevgi, saygı ve bilinçle donatmalıdır. Ama asla bununla yetinmemelidir.

Ülkemiz, tarihsel bir dönemin, bir büyük devrimin mahşerini yaşıyor. Burada değerler yücelmek, bu mahşerin gereklerini karşılayacak kadar büyümek zorundadır. Halkımız şimdi yeni tip evlatlarla karşı karşıyadır. Bunlar yalnız bir aileye değil, bütün bir halka ve ulusa, giderek tüm ilerici insanlığa mensup olan evlatlardır. Halkımız, bu yeni evlatlarını iyi tanımalı ve anlamalı; onları kendi evlatlarının da üzerinde tutarak bağrına basmalıdır. Onlara kendi çocuklarını katmakta tereddüt etmemeli, yeterli olmayan eski evlat anlayışını bu yüceliğe, bilin-

ce ve kavrayışa mutlaka dönüştürmelidir. Halkımız, en büyük sevgiyi, ona olan bağlılığını şehadetiyle kanıtlamış olan bu yeni evlatlarına vermelidir. Şiirini ve ezgisini bundan böyle onlar için dile getirmeli, adlarını yeni doğan evlatlarına vererek nesiller boyu yaşatmalıdır. Onların tüm özelliklerini yeni yetiştirdiği kuşağa, bir okul terbiyesi biçiminde mal etmelidir. Artık bütün büyük vatanseverler ve insanlık değeri onların adlarını ve benliklerini kattıkları bu okullardan yetişecektir. Kürdistan'ın oğulları ve kızları bu temelde milyonların yüreği ve beyni olmasını bilecektir. Halkımız, bundan böyle her gün birkaç kuruş peşinde yitirdiği evlat acılarını değil, ulusal kurtuluş mücadelesinde her gün daha fazla büyüyen soylu evlatlara sahip olmanın gururunu duyacaktır.

Evet, o, öz evlatlarını böyle bir gelişim yoluna sokarak şehitlere olan vefa borcunu mutlaka ödeyecektir. Bunun için zorlanma ne kelime? O, bunu en büyük gönüllülük ve içtenlikle yapmak zorundadır. Yüzyılların utancından sıyrılmak ve insanlık alemi içinde onurlu bir yer edinmek başka türlü nasıl mümkün olabilir?

Halkımız, bu kahraman evlatlarının kendisi için yaptığı büyük hizmetlerin bilincindedir. Onların kendisine layık değerler olduğunu, yaşamlarının kendi yaşamı, taşıdıkları ahlakın kendi ahlakı olduğunu görmekte ve bilmektedir.

Artık hiçbir güç bu değerleri halkımızın elinden söküp alamaz.

Bu direniş şehitleriyle halkımız, şimdi her geçen gün yenilenen ve gelişen bir halk olma gerçeğini yaşamaktadır. Bu nedenle halkımız, öncülere kendilerine geldiklerinde, onları yeni ahlakın ve yaşamın temsilcileri olarak bağrına basmakta tereddüt etmemektedir ve etmeyecektir de.

Düşman tüm imkanlarını kullanarak halkımızı öncüsünden uzaklaştırmaya çalışmakta; onun sesini duymaması, çağrı ve emirlerine uymaması için her türlü yonteme başvurmaktadır. Ama hayır! Artık geline nokta halkımız bin parçaya bölünse bile bu alçaklığı kabul etmeyecek; özgürlük

şehitlerinin çağrılarını bir emir olarak uygulayacaktır. Çünkü o, aydınlık geleceğe ancak şehitlerin anısına dayanarak, onların gerdiği köprülerden geçerek ulaşabilecektir.

Partimiz evlatları ve değerli militanları

Direniş şehitlerimizin anıları, tüm özellikleri, davranışları ve sözleri, Partimizin ve hareketimizin bütün mensuplarınca bir çağrı, emir ve talimat olarak anlaşılmak ve hayata geçirmek zorundadır.

Daha ilk günden başlayarak direniş şehitlerinin omuzlarında yükselen Partimizin bu acılı ama soylu gelişimi, Agit yoldaşla birlikte zirveye ulaşmıştır. Bu, aynı zamanda parti yaşamı ve ahlakının kendisi, onun tek geçerli yorumu ve uygulanması, ideolojisi ve pratiğinin doğrulanmasıdır. Bugün partiye dayatılacak tek yaşam, mücadelemizin ve parti binamızın köşe taşlarını oluşturan direniş şehitlerimizin yaşamadır.

PKK'nin oluşumunu, onun teorik ve pratik birlikteliğini iç içe ören temel halkalar işte bu değerlerdir. PKK, herhangi bir gelişmeyi değil, kanla çizilen bir gelişmeyi esas almaktadır.

O, şehitlerin anısına bağlılıktan, öncünün daha ileri bir yaşamı sergilenmesi ve kendisinde aşama yapmasını anlamaktadır. Bu değerlerin sağ ya da sol, yetersiz ya da hatalı bir yorumu, en soysuz bir çıkışın ve yaşamın partiye taşınması anlamına gelir. Bu nedenle, öncülük safında bulunanların, kendilerini, şehitlerin kanıtlanmış devrimci değerlerin bir bileşkesi haline getirmeleri zorunludur. Öncülerin, başta direniş şehitlerimize karşı ödemeleri gereken görevleri geçmişe göre artmıştır. Ama direniş kahramanlarının yarattığı kazanımlar nedeniyle, dayanılan zemin de geçmişle kıyaslanmayacak kadar güçlenmiştir. Her biri değerlere sahip olduktan sonra, yürümek isteyenler için yol artık son derece aydınlanmış ve kolaylaşmıştır. Fakat bağımsızlık ve özgürlük yoluna çıkanlar, yürümek, hem de en devrimci

tarzda yürümek zorundadırlar. Hareket sürekliliğini sağlamak ve çapını büyütme için varılan aşamadan geriye düşmemek şarttır.

Partimizin militan özelliklerini geliştirmek için, bugün Partimiz içinde büyük bir savaş verilmektedir. En yakıcı sorunlarımızdan biri olarak kadro ve militanlarımızın taktik komutanlar haline gelmesini zorlaştıran birçok engel vardır. Halkımızın doğru kararlar alan, uygulayan ve sürekli çalışan bir komuta merkezine olan ihtiyacı ortadayken ve yine Parti Önderliğimiz bunun zorunluluğunu tüm yönleri ile ortaya koymuş ve Partimiz bunu bir karar düzeyine çıkarmış olmasına rağmen, parti içinde erimemiş, sınıf temelleri, ideolojik ve politik düzeyleri farklı olan bir kısım öğelerin, içine girdikleri tutumlarla bilerek veya bilmeyerek bunu zorlaştırmaları söz konusudur. Oysa, bunca soylu mirası temel alan bir hareket içinde, değil bunların yaşanması, ona cesaret edilmesi bile kişiyi çok güç durumlara düşürmeye yeterlidir. O halde, böylesi durumlara düşmemek, düşülmesi halinde bile son vermek ve bu yüce şehitlerimizin kanlarına layık olmak bir emirdir.

Partimiz, önümüzdeki döneme hazırlanmak için içeride ve dışarıda yoğun bir çaba sarf etmektedir. Özellikle parti içinde, geçmişini en üst düzeyde değerlendirmeye, hataları, sevdaları, kazançları ve kayıpları ile bir kez daha iyice kavranmaya çalışmaktadır. İleride yeterince bilince çıkarıldığında daha iyi görülecektir ki, sayısız verilerle dolu olan bu geçmiş, geleceğimizin garantisidir. Ve arzulanan geleceğe ancak şehitlerimizin anılarına dayanılarak varılabilir.

Partimiz önümüzdeki dönemde bunları bir yaşam ilkesi olarak konferans ve kongre kararları ile parti yasaları haline getirecek; şehitlerimizin yaşamları, direnişleri ve anılarını mücadelenin her alanında çözümleyici tek güç ve ölçüt olarak geliştirmeye devam edecektir.

Diğer şehitlerimizin olduğu gibi, içinde bulunduğumuz direnme döneminin önderlerinden Mahsum yoldaşın yaşamı ve mücadelesi de bu konuda hayati derslerle doludur. 1980 ve özel-

likle 15 Ağustos sonrası direnişimizi yeterince ve doğru değerlendirebilmek, aynı biçimde gelecekte dayanılacak güç kaynaklarımızı ve yönelimlerimizi sağlıklı bir biçimde belirleyebilmek için, her şeyden önce pratikte kendini kanıtlamış değerlerimizi, şehitlerimizi doğru ve yeterli bir biçimde anlamak, yorumlamak zorunludur. Mahsum yoldaş, açık ki çok iyi anlamamız gerekenlerin başında gelmektedir.

Agit yoldaşa somutlaşan tarz ve kişilik özellikleri

Her şeyden önce O, silahlı direnişimizin en önde gelen bir önderi ve kurmayıdı; O'nun bu alandaki faaliyetleri, son ana kadar geliştirmeye çalıştığı tüm devrimci faaliyetlerin başında geliyordu. Partinin silahlı kuvvetlerini oluşturma ve geliştirme çalışmaları gereğince Agit yoldaş, ellinin üstünde kişinin örgütlendirildiği bir birimi de komuta ediyor ve son aylarda sürekli bir savaş içerisinde geliştirmeye çalıştığı bu birim faaliyetleri ile silahlı direniş pratiğini derinleştirmeye çalışıyordu. Ortaya çıkan gelişmeler ve yaratılan kazanımlar, bu pratiğin gücünü ve doğruluğunu kanıtlamıştır. Bundan sonra yapılması gerekenler, bu kanıtlanmış pratiğin kendisi tarafından ortaya konulmaktadır; Kürdistan'daki devrimci savaş birlikleri, artık, sayıları ellinin üzerinde seyretmesi gereken bölük seviyesindeki partizan birlikler halinde ülkede adım adım geliştirilmek ve yaygınlaştırılmak zorundadır. Bu, yürüttüğümüz devrimci savaşın gerçeklerinin dayattığı bir zorunluluk olduğu kadar, Agit yoldaşın bir emri ve O'nun anısına bağlılığın bir gereğidir. Kendi yaşamı ve pratiğinde bunu gerçekleştirmiş bir önderin anısına başka türlü cevap verilemez.

İkinci olarak, O, savaşımızın içinde gerçekleştirdiği büyük zorlukları ve olumsuzlukları tam bir cesaret ve engin coşku kaynağına dönüştürmeyi başarmıştı. O'nu kendi pratiğinde gücünü ve geliştirici özelliğini kanıtladığı bu savaş üslubu, önderlik iddiasındaki tüm devrimci kadrolar için vazgeçilmez önemdedir ve mutlak suretle kazandıran bu üslubu kendilerine mal

etmeleri gerekir. Yoldaşlarına saygı ve sevgiyle dolu, onlara sürekli cesaret veren ve coşturan bir önderlik, en büyük ilerletici öğedir. O halde, devrimci yaşamı kendi şahsında bu kadar çekici kılmış olan Agit yoldaşımızın anısı, bu konuda da gereği mutlaka yerine getirilmesi gereken bir emir olarak anlaşılmalıdır.

Üçüncü olarak Agit yoldaş, teoriyi hayatın gerçeklerine uygun olarak yorumlamayı, onu yaratıcı biçimlere dönüştürmeyi başarmış bir yoldaştır.

Son yazılarında açıkça görülebildiği gibi, O, Kürdistan devriminin gelişimine uygun olarak kendi gelişimini de adım adım yaratmış ve gereken yetkinleşmeyi sağlamıştır. Bir başka deyişle O, teori ve pratiği en anlamlı bir biçimde birleştirebilen önderliğin seçkin bir temsilcisidir.

Önderlik iddiasında bulunanların, O'nun şahsında görmeleri ve kendilerinde de somutlaştırmaları gereken temel özelliklerden biri de budur. Teori ve pratiğin doğru birliği, kaynaştırılması, onun sağ ve sol yorumlardan kurtarılması ve bütün bunlarda derinleşme olmaksızın, devrimciliğe, önder niteliklere ve başarılı faaliyetlere ulaşmak olanaksızdır. O nedenle, bütün partililerin, Agit yoldaşın başarıyla temsil ettiği bu özelliği kendilerinde yaratmayı ve yetkinleşmeyi bir emir olarak anlamaları zorunludur.

Dördüncü olarak, partiyi koruma, provokatif ve tasfiyeci çabalara karşı tutum konularında da O, yine en kararlı, ezici ve sonuç alıcı bir pratik ser-

gilemiştir. Agit yoldaş, hangi zeminde ve hangi düzeyde ortaya çıkarsa çıksın tasfiyeci, bozguncu ve yıkıcı faaliyetlere karşı anında tavrı koymakta tereddüt etmemiş; bunu kararlılıkla uygulayabilmiştir. Elbette ki, Partimizin tüm kadroları da bu özelliklerle savaşmalı, düşmana ve yıkıcı çabalara karşı sonuç almada O'nun temsil ettiği kararlılık ve yetkinliği kendilerinde yaratmayı başarabilmelidirler.

Agit yoldaşa somutlaşan diğer bir özellik, Kürdistan koşullarında gerçek anlamı ile sahip olunması, derinleşmesi ve yüceltilmesi gereken en temel özelliklerden biri olan büyük yurtseverliktir.

1985 Newroz'unda kaleme aldığı anı yazısı, O'nun bu yanını çok etkileyici bir biçimde dile getirmektedir. Ama O'nun derin ve soylu yurtseverliği kendini en çok Kürdistan'ın bağrına ve halkımızın kollarına düştüğü an ortaya koydu. Sömürgeci cellatların öldüğünü belgelemek için yayınladıkları resimleri, O'nun kutsal Kürdistan topraklarını kucaklayışındaki sıcaklığı belgelemekte, son tarihsel eyleminden duyduğu huzur ve rahatı sergilemekte, ülke ve halk uğruna şehadetin en anlamlı çağrısını yapmaktadır.

Evet, saflarımızda bulunan herkes, ülkemiz ve halkımızı O'nun gibi sevmeli ve değerlerimize O'nun gibi bağlı olmalıdır. Bu, O'nun anısına bağlılığın en temel koşuludur.

Biz bugünkü direniş gücümüze temelde onların çabaları, gösterdikleri fedakarlık, cesaret ve hayatlarını feda etmeleri pahasına ulaştık. Halkımız,

bugün yine onların sayesinde adım adım çağımızda ad yapacak bir direnişçi konuma gelmiş, büyük ilerleme göstermiştir. O halde bu kazanımların değeri çok iyi bilinmek zorundadır.

Parti ailemizin, Kürt halkının bu en seçkin evlatlarını yüreklerimizin derinlerine gömecek, aydınlık bilincimizde daima tüm yaşamımız süresince canlı tutacağız.

Onlarla düşünecek, onlarla duyacağız. Böylece onları, her an, her saat mücadelemiz ve büyük geleceğimiz içinde yaşatacağız. Bugün direniş savaşımızın gelip dayandığı taktik hat olan "halkımızın cephe içinde örgütlenmesi, gerilla ordusu içinde savaştırılması" görevini, ülkeye, halka ve devrime bağlılığın bir gereği olarak da yerine getirmek sorumluluğu ile karşı karşıyayız.

Bu bilinçle yürütülen hazırlıklar, ordu örgütlenmesinin yaratılması yönünde hızla ilerlemekte; halkımızın kendi öz örgütü ile bütünleşmesi için, askerlik yasası çıkarma vb tedbirler de içinde olmak üzere, gerekli araç ve yöntemler geliştirilmektedir. Gerilla ordusunun yaratılmasını gündemine koymuş olan Partimiz, bunu, parti çekirdekleri etrafında örülecek bir ulusal direniş cephesi ile iç içe yaratma çabalarını yoğunlaştırmış bulunmaktadır. Bütün partililer, aynı zamanda büyük şehitlerimizin vasiyetlerinin de yerine getirilmesi olan bu görevin gereğini mutlaka yapacak, bunun bilinç ve sorumluluğu ile dopdolmuş yaşayacaklardır.

Partimizin, önümüzdeki dönemde

gerçekleşecek konferans ve kongresi, ulusal kurtuluş cephesinin örgütsel inşasının yükseltilmesi için gerekli çalışmaları yapacak, kurumlaşmanın tedbirlerini geliştirecektir. Önümüzdeki dönem, bu görevleri gerçekleştirmek bakımından en verimli biçimde değerlendirilecektir.

Halkımızın silahlı kuvvetlerinin de yine bu esaslar dahilinde daha ileri bir örgütlenmesi ve eğitimi için gereken planlamalar yapılacak; doğru ve yeterli bir uygulama için gerekli araçlar şimdiden hazırlanacaktır.

Tüm partililerin direniş şehitlerimize karşı büyük bir vefa borcu vardır

Parti faaliyetlerinin böylesine esaslı temellerde gelişimine paralel olarak, ittifaklar meselesinde de olumlu ve ciddi gelişmelerin sağlanacağı kesindir. Önümüzdeki dönem gelişmelerinin beklenen doğrultusunda, içte cephe temelinde ittifaklar gelişirken, dışta da her zamankinden daha özgür ve bağımsız koşullarda dost ilişkiler oluşturulmaya ve derinleştirilmeye devam edilecektir. Partimiz, bu yönlü gelişimini sürdürürken, kendi iç örgütlenmesini de asla ihmal etmeyecektir. Direniş şehitlerinin kaybını karşılamak için daha fazla kadro eğiterek, mücadeleyi ileri boyutlarda göğüsleyebilecek yeni kadro adayları oluşturup hazırlayarak örgütsel inşasını hızla tırmandırmaya devam edecektir. Partimiz bunu her türlü bozgunculuk sağ

ve sol sapma ile mücadele temelinde gerçekleştirecek; çizginin örgütlenmesini, güçlü bir denetim ve uygulama ile güçlendirerek yürütecektir.

Halkımızın ezici çoğunluğu tarafından onaylanan ulusal kurtuluştaki önderlik rolü her zamankinden daha fazla açığa çıkmış olan Partimiz, işbirlikçi reformist akımların teşhir ve tecritini daha da geliştirecek, devrimciliğe yakınlık gösterenleri direniş saflarına katmak için gerekli tüm tedbirleri alacaktır.

Altından kalkılamayacak aşırı çıkışlardan mümkün olduğu kadar kaçınılacak; ama Partimizin bugünkü pratik gelişmesinin gerisinde olmayan, onu özümseyen ve partiye egemen kılan bir pratik hat esas alınacaktır.

İşte, direniş şehitlerimizin anılarına ancak böylesi dönüşüm ve gelişmeler sağlanarak ve yine ancak PKK-ERNK-HRK silahları en güçlü bir biçimde konuşturularak karşılık verilebileceği artık tam bir kesinlik kazanmıştır. Bunun derin bilinci ve sorumluluğu ile hareket eden tüm partililer, omuzlamış bulundukları görevleri mutlaka başarı ile yerine getirecek, direniş şehitlerimizin yaşamlarını kendi yaşam ve pratiklerinde bir emir olarak uygulayacaklardır.

En başta Parti Önderliğimiz olmak üzere tüm parti, Agit yoldaşın şahsında somutlaşan bu emredici özellikleri bütün partiye egemen kılmak, bunu cephe ve ordu silahlarıyla tüm halkımıza mal etmek ve şehitlerimizin uğrunda değerli yaşamlarını feda ettikleri ulusal kurtuluş davamızı her ne pahasına olursa olsun zafere götürmek için hiçbir engel tanınmayacağı yolundaki andımızı bir kez daha yinelemeyi, başta Agit yoldaş olmak üzere, tüm direniş şehitlerimizin anılarına bağlılığın bir gereği olarak görmektedir.

1982 Newroz'unda Mazlum yoldaşın anısına karşı söylediğimiz bağlılık andının gereğini esas alan O'na görkemli pratiği ile direnişiyle cevap veren ve bunu 1986 Newroz'unda doruğa ulaştıran Agit yoldaşa, yine öyle bir antla seslenir ve anısının gereğini mutlaka yerine getireceğimize dair söz veririz.

O, her zaman ulusal direniş mücadelemizin kahramanlık döneminin sembolü olarak anılacaktır!

CINGİL'DA YAŞAM SAVAŞI

“Düşman, zehirli gazları Cingil'daki tüm delik ve tünellere boşaltmaya başlıyordu. Nedim arkadaş buna tedbir olarak mendilleri buzlu olan zeminde ıslatıp burnumuzun üstüne koymamız gerektiğini söyledi ama nafile fazla çözüm olmuyordu. Daha önce atılan yüksek basınçlı gazlar, bunun yanında bize çocuk oynacağı gibi geliyordu. İlk gazlı havayı soluduğumuzda şuurumuzu kaybeder gibi olduk. Şiddetli bir baş ağrısı başlamıştı. Kısa süre sonra beyindeki bu acı vücuda yayılmaya başladı. Sanki birisi cildimizi keskin bir bıçakla parçalıyordu. Kızgın bir ateş içinde yandığımızı hissediyorduk. Çok büyük acı çekmemize rağmen ses çıkarmamakta kararlıydık”

Kars'ın Digor ve Kağızman ilçeleri arasındaki Cingil kayalıklarındaki sığınamızda ben, Eşref, Nedim, Azat, iki Fidan ve Peşvin arkadaşlar henüz yeni uyanmıştık. Kaldığımız sığınığın yakınlarında operasyon vardı. Askerler içinde bulunduğumuz sığınığın önündeydi.

Senelerdir böyle durumlarla sık sık karşılaşıyorduk. Askerler operasyona çıkar ve sığınığımızın üzerinden gelir geçerlerdi. Ancak bu kez öyle değildi.

Sığınığın kapısı askerler tarafından açıldığında işin ciddiyetini anladık. Sığınığımız geniş ve 6 tüneldен oluşuyordu. Bütün arkadaşlar sığınığın arka tarafında toplandık ve beklemeye başladık. Tam bu esnada yukarıdan birinin “git içeriyi kontrol et ve gel” sesini duyduk. Askerlerin içeriye girmeye cesaret edemeyeceğini bildiğimizden bunun bir taktik ya da başka bir şey olduğunu düşünmüştük.

Ama gerçekten de biri içeri girdi. Kapı tarafından sesler geliyordu. Koyu karanlığın içinde elinde el feneri olan bir karartı yavaş yavaş bize doğru ilerliyordu. Biz pür dikkat onu izlerken o ise bizleri göremiyordu. Duvara asılı olan gaz lambasına yaklaşan karartı burada biraz oyalandıktan sonra tekrar kapıya doğru geri gitti. Biraz rahatlamıştık. Yukarıdakilere sığınakta kimsenin olmadığını söyledi. Buna karşılık “tekrar içeri gir iyi bir şekilde kontrol et” sesi duyuldu. Tekrar bize doğru gelen karartı temkimli ve ürkek bir şekilde bize doğru yürüyordu.

Öyle kıstırmışlardı ki tek bir bomba imha olmamıza yeterdi

Tam silahımı karartıya nişanladığım sırada Nedim arkadaş el hareketiyle beni sessizce ikaz ederek şimdilik beklememi söyledi. Bize iyice yaklaşan karartı, el fenerinin ışığını üzerimize getirdiğinde artık fitil ateşlenmişti. Azat arkadaş onu saçlarından tutup hızla kendisine doğru çekti. Tir tir titreyen adam korkusundan hiçbir ses çıkartmamış terden sırlıslam olmuştu. Feneri onun yüzüne çevirdiğimizde onun kısa süre önce Çemçe alanından kaçıp düşmana sığınan birçok depomuzu ele veren Doğan alçağının kendisi olduğunu gördük.

Bunun normal bir operasyon olmadığını, tamamen bizi imhayı amaçladığını Doğan'ı yakaladıktan sonra kavra-

mıştık. Bizi öyle bir yerde kıstırmışlardı ki tek bir bomba bile imha olmamıza yeter ve artardı bile. Arkadaşlarla kısa bir durum değerlendirmesi yaparak, çıkış yolu aramaya çalışıyorduk. Aldığımız karar doğrultusunda sığınığın ihtiyat kapısından tek tek çıkacak, kayalıkların arasından çemberi yaparak diğer arkadaşlara ulaşmaya çalışacaktık. Dağınık halde askerler tarafından hareket edileceği için her arkadaş inisiyatifli bir biçimde çemberden çıkmaya çalışacaktı. Eşref ve Ercan arkadaşlar ile Doğan alçağı da içeride, sığınakta kalacak, çatışma başladığı anda Doğan'a hakkettiği cezayı verip diğer sığınığa geçerek çemberden çıkmaya çalışacaklardı. Ortak aldığımız bu kararlar birlikte kapıdan çıkmaya başladık. Her arkadaş çıktığında içerideki diğer arkadaşları silahımı elinden alarak

çıkmasına yardım ediyordu. Bu şekilde 6 arkadaş dışarı çıkmıştık. Bizleri sığınakta sanan askerlerin -teslim ol çağrıları biz Doğan'ı yakaladıktan sonra da daha da sıklaştı. Çıktığımız yer dört tarafı kayalıklarla çevrili üstü açık bir adayı andırıyordu. Çıkış yolu olarak kayaların üstünden hareket edemeyeceğimizden dolayı, kayaların arasındaki küçük delikler tek alternatif olarak önümüzde duruyordu.

Kurşun saçlarının arasından geçip gitmişti

Saatler 12:30'u gösterdiğinde gelip geçen askerleri net olarak görebiliyor ve konuşmalarını duyabiliyorduk. Artık kendimizi çembere vurmamızın zamanı gelmişti. Her arkadaş hızlı bir şekilde çeşitli yerlerden çıkmaya çalışırken bir asker yukarıda Nedim arkadaşını görmüştü. Asker avazı çıktığı kadar bağırarak kaçmaya başladı. Askeri fark eden Nedim arkadaş da hemen silahını kavrayarak ateş etmeye başladı. Aralarındaki mesafe çok yakın olduğundan ilk atışta asker yere devrildi. Bu arada askerler de Nedim arkadaşın olduğu noktayı taramaya başladı. bir mermi çok ilginç bir biçimde saçlarının arasından geçmişti. Adeta mermi Nedim arkadaşın saçını düz bir çizgi şeklinde traş etmişti. Bu halde onu gördüğümüzde gülelim mi ağlayalım mı bilememiştik.

Kısa bir süre sonra bulunduğumuz yere bombalar peşpeşe atılmaya başlandı. İlk bombaların patlamasının ardından kısa bir panik havası yaşandı. Sonra toparlanmaya başladık. Ama Fidan arkadaş aramızda yoktu. Atılan ilk bombanın patlamasıyla bir şarapnel parçası boğazını kesmiş ve Fidan arkadaş şehit düşmüştü. Yine atılan onlarca bombanın yarattığı basıncın etkisiyle diğer Fidan arkadaş da geçici bir şok durumunu yaşıyordu. Tüm arkadaşlar müdahale ederek biraz olsun onu normal haline getirebilmişlerdi. Atılan bombalar kaya oluklarına girdiği için fazla bir etkisi olmuyordu. Aksi halde değil 6 kişi, bu bombalarla yüzlerce kişinin imha edilmesi işten bile değildi.

Cıngıl'da çemberden hiçbir çıkış yoktu

Tekrar toparlanarak çıkış yapmaya çalışıyorduk. Ben de büyük bir tünelin bulunduğu yerden kendimi deneyecektim. Az bir mesafe ilerlemiştim ki, karşıdan dört düşman askerinin bana doğru geldiklerini fark ettim. Doğan alçağının düşmana daha önce hepimizin yaralı olduğunu söylemesinden dolayı askerler zaman zaman çekinmeden üzerimize gelip bizi sağ yakalamak istiyordu. Ben de bilicili bir şekilde askerlerin üzerine doğru yürümeye başladım. İlk taramada öndeki iki komando kanlı üniformalarıyla yere yapıştı. Arkadaki askerlerden birinin gözüne mermi isabet

"Asker bombanın pimini çekip içeriye attığı sırada, başımızı iki elimizin arasında saklayarak kendimizi korumaya çalıştık. Bomba büyük bir gümbürtüyle patladığında kendimizi şahadetin eşiğindeki ağır yaralılar olarak hissediyorduk. Sandığımızın aksine oldukça sağlam olduğumuz gördük"

etmişti. Geride sağ kalan diğer asker ise hızla geriye kaçarak kurtulmayı başarmıştı. Bu esnada diğer askerlerin takviyeye gelmesi üzerine tekrar geri çekilmek zorunda kaldım. Diğer arkadaşlar da fazla bir çıkış yolu bulamamışlardı. Ayrıca Peşvin arkadaş da çemberden çıkış yapmak isterken askerlerin taraması sonucu yaralanmıştı. O da Azat yoldaşın müdahalesiyle kurtulabilmişti. Çok kısa bir değerlendirme yaptığımızda başka bir yol bulmamız gerektiği sonucu ortaya çıkıyordu. Çok yoğun bombalamalar yapıldığından fazla hareket edemiyorduk. Güpegündüz iç içe üç tane çemberle sarıldığımızdan buradan çıkmak imkansız hale geliyordu. Tüm bunları göz önünde bulundu-

arak, Nedim arkadaşın bulunduğu taş ve kayalıkların arasındaki kapalı bir yere girerek beklemeye başladık.

Zemini buz tutmuş bu daracık yerde beş arkadaş nefes alıp vermekten başka bir ses çıkartmamak için çok dikkatli davranıyorduk. Bu sırada askerler tüm delikleri ve tünelleri kontrol etmeye devam ediyordu. Bir aksilik sonucu Fidan arkadaştan düşen mendil parçasını deliğin girişinde bulan askerler hemen önümüzde kümelenmeye başladılar. Neyse ki kayalıkların bir labirent gibi iç içe ve karmakarışık olmasından dolayı bizleri göremiyorlardı. Askerler içeriye bomba atmaya hazırlanıyordu. Diğer üç arkadaş oturmuştu; ben ve Nedim de sürekli onları izliyorduk. Nedim tam ateş edeceği sırada elimi silahın namlusunun üzerine koyup son şans olarak ateş etmemesini hiç konuşmadan mimik hareketleriyle anlatmaya çalışmışım. Öyle olmuştu ki almıştık artık konuşmayarak anlaşmaya. Bakışlar konuşmanın görevini mükemmel bir şekilde yerine getiriyordu.

Üstümüze bombalar yağıyordu

Asker bombanın pimini çekip içeriye attığı sırada, başımızı iki elimizin arasında saklayarak kendimizi korumaya çalıştık. Bomba büyük bir gümbürtüyle patladığında kendimizi şahadetin eşiğindeki ağır yaralılar olarak hissediyorduk. Bomba dumanının içerisinde vücudumuzu kontrol ettiğimizde sandığımızın aksine oldukça sağlam olduğumuz gördük. Bomba büyük bir tesadüf sonucunda oturduğumuz zeminin hemen yanındaki derin bir kaya oymağına girmiş ve orada patlamış, bizleri etkilememişti. Ama yine durmuyorlardı. İkinci bombayı atmaya hazırlanıyorlardı. Bizler yine bu sefer ayaklarımızı kaldırıp bombayı aynı oymanın içine atmaya çalışacaktık. Ama bomba yardımımıza gerek kalmadan bizlere yardım edencesine yine aynı oymanın içine girerek hayatımızı kurtarmıştı. Bir kez daha azraille selamlaşarak geri gelmiştik ama pes etmiyordu, gelip gelip gidiyordu. Neyse ki askerler bizlerden ses çıkmadığından dolayı delikte kimse-

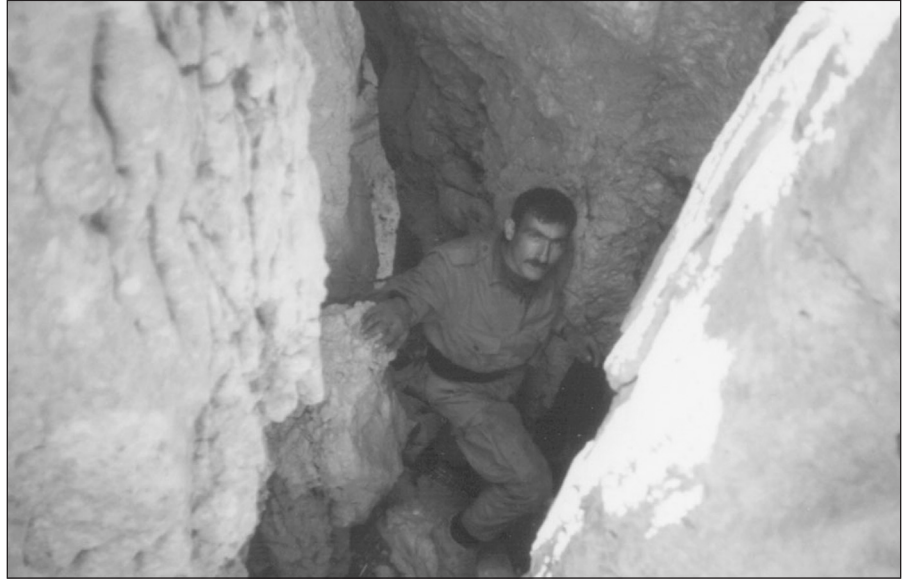

nin olmadığını sanarak uzaklaşmaya başlamışlardı. Operasyon komutanlarının tam üzerimizdeki büyük kayalıkta durmasına rağmen yine de önümüzdeki bu askerlerin gitmeleri bizleri oldukça rahatlatmıştı. Bu arada Çingil kayalıklarında varolan tüm tüneller ve delikler bombalanmaya devam ediyordu, düşman sürüleri adeta bu güzelim ülkenin doğasını cezalandırarak kendi kinlerini ve öfkelerini tatmin etmeye çalışıyorlardı.

Akşam üzeri helikopterler bulduğumuz alana gelmeye başlamıştı. Geceyle birlikte çemberi vurup geçme ihtimalimiz yükseleceğinden düşman buna engel olmak için helikopterle kaldırdığı büyük taş kütlelerini tüneller ve deliklerin üzerlerine bırakıyordu. Düşmanın bu tür hareketleriyle her zaman karşılaşmıştık.

Adımız gibi biliyorduk arkadaşların bu koşullara sessiz kalmayacağını

Karanlığın çökmesiyle birlikte ortalık biraz sakinleşmiş, bombalar ve aramalar biraz olsun duraklamıştı. Bizler de bundan yararlanarak kolu yaralı olan Peşvin arkadaş ile ilgilenmeye ve kısa bir durum değerlendirmesi yapmaya başlamıştık. Askerler hemen yanı başımızda olduğundan ancak bir kulağın duyacağı düşük bir sesle yaptığımız tartışma sonucunda bir karar düzeyine ulaşmıştık. Operasyonu duyan diğer sığınaktaki arkadaşların müdahale edeceğini bildiğimizden dolayı, gece herhangi bir operasyon birliğine vuracaklarını düşünerek çatışmanın başladığı anda da bizler de içeriden vuracak ve böylece çemberden çıkmaya çalışacaktık. Sığınagımızda kalan iki arkadaş da çatışmalar başladığı için dışarı çıkamamış, içeride kalmışlardı. Durumlarının ne olduğunu bilmiyorduk. Artık zifiri karanlıkta silah seslerinin gelmesini bekliyorduk. En ufak bir tarama sesinde hemen bizler de tarayıp çıkacaktık. Gece karanlıkları bizim en görünmez hale geldiğimiz zamanlar, düşmanın da en ödlek yaratıklar haline geldiği zamanlar-

dı. Ama saatler gecenin yarısına geliyor, hala da en ufak bir gürültü sesi duyulmuyordu. Arkadaşlarla sabaha kadar bekleme kararı almıştık ve bu doğrultuda oldukça sessiz bir şekilde beklemeye devam ediyorduk.

Zaman geçiyordu. Şafak sökmeye başlıyordu ama arkadaşlar hala vurmamıştı. Bunu normal karşılamamıştık. Çünkü adımız gibi biliyorduk arkadaşların bu koşullara sessiz kalmayacağını. Bu düşüncemizin haklılığını çok sonradan öğrenmiş olacaktık. Sonradan öğrendiğimize göre diğer grubumuz herşeyden habersiz bir şekilde akşama kadar beklemiş akşam bizden haber gitmeyince meraklanmaya başlamışlardı. Sığınagın içinde oldukları için operasyondan habersiz olan grup gündüz sadece M-G 3 taraması duyabilmiş, bunu da normal taramalar olarak değerlendirmiş ve olağan karşılamışlardı. Gecenin ilerleyen saatlerinde Mahir, Vahap ve Kerim arkadaşlar durumumuzu öğrenmek için sığınagımıza doğru gelmeye başlamışlar. Sığınagımıza yaklaştıklarında düşmanın hareketliliğinden dolayı operasyonun olduğunu anlamışlar. Biraz daha ilerlediklerinde aniden yürüyen Mahir arkadaşın aniden karşılaştığı karartılara "kimsin?" diye sormuş. Karşıdan "asker" cevabı geldiğinde arkadaşları Vahap ve Kerim arkadaşlar hemen kendilerini yere atarak çatışma vaziyeti almışlar. Ama Mahir arkadaş iki askerin mevzisinin bulunduğu yerin üç metre bitişiğinde kalmış. Kürt

olan iki asker büyük bir operasyonun olduğunu geri dönmelerini ve geri döndüklerinde de kimseye haber vermeyeceklerini, ateş etmeyeceklerini söylemişler. Mahir arkadaş da karşılık vermeden soğukkanlı bir biçimde onların yanından uzaklaşıp hızla diğer arkadaşların yanlarına gitmiş Durumun ciddiyetini anlayan grup komutanımız sığınaga dönerek durum değerlendirmesinin yapılması gerektiğini belirtmiş. Yapılan değerlendirmeden sonra operasyonun kapsamı bilinmediğinden dolayı olası bir durumda kendileri de sığınagi boşaltıp araziye dağılmaları için hazırlık yapmışlar. Bizden haber alamadıkları halde ertesi gün sığınagımızı kuşatan operasyon gücüne saldırı yapılma kararı alınmış ve aynı gece sığınakları terk ederek son hazırlıklarını yapmışlar.

Kimyasal silahlar devreye girdi

Bizler de ölüp ölüp dirildiğimiz bir günü geride bırakarak sonu belirsiz olan yeni bir güne merhaba diyorduk. Ölümle burun buruna geldiğimiz onca anlarda tek düşündüğümüz şey halkımıza Partimize ve şehitlerimize bağlı kalmamız gerektiği idi. En azından bu kutsal değerlerimizi düşünerek son nefeslerimizi onlara adayarak bu diyardan göç etmek istiyorduk. Anlatılamaz duygular varsa, kolay anlaşılabilir duygular varsa bu işte duyguların ken-

disidir. Bu duygular ancak bizzat yaşanarak öğrenilebilir, anlaşılabilir. İnsan düşüncesinin kavrama yeteneği bu duygular karşısında oldukça zayıf düşmekten kendisini kurtaramıyor.

Sabah saat 4'le birlikte arama ve bombalamalar bir türkünün aynı nakaratları gibi tekrarlanmaya başladı. Saat 10'a kadar bombalamaya devam edildi. Birden bire tüm tünellerin ve deliklerin girişine çeşitli borular sokulmaya başlandı. Tahmin etmiştik düşmanın böyle bir alçaklığı yapacağını. Birazdan vücudumuzdaki acılar bizlere daha iyi anlatacaktı bu boruların ne işe yarayacağını.

Bizleri ayakta tutan irademiz ve partinin verdiği bilinçti

Ve düşman, zehirli gazları Çingil'daki tüm delik ve tünellere boşaltmaya başlıyordu. Nedim arkadaş buna tedbir olarak mendilleri buzlu olan zeminde ıslatıp burnumuzun üstüne koymamız gerektiğini söyledi, ama nafile fazla çözüm olmuyordu. Daha önce atılan yüksek basınçlı gazlar, bunun yanında bize çocuk oyuncak gibi geliyordu. İlk gazlı havayı soluduğumuzda şuurumuzu kaybeder gibi olduk. Şiddetli bir baş ağrısı başlamıştı. Kısa süre sonra beyindeki bu acı vücuda yayılmaya başladı. Sanki birisi cildimizi keskin bir bıçakla parçalıyor, kızgın bir ateş içinde yandığımızı hissediyorduk. Çok büyük acı çekmemize rağmen ses çıkarmamakta kararlıydık, tüm arkadaşlar bu konuda çok özverili davranıyordu. Bu düşmandan her şeyi bekliyorduk, daha başka yöntemlere de başvuracağını biliyorduk ve kendimizi ona göre hazırlıyorduk.

Öğleden sonra düşman bizleri haklı çıkartmıştı. Birden üzerimize su damlacıkları gelmeye başladı, ama burnumuza gelen koku bunu su damlaları olmadığını, yakılmayı bekleyen benzin damlacıkları olduğunu söylüyordu. Aniden atılan bir bombayla her tarafı gür bir alev dalgası sarmıştı. Tüm deliklere benzin boşaltıklarından dağ, taş ve bütün kayalar yanıyordu. Gür bir alev dalgası da bombanın sesiyle bedenimizin üzerin-

den geçmişti. Birkaç saniye üzerimizden geçen bu alev dalgası bizi yakmaya yetmişti. Zor bela gözlerimizi açtığımızda her tarafımızın simsiyah olmuş elbiseselerimizin yanmış saç ve sakalları birbirine karışmış, tanınmaz bir halde olduğumuzu gördük. Ellerimizi birbirimize dokundurarak şehit düşen olup olmadığını kontrol ediyorduk. Büyük bir şans eseri şehit vermemiştik. Artık hem fiziki olarak hem de ruhi olarak diğer insanlara benzemiyorduk. Bizleri ayakta tutan tek şey irademiz ve partinin verdiği bilinçti. Mümkün olduğu kadar birbirimize güven vererek yardım ederek birbirimizi ayakta tutmaya çalışıyorduk. Akşama doğru boğazımı müthiş bir öksürük tutmuştu. O kadar ölümle burun buruna gelmiştik ama bu öksürüğün tutması kadar zorlandığımı hatırlamıyorum. İnsani bir ihtiyacın giderilmesi kadar doğal bir şey olamazdı. Ama savaş koşulları, bu ihtiyacın giderilmesini imkansız kılıyordu. Zehirli gazın nefes borusuna verdiği zarar da eklenince öksürük daha da azgınlanıyordu. Gözlerim mosmor olmuştu, kendimi tutamayarak boğazımdan büyük bir öksürük çıkmıştı. Nedim arkadaş çıkan ses üzerine beni uyarmak istedi. Ancak dayanamayacağımı, ne olursa olsun öksürmek istediğimi söyleyerek arkadaşına tepki gösterdim. Nedim arkadaş da hiçbir şey söylemeden gelip simsiyah yanağımdan beni öptü. Arkadaşın bu hareketi yüreğime saplanan bir hançer gibi beni derinden etkilemişti. Hani derler ya bir amel bin söze bedeldir, gerçekten de bu deyişin doğruluğu burada ispatlanmış her şeyi anlatmaya yetmişti. Ben de yaptığım hareketin yanlışlığını anladım.

Akşam yine bastırılmıştı ve biz hala çemberin içindeydik. İki gündür ne

su ne de yemek yemiştik ama yaşadığımız gerçekler bu ihtiyaçları bize unutturmuştu. Oturduğumuz zeminde buz parçaları bunmasına rağmen zehirli gazın bu suyu da bozduğunu tahmin ederek buz parçalarına dokunmuyorduk. Gece tekrar diğer sığınaktaki arkadaşların vuracağını umarak, çemberi yarmaya çalışacaktık. Saatler oldukça ilerlemesine rağmen çevreden hiçbir ses gelmiyordu. Gece yarısından sonra yaptığımız tartışmada, bu bitkin ve hareket edemez halimizle tek başımıza çembere vurmanın yalnızca imha olma anlamına geleceği sonucuna vardık. Bu planın mantıklı olmadığını düşünerek sabahı da burada geçirmeyi kararlaştırdık. Sabah erkenden araziye bombalamanın yanında, borulardan zehirli gaz atmaya ve etrafı benzinle yakmaya devam ediyorlardı. Takvimler 9 Nisan 1995'i gösterirken Çingil'daki bu amansız mücadele üçüncü gününü doldurmuş ve hala düşman sonuç alamamıştı. Öğlene doğru çıktığımız sığınak etrafında düşman hareketi yoğunlaşmıştı. Sığındıktan ayrıldığımızdan beri diğer

iki arkadaştan da haber alamamıştık. Sonradan öğrendiğimize göre ordaki gelişmelerle şu biçimde gerçekleşmişti: Sığınaktan çıkıp çatışma başladıktan sonra arkadaşlar çıkma imkanını bulamıyor ve orada kalmak zorunda kalıyorlar. Aldığımız karar doğrultusunda Ercan arkadaş, sığınağımızı ele verip halkına ihanet suçunu işleyen Doğan alçağına hakettiği cezayı veriyor. İki gün boyunca onlar da zehirli gaz ve benzinin aleviden yeterince paylarına düşeni almışlar.

17 yaşındaki Ercan yoldaşın direnişi

Eşref kendisini fazla belli ettirmez ama korkak bir yapıya sahip olduğundan ikircikli bir konumu yaşamaktadır. Operasyonun üçüncü gününde yani bugün, yoğun gaz dumanından dolayı Ercan yoldaş baygın düşmüştür. Ercan arkadaşın bayılmasıyla Eşref düşmanla başbaşa kalmıştır. Eşref iki gün direnmesine rağmen, devrim ile karşı devrim, direniş ile ihanet arasında sürekli gidip gelmiştir. Tek başına kalan Eşref'e düşmanın "teslim ol" çağrıları sonucunda ihanet canavarına teslim olur. Eşref düşmana çağrı yaparak teslim olacağını açıklar. Tüm bunlardan habersiz olan Ercan yoldaş

hala yerde baygın olarak yatmaktadır. Eşref'i teslim alan askerler, Ercan yoldaş da baygın bir şekilde dışarı çıkarırlar. Ercan yoldaş ayıldığında kendisini asker grubunun içinde bulur. Askeri komutan sert bir şekilde Ercan arkadaştan bizlerin yerini söylemesini ister. Kısa bir şaşkınlık geçiren Ercan arkadaş kendisini toparlayarak büyük bir öfkeyle komutanın yüzüne tükürür ve "Parti bana ihaneti değil, direnişi öğretmiştir" diyerek Parti değerlerimize bağlılığını gösterir. Düşman Ercan yoldaş soysuz biçimde tarayarak şehit eder. Ercan yoldaşın direnişi karşısında öfkeye kapılan askerlerin komutanı yoldaşımızın cenazesini panzerin arkasına bağlatıp sürükleyerek köyüne götürür ve ailesine teslim eder.

Digor'un Arpalı köyünden olan Ercan arkadaş 1993 yılında parti saflarına katılan henüz 17 yaşında olan bir arkadaştı. Yaşamda Önder Apo'ya olan bağlılığıyla arkadaşlarına örnek olmuş, şehit düştüğü sırada gösterdiği kahramanlığıyla halkın üzerinde büyük bir etki yaratmıştı.

Üçüncü gün akşamı askerlerde bir hareketlilik başlamıştı. Düşman güçleri geri çekilmenin hazırlığını yapıyordu. Çingil kayalıklarında hiçbir operasyon birliği kalmamıştı. Üç gün sonra ilk defa normal bir ses tonuyla birbirimizle konuşmaya başlamıştık. Bu amansız

ölüm kalım sürecinden sonra normal bir şekilde hareket etmek bizlere çok ilginç geliyordu. 72 saat boyunca Azra-illle yatıp kalkmıştık. Bir türlü inanamıyorduk kurtulduğumuza.

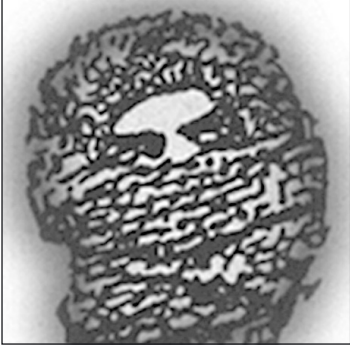
Akşam üzeri uzun bir aradan sonra sigara içerek diğer arkadaşların yanına gitmek için hazırlanmaya başladık. Dışarı çıktuktan sonra etrafı çok kısa kontrol ettikten sonra arkadaşları yurkariya çağırdım. Etrafa baktığımızda Çingil kayalıklarının tümünün alevlerden ve bombalardan ötürü simsiyah bir renge büründüğünü gördük. Hareket etmek için yürümeye başladığımızda her 50 metrede bir düştüğümüzü farkettilik. Bunu yeni farkettilik, 3 gün hareketsiz kalmamız ve zehirli gazlarla yaşamamız bizleri takatsiz bırakmıştı. Sığınağa ulaştığımızda arkadaşların olmadığını, etrafa dağıtılan malzeme ve eşyalardan anlamıştık. Bunun üzerine arkadaşların gidebileceği yakındaki depoya gitme kararını aldık. Depoya yaklaştığımızda karşıdan Vahap arkadaşın geldiğini gördük ve yanılmamıştık. Arkadaşların tümü buradaydı. Büyük bir coşkuyla kucaklaştığımızda halimizi gören bazı arkadaşlar göz yaşlarını tutamıyorlardı.

Gerilla yaşamı unutulmayacak anılarla doludur. Bu buluşma ömür boyu unutulmayacak bir buluşma, o duygular hiçbir zaman ölmeyecek duygulardı.

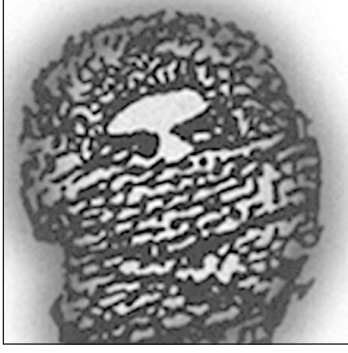

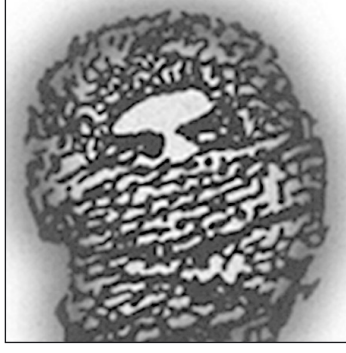
**1990'lı yıllarda yaşanan çatışmalarda yaşamını yitiren
4 gerillanın kimlikleri belirlendi.**

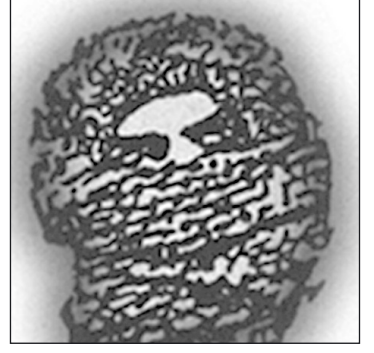
Adı, soyadı: **İzzet Sardoğan**
Kod adı: **Fuat**
Doğum yeri-tarihi: ...
Şehadet tarihi: 1995 Garzan
eyaleti

Adı, soyadı: **Xezal Sardoğan**
Kod adı: **Rûken Ceng**
Doğum yeri-tarihi: ...
Şehadet tarihi: 1998 Xirbîkê
Besta alanı

Adı, soyadı: **Emin Zorlu**
Kod adı: **Ruhat**
Doğum yeri-tarihi: ...
Şehadet tarihi: 1998 Mardin

Adı, soyadı: **Sabri Başak**
Kod adı: **Xundar Dîldar**
Doğum yeri-tarihi: ...
Şehadet tarihi: 1995 Bitlis'in
Vostin bölgesinde

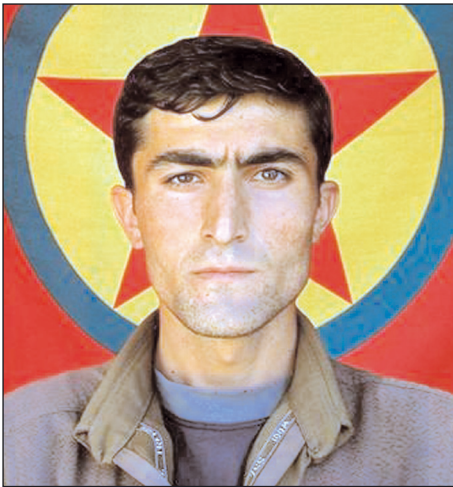
Adı, soyadı: **Gûlbahar Gûrğen**
Kod adı: **Sarina Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **İstanbul (Sîirt) 1989**
Şahadet tarihi: **7 Mart 2009 Medya Savunma**
alanları

Adı, soyadı: **Ayhan Çalkan**
Kod adı: **Wedat Lîz**
Doğum yeri ve tarihi: **Bulanık 1988**
Şahadet tarihi: **13 Mart 2009 Zap'ın Çemço**
ile Zagros'un Avaşın ve Basya alanında

Adı, soyadı: **Cavîdan N.Temerabat**
Kod adı: **Cahit Urmiye**
Doğum yeri ve tarihi: **Urmiye 1985**
Şahadet tarihi: **13 Mart 2009 Zap'ın Çemço**
ile Zagros'un Avaşın ve Basya alanında

Adı, soyadı: **Mehmet Aydoğan**
Kod adı: **Renas Cîlo**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin 1984**
Şahadet tarihi: **13 Mart 2009 Zap'ın Çemço**
ile Zagros'un Avaşın ve Basya alanında

Adı, soyadı: **Mûcahit Arslan**
Kod adı: **Mahir Çayan**
Doğum yeri ve tarihi: **Muş 1979**
Şahadet tarihi: **13 Mart 2009 Zap'ın Çemço**
ile Zagros'un Avaşın ve Basya alanında

Adı, soyadı: **Samet Gûlşen**
Kod adı: **Serhat Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman 1973**
Şahadet tarihi: **12 Mart 2009 Bagok**
Dağı/Yelekli köyü

Gülbahar Gürgen(Sarina)